"BEŞ VAKİT" ve "HOKKABAZ" filmlerinin büyük boy afişi

sinema

SAYI: 2006-10 5 YTL

KKTC Fiyatı 6.5 YTL

MERKEZ

DOSYA

YENİ SEZON
45 YENİ FİLM

AYIN YENİ
DVD'LERİ

KEN LOACH

İKİ FİLM
İKİ GENÇ YÖNETMEN
MURAT SEKER
BİRAY DALKIRAN

FELAKETİ
YAŞAYANLARIN
GÖZÜNDEN
11 EYLÜL

REHA ERDEM
VE YENİ FİLMİ
BEŞ VAKİT

DÜNYA
TİCARET
MERKEZİ

ÇEM YILMAZ
İLK YÖNETMENLİK
DENEMESİYLE
KARŞINIZDA

OLIVER STONE'UN
BÜTÜN FİLMLERİ

HOKKABAZ

34
9 771304 569005

www.sonorous.com

SONOROUS®
new age in audiovisual furniture

GÜZEL GÖRÜNTÜ

Sonorous plazma ve lcd tv sehpaları; televizyonunuza özel, görüntüsü güzel.

www.doga.com

sherbet

DOĞAL FONKSİYONEL GIDADA BİR İLK...

Nabza göre Sherbet...

İster soğuk iç, ister sıcak,
İster kokteyl yap, ister sos

%100 DOĞAL, YOĞUNLAŞTIRILMIŞ BİTKİSEL ÇAY
VE MEYVE ÖZÜ İÇEREN POŞETLERDE

mate & nar *zencefil & yeşil çay* *kuşburnu & elma*

HER POŞETİN İÇİNDEKİ SIVI KONSANTRE, 200ml. İÇECEK HAZIRLAMAK İÇİNDİR.

DOĞA
Türkiye'nin Doğal Gıda Üreticisi

Hayata yeni STİLLER

Her gün aynı saatte kalkmak, aynı şeylere bakmak, her gün ödev yapmak hiç de sıkıcı değil.

arstil

arstil

Aslında her gün birbirinden çok farklı, çok eğlenceli. Aynı Arstil genç odam gibi.

içindekiler

Ekim 2006

sinema@merkezdergi.com.tr

sinema

MERKEZ

Sahibi
Merkez Dergi Yayıncılık San. ve Tic. A.S. adına
Turgay Ciner

Medya Grup Baskanı
M. Kenan Tekdağ

Tüzel Kisi Temsilcisi
Fercan Aykutlu

Genel Müdür
Mehmet E. Demirel

Genel Yayın Koordinatörü
Alev Er

Genel Yayın Yönetmeni
Senem İşmen

Sorumlu Müdür
Yusuf Yazıcıoğlu

Görsel Yönetmen
Uğur Güç

Editörler
Ebru Çeliktuğ
Müjde Isıl

Yönetim
Genel Müdür Yardımcısı
Yonca Ertürk

Üretim Planlama Müdürü
Gamze Cin Demir

Tanıtım Tasarım: **Naci Yavuz**
Teknik: **Engin Altuntas**
Ofset Hazırlık: **Ercan Karaaslan**

REKLAM SATIS PAZARLAMA

Genel Müdür
Rana Karlıdağ
Grup Baskan Yardımcısı
Erhan Özdemir
(Finans ve Operasyon)
Genel Müdür Yardımcısı
Serap Yakın *(Satış)*
Reklam Gurup Koordinatörü
Gülcan Avuka
Rezervasyon
Tel: (0212) 354 33 61/63/65
Fax: (0212) 354 33 75
Ankara Bölge Reklam Müdürü
Elif Ezer
Tel: (0312) 292 51 53
Fax: (0312) 292 51 43

Yazı ve fotoğrafların tüm hakları SİNEMA MERKEZ Dergisine, yayınlanan ilanların sorumluluğu ilan sahiplerine aittir.

Merkez Dergi Tel: (0212) 426 64 94
Fax: (0212) 354 47 85
Yazışma: Merkez Dergi Grubu Tevfik Bey Mahallesi, 20 Temmuz Caddesi, No: 24, 34295 - Sefaköy / İstanbul
Yönetim Yeri: Barbaros Bulvarı, Cam Han, No: 125, 80700 Beşiktas İstanbul
Yayının Türü: Yerel Süreli
Basıldığı Tarih: Eylül 2006
Dağıtım
Merkez Dağıtım Pazarlama Sanayi ve Ticaret A.S.
(0216) 585 91 00 (PBX)
Basımcı: Merkez Matbaacılık Yayıncılık Sanayi ve Ticaret A.S.
Adres: Barbaros Bulvarı, Cam Han, No: 125, 80700 Beşiktas İstanbul
Basıldığı Yer: Printcity, Fatih Mah. Hasan Basri Cad. Samandıra/Kartal/İstanbul
İsletme Müdürü: Kemal Erginsoy
Bu dergi basın meslek ilkelerine uymaya söz vermiştir.

MERKEZ DERGİ ABONE HİZMETLERİ
Tel: 0216 651 5 651
e-mail: abone@merkezdergi.com.tr
(Hafta içi 09:00-18:00saatleri arası hizmet verilmektedir)
www.merkezabone.com

gündem

42 11 Eylül'e milli bakış
Oliver Stone, "Dünya Ticaret Merkezi"nde optimizim, kahramanlık ve milliyetçilik rüzgarları estiriyor.

46 "Neticede bu bir film!"
İlk filmlerinde yönetmenliği paylasan Cem Yılmaz ve Ali Taner Baltacı ile "Hokkabaz"ı konuştuk.

54 Soğuk ve stilize bir kara film
Gürcü yönetmen Gela Babluani'nin birçok festivalde iyi tepkiler alan ilk sinema filmi "13" bu ay gösterimde.

56 Yeni filmler geliyor!

Önümüzdeki üç aylık dönemde sinemalarımızı ziyaret edecek yabancı yapımları gözden gecirdiğimiz dosyamızda 45 film yeni var.

66 Yerçekimi sıfır, kilometre sıfır
Genç yönetmen Murat Seker, bu ay izleyeceğimiz filmi "2 Süper Film Birden"i anlatıyor.

68 Kürtaj temalı bir korku filmi
Filmin yönetmeni Biray Dalkıran ilk filmi "Araf"la ilgili sorularımızı yanıtladı.

70 Türk Sineması gururla takdim eder...
Reha Erdem'in filmografisini inceledik ve yönetmenle yeni filmi "Bes Vakit" üzerine küçük bir söylesi yaptık.

dosya

74 Vietnam'dan setlere
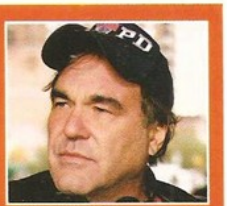
Oliver Stone'un bütün filmleri...

82 Dünya sinemasının ustaları
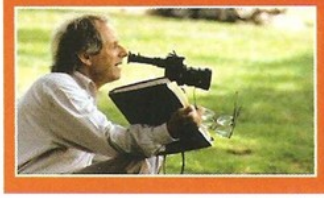
Bu ay izleyeceğimiz filmi "Özgürlük Rüzgarı"yla Altın Palmiye'in galibi olan Ken Loach.

ayın filmleri

20 Box office
ve elestirmenlerin yıldız tablosu

24 Elestiriler
"Sudaki Kız", "Tetikçi", "Miami Vice"

28 Sinemadan Çıkmış İnsan
"Arabalar", "Kuzey Faresi", "Bes Vakit", "Sudaki Kız"

İklimler, Sınav, Şeytan Marka Giyer, İki Kız, Araf, Sen Ben ve Dupree, Kahraman Pilotlar, Gecenin Sesi, Evlada Askım, Sessiz Tepe, 13, Özgürlük Rüzgarı, Garez 2, Hokkabaz, Parti Hayvanları, Karanlıklar Ülkesi: Evrim, Koruyucu, Kuzey Faresi

30 Özel seans
Yeni filmler, kitaplar, festivaller, haberler ve portre

40 Işık ve gölge
Atilla Dorsay

94 Kült filmler
"Amatör"

96 DVD Rehberi
DVD kritik

114 Sinema Çıkısı
Beste Bereket

Armağanlar
Koleksiyon kartı: "Roma Tatili"
Afisetler: "Fedai", "Arapsacı", "Lolipop", "Nabız"
Büyük boy afis: "Hokkabaz" ve "Bes Vakit"

O, hayatımıza
yeni ritimler katmaya
devam ediyor.
Biz de!
ÖNCE MÜZİK
En iyi şarkıları seçerek hayatınıza güzellik katıyor; bununla da yetinmiyor, göz zevkiniz için kliplerin en kalitelilerini yayınlıyoruz. Çünkü siz en güzelini hak ediyorsunuz.
POWER
TÜRK

ayın filmleri ekim

İKLİMLER

Yönetmen: Nuri Bilge Ceylan. Oyuncular: Ebru Ceylan, Nuri Bilge Ceylan, Nazan Kesal, Mehmet Eryılmaz, Arif Aşçı, Can Özbatur, Ufuk Bayraktar, Fatma Ceylan, M. Emin Ceylan, Semra Yılmaz. Senaryo: Nuri Bilge Ceylan. Görüntü Yönetmeni: Gökhan Tiryaki. Kurgu: Ayhan Ergürsel, Nuri Bilge Ceylan. Yapımcı: Zeynep Özbatur. Süre: 101 dk. Yapım: Türkiye, Fransa (2006). Dağıtımcı: Özen Film. Gösterim Tarihi: 20 Ekim

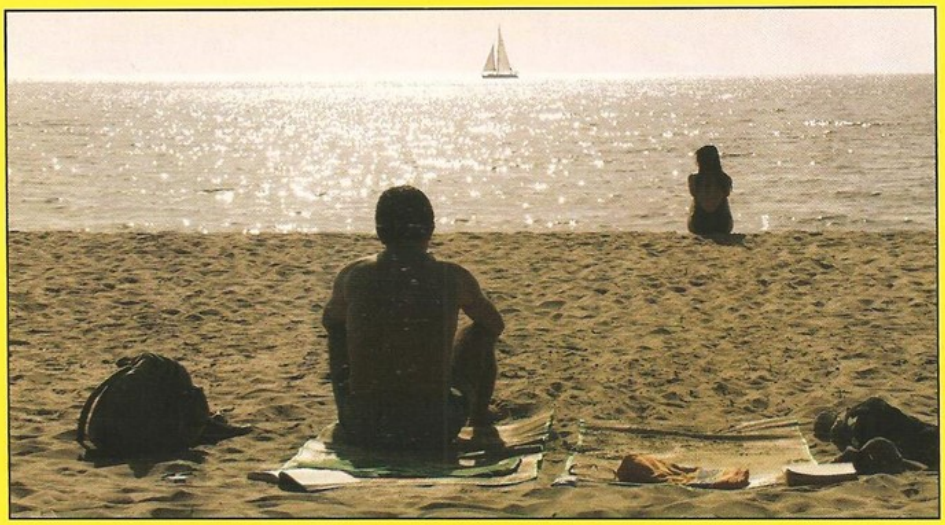

İnsanlar basit nedenlerle mutlu, daha da basit nedenlerle mutsuz olacak şekilde yaratılmıştır. Aynen basit bir nedenle doğmaları ve daha da basit bir nedenle ölmeleri gibi... İsa (Nuri Bilge Ceylan) ve Bahar (Ebru Ceylan), ruhlarının sürekli değişen iklimlerinde artık kendilerine ait olmayan bir mutluluğun peşinde sürüklenen iki yalnız ruhtur. Mimar olan İsa ile televizyonda çalışan Bahar, Kaş'ta geçirdikleri yazın ardından karla kaplı Ağrı'da yeniden biraraya gelir. Bu iki yalnız ruhun ilişkilerini gözden geçirme ve mutluluğu arayış süreçleri oldukça sancılı olacaktır.

NOTLAR 3 sene evvel Cannes'da Jüri Büyük Ödülü ve En İyi Erkek Oyuncu ödüllerini kazanan "Uzak"ın yaratıcısının merakla beklenen yeni filmi "İklimler" festivallerde arz-ı endam eyledikten sonra vizyona giriyor. "Dönüş Yok"u anımsatan tecavüz sahnesiyle adından söz ettiren, bu sene dünya prömiyerini yaptığı Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye'nin en güçlü adaylarından biri olarak gösterilen ve FIPRESCI ödülüne değer görülen "İklimler", Altın Portakal'ın favorilerinden olduğunu ilan edercesine hem Ulusal Yarışma'ya hem de Avrasya Uzun Metraj Yarışması'na seçildi. Kamera arkasında görmeye alıştığımız Ceylan (filmlerinin daimi oyuncuları olan anne ve babasının yanısıra) bu sefer eşi Ebru Ceylan'ı da yanına alarak oyunculuğa soyundu. 1998'de ilk kısa filmi Kıyıda, Cannes'da gösterilen Ebru Ceylan, "Uzak"ta da küçük bir rol almıştı. Nuri Bilge Ceylan'ın 4. uzun metrajı olan "İklimler"in çekimleri 1 Ekim 2004'te başladı ve 11 Mart 2005'te tamamlandı. Yaz sahneleri 30 günde, sonbahar ve kış sahneleri de 40 günde çekildi. Çekimler Kaş, İstanbul, Kars, Ağrı ve Doğubeyazıt'ta gerçekleştirildi. 6 ay süren kurgudan sonra filmin post prodüksiyonu İstanbul'da başladı, Fransa ve Belçika'da tamamlandı. "İklimler"in çekimlerine başlandığında Ebru Ceylan doğum yapalı dört ay olmuştu. Oğlundan uzak kalmanın, duygusallığını arttırarak performansında pozitif etki yarattığını ifade eden Ceylan, genellikle erkek dünyasına ağırlık veren yönetmenin bu yeni filminde kadın kahramanı ön plana çıkaran oyuncu oldu.

SINAV

Yönetmen: Ömer Faruk Sorak. Oyuncular: İsmail Hacıoğlu, Yağmur Atacan, Rüya Önal, Caner Özyurtlu, Volkan Demirok, Hümeyra, Altan Erkekli, Güven Kıraç, Zafer Algöz, Ayda Aksel, Ali Sürmeli, Tuba Büyüküstün, Kadir Çöpdemir. Senaryo: Yiğit Güralp. Görüntü Yönetmeni: Veli Kuzlu. Kurgu: Çağrı Türkkan. Ses: Hasan Baran. Müzik: Ozan Çolakoğlu. Sanat Yönetmeni: İpek Sorak. Yapım Koordinatörü: Pelin Ekinci Kaya. Yapımcı: Murat Akdilek. Yapım: Türkiye (2006). Dağıtımcı: Özen Film. Gösterim Tarihi: 20 Ekim

Mert (İsmail Hacıoğlu), Sinan (Yağmur Atacan), Gamze (Rüya Önal), Kaan (Caner Özyurtlu) ve Uluç (Volkan Demirok); aile baskısı, gelecek kaygısı, sınav depresyonu ve yoğun okul temposu nedeniyle iyice bunalmıştır. Grubun önce okuldaki yazılı sorularını ele geçirmekle başlayan maceraları ÖSS Soru Bankası soygununa kadar uzanır. Bir dönemin kopya çekme konusunda uzman sistem karşıtı efsane öğrencisi Levent Lemi, görevi her anlamda kötüye kullanan okul müdürü Rafet, idealist müdür yardımcısı Zeynep Erez, sert matematik öğretmeni Fatma Hoca, çocukların bir yarış atı gibi koşulduğu sınav sisteminin yakın bir tanığı haline gelen jokey baba Urfalı Sadettin, hayattaki tek dayanağı oğlu olan Güler, çocuğunun hayatında onurlu yaşamın önemini ısrarla vurgulayan komiser baba Metin, oğlunun hayatını bir saat gibi planlayan Almancı baba Sedat ve bütün derdi bir müzik albümü çıkarmak olan müzik hocası Candan'ın da dahil olmasıyla sınav macerası daha da heyecanlı bir hal alır.

NOTLAR "Vizontele" ve "G.O.R.A."gibi gişe şampiyonu filmlere imza atan Ömer Faruk Sorak, kamerasını Türkiye'nin bir türlü çözüme kavuşamayan eğitim sistemine yöneltiyor. ÖSS maratonunu eğlenceli ve aksiyonu yüksek bir dille anlatan "Sınav", Türkiye'nin ilk kült gençlik filmi olma iddiasında... Scarlett Johansson'lu "The Perfect Score"a benzeyen konusuyla dikkat çeken "Sınav"ın sinemaseverlere sürprizi ise dövüş ustası aktör Jean-Claude Van Damme'ın oyuncu kadrosunda yer alması... Çocukların soygunu gerçekleştirebilmek için Türkiye'ye getirtmeye çalıştıkları, İngiliz Kraliyet Ailesi adına çalışan efsanevi hırsız Charles'ı canlandıran aktör, geçtiğimiz Haziran ayında ülkemize gelmiş ve magazin sayfalarına sık sık konu olmuştu. "Sınav"ın, Türkiye'nin yarısını oluşturan genç nüfusun yaşamlarını ve sorunlarını beyazperdeye taşıyacak bir üçlemenin ilk filmi olacağı söyleniyor.

ŞEYTAN MARKA GİYER
THE DEVIL WEARS PRADA

Yönetmen: David Frankel. Oyuncular: Meryl Streep, Anne Hathaway, Stanley Tucci, Simon Baker, Emily Blunt, Adrian Grenier, Daniel Sunjata, Jimena Hoyos, Rebecca Mader, Tibor Feldman. Senaryo: Aline Brosh McKenna (Lauren Weisberger'in aynı adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Florian Ballhaus. Kurgu: Mark Livolsi. Müzik: Theodore Shapiro. Yapım Tasarımcısı: Jess Gonchor. Yapımcı: Wendy Finerman. Süre: 109 dk. Yapım: ABD (2006). Dağıtımcı: Özen Film. Gösterim Tarihi: 6 Ekim

Runway dergisinin korku salan kraliçesi, moda dünyasının en güçlü kadını Miranda Priestly (Meryl Streep), kendine bir asistan alacaktır. Milyonlarca kızın hayatını verebileceği bu iş ise sıradan bir NewYork'lu olan Andy Sachs (Anne Hathaway) için göz kırpmaktadır. Söz konusu iş, kesinlikle kendine saygısı olmayan insanların yapabileceği türden, yaşamayı tümden bırakıp çalışmak şeklinde özetlenebilecek bir tür Miranda köleliğidir. Aslında Andy bu iş için kesinlikle yanlış tercihtir fakat asla vazgeçmeyen biri olması onun işi almasını hatta mükemmel şekilde başetmesini sağlar. Andy, şaşaalı moda dünyasını gördükten sonra ise kendi özel hayatında seçimler yapmak zorunda kalacaktır.

NOTLAR Lauren Weisberger'in 2003'te yayımlanan, New York Times'ın çok satanlar listesinde 6 ay kalan ve 27 dile çevrilen aynı adlı romanı beyazperdede... Roman hakkında, Vogue dergisinde Anna Wintour'un asistanlığını yapmış Weisberger'in deneyimlerini ve yaşadığı sıkıntıları anlattığı iddia edilmekte. Filmin kostüm tasarımcısı, "Sex and the City"nin 4 aktrisini giydiren Emmy ödüllü Patricia Field. Söylenenlere göre Field sadece Meryl Streep için yaklaşık 60 kostüm hazırlamış; filmde kullanılmak üzere Prada, Valentino, Donna Karan, Bill Blass ve Galliano koleksiyonlarından parçalar seçmiş. Filmin soundtrack'inin açılışını ise "Vogue" adlı şarkıyla Madonna yaptı. 35 milyon dolar bütçeli film ülkesinde şimdiye kadar 123 milyon doları aşan hasılat elde etti. "Şeytan Marka Giyer" moda dünyasında dönen dolapları ve Meryl Streep'in astığı astık kestiği kestik dergi patronu rolünde övgüler topladığı performansını merak edenleri memnun edebilecek bir yapım.

İKİ KIZ
MEURTRIERES

Yönetmen: Patrick Grandperret. Oyuncular: Hande Kodja, Céline Sallette, Gianni Giardinelli, Anais de Courson, Isabelle Caubère, Şefik Ahmed, Karine Pinoteau, Marc Rioufol, Eugene Durif, Alain Artur. Senaryo: Patrick Grandperret, Frédérique Moreau. Görüntü Yönetmeni: Pascal Caubère, Patrick Grandperret. Kurgu: Dominique Galliéni. Müzik: Silth. Yapımcı: Mathieu Bompoint, Sylvie Pialat, Patrick Grandperret. Süre: 98 dk. Yapım: Fransa (2006). İthalatçı: D Productions. Dağıtımcı: 35 Milim. Gösterim Tarihi: 6 Ekim

19 yaşındaki Lizzy (Céline Sallette) hayattaki tek kaçışın ölüm olduğunu düşünmektedir. Aynı yaştaki Nina (Hande Kodja) ise babasının ölümünden bu yana kendini yalnız ve suçlu hissetmektedir. Nina, La Rochelle'e gelerek bir aile işletmesi olan küçük bir otelde çalışmaya başlar. Ancak hissettiği korkunç baskı, onu her geçen gün daha da umutsuzluğa itmektedir. Doğduğundan beri La Rochelle'de yaşayan Lizzy ise intihara teşebbüsten dolayı hastaneye kaldırılır. İki genç kız grup terapisinde biraraya gelirler. Nina yalnızlığının üstesinden gelebilecek bir arkadaş kazanır; Lizzy ise yaşama sevincini tekrar elde eder. Daha sonra yolları bir adamla kesişir...

NOTLAR "İki Kız", ünlü Fransız yönetmen Maurice Pialat'ya ait bir proje aslında. Okuduğu bir gazete haberinden oldukça etkilenen Pialat, gerçek hikâyeyi umutsuz hayatlar ve şiddet üzerine kurulu bir filme dönüştürmek ister. Pialat'nın 2003'teki ölümünden sonra Patrick Grandperret, arkadaşının yıllardır hayalini kurduğu bu projeyi hayata geçirmeye karar verir. Bu sene Cannes Film Festivali'nin Belirli Bir Bakış bölümünde gösterilen filmde, Nina'yı canlandıran 22 yaşındaki Hande Kodja'nın sergilediği performans büyük beğeni topladı. İlk defa bir sinema filminde rol alan Kodja, adından da anlaşılacağı üzere Türk asıllı ve filmdeki karakterine yönetmenin de tavsiyesiyle Türk kimliğini katmış.

ARAF

Yönetmen: Biray Dalkıran. Oyuncular: Akasya Asıltürkmen, Murat Yıldırım, Kubilay Tunçer, Yasin Şerif Tulun, Tülay Bekret, Kevork Türker, Serhan Ernak, Aytaç Ağırlar, Hayfa Safi, Deniz Soyarslan, Gizem Oğlakçı, Mehmet Birkiye. Senaryo: Hakan Bilir. Görüntü Yönetmeni: Aşkın Sağıroğlu. Kurgu: Hüseyin Biçe. Müzik: Hayko Cepkin. Sanat Yönetmeni: Duygu Kabaçam. Yapımcı: Biray Dalkıran. Süre: 93 dk. Yapım: Türkiye (2006). Dağıtımcı: Bir Film. Gösterim Tarihi: 6 Ekim

Eda (Akasya Asıltürkmen) akademide okuyan bir dans öğrencisidir. Evli ve bir çocuk babası olan öğretmeni Cihan'dan hamile kalır. Bunu fark ettiğinde gebeliğinin 16'ncı haftasındadır. Solo gösterisi olduğu gece okuldan yakın arkadaşı Oya, Eda yerine dansı sergiler. Eda da aynı gece sağlıksız ve yasal olmayan koşullar altında ileride hayatını zindana çevirecek bir kürtaj yaşar. Bu olaydan 3 yıl sonra, aynı akademinin fotoğraf bölümünde okumuş olan Cenk ile evlenmiştir ve bu beraberlikten 2 aylık hamiledir. Fakat bu hamilelikle beraber 3 yaşında bir kız çocuğunun hayatına girmesine bağlı olarak psikolojisi değişen Eda, kendine zarar vermeye ve çevresindekileri korkutmaya başlar.

NOTLAR "Okul", "Büyü", "Dabbe" ve "Gen" ile hareketlenen korku filmleri furyası "Araf" ile devam ediyor. En basit tanımıyla "arada kalmak", sözlük tarifiyle de "İslam inancına göre cennet ile cehennem arasında bir yer" anlamına gelen "Araf", "Büyü" ve "Dabbe" gibi kutsal kitaptan destek alıyor. Filmin yönetmeni, öğrencilik zamanında yaptığı korku türündeki kısa filmlerle ödüller kazanmış, reklam filmleri ve klip yönetmeni olarak tanınan Biray Dalkıran. Yönetmen, ilk uzun metrajı "Araf" ile Altın Portakal'da yarıştı. Birçok din bilimci, doktor, psikolog ve kürtaj yaptırmış kadınla görüşülerek senaryosu üzerinde 3 sene çalışılan "Araf" 27 günde çekildi. İnternette yayınlanan fragmanı sayesinde ABD'de faaliyet gösteren Gold Circle adlı firma ile satış anlaşması yapılan "Araf", yönetmeninin tanımıyla 'Hollywood'a satılan ilk Türk filmi' oldu.

SEN, BEN VE DUPREE
YOU, ME AND DUPREE

Yönetmen: Anthony Russo, Joe Russo. Oyuncular: Owen Wilson, Kate Hudson, Matt Dillon, Seth Rogen, Amanda Detmer, Michael Douglas, Jason Winer, Sidney S. Liufau, Billy Gardell, Eli Vargas. Senaryo: Mike LeSieur. Görüntü Yönetmeni: Charles Minsky. Kurgu: Peter B. Ellis. Müzik: Rolfe Kent. Yapım Tasarımcısı: Barry Robison. Yapımcı: Mary Parent, Scott Stuber, Owen Wilson. Süre: 108 dk. Yapım: ABD (2006). Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 6 Ekim

Henüz yeni evli olan ve kendileri için mükemmel bir dünya kuran Carl (Matt Dillon) ve Molly'nin (Kate Hudson) hayatına hiç beklenmedik bir anda Randy Dupree (Owen Wilson) girer. Şair ruhlu tembel bir adam olan Dupree, Carl ve Molly'nin Hawaii'deki nikahında Carl'ın sağdıçlığını yapmak için bir haftalığına oraya gittiği için patronu tarafından kovulmuştur. Artık işsiz ve arabasız olan, üstelik çok sevdiği evinden de tahliye edilen Dupree'nin kendisini toplamak için sadece birkaç güne ihtiyacı vardır. O da, Carl-Molly çiftinden kendisini misafir etmelerini rica eder. Ancak bu misafirlik, yeni evlilerin düşündüğü gibi kısa süreli olmayacaktır.

NOTLAR "Wedding Crashers"dan sonra Owen Wilson yine ortalığı karıştırıyor. Komedi filmlerinin sarışın sempatik aktörü, yeni filminde "tatlı bela" bir kişiliğe hayat veriyor. Arrested Development'ın Emmy ödüllü yönetmenleri Anthony ve Joe Russo kardeşlerin elinden çıkan "Sen, Ben ve Dupree", Owen Wilson komedilerini sevenleri memnun edecek bir yapım. Film, Kate Hudson-Owen Wilson aşkını (eşi Chris Robinson'dan Wilson yüzünden ayrıldığı da iddialar arasında) ortaya çıkaran yapım olarak da magazin gündeminde sık sık yer almıştı.

BİR ADAM VARDI CANI SIKILAN

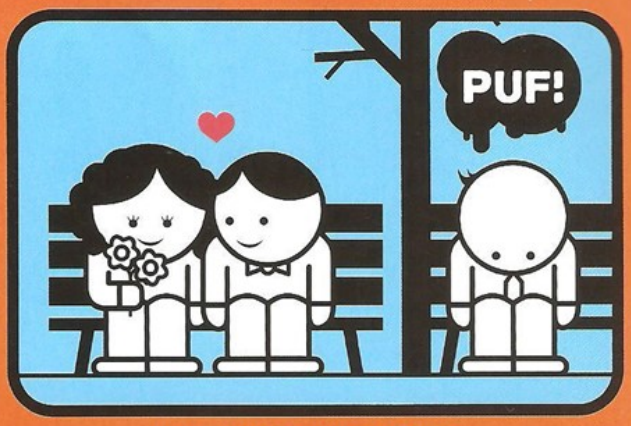

YALNIZLIK CANINI ÇOK SIKTI.

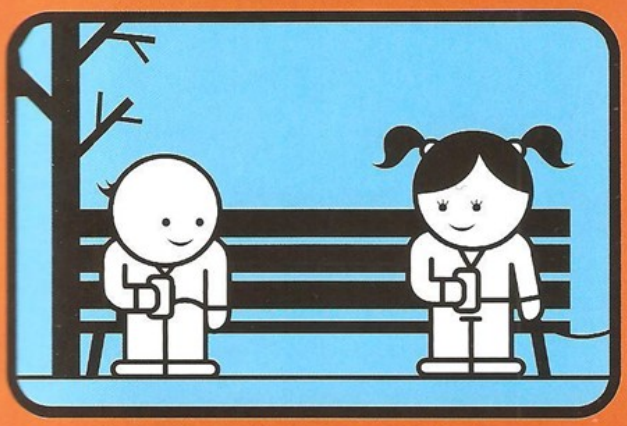

TURKCELL-İM'DEN CHAT'E GİRDİ.

ARADIĞI AŞKI BULDU.

YALNIZLIK CANINI SIKTIYSA ÇARESİ CEPTE, TURKCELL-İM CHAT'TE. YENİ ARKADAŞLIKLAR İÇİN CEPTEN wap.turkcell-im.com.tr'Yİ TIKLA.

31 EKİM'E KADAR GİRMESİ GEZMESİ BEDAVA

turkcell-im

wap.turkcell-im.com.tr

CEBİNDEN WAP.TURKCELL-İM.COM.TR'YE GİR, SIKINTINI BİTİR. TURKCELL-İM'E GİRMEK İÇİN ÖNCE CEBİNDEN WAP'A BAĞLAN SONRA WAP.TURKCELL-İM.COM.TR'Yİ TIKLA. TABİİ Kİ CEP TELEFONUNUN WAP/GPRS UYUMLU OLMASI VE AYARLARININ YAPILMIŞ OLMASI GEREK. WAP/GPRS AYARLARIN YOKSA CANINI SIKMA, KISA MESAJLA WAP YAZ, BOŞLUK BIRAK, TELEFON MODELİ'Nİ YAZIP 2222'YE YOLLA. WWW.TURKCELL.COM.TR'YE GİRİP ONLİNE İŞLEM MERKEZİ/TELEFON AYARLARI SEÇENEĞİNDEN DE BU İŞLEMİ YAPABİLİR. AYRICA 444 0 532'Yİ DE ARAYABİLİRSİN. WAP/GPRS AYARLARIN YAPILMIŞSA HEMEN TURKCELL-İM'E GİREBİLİRSİN. TELEFONUN MENÜSÜNDEN WEB YA DA İNTERNETE GİRMEN YETERLİ. NOKIA TELEFONUN VARSA "0" TUŞUNU BASILI TUTARAK DA TURKCELL-İM'E GİREBİLİRSİN. AKLINDA OLSUN, İSTERSEN BİLGİSAYARINDAN, YANİ WWW.TURKCELL.COM.TR'DEN DE TURKCELL-İM'E GİREBİLİRSİN. ÜCRETSİZ DOLAŞIM KAMPANYASI 25 AĞUSTOS-31 EKİM 2006 TARİHLERİ ARASINDA GEÇERLİDİR. TURKCELL-İM'DE GEZİNMEK ÜCRETSİZDİR. ANCAK İÇERİK ALIMI SAYFADA BELİRTİLEN ŞEKİLDE ÜCRETLENDİRİLECEKTİR. TURKCELL-İM DIŞINA ÇIKILDIĞINDA STANDART WAP/GPRS ÜCRETLENDİRME TARİFESİ UYGULANACAKTIR. AYRINTILI BİLGİ WWW.TURKCELL.COM.TR'DE. Gördüğünüz ekran görüntüsü temsili bir görüntüdür. cihazınıza göre turkcell-im görüntüsü farklılık gösterebilir. Ücretsiz Dolaşım Kampanyası Turkcell WAP/GPRS data hesabı ile bağlanıldığında geçerlidir.

ELVEDA AŞKIM ARRIVEDERCI AMORE, CIAO

Yönetmen: Michele Soavi. Oyuncular: Alessio Boni, Michele Placido, Alina Nadelea, Carlo Cecchi, Isabella Ferrari. Senaryo: Marco Colli, Franco Ferrini, Heidrun Schleef, Michele Soavi, Gino Ventriglia (Massimo Carlotto'nun aynı adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Gianni Mammolotti. Kurgu: Anna Napoli. Müzik: Andrea Guerra. Yapımcı: Dino Di Dionisio, Conchita Airoldi. Süre: 100 dk. Yapım: Italya (2006). Dağıtımcı: Chantier Films. Gösterim Tarihi: 6 Ekim

Solcu aktivist Giorgio (Alessio Boni) hapse girmemek için Güney Amerika'da saklanmaktadır. Gerillalarla arasında hiçbir ortak nokta görmediğinden sakin bir hayat yaşamak ümidiyle vatanı İtalya'ya döner. Alacağı hapis cezasını azaltmak için eski dostlarını İtalyan Gizli Polis Teşkilatı'nda müdür yardımcısı olan Anedda'ya (Michele Placido) ispiyonlar. Dışarı çıkınca da bir striptiz kulübü patronunu ve bir dükkân sahibini dolandırır. Anedda'ya büyük bir soygunun olacağının haberini verir ve böylece büyük bir paraya konar. Artık daha fazla bu işlerin içinde olmasına gerek kalmamıştır. Bir restoran satın alıp işletmeye başlar. Fakat geçmişi onu rahat bırakmayacaktır.

NOTLAR "Elveda Aşkım", İngilizce'ye The Goodbye Kiss ismiyle çevrilen, Massimo Carlotto'nun Arrivederci Amore, Ciao adlı romanını kaynak alıyor. 70'li ve 80'li yıllarda radikal solcu bir örgütün üyesi olan Carlotto, uzunca bir süre hapis yattı, işkence gördü. Yeraltı dünyasına yakınlığı, ona polisiye edebiyatında önemli bir yer kazandırdı. Yazarın kendi tecrübelerinden yararlanarak kurguladığı "Elveda Aşkım"ın yönetmeniyse, televizyon kökenli bir isim olan Michele Soavi. Yakın zaman önce "The Brothers Grimm"de Terry Gilliam'ın asistanı olarak çalışan Soavi, "Elveda Aşkım"ı 'karmaşık olduğu kadar rahatsız edici bir toplum portresi çizen; acıya, aşırılıklara ve hayalgücüne dayalı bir polisiye' olarak tanımlıyor. Film, İtalya'nın Oscar'ı sayılan David di Donatello Ödülleri'nde bu sene 3 dalda aday oldu; filmle aynı adı taşıyan şarkısıyla da En İyi Müzik ödülünü kazandı. Filmin başrolünde "La Bestia Nel Cuore-Yüreğimdeki Canavar"da Giovanna Mezzogiorno'nun sevgilisi Franco'yu canlandıran Alessio Boni yer alıyor.

SESSİZ TEPE SILENT HILL

Yönetmen: Christophe Gans. Oyuncular: Radha Mitchell, Sean Bean, Laurie Holden, Deborah Kara Unger, Kim Coates, Tanya Allen, Alice Krige, Jodelle Ferland, Christopher Britton, Colleen Williams. Senaryo: Roger Avary. Görüntü Yönetmeni: Dan Laustsen. Kurgu: Sébastien Prangère. Müzik: Jeff Danna, Akira Yamaoka. Yapım Tasarımcısı: Carol Spier. Yapımcı: Don Carmody, Samuel Hadida. Süre: 127 dk. Yapım: ABD, Fransa, Kanada, Japonya (2006). Dağıtımcı: WB. Gösterim Tarihi: 13 Ekim

Genç bir anne olan Rose (Radha Mitchell) kızının gizemli hastalığına çare aramaktadır. Psikiyatrik tedaviyi reddeden Rose kızıyla birlikte, kızının rüyasında sürekli gördüğü kasabaya, Silent Hill'e doğru yola çıkar. Kocası Christopher'ın (Sean Bean) karşı çıkmasına rağmen Rose, kızının hastalığının tedavisinin bu gizemli kasabada olduğuna inanmaktadır. Anne-kız kasabaya yaklaşırlarken karşılarına bir gölge çıkar ve Rose arabanın kontrolünü kaybeder. Kendine geldiğinde kızı arabada yoktur. Rose kızını çaresiz bir biçimde ararken karşısına bir polis çıkar ve onunla birlikte kızını bulmak için Silent Hill'e gider. Rose bu gizemli kasabada kızını ararken kayboluşun ardında şeytani bir planın yattığını anlar.

NOTLAR Oyun dünyasından beyazperdeye bir transfer daha... PlayStation'ın en çok satan oyunlarından "Silent Hill", "Le Pacte Des Loups-Kurtların Kardeşliği"nden hatırlayacağımız Fransız yönetmen Christophe Gans'ın ellerinde hayat buldu. Oyuncu kadrosu ve senaristi (Tarantino'nun ilk dönemlerindeki yazar arkadaşlarından Roger Avary) ile dikkat çeken film, ABD'de gösterime girdiği hafta sonu "Scary Movie 4"ü yerinden ederek box office'te bir numaraya yerleşmişti. "Sessiz Tepe", hem oyunun fanatiklerini hem de korku severlerin ilgisini çekecek bir yapım.

ÖZGÜRLÜK RÜZGÂRI
THE WIND THAT SHAKES THE BARLEY

Yönetmen: Ken Loach. Oyuncular: Cillian Murphy, Padraic Delaney, Liam Cunningham, Gerard Kearney, William Ruane, Roger Allam, Laurence Barry, Frank Bourke, Fergus Burke, John Crean. Senaryo: Paul Laverty. Görüntü Yönetmeni: Barry Ackroyd. Müzik: George Fenton. Kurgu: Jonathan Morris. Yapım Tasarımcısı: Fergus Clegg. Yapımcı: Rebecca O'Brien. Süre: 127 dk. Yapım: İngiltere, İrlanda, Fransa, Almanya, İtalya, İspanya. Dağıtımcı: Bir Film. Gösterim Tarihi: 20 Ekim

1920'li yılların İrlanda'sında, kırsal kesimdeki tarla işçileri, İrlandalılar'ın bağımsızlık savaşını engellemek amacıyla İngiltere'den gönderilen "Black and Tan" birliklerine karşı koymak için gönüllü gerilla orduları oluşturmaktadır. Genç doktor Damien (Cillian Murphy), gelişmekte olan kariyerini yarıda bırakarak derin bir sorumluluk ve vatan aşkı ile bu özgürlük savaşında kardeşi Teddy'ye (Padraic Delaney) katılır. Özgürlük savaşçılarının cesur mücadelesi İngiliz ordularını parçalanma noktasına getirdiğinde ise taraflar bu kanlı çatışmaları sona erdirmek için anlaşmaya karar verir. Bu sözde zaferin ardından iç savaş patlak verir. Omuz omuza savaşan aileler birbirlerine düşman olur.

NOTLAR Bir ay önce "Ae Fond Kiss - Duygudan da Öte"sini izlediğimiz Ken Loach, bu sene "Volver", "Babel" gibi favori gösterilen güçlü rakiplerinin arasından sıyrılarak Altın Palmiye'ye uzanan filmi "Özgürlük Rüzgârı" ile yeniden karşınıza geliyor. Ödüllü yapım, Altın Portakal ve Filmekimi'nde gösterildikten sonra vizyonda seyirciyle buluşuyor. "Özgürlük Rüzgârı", IRA yanlısı tavrı nedeniyle İngitere'de eleştiri yağmuruna tutulsa ve az sayıda salonda gösterimi yapılsa da savaşın insanlar üzerinde yarattığı tahribatı ortaya koyuşu sebebiyle ülkesi dışında övgülere boğuldu. Film adını (Ae Fond Kiss'e benzer şekilde) 19. yüzyıl şairi Robert Dwyer Joyce'un sözünü yazdığı bir İrlanda baladından alıyor.

13 (TZAMETI)

Yönetmen: Géla Babluani. Oyuncular: George Babluani, Philippe Passon, Aurélien Recoing, Pascal Bongard, Fred Ulysse, Nicolas Pignon, Vania Vilers, Olga Legrand, Christophe Van de Velde, Augustin Legrand. Senaryo: Géla Babluani. Görüntü Yönetmeni: Tariel Meliava. Yapım Tasarımcısı: Bernard Péault. Yapımcı: Géla Babluani, Jean-Baptiste Legrand, Fanny Saadi. Süre: 86 dk. Yapım: Fransa-Gürcistan (2005). Dağıtımcı: Bir Film. Gösterim Tarihi: 13 Ekim

Sebastien (George Babluani), Fransa'ya göç etmiş Gürcü aileden gelen bir gençtir. Ara sıra bulduğu ufak tefek işlerden para kazanır. Çatısını onardığı evin sahibinin ölümüyle parasını alamayacağını öğrenir ve evde tanık olduğu konuşmalardan önemli olduğunu anladığı bir zarfı da alarak evden ayrılır. Sebastien zarftaki direktifleri izleyerek küçük bir macera yaşayabileceğini düşünmektedir. İstediği bir şey çıkmasa bile yaptığı yolculuk yanına kâr kalacaktır. Sonunda önüne çıkansa hiç hayal edemeyeceği tüyler ürpertici bir yerdir.

NOTLAR 1979 doğumlu Géla Babluani'nin ilk uzun metrajlı filmi. Gürcistan'ın ünlü yönetmeni Temur Babluani'nin oğlu olan Géla, babasının vesilesiyle siyah-beyaz Rus filmlerini keşfedip onları referans almış. Bu sene Uluslararası İstanbul Film Festivali (yönetmenin katılımıyla) ve Altın Koza Film Festivali'nde gösterilen "13", Sundance Film Festivali'nde Jüri Büyük Ödülü ve Venedik Film Festivali'nde de En İyi İlk Film ödülünün sahibi oldu. Klostrofobik atmosferi, kara filmle özdeşleşen siyah beyaz görüntüleri ve şiddet ile gerilimi profesyonelce harmanlayan yapısıyla eleştirmenlerin övgüsünü kazanan filmin başrolünde yönetmenin kardeşi George Babluani oynuyor. Yabancı basında çıkan haberlere göre Brad Pitt'in Plan B şirketi, filmin yeniden çevrim haklarını satın aldı. Dolayısıyla 2 sene içinde "13"ün İngilizce versiyonunu beyazperdede izleyebileceğiz.

GAREZ 2
THE GRUDGE 2

Yönetmen: Takashi Shimizu. Oyuncular: Amber Tamblyn, Sarah Michelle Gellar, Edison Chen, Arielle Kebbel, Jennifer Beals, Sarah Roemer, Takako Fuji, Matthew Knight, Misako Uno, Teresa Palmer. Senaryo: Stephen Susco. Görüntü Yönetmeni: Katsumi Yanagishima. Kurgu: Jeff Betancourt. Müzik: Christopher Young. Yapım Tasarımcısı: John Marcynuk. Yapımcı: Takashige Ichise, Robert G. Tapert. Yapım: ABD (2006) İthalatçı: Fida Film. Dağıtımcı: WB. Gösterim Tarihi: 20 Ekim

Lanet devam ediyor... Öfkenin pençesinde ölen kişiden bir sonraki kurbana geçen lanet, insanların acı içinde kıvranarak ölmesine sebep oluyor ve her kurbanda giderek daha da güçleniyor. Bir süre önce Karen'ı (Sarah Michelle Gellar) etkileyen gizemli lanet şimdi de Karen'ın kızkardeşi Aubrey Davis'i (Amber Tamblyn) tehdit etmekte. Aralarında genç kadının da bulunduğu, önceden birbiriyle hiçbir bağlantısı olmayan bir grup insan, hayatlarını kurtarmak için bu doğaüstü gizemi çözmek üzere biraraya gelir.

NOTLAR "Ringu" jenerasyonundan gelen ve Takashi Shimizu 2000'de video piyasası için çektiği "Ju-on 1 ve 2", aynı yönetmen tarafından daha sonra sinemaya uyarlanmıştı. Sam Raimi'nin yapımcı kimliğiyle Hollywood'a transfer ettiği bu Japon korku filmi "The Grudge" adıyla yine Shimizu tarafından beyazperdeye taşındı. Başrolünde "Buffy" Sarah Michelle Gellar'ın yer aldığı 10 milyon dolar bütçeli film, dünya çapında 187 milyon doları aşan hasılat elde etti ve 2004'ün hit yapımlarından biri oldu. "Garez 2", Shimizu'nun (bir seri olarak düşünüldüğünde) 6. "lanet"li filmi ve yeni kurban Amber Tamblyn ile korku severlerin iştahını kabartmaya devam ediyor. Orijinal filmin Hollywood versiyonunu beğenenlerin merakla beklediği filmin 3.sü de yolda görünüyor.

HOKKABAZ

Yönetmen: Cem Yılmaz, Ali Taner Baltacı. Oyuncular: Cem Yılmaz, Mazhar Alanson, Özlem Tekin, Tuna Orhan, Tuncer Salman, Kemal İnci, Gürgen Öz, Caner Alkaya, Sennur Kaya, Bahtiyar Engin. Senaryo: Cem Yılmaz. Görüntü Yönetmeni: Uğur İçbak. Kurgu: Engin Öztürk. Ses: Levent İntepe. Müzik: Ozan Çolakoğlu. Sanat Yönetmeni: Yaşar Kartoğlu. Genel Koordinatör: Seyhan Kaya. Yapımcı: Necati Akpınar. Yapım: Türkiye (2006). Dağıtımcı: Kenda. Gösterim Tarihi: 20 Ekim

İskender (Cem Yılmaz) hokkabazdır. Yani aslında sihirbazdır. Ama onun ve çocukluk arkadaşı Maradona'nın (Tuna Orhan) dışında herkes onun hokkabaz olduğunu düşünmektedir. İstanbul'dan hızla kaçmak zorunda kalan ikili, turne programına Sait'i (Mazhar Alanson) de dahil ederek büyük risk alır. Baba Sait, İskender'i takdir etmeyi uzun yıllar evvel bırakmıştır. Üç kafadarın turne macerası, yol arkadaşları Fatma (Özlem Tekin) ile birlikte daha da eğlenceli bir hal alır.

NOTLAR 1998'de "Her Şey Çok Güzel Olacak" ile sinemaya adım atan Cem Yılmaz, oyunculuğun yanısıra bu filmde ve "G.O.R.A."da senarist olarak da hayranlarını kahkahaya boğmuştu. Çıtayı giderek yükselten ünlü komedyeni bu sefer yönetmen kimliğiyle izleme olanağı bulacağız. İstanbul ve Çanakkale'de 7 haftada çekilen filmin tüm post prodüksiyon işlemleri İstanbul'da gerçekleştirildi. Filmin Yılmaz'la beraber ilk defa yönetmen koltuğuna oturan bir diğer ismi ise Ali Taner Baltacı. Böcek Yapım'da çeşitli reklâm filmleri yöneten, "Vizontele" ve "Vizontele Tuuba"da yönetmen yardımcısı olarak görev alan Baltacı, yakın zaman önce de Nil Karaibrahimgil'in sözlerini yazdığı 'Organize İşler Bunlar' isimli parçanın klibini çekmişti. Hem yol filmi havası hem de Mazhar Alanson'un varlığıyla "Her Şey Çok Güzel Olacak" benzerliği hissedilen "Hokkabaz", Cem Yılmaz'ın yönetmen/senarist/oyuncu sıfatıyla sinema hakimiyetini izlemek için iyi bir fırsat.

PARTİ HAYVANLARI BARNYARD

Yönetmen: Steve Oedekerk. Seslendirenler: Kevin James, Courteney Cox, Sam Elliott, Danny Glover, Wanda Sykes, Andie MacDowell, David Koechner, Jeffrey Garcia, Cam Clarke, Rob Paulsen. Senaryo: Steve Oedekerk. Kurgu: Paul D. Calder. Müzik: John Debney. Yapım Tasarımcısı: Philip A. Cruden. Yapımcı: Paul Marshal, Steve Oedekerk. Süre: 90 dk. Yapım: ABD (2006). Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 20 Ekim

İnek Otis için şamata yapmak çok önemlidir. O ve en iyi arkadaşları fare Pip, yaban gelinciği Freddy, horoz Peck ve domuz Pig gülmek için her zaman bir sebep bulurlar. Otis'in babası Ben, çiftlikteki her şeyin yolunda gitmesini sağlayan bir inektir. Her sabah çiftlik işleriyle ilgili bir toplantı düzenler ve ortak düşman çakallarla ilgili bazı uyarılarda bulunur. Ben'in hayattaki tek arzusu ise, genç oğlu Otis'in artık olgunlaşıp sorumluluk almasıdır. Baba Ben'in artık yönetecek gücü kalmayınca çiftlikte düzeni sağlama işi Otis'e düşer. Öte yandan entrikacı çakallar da çiftliği ele geçirme zamanının artık geldiğini düşünmeye başlamıştır.

NOTLAR Nickelodeon'cuların himayesinde gerçekleşen "Parti Hayvanları" bu ayın tek animasyonu. Hollywood'un başarılı senaryo yazarlarından olan ve "Ace Ventura: When Nature Calls" ve "Nothing to Lose"da yönetmenlik tecrübesine şahit olduğumuz Steve Oedekerk, "Parti Hayvanları" ile ilk defa bir animasyon yönetmenliğine soyundu. Bir çeşit "hayvan çiftliği" modeli sunan yapımda yaklaşık 180 farklı karakter yaratıldı. Hayvanların insan karakterine büründüğü "büyüklere masallar" tarzı animasyonları sevenler, "Parti Hayvanları"nı da zevkle izleyebilir.

KARANLIKLAR ÜLKESİ: EVRİM
UNDERWORLD: EVOLUTION

Yönetmen: Len Wiseman. Oyuncular: Kate Beckinsale, Scott Speedman, Tony Curran, Derek Jacobi, Bill Nighy, Michael Sheen, Shane Brolly, Steven Mackintosh, Zita Görög, Brian Steele. Senaryo: Danny McBride. Görüntü Yönetmeni: Simon Duggan. Kurgu: Nicolas De Toth. Müzik: Marco Beltrami. Yapım Tasarımcısı: Patrick Tatopoulos. Yapımcı: Gary Lucchesi, Tom Rosenberg, Richard S. Wright. Süre: 106 dk. Yapım: ABD (2006). Dağıtımcı: Özen Film. Gösterim Tarihi: 27 Ekim

Selene (Kate Beckinsale) hayatı için pazarlık yapabileceği tek kişi olan vampirlerin kralı Marcus'u (Tony Curran) aramaktadır. Bir melez olan Michael (Scott Speedman) Selene'e bu konuda yardım etmek istemektedir fakat içindeki kurt adam kanını kontrol edip edemeyeceğini bilmemektedir. Selene onun arkadaşlığını reddeder. Aşkları genetik kodlardan daha güçlüdür ama Marcus, Selene'i yok etmeye çalışır. Aralarındaki mücadeleden sonra ortaya çıkan ise korkunç bir gerçektir ve Selene ne olursa olsun intikamını almaya kararlıdır.

NOTLAR Yaklaşık 3 sene önce vizyona giren "Underworld", kurt adam ve vampir filmlerine yeni bir soluk getirmiş, Kate Beckinsale'i de aksiyon dünyasına kazandırmıştı. 22 milyon dolar bütçeli film, ABD'de vizyona girdiği hafta sonu box office'te birinci sıraya oturmuştu. "Underworld"ün dünya çapındaki hasılatı 95.7 milyon doları buldu, bütçesinin iki üç mislini de DVD satışlarından kazandı. ABD ve İngiltere'de Ocak ayında vizyona giren ikinci film, ülkemize biraz gecikmeyle geliyor. Filmin şimdiye kadar dünya çapındaki hasılatı 111 milyon doları geçti bile. Yine (Beckinsale'in kocası) Len Wiseman'ın yönettiği filmde büyük ölçüde muhafaza edilen oyuncu kadrosuna Derek Jacobi ve Tony Curran dahil oldu. İlk filmdeki klostrofobik atmosfer ve renksiz görüntüden uzaklaşıldığı ikinci filmde daha çok dış mekân ve renk kullanıldı. Çekimler de ilk filmdeki gibi Budapeşte'te değil Vancouver, Kanada'da gerçekleştirildi. 2-3 sene içinde 3. filmin de çekileceği, bu filmin "prequel" olacağı, yani ilk filmden önceki olayları anlatacağı söyleniyor.

KORUYUCU
THE GUARDIAN

Yönetmen: Andrew Davis. Oyuncular: Kevin Costner, Ashton Kutcher, Neal McDonough, Melissa Sagemiller, Clancy Brown, Brian Geraghty, Sela Ward, Shelby Fenner, Peter Gail, Omari Hardwick, Damon Lipari. Senaryo: Ron L. Brinkerhoff. Görüntü Yönetmeni: Stephen St. John. Kurgu: Thomas J. Nordberg, Dennis Virkler. Müzik: Trevor Rabin. Yapım Tasarımcısı: Mahir Ahmed. Yapımcı: Beau Flynn, Tripp Vinson. Süre: 136 dk. Yapım: ABD (2006). Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 27 Ekim

Büyük bir kazada ekibini kaybeden efsanevi kurtarma yüzücüsü Ben Randall (Kevin Costner) sahil güvenlik için cankurtaran yetiştiren bir okula eğitmen olarak gönderilir. Ekibini kaybetmiş olmanın psikolojik baskısıyla kendini işine veren Randall, okulun eğitim anlayışına ters sayılabilecek metotlar kullanmaya başlar. Her konuda destek olduğu en iyi öğrencisi Jake Fischer (Ashton Kutcher) mezuniyetinden sonra eğitmeninin peşinden Alaska'ya bir kurtarma operasyonuna gider. Acemi genci ilk görevinde büyük tehlikeler beklemektedir. Fischer, ustası Randall'dan kahramanlığın ne demek olduğunu öğrenecektir.

NOTLAR "Kurtlarla Dans"ın başarısını bir türlü yakalayamayan, "Waterworld"den sonra ise kariyerinde ciddi bir düşüş yaşayan Kevin Costner, "kahraman" kimliğine geri dönüyor. Başrolde Costner'a Demi Moore'un aktör eşi Ashton Kutcher eşlik ediyor. Filmin yönetmeni, Costner gibi eski günleri özleyen, ismi hâlâ 13 sene önceki "The Fugitive-Kaçak"la anılan Andrew Davis. "Koruyucu"; maceracı bir yönetmenden, 51 yaşında dalgalarla boğuşan Kevin Costner portresi izlemek isteyenlerin ilgisini çekebilir.

EYLÜL SÜRPRİZİ

KUZEY FARESİ
LEMMING

Yönetmen: Dominik Moll. Oyuncular: Laurent Lucas, Charlotte Gainsbourg, Charlotte Rampling, André Dussollier, Jacques Bonnaffé, Véronique Affholder, Michel Cassagne, Florence Desille, Emmanuel Gayet. Senaryo: Gilles Marchand, Dominik Moll. Görüntü Yönetmeni: Jean-Marc Fabre. Müzik: David Whitaker. Kurgu: Mike Fromentin. Yapım Tasarımcısı: Michel Barthélémy. Yapımcı: Michel Saint-Jean. Süre: 129 dk. Yapım: Fransa (2005). İthalatçı: Belge Film. Dağıtımcı: 35 Milim. Gösterim Tarihi: 8 Eylül

Yeni bir şehre atanan genç ve başarılı mühendis Alain Getty (Laurent Lucas) patronunu ve karısını yemeğe davet eder. Aynı gün Alain'in karısı Benedicte (Charlotte Gainsbourg) mutfaklarının atık borusunun tıkandığını görür. Boruyu tıkayan, Fransa'da hiç görülmemiş bir kemirgen türüdür. Patron ve karısıyla yenen akşam yemeği, genç çiftin uyumunu zedeler. Çünkü bir yanda genç ve örnek bir çift, diğer yanda ise nefret ve hınçla çürümüş bir çift karşı karşıya gelmiştir. Her şey, o ana kadar düzen içerisinde süren hayatın altüst olacağının habercisidir.

NOTLAR 2005 Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye için yarışan "Lemming", bu sene Altın Koza'da gösterildikten sonra vizyona girdi. Film orijinal adını Kuzey İskandinavya'da yaşayan, hamster benzeri küçük kemirici bir hayvandan alıyor. Almanya doğumlu Dominik Moll, favori yönetmenlerinin izinden giden bir tarz izliyor "Lemming"de. Chabrolvari burjuva eleştirisi, Hanekevari keskin, rahatsız edici yabancılaşma sorunu ve gerilimli atmosfer ile Lynchvari bilinçaltı yolculuğu... Bütün bunlara Charlotte Rampling'in kısa, öz ve kusursuz oyunculuğu da eklenince ortaya beyin jimnastiği yaptıran ve zevkle izlenen bir film çıkıyor.

Şimdi 3,50 YTL

Çocuğun sesini dinle

Geo sana dünyayı anlatır

Ekim sayısı bayilerde

ciner

merkez motor presse

box office

Hazırlayan: Tolga Akıncı
tolgaakinci@merkezdergi.com.tr

TÜRKİYE box office — 11 Ağustos - 14 Eylül 2006

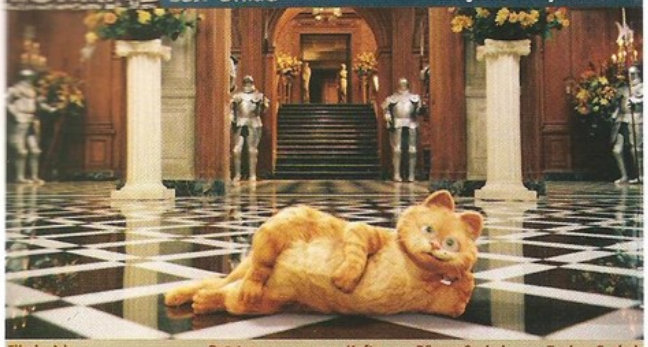

Filmin Adı	Dağıtım	Hafta	Dönem Seyirci	Toplam Seyirci
1. Garfield 2	Özen Film	4	289.925	289.925
2. Karayip Korsanları 2	UIP	9	147.111	984.481
3. Sihirbaz	Warner Bros.	4	140.764	140.764
4. Göl Evi	Warner Bros.	6	127.599	192.954
5. Orman Çetesi	UIP	3	109.164	109.164
6. Korkunç Bir Film 4	UIP	6	103.532	156.129
7. Hızlı ve Öfkeli 3	UIP	7	98.163	226.293
8. Ayrılık	UIP	5	92.921	92.921
9. Tetikçi	Warner Bros.	2	69.714	69.714
10. Miami Vice	UIP	1	67.091	67.091

ABD box office — 11 Ağustos - 14 Eylül 2006

Filmin Adı	Dağıtım	Hafta	Dönem Hasılat	Toplam Hasılat
1. Talladega Nights	Sony	6	74.8	143.0
2. Dünya Ticaret Merkezi	Paramount	5	68.0	68.0
3. Step Up	Buena Vista	5	62.2	62.2
4. Invincible	Buena Vista	3	47.0	47.0
5. Barnyard	Paramount	6	43.4	67.4
6. Little Miss Sunshine	Fox Searchlight	7	40.0	43.0
7. Snakes on a Plane	NewLine	4	33.2	33.2
8. Accepted	Universal	4	32.7	32.7
9. Karayip Korsanları 2	Buena Vista	10	31.9	417.1
10. Tetikçi	LionsGate	2	21.7	21.7

Rakamlar milyon dolar.

...1 Yıl önce
2005
12 Ağustos - 15 Eylül
1. Ada
2. Charlie'nin Çikolata Fabrikası
3. İskelet Anahtar
4. Fantastik Dörtlü
5. Tatlı Cadı

...2 Yıl önce
2004
13 Ağustos - 09 Eylül
1. Şrek 2
2. Garfield
3. Riddick Günlükleri
4. Açık Deniz
5. Keşke 30 Olsam

...3 Yıl önce
2003
08 Ağustos - 11 Eylül
1. Aman Tanrım
2. Terminatör 3
3. Kimlik
4. Hulk
5. Lara Croft Tomb Raider 2

Yaz ayları

Yaz aylarında hangi sinemacı ile konussam herkes mutsuz; herkes 'filmler çalışmıyor' diyor. Ben ise büyük bir saskınlıkla onları dinliyorum. Çünkü aklıma, bir yıl arayla aşağı yukarı aynı zamanlarda vizyona giren "Karayip Korsanları 2" ile "Dünyalar Savası" filmlerinin rakamları geliyor. Bu sene vizyona giren "Karayip Korsanları 2", "Dünyalar Savası"ndan 3'te bir oranda daha iyi çalısmıstı. Acaba diğer filmler hiç mi çalışmadı? Bu sorunun cevabını aşağıda bulabilirsiniz. Rakamlar da bu yılın daha iyi olduğunu söylüyor.

2006 / HAZİRAN - TEMMUZ - AĞUSTOS, TOP 10

Filmin Adı	Dağıtım	Gösterim T.	1. Hafta S.	Hafta	Toplam Seyirci
Karayip Korsanları 2	UIP	14.07.06	395.029	9	984.481
Garfield 2	Özen F.	18.08.06	116.878	4	289.925
Poseidon'dan Kaçış	WB	23.06.06	90.541	12	257.589
Superman Dönüyor	WB	21.07.06	113.870	8	247.254
Hızlı ve Öfkeli 3	UIP	28.07.06	82.150	7	226.293
Omen	Özen F.	06.06.06	42.602	11	205.748
Göl Evi	WB	04.08.06	65.355	6	192.954
Korkunç Bir Film 4	UIP	04.08.06	67.225	6	170.827
Sihirbaz	WB	18.08.06	47.196	4	140.764
Orman Çetesi	UIP	25.08.06	54.663	3	109.164

TOPLAM: 2.824.999

2005 / HAZİRAN - TEMMUZ - AĞUSTOS, TOP 10

Filmin Adı	Dağıtım	Gösterim T.	1. Hafta S.	Hafta	Toplam Seyirci
Dünyalar Savası	UIP	01.07.05	322.008	11	640.467
Bay & Bayan Smith	Pinema	10.06.05	143.626	14	402.822
Madagaskar	UIP	03.06.05	76.024	15	230.091
Batman Başlıyor	WB	17.06.05	87.014	13	212.999
Vay Kaynanam Vay	Özen F.	03.06.05	64.202	15	177.856
Charlie'nin Çikolata Fab.	WB	12.08.05	61.137	5	150.866
İskelet Anahtar	UIP	26.08.05	72.930	3	142.275
Mumya Evi	WB	08.07.05	45.834	10	140.378
Günah Şehri	WB	15.07.05	43.514	9	137.780
Fantastik Dörtlü	Özen F.	12.08.05	57.634	5	127.987

TOPLAM: 2.363.521

Toplam seyirci rakamları 2005 için 3 Haziran - 15 Eylül, 2006 için 2 Haziran - 14 Eylül tarihleri arasıdır.

İNGİLTERE box office — 07 Ağustos - 10 Eylül 2006

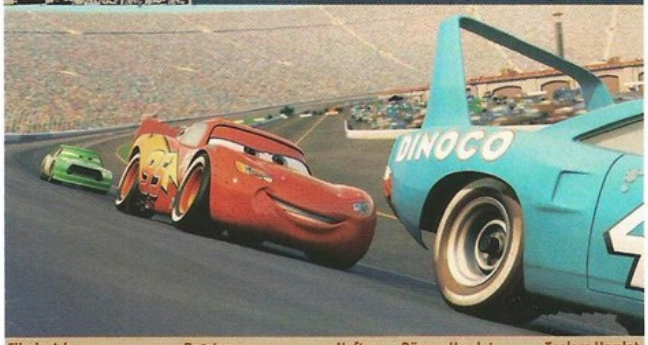

Filmin Adı	Dağıtım	Hafta	Dönem Hasılat	Toplam Hasılat
1. Arabalar	BVI	7	8.2	15.7
2. Karayip Korsanları 2	BVI	10	7.9	51.4
3. Canavar Ev	Sony	5	6.0	6.0
4. Sen, Ben ve Dupree	UIP	3	5.8	5.8
5. Miami Vice	UIP	5	5.0	7.2
6. John Tucker Must Die	20th Century Fox	4	3.5	3.5
7. Ayrılık	UIP	7	2.6	10.2
8. Küçük Adam	Sony	2	2.2	2.2
9. Eski Süper Sevgilim	20th Century Fox	5	2.1	2.9
10. Stormbreaker	Entertainment	8	2.0	6.6

Rakamlar milyon pound.

Kevin Costner
Koruyucu

2006	Gerçek Dedikodu	139.650
2005	Öfkeli Asıklar	35.921
2004	Uzak Ülke	9.255
2002	Sonsuz Ask	163.074
2001	Yakın Tehlike	38.131

Kate Beckinsale
Karanlıklar Ülkesi: Evrim

2005	Göklerin Hâkimi	206.034
2004	Van Helsing	357.876
2004	Karanlıklar Ülkesi	131.777
2002	Tesadüf	75.845
2001	Pearl Harbor	661.075

ELEŞTİRMENLERİN YILDIZ TABLOSU

	Mehmet Açar	Kerem Akça	Okan Arpaç	Alkan Avcioğlu	Burcu Aykar	Cumhur Canbazoğlu	Cüneyt Cebenoyan	Atilla Dorsay	Murat Erşahin	Engin Ertan	Ömür Gedik	Burak Göral	Ege Görgün	Nihal B. Karaca	Çiğdem Kömürcioğlu	Talip Ertürk	Müjde Işıl	Murat Özer	Uygar Şirin	Murat E. Eren	Alin Taşçıyan	Ali Ulvi Uyanık	Uğur Vardan	Burçin Yalçın	Fırat Yücel	Ortalama
Alacakaranlık		1	2.5			1.5		3			2.5		2.5	2		1.5			2		1	2.5	2.5			2.04
Arabalar	3	4	2.5		2	4	2		5		3	2.5		3		3	3	2.5	3	3	3	5		2.5	2.5	3.07
Arapsaçı		2	2.5	2.5		2					3.5		4	3	2.5		2.5			2	3.5	3	2.5	3.5	1	2.66
Beş Vakit	4	3.5	4				5	5	5	4		4.5	5	4.5	4	5		4.5	2.5	5	5	5			4	4.41
Bitirim Karınca		2			2.5	4	3		3.5			2	4	3		3.5					4.5	3.5				3.22
Click					2	2			4.5				2.5	2.5								4.5				3.00
Duygudan da Öte							2.5	4	2.5	3	4	3		4		2.5	3	3		3	4.5	2.5	3.5		3.5	3.23
Dünya Ticaret Merkezi		1		1.5	1		2.5	3.5	3			2		3		2	2	2			1.5	3.5		2	1	2.10
Eski Süper Sevgilim			1.5			1	2	2	2	2.5	1	2	2.5	2	2			2		2.5	2	2.5	2.5		2.5	2.02
Fedai		2	2.5	2.5		2	1.5	2.5			2.5	2	3			1.5	2		1.5	1	2	3	2.5			2.12
Kardan Adamlar	2						1	2		2		1.5		3				1.5						2.5		1.93
Kuzey Faresi	4		3		3	2.5	3.5	3	4.5					3.5			3	3	2.5	4	2.5	4			2.5	3.23
Küçük Adam		2.5	1			1						1.5	3	2						1	0.5	2				1.61
Lolipop		2				2.5	3		3.5		2.5	3		2.5	2		2.5	2.5			1.5	3.5			3.5	2.65
Miami Vice	3	2.5	2.5	3.5	3.5	3		3.5	4	3	3		3.5	3.5		3.5	2.5	3.5	2.5	3	2.5	4	3	2.5	2.5	3.09
Nabız		3.5	1	2		2.5	1	3	1		2	2	3	2				2				2.5	2	2		2.10
Ne Kadar Güzelsin!						2					3.5			2.5	3.5			2.5			2	3.5	2			2.68
Onlar	3	4	2.5	3.5		2			3.5	3.5		2.5	4	3.5	4				2.5		3	3		2.5	3.5	3.15
13	3	3.5						4		2								3.5		2.5	3					3.07
Sen, Ben ve Dupree				2.5			1	3	2.5			2				3		2			3	3.5		2.5		2.50
Sudaki Kız	3.5	4	3.5		4	4	4	3.5	3	2	4	2.5	3.5	4	3	2	3.5	2.5	3	2.5	3	4	2.5	3	4	3.27
Tetikçi		2	3		4	2.5			1.5	4			3.5	2.5		3			3.5		1	2	2.5	3		2.71
Uçuş 93		3	3.5	2	1	2	2	4.5	3	1.5	4	2	4	3			3	2.5	1.5		2	3.5		2	1.5	2.57

Koyu renkte olan bantlar en yüksek yıldız ortalamasına sahip olan filmleri gösterir.

GERÇEKLERİ GÖSTERMEK CESARET İSTER
www.sabah.com.tr
SABAH
Gerçek her sabah senindir.

Sudaki Kız

Başka türlü bir Shyamalan...

Uygar Şirin

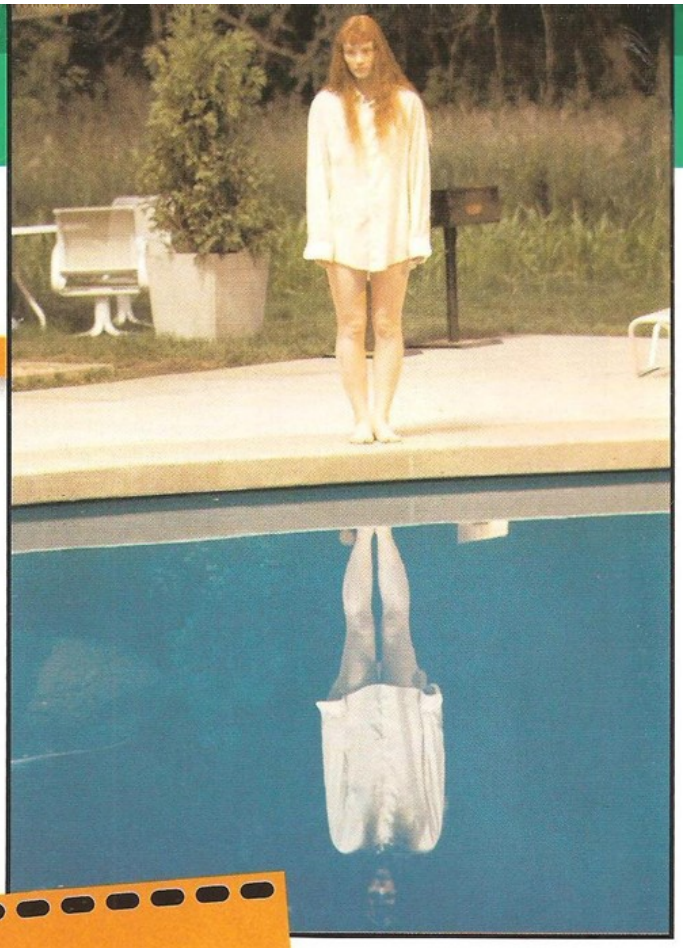

"Shyamalan hayranı" sıfatını taşıyan biri olarak, senarist/yönetmen M. Night Shyamalan'ın son filmi "Lady In The Water-Sudaki Kız"dan söz etmek benim için bir tek şekilde mümkün: Eski filmlerinden farklarını ortaya koyarak. Zira Shyamalan'ın bu en az sevdiğim filmini düşünürken kafam başka türlü çalışmıyor. Yine de önce diğer filmleriyle arasındaki benzerliklere değineyim, sonra yol ayrımına geliriz.

Filmartı'nın Eylül sayısında yayımlanan "Shyamalan Şifresi" başlıklı yazımda, onun filmlerinde 6 ortak özellik bulunduğunu yazmıştım: Yeni Çağ düşüncesi, "anlamını bulma" teması, sürpriz son, korku, gerçekliğin ötesi ve "saplantılı kamera". "Sudaki Kız"da sürpriz son yok, korkunun dozu da az, ama diğer dört unsur hazır ve nazır:

1. Yeni Çağ düşüncesi en açık ve doğrudan haliyle "Sudaki Kız"da yerini almış. Tüm Shyamalan filmleri alttan alta söylediyse de ilk kez "Sudaki Kız" açıkça "Hepimiz birbirimize bağlıyız" diyor. (Bu cümle Yeni Çağ düşüncesinin temeli.) Ayrıca "Hiçbir şey göründüğü gibi değildir"den "uyanış"a ve "hatırlama"ya kadar birçok Yeni Çağ kavramı filmde cirit atıyor.
2. "Anlamını bulma" temasına da "Sudaki Kız"da rastlıyoruz. Apartman görevlisi Cleveland Heep ve su perisi Hikaye'den başlayarak tüm karakterler hangi amaçla dünyaya geldiklerini fark edip hayatlarının anlamını çözüyorlar.
3. "Sudaki Kız"ın bir masal (çocuk hikayesi) olduğunu dikkate aldığımızda "gerçekliğin ötesi"yle burun buruna geliyoruz. Filmin en etkileyici tarafı da bu; hikayeyle gerçeklik arasında kurduğu bağ. Önce gerçek hayatın ortasına bir hikaye düşüyor. Derken, gerçek hayattaki insanlar hikayenin ilerlemesini sağlıyor. Ve nihayet gerçek hayat dediğimiz şeyin bir hikaye olduğu ortaya çıkıyor.
4. Shyamalan'ın saplantılı kamerası da yine iş başında. Filmin ilk yarısında her şeyi paramparça gösteriyor: İnsanların bedenleri nadiren bir bütün olarak görülüyor; ortalıkta sadece sırtları, gözleri, elleri geziniyor. İki kişi konuşurken çoğunlukla birisi çerçevenin dışında kalıyor. Ne zaman ki insanlar ve hikayenin parçaları bir araya geliyor, kamera da bu birliğe ayak uyduruyor.

Bu paralellikler "Sudaki Kız"ın Shyamalan dünyasına ait bir film olduğunu gösteriyor. Peki nedir "Sudaki Kız"ı daha başarısız kılan?

Birinci ve en önemli sorun hikayenin basitliği. Shyamalan'ın meziyetlerinden biri, eski (kadim) ve basit öykülerden yeni ve derin filmler çıkarması, her filminde yüzeydeki hikayenin altına bambaşka bir katman yerleştirmesi. "Sudaki Kız"da yine eski ve basit bir öykü var, fakat bu kez karşımızda tüm basitliğiyle duruyor. Shyamalan'ın süzgecinden geçmemiş gibi. Altta ekstra bir katman yok, zaten her şey yüzeyde, gözümüze sokuluyor. Shyamalan da içten içe bunun farkında olacak ki, öyküsünü birkaç büyük virajdan döndürmüş ve alışık olmadığımız ölçüde bilgi, mesaj ve karakterle doldurmuş. Bugüne dek, nispeten düz bir hatta ilerleyen ama derinlemesine yayılan öyküler yazmıştı, bu kez dolambaçlı yollardan geçmesine karşın yüzeyde kalan bir öykü anlatmış. Sonuçta öykünün değeri ve etkileyiciliği azalmış.

"Filmler illa derin ve karmaşık öyküler anlatmalıdır" diyenlerden değilim. Ama basitliğin bir gerekçesi olması lazım, ki o gerekçe de çoğunlukla eğlencedir. Örneğin, altında yatan son derece derin mesele bir yana, "İşaretler" de basit bir öyküydü ama Shyamalan'ın en saf gerilimi olma özelliğini taşıyordu. "Sudaki Kız" ise dünyanın lafını etme derdinde, fakat hikayesi o kadar lafı kaldıracak durumda değil. O kadar lafı "Ölümsüz" ya da "Köy" gibi derin hikayeler kaldırır.

İkinci sorun, Shyamalan'ın tekrara düşmesi. Her öykü anlatıcısı gibi yönetmenlerin de belli temalara takılıp kalmaları normaldir. Ancak "Sudaki Kız"ı izlerken yer yer "İşaretler 2"yi izlediğimi sandım. Ailesini cinayete kurban veren ve hayata küsen Cleveland'da, karısını trafik kazasına kurban veren ve inancını yitiren Graham'i; Cleveland'ın korkularının yansıması olarak karşısına çıkan Çimsırtlanı'nda, Graham'in korkularının yansıması olarak karşısına çıkan Uzaylı'yı; Cleveland'ın apartmanındaki herkesin Çimsırtlanı'nı yenmeye yarayan bir özelliğe sahip olmasında, Graham'in ailesindeki herkesin Uzaylı'yı yenmeye yarayan bir özelliğe sahip olmasını görmemek çok zor. Hatta Cleveland ve Hikaye'nin Çimsırtlanı'yla karşı karşıya geldiği sahnede, Graham ve ailesinin Uzaylı'yla karşı karşıya geldiği sahnenin bazı kamera hareketlerini ve mizansenlerini bulabilirsiniz.

Üçüncü sorun, filmdeki sinir eleştirmen karakteri ve onun hazin sonu. Bir eleştirmen olarak "Bu olumsuz eleştirmen karakteri iyi olmamış" demeyi hiç istemezdim ama bu yan karakter ve öyküsü hem kusurlu, hem de bütün Shyamalan sinemasıyla çelişiyor. Eğer bir yönetmen tüm filmlerinde "Kimse dünyaya boşuna gelmemiştir, herkesin bir anlamı vardır" diyorsa, hatta bu cümleyi "Ölümsüz"deki Elijah Price gibi yüzlerce insanın ölümüne neden olmuş birisi için bile kuracak kadar ileri gidiyorsa ve bu filmde de yine karakterlerine bu inançla yaklaşıyorsa, kusura bakmayın, o yönetmenin filminde artık bir karakter huysuz, duygusuz ve kibirli olduğu için sırtlanlara yem olamaz. Olursa ya o sinemacı bütün o sözleri haybeye etmiştir ya da filmini ego kaynaklı dertlerine alet etmiştir. "Çimsırtlanı neden eleştirmene saldırıyor?" gibi soruların yanıtsız kalması ve önceki filmi "Köy"de kendi göründüğü ânı bir merasim haline getiren Shyamalan'ın bu kez "dünyayı kurtaracak kitabın yazarı"nı canlandırması, "ego patlaması" tezini destekliyor.

Sorun sayılmaz ama "Sudaki Kız"ın bir farkını daha sayalım: Shyamalan bugüne kadar değişim kavramını bireyin değişimi diye anlıyor ve "İnsan değişirse her şey değişir" demeye getiriyordu. Bu kez, belli ki Irak'taki savaşın etkisiyle, bireyin ülkesini değiştirmesinden dem vuruyor. Ne tuhaf ki bu hayal, daha büyük ve yüce görünmesine karşın çok daha az idealist duruyor.

Shyamalan "Sudaki Kız"da olağan becerilerini kullanamamış. Öykülerden sihir üretmek yerine "sihirli" bir öyküye yaslanmış; hikayenin dizginlerini tutmak yerine hikayeye kapılıp gitmiş; kendi dünyasıyla seyircininki arasına bağ kurmak yerine kendi dünyasının içine gömülmüş. Bu filmin sürpriz sonu da bu.

Lady in the Water

✪✪✪

Yönetmen: Night Shyamalan. **Oyuncular:** Paul Giamatti, Bryce Dallas Howard, Jeffrey Wright, Bob Balaban, Freddy Rodriguez, Sarita Choudhury, Jared Harris, Bill Irwin, Mary Beth Hurt, Noah Gray-Cabey. **Senaryo:** Night Shyamalan. **Görüntü Yönetmeni:** Christopher Doyle. **Kurgu:** Barbara Tulliver. **Müzik:** James Newton Howard. **Yapım Tasarımcısı:** Martin Childs. **Yapımcı:** Sam Mercer, Night Shyamalan. **Süre:** 110 dk. Yapım: ABD (2006). **Dağıtımcı:** WB. **Gösterim Tarihi:** 15 Eylül

Tetikçi

Delikanlılığın kitabı yeniden mi yazılıyor?

Engin Ertan

Bir aksiyon filminin olmazsa olmazları sayılıp dökülecek olsa, muhtemelen şu iki unsur çoğu kişinin listesinde üst sıraları işgal eder; hız ve kesintisiz hareket. İster sofistike olsun, ister alelade, ister büyük bütçeli bir Hollywood yapımı, isterse bir Avrupa sineması örneği, seyirci bir aksiyon filminin başına geçtiğinde öncelikle bunlarla karşılaşmayı bekler. Elbette kimi aykırı çabalar bu demirbaşları tümden eleyebileceği gibi, kimileri de sadece bu ikisinin üzerine gidebilirler. Örneğin 12 yıl önce "Hız Tuzağı" (Speed) tüm bir dramatik yapısını hız ve sürekli devinim üzerine şekillendirmiş ve çabucak türün klasiklerinden birisine dönüşmüştü. Sonraki yıllarda izlediğimiz, karakterlerin benzer şekilde zamanla yarıştıkları ve hemen hemen sürekli hareket hâlinde oldukları filmleri düşününceyse akla ilk olarak "Koş Lola Koş" (Lola rennt) geliyor. Şimdiyse "Tetikçi" (Crank) aksiyon severleri karşılamış durumda. Açıkçası hem bu yılın en büyük sürprizlerinden birisiyle, hem de son yılların en iyi ve en orijinal aksiyon filmleri arasında başa oynayacak bir tür sineması örneğiyle karşı karşıyayız.

"Tetikçi" bir önceki paragrafta adını andığım "Hız Tuzağı" ve "Koş Lola Koş"a kimi yönleriyle son derece benziyor, kimi yönleriyleyse onlardan ayrılıyor. Örneğin "Hız Tuzağı"ndaki frenine basılırsa patlayacak otobüsün yerini bu sefer bir adam almış durumda. Jason Statham'ın canlandırdığı Chev Chelios, vücuduna enjekte edilen zehirin etkisini yavaşlatmak için sürekli adrenalin salgılamak durumunda. Dolayısıyla filmin yaklaşık 1,5 saatlik süresi boyunca kahramanımızı kendisini "heyecanlandıracak" çeşitli durumlar yaratırken izliyoruz. Böylece, tıpkı "Hız Tuzağı"nda olduğu gibi, sürat ve aralıksız hareket dramatik yapının ana etmenlerine dönüşüyorlar ve hem filmin kaotik hâli, hem de video-klip estetiğine yakın duran hızlı kurgusu bir anlam kazanmış oluyor. İşin daha da güzel olan yanı, filmin senarist ve yönetmeni Mark Neveldine ve Brian Taylor'ın durumun absürtlüğünün son derece farkında olmaları. "Tetikçi" kendi içinde tutarlı bir evren yaratmakla beraber, seyircisini asla aptal yerine koymuyor ve inandırıcı olmaya çalışmıyor. İfrata kaçtığı noktalarda mizah duygusunu da açıkça öne çıkartarak ciddiyetsizliğinin altını çiziyor.

"Tetikçi"nin "Hız Tuzağı" ile ayrıştığı önemli bir noktaysa, "Koş Lola Koş" ile kesişiyor. Neveldine/Taylor ikilisi dönemin ruhunu ziyadesiyle yakalayan bir filme imza atmış, belki de bir zamanların rave, şimdilerin clubber jenerasyonuna kendi aksiyon filmlerini armağan etmişler. Hatırlarsanız "Koş Lola Koş" da ritmine eksiksiz şekilde uyum sağlayan tekno soundtrack'i ile özellikle dikkat çekmiş, çabucak bir kuşağın kült filmleri arasına adını yazdırmıştı. "Tetikçi" de geniş bir yelpazeye yayılan müzikleriyle (oi punk'tan dans müziğinin farklı alt türlerine uzanan bir çeşitliliğe sahip) eklektik bir DJ setini andırıyor. Diğer yandan uyuşturucu kullanımına dair açık referanslar da eksik değiller. Kahramanımız adrenalin eksiğini gidermek için bolca enerji içeceği ve uyuşturucu madde tüketmek durumunda kalıyor. Hatta filmin orijinal ismi bile argoda çeşitli uyarıcılara verilen bir takma ad. Kendisinin de baştan sona bir uyuşturucu tribini andırdığını söylemek yanlış olmaz (filmin sonunu açık etmemek için daha fazla deşmemekte fayda var ama final sahnesi bu saptamayı epey açıklar bir niteliğe sahip). Bu "zeitgeist"ı perdeye taşıma çabası Chev Chelios karakterinde de kendisini açık şekilde belli ediyor. Bu filmin tetikçisi, bildiğimiz takım elbiseli "ağır abi"lerden değil. Ayağından çıkarmadığı spor ayakkabıları, Puma eşofmanlarıyla daha ziyade bir kulüp müdavimini andırıyor.

"Tetikçi"nin kanımca en vurucu yönünü incelemek içinse yine Chelios karakterine bakmak gerekiyor. Chev Chelios bir bakıma eksiksiz ve fazlasıyla maço bir aksiyon filmi kahramanı. Diğer yandansa bolca abartıyla süslenmiş bir deşifre aracı, bir parodi unsuru. Aksiyon filmlerinin maço, seksist ve homofobik evreninin bildik klişeleri "Tetikçi"de de bize selam ediyorlar. Erkekler yine birbirlerine "i*ne" diyerek hakaret ederlerken, komedi unsuru bir eşcinsel karakter de kadroda yer alıyor (yine bir aksiyon filmi klişesi olarak, elbette kahramanımızın muhbiri). Zekası kıt bir kız arkadaş ve grafik şiddet de eksik kalmamışlar. Evet, yüzeyde bakarsanız "Tetikçi" son derece seksist, kadın düşmanı, homofobik, hatta zenofobik bir film gibi okunabilir. Ancak ufak bir çabayla filmin başvurduğu tüm bu klişelerle dalga geçtiğini, Chelios'u aksiyon filmlerinin hâlini ortaya koymak için bir nevi turnusol kâğıdı gibi kullandığını da fark ediyorsunuz. Maskulen tavrı "kutsamak", Chelios'a aldığı bir ilacın yan etkisi olarak sokak ortasında devasa bir ereksiyon bahşetmeye kadar varıyor. Neveldine ve Taylor başkarakterlerini Los Angeles sokaklarında erekte vaziyette koştururlarken, durumun zavallılığının ve komikliğinin gayet farkındalar.

Daha önce de bahsettiğimiz abartıyı, "bir aksiyon filmi evreninde erkek olmak" hâline de uygulayor, böylece düpedüz türün maço ve seksist klişeleriyle dalga geçiyorlar (neredeyse antolojilere geçecek nitelikteki Çin Mahallesi'nin ortasında gerçekleşen, daha doğrusu nihayete eremeyen sevişme sahnesiyse aynı durumun bir diğer uzantısı). Hatta Chelios'u neredeyse bir arzu nesnesine dönüştürüyor, bir gişe filminin kayda değer süresini Jason Statham'ın çıplak görüntülerine ayırmaktan çekinmiyorlar. Erkeklerle ilgili durum böyleyken, kadınların bu tarz filmlerde bir seks objesi olarak kullanılması da yine abartı süzgecinden geçerek "Tetikçi"nin mizahında yerini buluyor. Çoğu aksiyon filminde babaların, hatta hip-hop videolarında gangsta rapçilerin yanına eklenen, süs bebeği pozisyonundaki bikinili kızlar burada da mevcutlar. Ancak yine uca taşınmış bir fetiş objesi olarak; bu kıyafetler içerisindeki kızları cam fanuslara hapsedilmiş olarak gördüğünüzde ister istemez kahkahayı patlatıyorsunuz.

Aslında "Tetikçi"nin pek de incelikli sayılmayacak bu parodi hâlini görmek veya kabullenip takdir etmek için politik doğrucu olmayan bir tavra açık olmak gerekiyor. Arap taksi şoförünün Beverly Hills'te başına gelenlere tanıklık ettiğimiz sahne özellikle dikkat çekiyor. Filmin tümünde olduğu gibi, bu sahnede perdeye yansıyan tavır da politik doğruculuğun ucundan kıyısından geçmiyor. Ancak 11 Eylül sonrası Amerikalıların ruh hâli üzerine, kendisini bu konuya adamış son yılların mıymıntı Amerikan yapımlarından çok daha fazlasını söylemeyi birkaç saniyede başarıyor "Tetikçi".

Özetle, Neveldine ve Taylor'ın bu şaşırtıcı ilk yönetmenlik denemesi fazlasıyla grotesk, sert, politik açıdan yanlış ama bir o kadar dürüst, eğlenceli, heyecanlı ve tür açısından neredeyse yenileyici bir film. Ne ülkemizde, ne de dışarıda eleştirmenlerden pek yüz bulamamış olmasıysa pek şaşırtıcı değil. Sağ gösterip sol vurmakta son derece başarılı olan "Tetikçi"yi görmeden önce, açıkça itiraf edeyim, ben de iyi ihtimalle sıradan bir aksiyon sineması örneği beklemekteydim. Şimdiyse bu orijinal filmin zamanla kendi hayran kitlesini yaratacağını ve bir süre sonra külte evrileceğini tahmin ediyorum. Normalde aksiyon filmlerine pek yüz vermeyen bazı kadın seyircilerin bile "Tetikçi"den gayet memnun ayrılmış olmalarıysa herhalde bu filmde neyin farklı olduğunu biraz daha açıklıyordur.

Crank

★★★★

Yönetmen: Mark Neveldine, Brian Taylor. **Oyuncular:** Jason Statham, Amy Smart, Efren Ramirez, Dwight Yoakam, Jose Cantillo, Jay Xcala, Carlos Sanz, Keone Young, Jose Pablo Cantillo, Glenn Howerton. **Senaryo:** Mark Neveldine, Brian Taylor. **Görüntü Yönetmeni:** Adam Biddle. Kurgu: Brian Berdan. **Müzik:** Paul Haslinger. Yapım Tasarımcısı: Jerry Fleming. **Yapımcı:** Michael Davis, Gary Lucchesi, Tom Rosenberg, Skip Williamson, Richard Wright. Yapım: ABD (2006). **İthalatçı:** Fida Film. **Dağıtımcı:** WB. **Gösterim Tarihi:** 1 Eylül

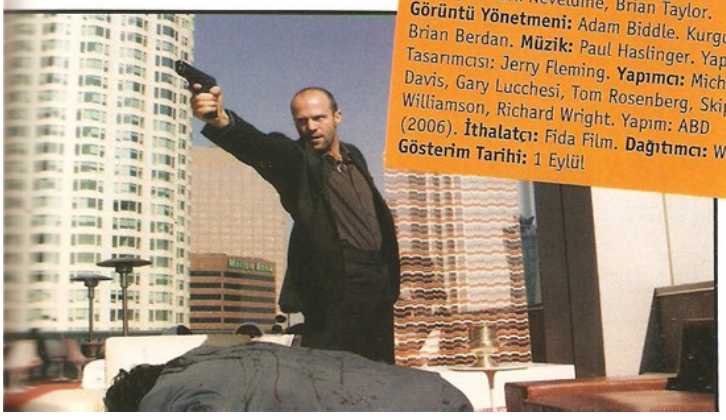

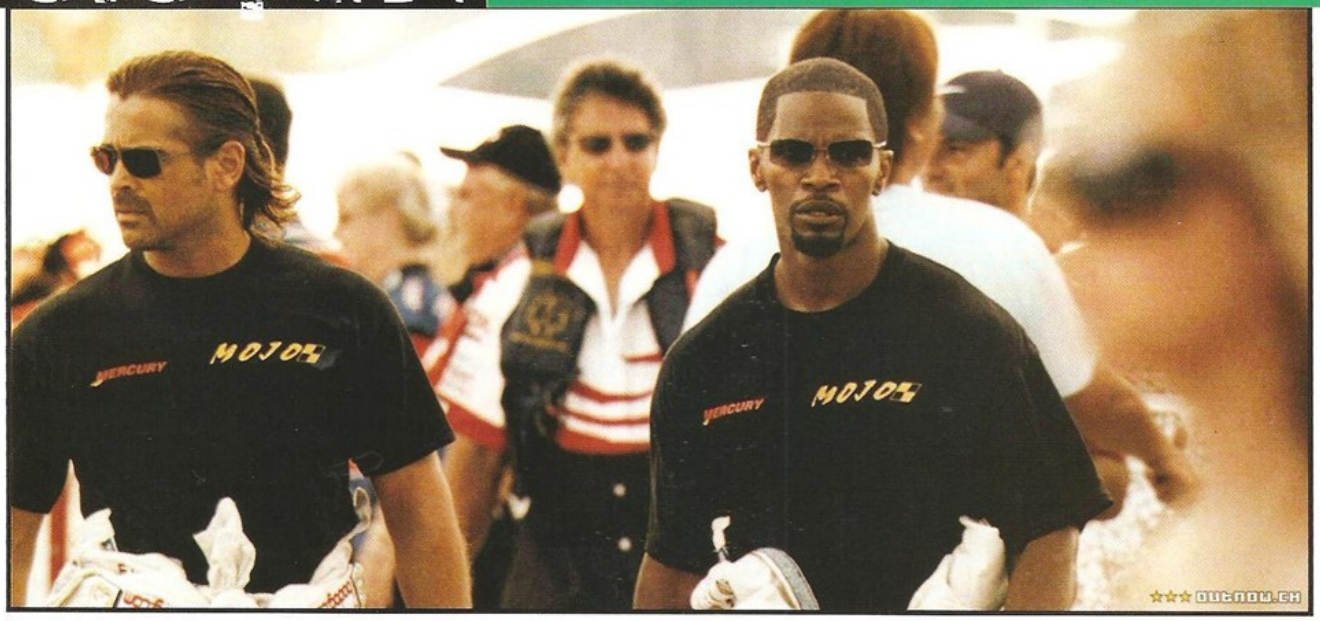

Miami Vice

Mitik bir polisiye dünyasında rehbersiz bir gezinti

Kutlukhan Kutlu

Michael Mann, polisiye sinemanın en önemli yönetmenlerinden biri. 1981'de çektiği, son işini yapıp "meslek"ten ayrılmaya niyetli hırsızın öyküsünü anlatan "Thief"; 1986 tarihli "ilk Hannibal Lecter filmi" olarak da bilinen polisiye "Manhunter"; ve Al Pacino ile Robert De Niro'yu hırsız ve polis olarak aynı kareye yerleştiren 1995 yapımı "Heat", bu janrın kahramanları olan "profesyoneller" üzerine güçlü bir üçleme oluşturuyor. Bu filmlerin hepsi de, karakterlerine odaklanan filmler. Mann, kahramanları için gerçekmiş hissi veren dünyalar oluşturmada usta bir sinemacı - en parıltılı görünen karelerinde bile, o karakterin o an orada yaşadığı duygusunu belirgin bir şekilde hissediyorsunuz - ve bunda bile Mann'ın mekanı sunma biçimi kadar, karakterlerini oluşturma biçiminin de önemli payı var.

Michael Mann'ın 80'lerin çok popüler polisiye dizisi "Miami Vice"ın yapımcısı olduğu bilgisi, sinemacının janr tercihlerini düşününce pek tuhaf kaçmıyordu belki... Ama "MTV tarzı polisiye" olarak tarif edilen (ve zaten baştan tam da bu şekilde düşünülmüş) bu diziyi şöyle bir hatırladığınızda, Miami Vice'ın TV dizisi estetiğinde kayda değer bir adım teşkil etse dahi Michael Mann'ın sinema filmlerindeki takıntıları pek de paylaşmadığını ve türün temel unsurlarını ve kahramanlarını mercek altına yatırmak gibi bir amaca sahip olmadığını görüyorsunuz. İki Miami polisinin sahte kimlikle Miami suç dünyasına sızarak çalıştığı - ve inandırıcı olmak için, onların parlak hayatlarını yaşadığı - "Miami Vice", aslında çok yukarıdan bakıldığında sahte hayatlar ve katıksız profesyonellik gibi Mann'ın ağzına layık birtakım temalar barındırdığından, yönetmenin bu diziden film yapma projesi de ilgi çekiciydi. Örneğin 80'lerde yapılmış "Manhunter", soğuk bir Miami Vice estetiğiyle Mann'ın tematik önceliklerinin bileşimi konusunda önemli bir ipucu veriyor ve sinemaseverleri ümitlendiriyordu.

Ne var ki 2006 yapımı bu "Miami Vice" filmi, Michael Mann'ın sinemasını bir "klasikler madeni"ne çeviren temel öğeden, titiz karakter çalışmasından yoksun. Ustanın herhangi bir filmini şöyle bir gözden geçirdiğinizde, hayli şaşırtıcı bir durum bu, çünkü Mann'ın filmlerinde öykü akışı ve tempodan mekanlara varıncaya kadar her şey, filmin tartışmasız merkezi olan karakter incelemesine hizmet edecek şekilde tasarlanmış hissi verir. Karakterler filmlerinin çekim merkezleridir, diğer her şey ise onların etrafında dönen birer uydu. "Miami Vice" filminde yeni Crockett ve Tubbs'ın en azından yüzeyde "sahte" hayatlar yaşadıklarını, özel hayatlarıyla, ilk bakışta gayet "özel" hayat izlenimi veren iş hayatlarını birbirinden ayrı tutma çabalarını - ya da tutamamalarının tehlikelerini - görüyoruz... Ama öykünün iki kahramanının da iç dünyasına nüfuz edemediğimiz, onları yarım yamalak bile olsa tanıyamadığımız için, durumları hakkında dişe dokunur duygular beslememiz zor: onların kabataslak, "hazır" karakter özelliklerine karşılık ancak janr geleneklerinden yola çıkarak kabataslak ve "hazır" duygular beslenebilir.

Michael Mann her zamanki gibi, görsel dokusuyla sinema salonuna "gerçeklik" titreşimleri yayan bir film yapmış: gerek kamera açıları, gerek insanları kareye yerleştirme biçimi, gerek oyuncu yönetimi (filmlerinde yerine oturmayan bir performans yok gibidir), gerekse ışığı ve ses dizaynı ile her anı Hollywood'un kimi tembel janr alışkanlıklarından uzak duran, Mann'ın o tanıdık "klasik havası"na sahip bir sinema var "Miami Vice"da da. Ancak bu "klasik havası", karakter çalışması ve tematik araştırma gibi hayati öykü anlatma unsurlarıyla desteklenmeyince, yalnızca dikkat çekici bir "hare" gibi kalıyor.

Temel hayalkırıklığı şu: Michael Mann her zaman "janr standartları"nı alıp altını deşen, klişelere hayatiyet, sterotiplereyse mitik şahsiyet kazandıran sinemacı olarak bilinirdi. Onun filmlerinde klişe üzerine klişeye el atıldığını görürdünüz ama bunun hiçbir mahzuru yoktu: Mann, mutlaka bu klişelerden farklı bir bütün, dahası o klişelerin niye varolduğu üzerine güçlü bir analiz çıkarırdı. İşte bu yüzden, özellikle de böyle konulara kafa yoran sinemaseverlerin gönlünde ayrı yeri olan bir yönetmendi.

"Miami Vice" daha başlar başlamaz, "işte 'kamu yararına' sahte yaşamlar süren iki polisin öyküsü" diyorsunuz... "İşte kendini işine kaptırmış profesyoneller"... "İşte yasak aşk"... Her şey adım adım polisiye janrının beylik unsurları üzerinden götürülüyor. Ama ne kadar beklerseniz bekleyin, Michael Mann bu defa o klişelerin niye var olduğu, neyi ifade ediyor olabileceğine kafa yormuyormuş gibi görünüyor; onları "yorgun" birer klişe olmaktan çıkarıp insan deneyiminin önemli yol işaretleri haline getirmeye çalışmıyor. Yalnızca usta bir sinemacının kendi içinde etkileyici kareleri eşliğinde, "içyüzü"ne hiçbir zaman tam olarak vakıf olamadığımız bir serüvene çıkarıyor bizi. Bu bakımdan "Miami Vice" filmini izlemek, bir bakıma mitik bir polisiye sinema dünyasına ışınlanıp, orada rehbersiz bir geziye çıkmaya benziyor.

Miami Vice

★★☆

Yönetmen: Michael Mann. **Oyuncular:** Jamie Foxx, Colin Farrell, Gong Li, Naomie Harris, Ciaran Hinds, Justin Theroux, Barry Shabaka Henley, Domenick Lombardozzi, Eddie Marsan, Tom Towles. **Senaryo:** Michael Mann. **Görüntü Yönetmeni:** Dion Beebe. **Kurgu:** William Goldenberg, Paul Rubell. **Müzik:** Klaus Badelt, John Murphy, Organized Noize. **Yapım Tasarımcısı:** Victor Kempster. **Yapımcı:** Michael Mann, Pieter Jan Brugge. **Süre:** 134 dk. **Yapım:** ABD (2006). **Dağıtımcı:** UIP. **Gösterim Tarihi:** 8 Eylül

PC Magazine Ekim sayısı kaçmaz!..

Dizüstü bilgisayar almayı düşünenler için süper bir rehber

Dizüstü bilgisayar almak isteyenler, PC Magazine *özel çift çekirdekli dizüstü testini okumadan* alışveriş yapmayın. Tam 16 farklı model test merkezimizdeydi!..

Herşeyi hack'leyin!..

iPod'u, PSP'yi, cep telefonunuzu, fotoğraf makinenizi hatta otomobilinizi...

Son platform savaşı

Intel ViiV AMD Live'a karşı.

Türkiye teknoloji üretiyor...

Made in China değil, Made in Türkiye

Fontlarınızı Türkçeleştirin

Artık fontlarla uğraşırken Türkçe karakter sorunu yaşamayacaksınız...

Ve diğerleri...

200 USD altı ekran kartları rehberi
Nette 3 boyutlu gezin
Sanal dünya titanları, saadet İnternet'te mi?
Yerli Linux firmaları neler yapıyor?

Özel röportaj:

En resmi ağızdan tüm yenilikleriyle Sony PlayStation 3

Çift katmanlı tam 8 GB'lık dopdolu DVD Magazine

Her zaman elinizin altında bulunması gereken programlardan oluşan CD Magazine

Tam 500 firmanın bilgilerini bulabileceğiniz **Bilişim Firmaları Rehberi**

Sadece PC Magazine okurlarına özel...

236 YTL değerinde bir yıllık Kulüp Vaio üyeliği

100 USD'lik indirim fırsatı Yönsis'ten N7600D model dizüstü bilgisayar için

Site Pratik - Pratik ve Hızlı Web Sitesi Hazırlama ve Güncelleme Sihirbazı

Hediyeli abonelik fırsatları

ciner

MERKEZ DERGİ

SİNEMADAN ÇIKMIŞ İNSAN*

Murat Erşahin
muratersahin@merkezdergi.com.tr

*** : ... İki saat sonra kalabalığın içinde, sinemadan bir dar sokağa çıkan sanki başka birisiydi. Düşünüyordu: Çağımızda geçmiş yüzyılların bilmediği, kısa ömürlü bir yaratık yaşıyor. "Sinemadan çıkmış insan". Gördüğü film ona bir şeyler yapmış. Salt çıkarını düşünen kişi değil. İnsanlarla barışık. Onun büyük işler yapacağı umulur. Ama beş-on dakikada ölüyor. Sokak sinemadan çıkmayanlarla dolu; asık yüzleri, kayıtsızlıkları, sinsi yürüyüşleriyle onu aralarına alıyorlar, eritiyorlar. Bunları kurtarmanın yolunu biliyorum. Kocaman sinemalar yapmalı... Bir gün, dünyada yaşayanların tümünü sokmalı bunlara. İyi bir film görsünler. Sokağa hep birden çıksınlar. Yusuf ATILGAN -Aylak Adam-**

Arabalar

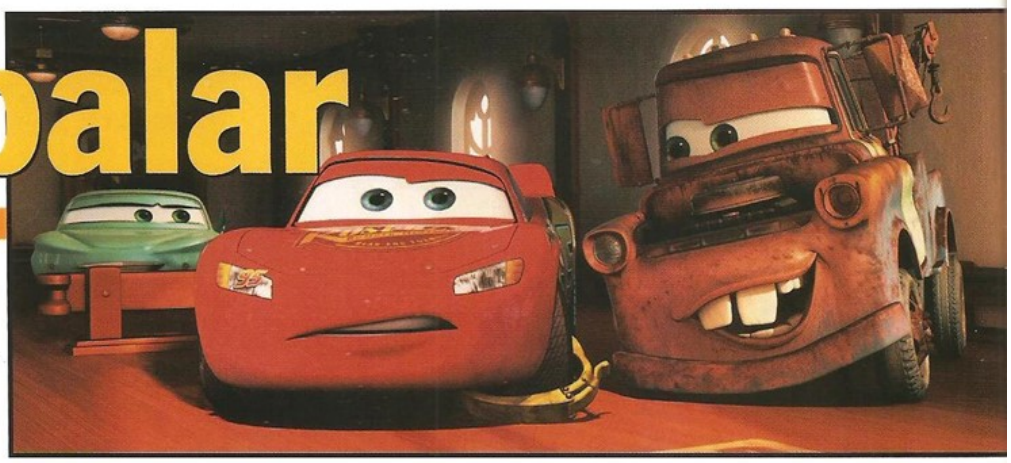

Yevmiyeli'lerin filmi

Hız çağında yaşıyoruz. Her şey hızlı. En önemli şey birinci gelmek... Her alanda. Hayat, bir yarış gibi. Birinci olmak adına hiçbir kural tanımayan yarışmacılar... Her yerdeler. Etrafımızda, evimizde, sokağımızda. Yaşamımızdalar. Herkes sanki bir yarışmacı. Nezaket ve saygı rafa kaldırılmış. Bütün yazılı ve sözlü kurallar da öyle. Yeter ki kazanalım, tek amaç bu... Bütün bu yarışa, oturduğu köşeden bakan insanlar da yok değil tabii. Modası çoktan geçmiş olanlar yani... Her şeyin birinci gelmek olmadığını bilenlerin, günümüzde yaşama şansı ve değeri yok. Onlar çoktan kaybetmişler, tutunamamış, tutturamamışlar... Onlar yevmiyeli... Yevmiyeli işçiler, memurlar, bilim adamları, sinemacılar, yazarlar... Yevmiyeli insanlar. Unutulmuş eski değerlere inanır onlar. Aşka, dostluğa, paylaşıma, dayanışmaya, vefaya, şefkate, hoşgörüye ve sevgiye... Scola'nın "Özel Bir Gün"ünü severler. Ozu'nun naifliğini... Canetti okurlar... Rilke, Ahmet Hamdi... "Sevmek Zamanı"dır hayat onlar için. "Yılların telaşlarda bu denli çabuk geçeceğini" düşünmemişlerdir tabii. Onlar yevmiyeli eski zaman insanlarıdır. "Toy Story" (1995) ve "A Bug's Life" (1998) gibi yenilikçi ve derinlikli animasyonlara imza atan John Lasseter, dokunaklı bir 'modern zamanlar masalı'yla yeniden yedi yıldır oturmadığı yönetmen koltuğunda. "Cars / Arabalar", 'önemli olanın hızlı gitmek değil, yarışı bitirmek olduğunun' altını çizen, hatta haykıran çok özel bir animasyon. Pixar Animasyon stüdyolarının son teknolojisiyle yaratılsa da 'mesele' olarak 'yevmiyeli bir film' "Arabalar". İnsansız bir dünya yaratılmış filmde. Sadece arabaların var olduğu bir dünya. Her araba bir insan... Ve arabaların farklılıkları, benzerlikleri, inançları, hırsları, aşkları, nefretleri, umutları, düşleri var. Aynen insanlar gibi. 'Finiş' çizgisinden ilk önce geçmek değil, bir kere daha geçmenin önemini haykırıyor "Arabalar". Ve bu işi yaparken, akıp giden hayatı ıskalamamamız gerektiğini. Etrafımızdaki sevginin, dostluğun ve aşkın varlığını her an fark etmemizi. Kendimize ve karşımızdakine duyduğumuz saygıyı yitirmememizi, vefalı olmamızı. Çılgınca akıp giden hayat karşısında bir araba veya bir insan olduğumuzun, bu uzayda bir yer kapladığımızın farkında olmamızı. En önemlisi, yüreğimizde sevgiye her zaman yer olması gerektiğini... Çok klasik bir tanımlama fakat doğrusu; sevdiklerinizle birlikte her anını paylaşarak izleyeceğiniz bir film bu. Hız çağı çocuklarına karşı yevmiyeli çocukların büyük zaferi...

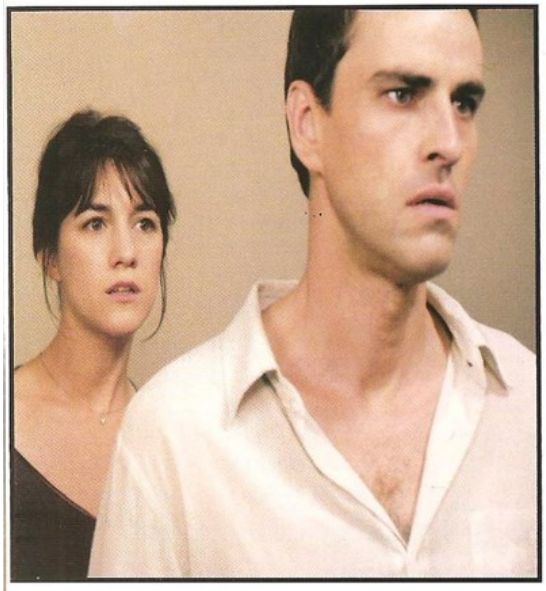

Kuzey Faresi

Röntgen mütehassısı yönetmen

Yeni bir işe başlayan genç ve başarılı mühendis Alain, güzel eşi ile birlikte, patronu ve onun eşini, yeni evlerine akşam yemeğine davet ederler. Davet, çok kötü bir atmosferde başlar ve sürer. Çiftlerin arasında aşırı bir zıtlık vardır. Bir yanda örnek bir ikili, öte yanda birbirlerine sevgi ve saygısını yitirmiş yaşlı çift. Şok edici akşam yemeğinin ardından, mutfağın atık borusunu tıkayan gizemli bir kemirgenin varlığı, genç çiftin belli bir düzen içinde süren yaşamlarını kesin bir biçimde değiştirecektir. 2000 tarihli "Harry, İyiliğinizi İsteyen Bir Dost" adlı alaca karanlık filmiyle ciddiyetini kavradığımız Dominik Moll'un Cannes Film Festivali'nde 'Altın Palmiye' için yarışan son filmi, oldukça etkileyici, sarsıcı, gerilim dolu bir dram. Asla yaşlanmayacak her daim güzel, usta aktris Charlotte Rampling, Charlotte Gainsbourg, Laurent Lucas ve Andre Dussolier'in adeta 'döktürdükleri' Fransız yapımı, beyazperdenin filozof psikologu Michael Haneke'nin 'iş'lerine benzer bir mesele üzerine kurulu. Batı toplumunun, orta ve üst sınıfın hastalıklı yapısı, yabancılaşma, sosyo-ekonomik düzenin zedelediği insan ruhu ve koskoca kıtayı dolduran koyu bir yalnızlık... Batının geçer akçe insan modeli ve onların steril dünyası, küçücük bir kemirgen tarafından nasıl tehdit edilir? İnsan olup, insan kalabilmek bu denli zor mu? Yüzeyde gördüklerimiz ve kazıyınca ortaya çıkan gerçekler... İnsan ruhunun röntgeni, batı toplumunun tomografisi, gerçeküstü öğelerle sarmalanmış gerçekçi bir ağıt. "Kuzey Faresi / Lemming", Chabrol ve Hitchcock'a hayranlığını her fırsatta belli eden bir sinemacının sersemletici sol yumruğu.

Beş Vakit

Zaman geçer mi yoksa durur mu?

Şimdi hayatta olmayan ve günümüzde artık etrafta rastlayamadığımız, sayıları hızla azalan özel insanlarla büyüdüm. Teyzem Av. Necla Fertan, Ruhi Su, Mina Urgan, Müntekim Öktem ve daha niceleri... Hayatı algılamaları, sohbetleri, davranışları; her şeyleri o denli farklıydı ki... İnsana yakışır bir ömür sürdüler. Aynı odalarda, salonlarda ve sokaklarda değiliz şimdi. Ama kelimeleri, kahkahaları, şarkıları hep aklımda. Oturur, saatlerce sinema konuşurduk. Bu toprağın gerçek ve samimi filmlerinden bahsederdik. İyi filmlerin sayısı artsın isterlerdi. Severlerdi sinemayı. İnsanı severlerdi..."Beş Vakit"i ilk izlediğimde aklıma hemen onlar geldi. Sanki oturup beraber izledik filmi. Beraber sevdik... Kayalıklara dayanmış, denize bakan ama büyük maviliğe uzak, yoksul bir köy. Ezan sesiyle beşe bölünen gün. Beş ayrı zaman içinde 'aynı'lıkla yaşayan köy halkı... Ağır ağır büyüyen çocuklar, aileleri ve onların hep o 'aynı'lığa kilitlenmiş ömürleri. Aynı işler, aynı düşler, aynı tutkular aynı nefretler, aynı hayal kırıklıkları arasında, umutsuzca farklılık arama çabası yaşam. Çocukların yaptığı, sıklıkla; kocaman bir sessizlik içinde, toprağa uzanıp ölmeyi dilemek ya da bir an önce büyümeyi... Denize inmeyi. Kaderi değiştirmenin çok güç olduğu bir Anadolu kasabasının güzelim fotoğrafı Reha Erdem'in "Beş Vakit"i. Fransız Florent Herry'nin titiz görüntü yönetmenliği eşliğinde yaşadığımız topraklara içli bir ağıt yakmış Erdem. Anadolu'daki 'zaman'ın gerçek resmini çizmiş. Her şeyden önemlisi, içeriye 'içerden' bakmış. Mütevazı, ölçülü, yalın ve dürüst. Oyuncu yönetimi, öykü anlatımı ve özgün sinema diliyle özlenen, değerli bir iş Reha Erdem'in ortaya çıkardığı. Yanımda olmayan bütün o değerli insanlar adına 'sağol' demem gerekli Erdem'e; 'eline sağlık'. O eski güzel günleri, insanları anarak izlediğim samimi bir film çektiği için ilk önce. Belki de hâlâ insana inanmak mümkün. Nazım, bu topraklar için yazılan en değerli mısralardan birini kağıda dökmüş "Masalların Masalı"nda. Erdem'in beyazperdeye yansıttığı diyalektik ve zaman kavramlarını şiirinde sıcacık kurgulamış:

"... Su başında durmuşuz.
Su serin,
Çınar ulu,
Ben şiir yazıyorum.
Kedi uyukluyor.
Güneş sıcak.
Çok şükür yaşıyoruz.
Suyun şavkı vuruyor bize,
Çınara, bana, kediye, güneşe, bir de ömrümüze...."

İşte son satırları bunlar "Masalların Masalı"nın... "Beş Vakit" de, beş yıldızlık bir 'gerçeklik masalı'.

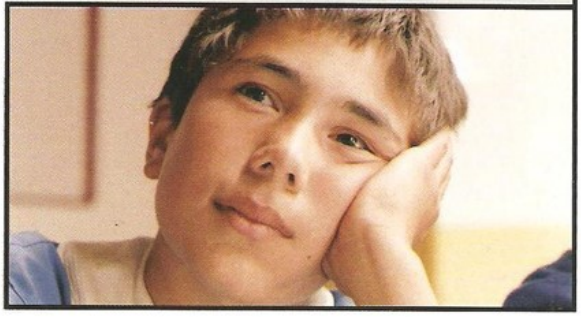

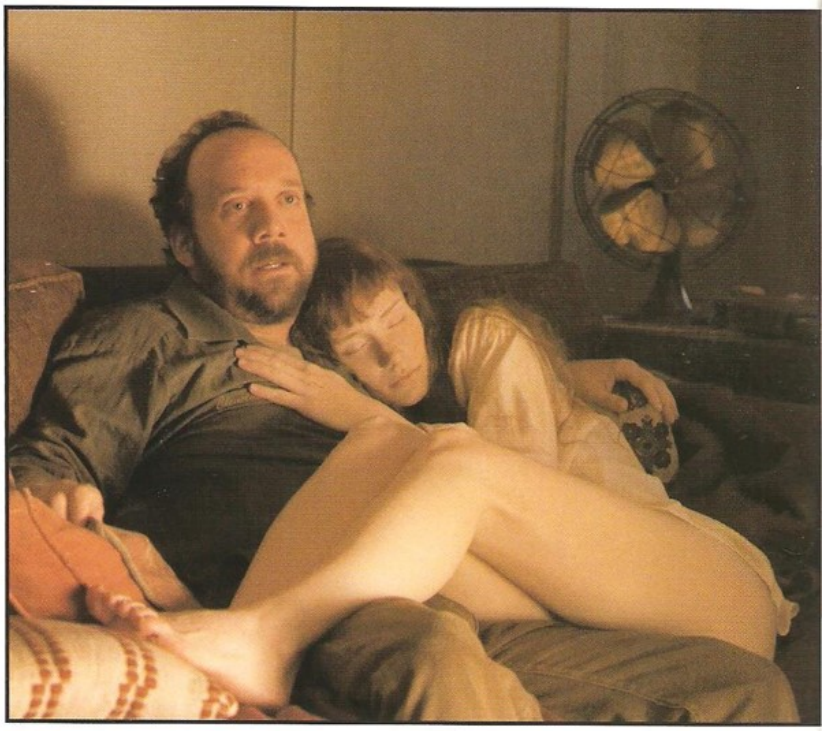

Sudaki Kız

Tanıdık temalar üzerine etkileyici bir masal

Adı 'Shah-ma-lawn' olarak telaffuz edilince 'ha şimdi oldu' denen, 1970'de Hindistan'da doğup Philadelphia'da büyüyen yaratıcı sinemacı M. Night Shyamalan'ın son filmi, bir peri masalı. Daha doğrusu; her akşam uyumadan önce çocuklarına anlattığı masallardan birinin beyazperdeye yansımış hali. Shyamalan'ın en ufak ayrıntısını bile, titizlikle tasarlayıp yarattığı hayal dünyası, son derece etkileyici. Philadelphia'nın orta sınıf insanlarının barındığı bir apartmanın ortak kullanımına açık yüzme havuzundan çıkıp, dünyayı ve insanlığı kurtarmak için 'mavi dünya'dan gelen su perisi, peşindeki kötücül yaratık ve kendi önemlerini keşfetmeye çalışan sıradan insanlar, hikâyeyi sürüklüyorlar. Özünde, kaybedilen çocuk masumiyeti üzerine bir masal bu. Oldukça duygusal ve etkileyici bir masal... İtiraz şu: Belli bir 'inanç' sistematiği üzerinden, insanın hayattaki rolü ve dünyaya geliş nedenini soruşturup cevaplar bulması, Shyamalan'ın bütün filmlerinde anlattığı, altını çizdiği ve büyük önem verdiği asıl 'meselesi'. Mesele olmayınca fena; adamın bir meselesi var, ama özellikle "Unbreakable" (Ölümsüz), "Signs" (İşaretler) ve "The Village" (Köy)'de de değindiği bazı temalar çok bildik. Bu 'tanıdık' durum, bu kez yavan bir tekrar etme, aynılık durumuna gelmiş. Bu noktanın dışında beyazperdede karşımızda duran iş ise, çok temiz, iyi kurulmuş, üzerine titrenmiş, sağlam bir görüntü arz ediyor. Rüştünü, "The Village" ve "Manderlay"de ispatlayan Bryce Dallas Howard, (kendisi Oscar'lı yönetmen-aktör Ron Howard'ın kızı olur) 'Su Perisi' rolünde çok 'gerçek'. Yetenekli aktör Paul Giamatti ise, 'acı dolu geçmişiyle yaşayan hüzünlü ve karamsar apartman yöneticisi' rolünde tek kelimeyle mükemmel. Görüntü yönetmeni Christopher Doyle'un her zamanki ustalığı, filmin 'çok şık' yapım tasarımıyla birleşince, ortaya keyifli bir seyirlik, hoş bir masal çıkıyor ama Shyamalan'ın takılıp kaldığı 'meseleleri', yavan bir aynılık tadı bırakıyor ağızda. Bir de şu var; ben uyumadan önce, kızıma daha az ürkütücü bir masal anlatmayı tercih edenlerdenim. Benim masallarım Shyamalan'ınkilere göre daha az yaratıcı ve daha mütevazı. Şunu kabul etmem gerekir ki; belki de o yüzden ben sinema yazıyorum, Shyamalan ise film çekiyor. Benim hayattaki rolüm belki de sadece 'eleştirmek!'

PEK
YAKINDA

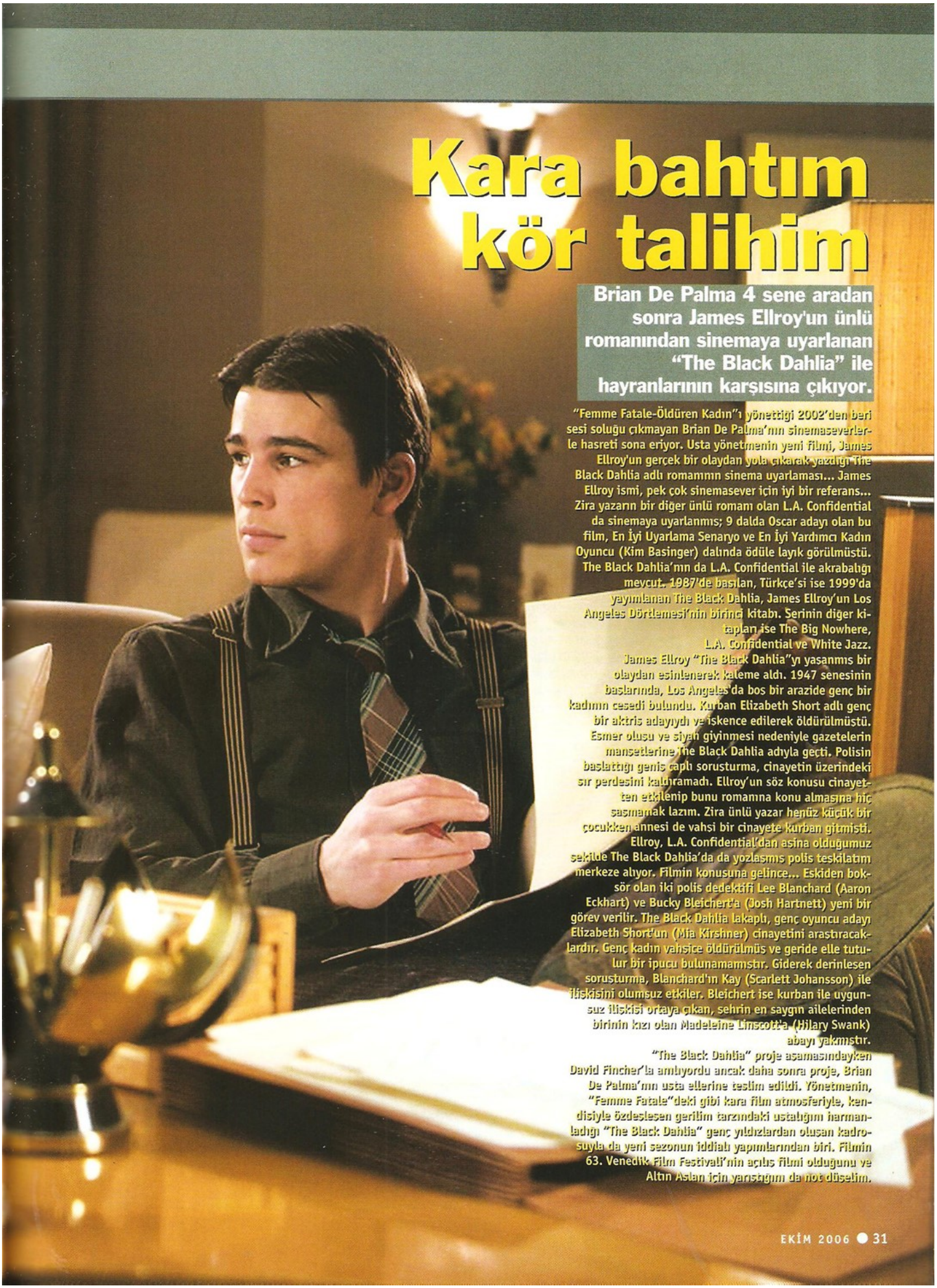

Kara bahtım kör talihim

Brian De Palma 4 sene aradan sonra James Ellroy'un ünlü romanından sinemaya uyarlanan "The Black Dahlia" ile hayranlarının karşısına çıkıyor.

"Femme Fatale-Öldüren Kadın"ı yönettiği 2002'den beri sesi soluğu çıkmayan Brian De Palma'nın sinemaseverlerle hasreti sona eriyor. Usta yönetmenin yeni filmi, James Ellroy'un gerçek bir olaydan yola çıkarak yazdığı The Black Dahlia adlı romanının sinema uyarlaması... James Ellroy ismi, pek çok sinemasever için iyi bir referans... Zira yazarın bir diğer ünlü romanı olan L.A. Confidential da sinemaya uyarlanmış; 9 dalda Oscar adayı olan bu film, En İyi Uyarlama Senaryo ve En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu (Kim Basinger) dalında ödüle layık görülmüştü. The Black Dahlia'nın da L.A. Confidential ile akrabalığı mevcut. 1987'de basılan, Türkçe'si ise 1999'da yayımlanan The Black Dahlia, James Ellroy'un Los Angeles Dörtlemesi'nin birinci kitabı. Serinin diğer kitapları ise The Big Nowhere, L.A. Confidential ve White Jazz.

James Ellroy "The Black Dahlia"yı yaşanmış bir olaydan esinlenerek kaleme aldı. 1947 senesinin başlarında, Los Angeles'da boş bir arazide genç bir kadının cesedi bulundu. Kurban Elizabeth Short adlı genç bir aktris adayıydı ve işkence edilerek öldürülmüştü. Esmer olusu ve siyah giyinmesi nedeniyle gazetelerin manşetlerine The Black Dahlia adıyla geçti. Polisin başlattığı geniş çaplı soruşturma, cinayetin üzerindeki sır perdesini kaldıramadı. Ellroy'un söz konusu cinayetten etkilenip bunu romanına konu almasına hiç şaşmamak lazım. Zira ünlü yazar henüz küçük bir çocukken annesi de vahşi bir cinayete kurban gitmişti.

Ellroy, L.A. Confidential'dan aşina olduğumuz şekilde The Black Dahlia'da da yozlaşmış polis teşkilatını merkeze alıyor. Filmin konusuna gelince... Eskiden boksör olan iki polis dedektifi Lee Blanchard (Aaron Eckhart) ve Bucky Bleichert'a (Josh Hartnett) yeni bir görev verilir. The Black Dahlia lakaplı, genç oyuncu adayı Elizabeth Short'un (Mia Kirshner) cinayetini araştıracaklardır. Genç kadın vahşice öldürülmüş ve geride elle tutulur bir ipucu bulunamamıştır. Giderek derinleşen soruşturma, Blanchard'ın Kay (Scarlett Johansson) ile ilişkisini olumsuz etkiler. Bleichert ise kurban ile uygunsuz ilişkisi ortaya çıkan, şehrin en saygın ailelerinden birinin kızı olan Madeleine Linscott'a (Hilary Swank) âşık yakışır.

"The Black Dahlia" proje aşamasındayken David Fincher'la anılıyordu ancak daha sonra proje, Brian De Palma'nın usta ellerine teslim edildi. Yönetmenin, "Femme Fatale"deki gibi kara film atmosferiyle, kendisiyle özdeşleşen gerilim tarzındaki ustalığını harmanladığı "The Black Dahlia" genç yıldızlardan oluşan kadrosuyla da yeni sezonun iddialı yapımlarından biri. Filmin 63. Venedik Film Festivali'nin açılış filmi olduğunu ve Altın Aslan için yarıştığını da not düşelim.

THE RETURN

Korkudan korkmuyorum

Buffy the Vampire Slayer adlı vampir dizisinin Buffy'si Sarah Michelle Gellar, kendini sinemada da korku türüne adadı. "The Grudge" ve devam filminde oynayan aktrisi "The Return" adlı korku filminde izleyeceğiz. Gellar bu filmde Joanna Mills adlı satış temsilcisini canlandırıyor. Joanna, iş hayatında başarılı olsa da özel hayatı, babası ve onun için saplantılı duygular besleyen eski erkek arkadaşı tarafından alt üst olmuş durumdadır. Bir gün hiç tanımadığı bir kadının hunharca öldürülmesine tanık olur. Bir sonraki hedefse kendisidir. Filmin yönetmeni, ilk sinema filmi olan "The Warrior-Savaşcı"le dikkatleri üzerine çeken Hint asıllı İngiliz sinemacı Asif Kapadia. "The Return" ülkemizde 17 Kasım'da ABD ile aynı tarihte vizyona girecek.

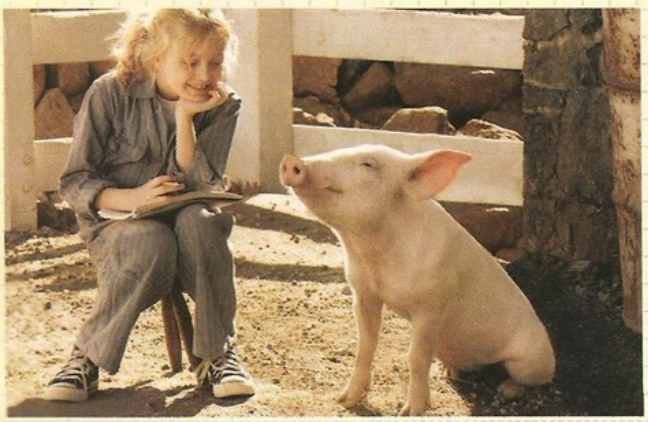

CHARLOTTE'S WEB

Örümcek ağı deyip geçmeyin

E.B. White'ın (Stuart Little'ın da yazarı) yazdığı ve Garth Williams'ın çizdiği Charlotte's Web adlı çocuk klasiği, ilk kez 1952'de basılmış, bugüne kadar 45 milyondan fazla satmış ve 23 dile çevrilmişti. 1973'te animasyon olarak sinemaya uyarlanan "Charlotte's Web", ikinci kez beyazperde yolunda... Film, Fern adlı küçük bir kız tarafından büyütülen domuz Wilbur ile Charlotte adlı örümceğin dostluğunu anlatıyor. Filmde Fern'ü Dakota Fanning canlandırırken örümcek Charlotte'u da Julia Roberts seslendiriyor. Filmin yönetmeni, "13 Going on 30-Keşke 30 Olsam"dan tanıdığımız Gary Winick.

HAZIRLIK AŞAMASINDAKİLER

SHREK THE THIRD

Yeşil canavarımız Shrek, üçüncü filmiyle beyazperdeyi renklendirmeye devam edecek. 3. filmde Shrek, hasta düşen kayınpederinin yerine tahta geçmek ya da taht için uygun bir aday bulmak arasında tercih yapmak zorunda kalacak. Bu arada Prince Charming'in yönetimi ele almak için düzenlediği saldırı nedeniyle Far, Far Away'de zor günler yaşanacak. Andrew Adamson'dan yönetmenliği devralan Chris Miller'ın imza atacağı ve yeni karakterlerin ekleneceği filmin alıştığımız seslendirme kadrosunda ve ana kahramanlarında bir değişiklik olmayacak.

Gösterim tarihi: 18 Mayıs 2007

THE TOURIST

"X-Men"in Wolverine'i Hugh Jackman, hayranlarının karşısına "The Tourist" ile çıkmaya hazırlanıyor. Jackman filmde kendinden emin, güçlü avukat Wyatt'ı canlandıracak. Ewan McGregor ise kendini hayattan izole etmiş Jonathan'ı canlandıracak. The List adlı seks kulübüne giden iki genç, burada tanıştıkları kadının ortadan kaybolmasıyla kendilerini büyük bir mâce-ranın içinde bulacak. Çekimlerin bu sonbaharda başlaması planlanıyor.

Gösterim tarihi: Henüz kesinleşmedi

3:10 TO YUMA

Russell Crowe ve Christian Bale "3:10 to Yuma" adlı western'in yeniden çevrimi için kamera karşısına geçecek. 1957'de Delmer Daves'in yönettiği, Glenn Ford ile Van Heflin'in başrollerini paylaştığı orijinal film, bir çiftlik sahibinin bir kanun kaçağını yakalamak için verdiği mücadeleyi anlatıyordu. Yeniden çevrimde Glenn Ford'un canlandırdığı kanun kaçağına bu sefer Russell Crowe hayat verecek. Christian Bale ise çiftlik sahibini canlandıracak. Filmi James Mangold yönetecek.

Gösterim tarihi: Henüz kesinleşmedi

RAMBO IV

1988'de çevrilen 3. filmden beri 4. filmin olup olmayacağı sürekli konuşuldu. Efsanesini kaldığı yerden devam ettirme kararı alan Sylvester Stallone, 60 yaşından sonra hem Rocky hem de Rambo karakterine geri dönüyor. Yönetmenliğini kendisinin üstleneceği "Rambo IV"de aktör, her şeyden elini ayağını çekmişken aldığı bir haberle Burma'da kaybolan yardım gönüllülerini bulmak için harekete geçecek. Filmin çekimlerine bu sonbaharda Tayland'da başlanacak.

Gösterim tarihi: 28 Mayıs 2007

IN BLOOM

Bu ay ülkemizde vizyona girecek olan "My Super Ex-Girlfriend"de izleyeceğimiz Uma Thurman, "In Bloom"da şiddet kurbanı bir kadını canlandıracak. Film, okuluna yapılan silahlı saldırıdan sağ kurtulan ancak yaşadığı acı tecrübeyle hayatı altüst olan bir kadının trajedisini konu alıyor. Filmde Uma Thurman'ın okullu halini Evan Rachel Wood canlandıracak. Laura Kasischke'nin The Life Before Her Eyes adlı romanından sinemaya uyarlanacak filmin yönetmeni, ilk filmi "The House of Sand and Fog" ile beğeni toplayan Vadim Perelman.

Gösterim tarihi: Henüz kesinleşmedi

BİR ADAM VARDI CANI SIKILAN

ÇALAN MÜZİĞİ HİÇ SEVMEDİ.

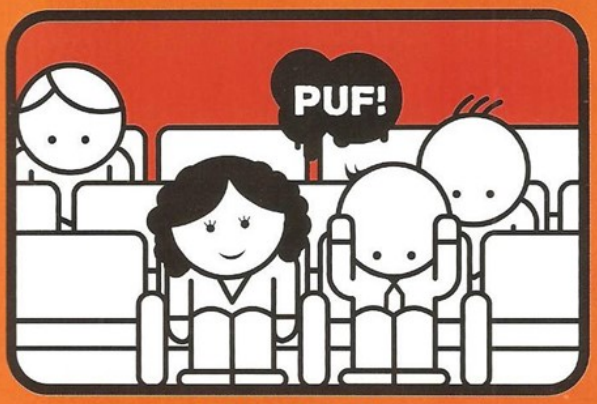

CANI ÇOK SIKILDI.

TURKCELL-İM'DEN MÜZİK'E GİRDİ,
SEVDİĞİ ŞARKILARI DİNLEDİ.

ÇALAN MÜZİK CANINI SIKTIYSA, EN POPÜLER YERLİ VE YABANCI ŞARKILAR CEPTE, TURKCELL-İM MÜZİK'TE. CEPTEN wap.turkcell-im.com.tr'Yİ TIKLA.

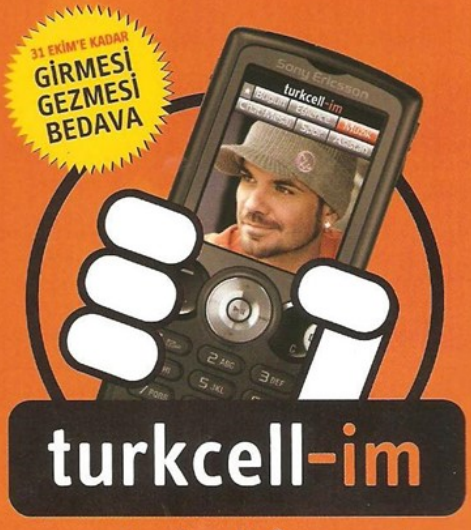

turkcell-im

wap.turkcell-im.com.tr

CEBİNDEN WAP.TURKCELL-İM.COM.TR'YE GİR, SIKINTINI BİTİR. TURKCELL-İM'E GİRMEK İÇİN ÖNCE CEBİNDEN WAP'A BAĞLAN SONRA WAP.TURKCELL-İM.COM.TR'Yİ TIKLA. TABİİ Kİ CEP TELEFONUNUN WAP/GPRS UYUMLU OLMASI VE AYARLARININ YAPILMIŞ OLMASI GEREK. WAP/GPRS AYARLARIN YOKSA CANINI SIKMA, KISA MESAJLA WAP YAZ, BOŞLUK BIRAK, TELEFON MODELİ'Nİ YAZIP 2222'YE YOLLA. WWW.TURKCELL.COM.TR'YE GİRİP ONLİNE İŞLEM MERKEZİ/TELEFON AYARLARI SEÇENEĞİNDEN DE BU İŞLEMİ YAPABİLİR, AYRICA 444 0 532'Yİ DE ARAYABİLİRSİN. WAP/GPRS AYARLARIN YAPILMIŞSA HEMEN TURKCELL-İM'E GİREBİLİRSİN. TELEFONUN MENÜSÜNDEN WEB YA DA İNTERNETE GİRMEN YETERLİ. NOKIA TELEFONUN VARSA "0" TUŞUNU BASILI TUTARAK DA TURKCELL-İM'E GİREBİLİRSİN. AKLINDA OLSUN, İSTERSEN BİLGİSAYARINDAN, YANİ WWW.TURKCELL.COM.TR'DEN DE TURKCELL-İM'E GİREBİLİRSİN. ÜCRETSİZ DOLAŞIM KAMPANYASI 25 AĞUSTOS-31 EKİM 2006 TARİHLERİ ARASINDA GEÇERLİDİR. TURKCELL-İM'DE GEZİNMEK ÜCRETSİZDİR. ANCAK İÇERİK ALIMI SAYFADA BELİRTİLEN ŞEKİLDE ÜCRETLENDİRİLECEKTİR. TURKCELL-İM DIŞINA ÇIKILDIĞINDA STANDART WAP/GPRS ÜCRETLENDİRME TARİFESİ UYGULANACAKTIR. AYRINTILI BİLGİ WWW.TURKCELL.COM.TR'DE. Gördüğünüz ekran görüntüsü temsili bir görüntüdür, cihazınıza göre turkcell-im görüntüsü farklılık gösterebilir. Ücretsiz Dolaşım Kampanyası Turkcell WAP/GPRS data hesabı ile bağlanıldığında geçerlidir.

ayın filmleri ekim

KAHRAMAN PİLOTLAR FLYBOYS

Yönetmen: Tony Bill. Oyuncular: James Franco, Martin Henderson, Jean Reno, Jennifer Decker, David Ellison, Mac McDonald, Tchéky Karyo, Ian Rose, Tyler Labine, Barry McGee. Senaryo: Blake T. Evans, David S. Ward, Phil Sears. Görüntü Yönetmeni: Henry Braham. Kurgu: Chris Blunden, Ron Rosen. Müzik: Trevor Rabin. Yapım Tasarımcısı: Charles Wood. Yapımcı: Dean Devlin, Marc Frydman. Süre: 139 dk. Yapım: ABD, Fransa (2006). İthalatçı: Fida Film. Dağıtımcı: UIP. Gösterim Tarihi: 6 Ekim

Yıl, 1916. 1. Dünya Savaşı iki yıldan beri tüm şiddetiyle devam etmektedir. Amerikalı gönüllülerden bazıları, iyi teçhizatlı Alman pilotlarıyla baş edebilmek ve müttefiklerin savaş çabalarına yardımcı olabilmek için kendi özel filolarını oluştururlar. Ailesinden kalan 900 dönümlük çiftlikten tahliye edilen Teksaslı Blaine Rawlings (James Franco), yabancı ülkelerdeki Fransız lejyoneri Higgins (Christien Anholt), asker kökenli bir aileden gelen Nebraska doğumlu William Jensen (Philip Winchester), zengin ve güçlü babasına karşı kendi başına bir şeyler yapmak isteyen Briggs Lowry (Tyler Labine) filoya gönüllü olarak katılanlar arasındadır. Hepsi de korkularını yenmek ve hayatta kalmak zorundadır.

NOTLAR 1. Dünya Savaşı'na gönüllü katılan ilk Amerikalı avcı uçağı pilotlarının yani Lafayette Escadrille filosunun öyküsü... 1929'da En İyi Film Oscar'ının ilk galibi "Wings"den sonra "The Dawn Patrol" ve "Hell's Angels"a da konu olan, William A. Wellman'ın 1958 tarihli filmine adını veren filonun maceraları uzun bir aradan sonra yeniden beyazperdeye geliyor. "The Sting-Üçkağıtçılar"ın Oscar'lı yapımcısı Tony Bill'in yönettiği filmin, Bill'in 14 yaşından beri lisanslı bir akrobasi pilotu olması ve 1. Dünya Savaşı konusunda dünyanın en büyük özel kitap koleksiyonlarından birisine sahip olması nedeniyle oldukça gerçekçi ve ilgiye değer olduğu söyleniyor. Oyuncu kadrosunda Jean Reno'nun da bulunması, filmin bir diğer artısı...

GECENİN SESİ THE NIGHT LISTENER

Yönetmen: Patrick Stettner. Oyuncular: Robin Williams, Toni Collette, Sandra Oh, Rory Culkin, Joe Morton, John Cullum, Bobby Cannavale, Lisa Emery, Guenia Lemos, Nick Gregory. Senaryo: Armistead Maupin, Terry Anderson, Patrick Stettner (Armistead Maupin'in aynı adlı romanından). Görüntü Yönetmeni: Lisa Rinzler. Kurgu: Andy Keir. Müzik: Peter Nashel. Yapım Tasarımcısı: Michael Shaw. Yapımcı: Jill Footlick, John Hart, Robert Kessel, Jeff Sharp. Süre: 91 dk. Yapım: ABD (2006). İthalatçı: D Productions. Dağıtımcı: 35 Milim. Gösterim Tarihi: 6 Ekim

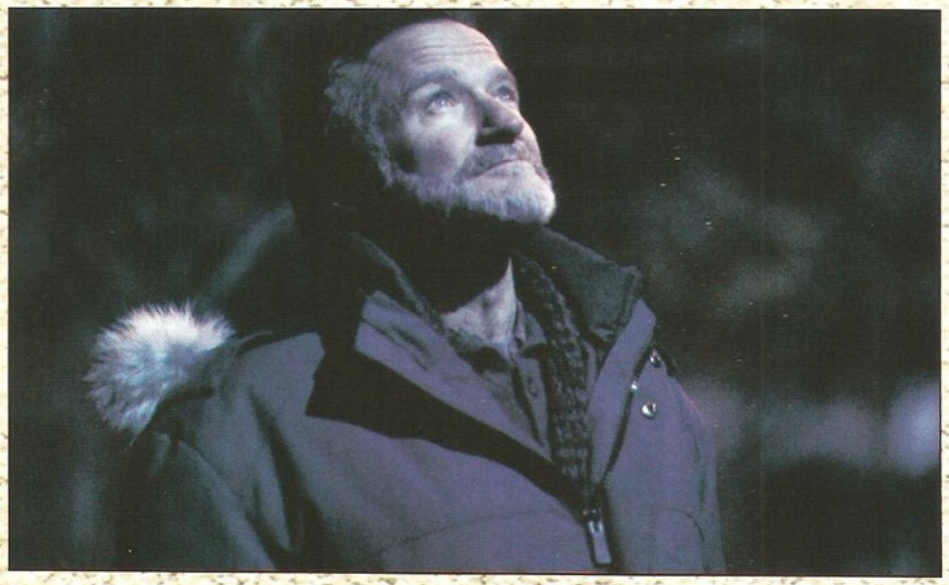

Gabriel Noone (Robin Williams), sevgilisinden yeni ayrılmış bir yazardır. Editörünün verdiği bir roman taslağını okuduğunda fırtınalı bir yaşam öyküsüne tanık olur. Söz konusu roman, ailesi tarafından cinsel tacize uğramış 13 yaşındaki Pete Lomax (Rory Culkin) tarafından yazılmıştır. Çocuğu bulmaya karar veren Gabriel, onunla iletişim kurar ve Pete'i evlat edinen Donna (Tony Collette) ile tanışır. Bir süre sonra Pete'in Donna'nın yarattığı bir hayal olduğunu düşünmeye başlar. Gabriel, Donna ve Pete hakkındaki sırrı çözmeye çalışırken, peşini bırakmayan eski hatıraları da teker teker ortaya çıkar.

NOTLAR "The Big White-Arapsaçı"ndan kısa bir süre sonra Robin Williams yeniden sinemalarımızda... Komik adam imajını dramatik, problemli ve karanlık karakterlere hayat vererek yıkmaya çalışan aktör "Gecenin Sesi"nde gizemli bir yazar kimliğine bürünüyor. Tales of the City adlı eseri ile tanınan Amerikalı gazeteci-yazar Armistead Maupin'in aynı adlı romanından uyarlanan film, Hitchcockvari bir gerilim olma iddiasında... Filmin yönetmeni, ilk uzun metrajı "The Business of Strangers" ile Sundance Film Festivali'nde Jüri Büyük Ödülü'ne aday gösterilen Patrick Stettner. Robin Williams'ı karanlık yönüyle daha çok sevenler ve gerilim fanatikleri için "Gecenin Sesi" yerinde bir seçim gibi görünüyor.

PAM kısa film festivaline az kaldı

4. PAM Kısa Film Festivali bu sene 2-5 Kasım tarihleri arasında düzenlenecek.

Bugüne kadar çevre temalı yapılan festival bu yıldan başlayarak serbest konulu olarak gerçekleştirilecek. Profilo Alışveriş Merkezi - Kültür Merkezi salonlarında yapılacak festival kapsamında Ulusal Kısa Film Yarışması ve PAM sinema atölyesi yer alacak. Her yaş ve meslekten sinema ve kısa film meraklılarına hitap eden Sinema Atölyesi'ne katılım için son başvuru tarihi 29 Eylül. 15 kişi ile sınırlı tutulan ve 1-31 Ekim tarihleri arasında gerçekleşecek olan atölye, Temel Sinema Bilgileri (filmin oluşum süreci, senaryo, kamera, kurgu), Proje Oluşturulması (senaryo yazım aşamaları ve senaryo yazımı, çevrim senaryosu hazırlanması), Çekim ve Stüdyo İşlemleri (kısa film çekimi, kurgulama, seslendirme) ve Film Analizi konularını kapsıyor. Amatör ve profesyonel herkese açık olan Kısa Film Yarışması'na katılacak Kurmaca Belgesel ve Canlandırma türlerinde kısa filmler için son katılım tarihi ise 15 Ekim.

Katılım ve bilgi için: Etkin Prodüksiyon-Pam Kısa Film Yarışması
Osmaniye Mah. Cemiyet Sok. No:49 Bakırköy/İstanbul
Tel: *0212 660 81 24*
eposta: *info@cevrefilm.org*
web: *www.cevrefilm.org*

Portakal Ağacı'nda sinema

Portakal Ağacı, gerçekleştirdiği iki seminerle sinema meraklılarını ağırlıyor.

Sanatsal birikimini atölye, seminer ve etkinlikler yoluyla paylaşmak isteyen insanların birarada bulunduğu; üretken, eğlenceli, açık bir kültürel mekân olan Portakal Ağacı, sinema üzerine seminerlerine devam ediyor. Sinema yazarı Alin Taşçıyan'ın yönettiği Sinema ve Sanatlar seminerinde, sinemanın diğer sanat disiplinleri ile ilişkisi üzerine odaklanılıyor. Katılımcılar her biri birer başyapıt niteliğindeki filmlerden bölümler izleyerek, onların disiplinler arası boyutunu irdeleyip sinemayla birlikte bütün sanatlara bakmanın tadını çıkarıyor. Uyarlamanın Cazibesi, Ezgilerin Eşliğinde, Işık ve Gölge ve Sinema Sinemaya Bakıyor alt başlıklarını taşıyan seminer dört hafta sürüyor. Dergimiz yazarlarından Alkan Avcıoğlu'nun yönettiği Bir Film Nasıl Okunur? adlı sekiz hafta sürecek seminerde ise kamera, ışık, kurgu, ses, oyunculuk gibi sinemasal anlatım öğeleri ayrı ayrı ve bir bütün olarak incelenirken, film dilini anlamsal olarak sorgulamaya dair pratik geliştiriliyor. Film izleme deneyimlerini zenginleştirip farklı okuma biçimleri geliştiriliyor ve filmlerin anlam perdesini aralamaya uzanan bir yolculuğa çıkılıyor. Her iki seminer de yeterli katılım olduğunda başlıyor ve dönem dönem tekrarlanıyor.

Bilgi için: Portakal Ağacı
Ethemefendi Cad. Çim Apt. 9-1 D.2 Erenköy
Tel: 0216 368 89 03
eposta: www.portakalagaci.org
web: bilgi@portakalagaci.org

Sektörde yeni bir kuruluş

Brightwell Holdings yatırımlarından RedSofa Entertainment sinema sektörüne yapımcı ve içerik sağlayıcı kimliğiyle merhaba dedi.

RedSofa Entertainment; sinema filmi, TV dizi-film prodüksiyon, 3D animasyon, film alım satım ve teknolojik çözümler konularında yenilikçi bir rol üstleniyor. "Dünyayı Kurtaran Adamın Oğlu" adlı filmin grafik animasyonlarına imza atan şirket, bu animasyonlar için aralarında "Star Wars" filmlerinin animasyonlarını gerçekleştiren isimlerin de yer aldığı 20 kişilik bir ekiple çalıştı. 2009 başında gösterime girmesi planlanan Hollywood yapımı "Big Foot Murray" adlı animasyonun fragman hakkını alan RedSofa, filmin prodüksiyonunun %20'lik kısmını üstlenecek.
RedSofa Entertainment'ın sinema sektörüne getireceği yeniliklerden biri de Sinema İnsan Sayım Projesi... Bu proje sayesinde izleyicilere ilişkin sayısal veri elde edilmesi, bunun ışığında kontrol ve kayıt dışına çıkmış bilgi ve gelirlerin geri kazandırılması hedefleniyor.

ÜÇ 10 'LUK LİSTE

Sinemayı sevdirip, hayatımı kurtaran 10 Film

1- A Clockwork Orange / Otomatik Portakal / Stanley Kubrick / 1971
2- Pulp Fiction / Ucuz Roman / Quentin Tarantino / 1994
3- Bodas De Sangre / Kanlı Düğün / Carlos Saura / 1981
4- A Bout De Souffle / Serseri Asıklar / Jean Luc Godard / 1960
5- Casablanca / Michael Curtiz / 1942
6- Gölge Oyunu / Yavuz Turgul / 1992
7- Dom Za Vesanje / Çingeneler Zamanı / Emir Kusturica / 1988
8- Seventh Seal / Yedinci Mühür / Ingmar Bergman / 1957
9- Novecento / 1900 / Bernardo Bertolucci / 1976
10- Citizen Kane / Yurttas Kane / Orson Welles / 1941

Hayat kaydıran 10 film

1- Sevmek Zamanı / Metin Erksan / 1965
2- Gegen Die Wand / Duvara Karşı / Fatih Akın / 2004
3- Dolls / Bebekler / Takeshi Kitano / 2002
4- Vesikalı Yarim / Ömer Lütfi Akad / 1968
5- Idi i Smotri / Gel ve Gör / Elem Klimov / 1985
6- Gadjo Dilo / Çılgın Yabancı / Tony Gatlif / 1997
7- Jude / Michael Winterbottom / 1996
8- Muhsin Bey / Yavuz Turgul / 1987
9- Les Amants du Pont-Neuf / Köprüüstü Asıklan / Leos Carax / 1991
10- Million Dollar Baby / Milyonluk Bebek / Clint Eastwood / 2005

Kapanış sekansına bayıldığım 10 film

1- Novecento / 1900 / Bernardo Bertolucci / 1976
2- Fight Club / Dövüs Kulübü / David Fincher / 1999
3- Casablanca / Michael Curtiz / 1942
4- Mean Streets / Martin Scorsese / 1973
5- Sunset Blvd. / Sunset Bulvarı / Billy Wilder / 1950
6- Lilja 4 Ever / Daima Lilja / Lukas Moodysson / 2002
7- Donnie Darko / Richard Kelly / 2001
8- Shallow Grave / Mezarını Derin Kaz / Danny Boyle / 1994
9- Requiem For A Dream / Düslere Bir Agıt / Darren Aronofsky / 2000
10- Usual Suspects / Olağan Süpheliler / Brian Singer / 1995

Murat Emir Eren

1982, İstanbul, Üsküdar doğumlu. İlk, orta ve liseyi Üsküdar'da okudu. Üniversite öğrenimini İstanbul Bilgi Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Sahne ve Gösteri Sanatları Yönetimi bölümünde devam ettirmekte. İlk sinema yazıları, 2001'de, sinemahaber.com internet sitesinde yayınlanmaya başladı. 2002 yılında Vatan Gazetesi'nde çalışmaya, gazetenin o dönemki haftasonu ekinde sinema ile ilgili dosyalar yazmaya başladı. Aynı dönemde Sinema Dergisi'nde "3karede 1film" adlı bölümü hazırladı. Sinema Dergisi'ndeki yazıları günümüze değin devam etti. Dergide şu anda "80lerde Yeşilçam" bölümünü hazırlıyor ve bu aydan itibaren editörlük yapıyor. 2004-2006 yılları arasında Haftalık Dergisi'nde sinema yazıları yazdı. Çekmiş bulunduğu birbirinden kötü iki kısa filmi bulunuyor. İleride bu durumu düzeltmeyi umuyor.

Sinemaseverlerin merakla beklediği ve yeni sezondan iddialı yapımların görücüye çıktığı Filmekimi bu sene 5. yaşını kutluyor.

"Zaman"

Ekim'den film manzaraları

İstanbul Kültür Sanat Vakfı tarafından ilk kez düzenlendiği 2002 yılından beri seyirciden büyük ilgi gören ve geçtiğimiz yıl 28.000 kişiyle seyirci rekoru kıran Filmekimi bu sene 13-19 Ekim tarihleri arasında gerçekleşecek. Artık gelenekselleşen ve durgun geçen yaz aylarından sonra ekim ayında canlanmaya başlayan yeni sinema sezonunda izleyicilere hoş bir alternatif sunan Filmekimi, Nokia Nseries sponsorluğunda düzenlenecek. Bu sene sinemaseverleri hoş bir sürpriz bekliyor. Zira izleyiciler, yönetmen Ümit Ünal'ın Nokia Nseries'in yeni model multimedya bilgisayarı Nokia N93 ile çekeceği kısa filmle, Filmekimi'nde tanışacaklar.

Beyoğlu Emek Sineması'nda 7 gün boyunca, 20 filmin gösterileceği Filmekimi'nin programında, 2006 yılının en çok ses getiren filmleri, Türkiye'de henüz vizyona girmemiş ve merakla beklenen filmlerin ilk gösterimleri, Cannes, Berlin ve Sundance gibi önemli film festivallerinde gösterilen filmlerden seçmeler ve ödüllü filmler yer alıyor. Filmekimi boyunca her akşam yeni bir filmin galası yapılacak. Geçtiğimiz yıl olduğu gibi hafta içi gündüz seanslarındaki 2,5 YTL'lik fiyat uygulaması bu yıl da devam edecek.

Ödüllü yapımlar

Bu yıl Cannes'da Altın Palmiye kazanan, sosyal gerçekçilik ustası Ken Loach'un, siyasal içeriğiyle tartışmalar yaratan son filmi "The Wind that Shakes the Barley - Özgürlük Rüzgârı", Filmekimi programının gala filmlerinden. İrlanda Cumhuriyeti'nin kuruluş günlerini beyazperdeye taşıyan filmin başrolünü "Batman Begins" ve "Red Eye"dan hatırlayacağımız Cillian Murphy üstleniyor.

Yine Cannes Film Festivali'nde En İyi İlk Film'e verilen Altın Kamera ödülünü bu yıl kazanan "12.08 East Of Bucharest", Çavuşesku'nun devrilişinin on altıncı yıldönümünde Romanya'yı sarsan bu olayın toplumsal sonuçlarını son derece mizahi ve iğneleyici bir tarzla ele alıyor. Corneliu Porumboiu'nun yönettiği filmin kahramanları ise, bir televizyon programında tartışan alkolik bir tarih öğretmeni, yaşlı bir emekli ve kendini beğenmiş bir sunucu.

Cannes Film Festivali'nde tüm erkek oyuncuları (Jamel Debbouze, Samy Naceri, Roschdy Zem, Sami Bouajila, Bernard Blancan) En İyi Erkek Oyuncu Ödülü'ne layık görülen "Indigènes - İsimsiz Kahramanlar", daha önce Fransa'ya hiç adım atmamış olmalarına rağmen Nazi işgali sırasında Fransa tarafında savaşan "yerli askerler"in sinemada çok fazla anlatılmamış dokunaklı öyküsünü işliyor. Cezayir asıllı Fransız yönetmen Rachid Bouchareb'in bu son eseri, Fransa'yı 2. Dünya Savaşı'nda özgürleştiren isimsiz kahramanları anlatıyor.

Tony Gatlif'in yıllar sonra yeniden çingenelerin anavatanı Romanya'ya döndüğü, büyük ilgi toplayan son filmi "Transylvania"da Birol Ünel ve

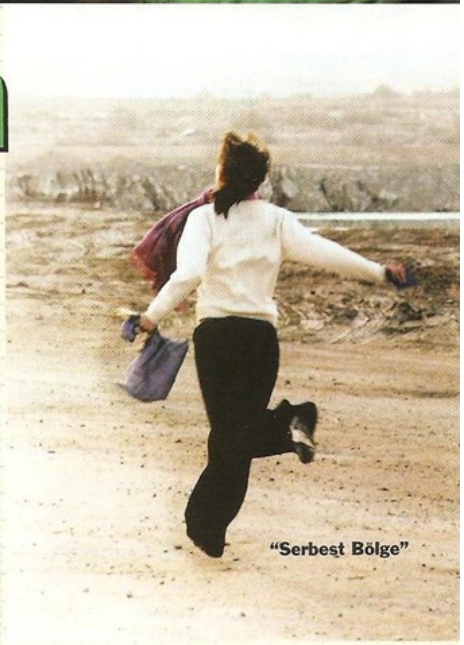

"Serbest Bölge"

Asia Argento başrolleri paylaşıyorlar. Müzik ve aşkla dolu bu yol filmi, Cannes Film Festivali'nin kapanışında gösterildi. Filmde Birol Ünel yeri yurdu belli olmayan, gizemli bir müzisyeni canlandırıyor.

"Blade Runner - Bıçak Sırtı" filminin esin kaynağı Philip K. Dick'ten bir uyarlama da Richard Linklater'ın bu yıl Cannes'da ilk kez izleyici karşısına çıkan filmi "A Scanner Darkly". Gerçek görüntülerin canlandırma teknikleriyle biraraya getirildiği ve gerçekle hayalin birbirine karıştığı bu filmin başrollerinde ise Keanu Reeves, Winona Ryder ve Robert Downey Jr. var.

İzlandalı yönetmen Baltasar Kormákur'un son filmi "Little Trip to Heaven" ise yönetmenin kendi tanımıyla "yalan ve aldatmayla dolu bir dünya olan sigortacılığın içinden çıkan, kimlik ve dürüstlük üzerine bir film". Başrollerini Forest Whitaker, Julia Stiles ve Jeremy Reiner'in paylaştığı film, milyon dolarlık bir hayat sigortasını araştırırken gizemli bir kadın ve sırlarla dolu bir ölümle karşılaşan bir müfettişin macerasını konu alıyor.

"Timsah"

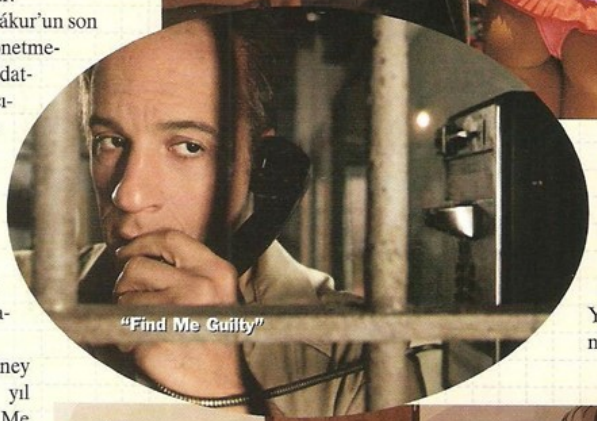
"Find Me Guilty"

Deneyimli yönetmen Sidney Lumet'nin "Gloria"dan yedi yıl sonra çektiği yeni filmi "Find Me Guilty" de Filmekimi programında. "Serpico" ve "The Verdict - Hüküm" gibi ödüllü filmlerin yönetmeni Lumet bu kez kamerasını 21 ay süren, Amerika tarihinin en uzun davasına yöneltiyor ve savunmasını avukatlara bırakmayıp kendi üstlenen mafya üyesi Jackie DiNorscio'yu anlatıyor. Filmde DiNorscio'yu aksiyon filmlerini yıldızı Vin Diesel canlandırıyor.

"A Scanner Darkly"

Merakla beklenenler

Bu yıl Cannes Film Festivali'nde yarışan, Nanni Moretti'nin Silvio Berlusconi'yi kıyasıya eleştirdiği son filmi "Il Caimano-Timsah", Filmekimi'nin iddialı yapımlarından. Filmde Berlusconi'yi Moretti'nin kendisi de dahil olmak üzere dört farklı oyuncu canlandırıyor.

İsrailli yönetmen Amos Gitai'ın Ortadoğu'daki karmaşanın çözümünün kadınlar ve ekonomiden geçtiğini savunan yol filmi "Free Zone-Serbest Bölge"da başrolleri bir Amerikalı'yı canlandıran Natalie Portman, bir Filistinli'yi canlandıran Hiam Abbas ve İsrailli kadın şoför rolünde, geçen sene Cannes'da En İyi Kadın Oyuncu ödülünü kazanan Hanna Laslo paylaşıyor.

Kahramanlarını Kaliforniya'da bir liseye yerleştiren "Brick- Asi Gençlik", kara film tarzında bir cinayet ve dedektif filmi. Yönetmenliğini Rian Johnson'ın üstlendiği ve 2005 yılında Sundance'ta Jüri Özel Ödülü kazanan gizem dolu ve hareketli bu ilk filmin başrolünde, Gregg Araki'nin 2005'te İstanbul Film Festivali'nde gösterilen "Mysterious Skin - Gizemli Ten" filminde oynayan Joseph Gordon-Levitt var.

Sundance Film Festivali tarihinde hem İzleyici Ödülü'nü hem de Jüri Büyük Ödülü'nü alan ikinci film olan "Quincenera- Bakire ve Hamile" Los Angeles'ta, değişim sürecindeki bir Latin mahallesinde, ergen cinselliği, ırk ve sınıf çatışmaları, yüzyıllar öncesinden gelen gelenekler ve emlâk piyasasının buluşmasıyla ortaya çıkan olayları ele alıyor. Filmin yönetmenleri Richard Glatzer ve Wash Westmoreland.

Festivallerin gediklisi, Kore sinemasının en üretken yönetmenlerinden Kim Ki-duk'un son filmi "Shi-gan - Zaman" ise modern toplumlardaki güzellik ve estetik ameliyat saplantısını işliyor. İlk kez Karlovy Vary Film Festivali'nin açılışında izleyici karşısına çıkan "Zaman", içerdiği gerçek ameliyat sahneleriyle yönetmenin istediği "şok" etkisini yaratıyor.

Müzik de var

2006 yılında, "En İyi Müzik" ve "En İyi Kurgu" kategorilerinde İspanyol Oscar'ı sayılan Goya ödüllerini kazanan "Habana Blues", geleneksel Küba müziği ile rap gibi modern türleri biraraya getiren Ruy ve Tito'nun yurtdışında ünlü olma çabalarını izlerken Küba'nın canlı, siyasal ve müzikal bir portresini çiziyor.

Lian Lunson'un yönettiği "Leonard Cohen: I'm Your Man", günümüzün en etkin ve saygın sanatçılarından Leonard Cohen'in özel yaşamını kendi sözleriyle gözler önüne sererken U2, Nick Cave ve Rufus Wainwright gibi yıldızlarla yapılan röportajları ve Leonard Cohen şarkılarını seslendirdikleri görüntüleri içeriyor.

Belgeseller

İlk kez gösterildiği Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye için yarışan "Fast Food Nation", Eric Schlosser'in aynı adlı çoksatan kitabından Richard Linklater tarafından uyarlandı. Patricia Arquette, Ethan Hawke, Bruce Willis ve Avril Lavigne gibi oyuncuların boy gösterdiği, gerçek mezbaha görüntülerinin de yer aldığı, kara mizahla örülü bu sert film, Amerika'nın fast food yemek endüstrisinin karanlık köşelerini gözler önüne seriyor.

Usta yönetmen Werner Herzog, son filmi "Grizzly Man"de amatör boz ayı uzmanı ve vahşi doğa eylemcisi Timothy Treadwell'in yaşamını ve ölümünün ardındaki gerçekleri anlatıyor. Herzog'un bu alışılmadık belgeselinde, kız arkadaşıyla birlikte boz ayılar tarafından parçalanarak hayatını kaybeden Treadwell'in kendi belgesel filminden parçalar da kullanılıyor.

"Sarı Köpeğin Yuvası", Byambasuren Davaa'dan Moğolistan'da göçebe bir aileyi anlatırken belgesel ve kurguyu biraraya getiren şirin ve sıcak bir film. Bu kez kahramanlarımız Moğolistan'ın uçsuz bucaksız bozkırlarında ailesiyle yaşayan altı yaşındaki bir kız ve yolda bulduğu küçük bir köpek. Davaa, geçen yıl Filmekimi'nde gösterilen ve sinemaseverler tarafından beğenilen "Ağlayan Devenin Öyküsü" filminin de yönetmeniydi.

Taşlar yerine oturuyor...

Antalya Altın Portakal Film Festivali ve Avrasya Film Festivali bu yıl da sinema dünyasını selamladı. Bu iki festivaldeki curcuna ve şaşaa elbet bir yerlerde konuşulur. Bize düşen, filmlere, yönetmenlere ve bu yıl başlayan Film Market'e değinmek olsun.

MURAT EMİR EREN

Usta aktris Faye Dunaway festivalin onur konuğu olarak organizasyon süresince sık sık karşımıza çıktı.

Altın Portakal söz konusu olduğunda muhakkak polemik de peşinden gelir oldu. Bunda, geçtiğimiz yıldan itibaren kimlik değiştiren festivalin, Oscar, debdebe, saşaa meraklısı bir çok kaleme kuvvet vermesinin de etkisi büyük elbette. Şimdi ise, tüm bu tartışmalardan ve dağ dağa küsmüş dağın haberi olmamış dargınlıklarından ırak bir şekilde, festivalin ana damarına, "sinema"ya dönmenin, fikrimizi buna yormanın vakti... Açılış töreni ve tören öncesindeki geleneksel kortej bu yıl herhangi bir sürprize mahal vermeden, sakin geçti. Kimisi için şöhret terazisi niyetine kullanılsa da, Antalyalılar'ın şehirle ilgili problemlerini, ellerindeki pankartlarla da olsa bu kortej vasıtasıyla basına duyurma çabası hoş bir enstantaneydi. Yine tören sırasında, Faye Dunaway, Taylor Hackford, Helen Mirren ve Irwin Kershner gibi isimlerin başı çektiği yabancı konuklardan aktör James Cromwell'in merdivenlerde oturmayı tercih ettiğini ufak bir not olarak burada da belirtelim. Açılış sonrasında hafta sonu başlayan film gösterimlerinde ilk dikkat çeken film "Bükreş'in Doğusu" (A fost sau n-a fost?) idi.

Sibel Kekilli

Yönetmeni Corneliu Porumboiu'nun sahsına münhasır mizah anlayısını sonuna kadar taşıyan ve Doğu Avrupa'nın yakın tarihinde yaşanan olaylara keskin bir yorum getiren film, bu yıl Cannes Film Festivali'nde Altın Kamera ile taçlandırılmış, Romanya'da da büyük ilgi görmüştü. Festivalin ilk günlerinde keşfedilmeyi bekleyen diğer filmler ise, Alman Sineması başlığı altında öne çıkan iki yapım "Lucy" ve "Ağıt" (Requiem) idi. Özellikle Ağıt, genellikle korku sineması dahilinde izlediğimiz Şeytani mefhumların, dramatik bir hikaye içersine yerleştirildiği önemli bir yapımdı. Türkiye'deki gösterimini Ankara Film Festivali'nde geçtiğimiz yıl içersinde yapmış bulunan "Aile Hukuku" (Family Law) festivalin gün yüzü görmemiş filmleri arasında sıntıyordu. Beri yandan, yine Alman Sineması seçkisinde yer alan "Yakınlaş" (Komm Naeher), gerçekçi bir anlatımla başlayıp, romantik bir sona meyleden sıradan bir yapım olarak dikkat çekti. Açılıştaki Bollywood dansçılarıyla birlikte festivalin ikinci Bollywood sürprizi olan efsanevi Devdas da bir kez daha izleyicisini selamladı. 18 Eylül itibarıyla ise festivalde Türk filmleri haftası başlamış oldu.

"Kader"

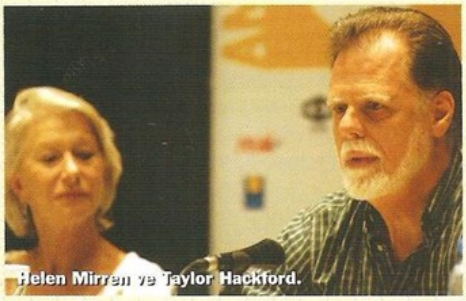

Helen Mirren ve Taylor Hackford.

Yarışma filmlerinin galalarıyla şenlenen festivalin konuk sayısı da gitgide artış gösterdi. Oyuncuların ve yönetmenlerin teşrifiyle festival renklendi. Orhan Oğuz'un yönettiği ve Gani Rüzgar Savata ile Töre Anadolu'nun rol aldığı "Aura"dan akılda, oyuncularının çekimlerde çekmiş olduğu büyük zorluklar kaldı. Film ise problemli bir senaryoya, perdeye aktarması imkansız bir fikirsel kıtlığa sahipti. Ancak peşinden gelen "Kader", yarattığı etkiyle, aniden festivaldeki tüm filmlerin önüne geçiverdi. Uzun zamandır suskun olan Zeki Demirkubuz'un bir yıl süren çekimleri ve uzun süren post-prodüksiyon aşamasından sonra önümüze getirdiği filmi, bizleri yerle yeksan eyledi. Başrol oyuncuları Ufuk Bayraktar ve Vildan Atasever'in "sa-ha-ne" performansları ve efsanevi finaliyle film önümüzdeki sezonun en çok konuşulacak filmlerinden biri olacak gibi. En azından umuduz o yönde. Bildiğiniz üzere film, Demirkubuz'un ismini cümle aleme duyuran filmi "Masumiyet"in öncesini anlatmakta. Daha doğrusu, "Masumiyet"te Haluk Bilginer'in oynadığı Bekir'in uzun monologundaki hikayenin aslını... Ertesi günün filmlerinden Sibel Kekilli ve Mehmet Ali Alabora'yı bünyesinde barındıran Ömer Uğur filmi "Eve Dönüş", bir 12 Eylül filmi olarak vazifesini görüyordu. Ancak Dervis Zaim'in yönettiği "Cenneti Beklerken", hiçbir beklentiye merhem olamayan, çoğu kişide hayal kırıklığı yaratan bir film olarak çıktı karşımıza. Yine de film, özellikle görüntü yönetimi ve özenli sanat tasarımıyla dikkat çekecege benzer. Vizyona girdiğinde izleyiciden ne tepki alacağı merak ediyoruz. Türk filmlerinden büyük ölçüde merak edilen "Araf" nispeten zayıf, "2 Süper Film Birden" hayli eğlenceli bulunurken, asıl bomba Nuri Bilge Ceylan'ın "İklimler"inin de büyük bir eğlence ihtiva etmesiydi kuşkusuz. Yönetmenin, eşi Ebru Ceylan'la başrol aldığı "İklimler", seyirciden de olumlu tepkiler aldı. Aynı anda devam eden Avrasya Film Festivali yarışma filmlerinden ise Kim ki Duk imzalı "Zaman", Gyorgy Palfi imzalı akla ziyan, fikre felç getiren tasarım, sunum ve pazarlama harikası "Taxidermia", Zhimin Sheng'in yönettiği "Mutluluk" (Büss) ve Radu Munteanu'yla bizleri bir kez daha buluşturan "Kağıt Mavi Olacak" (Hirtia Va Fi Albastra) dikkat çeken filmlerdi. Elestirmenlerin Ödülü faslında yer alan "Sürgündekiler" (Exiled) kara film müptelalarını hayli etkiledi, Tony Gatlif eseri "Transylvania"da ise Birol Ünel ve Asia Argento'nun performanslarından gözlerimizi alamadık desek yeri... Son kertede festival, major ve alternatif filmlerin uğrak yeri olma yolunda önemli bir adım daha attı (Hele Venedik'in bu özelliğini yitirdiği su zamanlarda). Yerli yabancı 100'den fazla ismin katılımıyla gerçeklesen Film Market'te sağlanan iletişim ortamı da bunda büyük rol oynayacağa benzer. Ödüller, sohbetler ve yorumlar da öbür aylara kalsın... (Baskı tarihiyle ödül töreni çakıştığından, yazı ödül töreninden önce yazılmıştır.)

sinema

abonesi olanlara müthiş hediyeler!

BBC'nin Dünyaca Ünlü Belgeselleri

4 VCD **3 VCD** **2 VCD**

Toplam 9 VCD'lik görsel şölen!

4 VCD'den **Blue Planet (Mavi Dünya)**, okyanusların doğa tarihi hakkında şu ana kadar yapılmış en kapsamlı belgesel serisi. Denizlerin açığa çıkmamış en gizli, en ürkütücü ve en cezbedici sırları, destansı olağanüstü imgeleri açığa çıkıyor.

5 VCD'den oluşan **The Human Body (İnsan Vücudu)** serisi ise doğumdan ölüme insanoğlunun inanılmaz yolculuğunu anlatıyor. Gebe kalma mucizesi, doğumun sarsıcı şiddeti, hızlı ve çalkantılı gençlik dönemi ve yaşlanmanın getirdiği gerileme...

Yıllık abonelik bedeli 60 YTL'dir. Üstelik 3 taksitle ödeme imkanı

Son tarih 20 Ekim

Abonelik hattı

[0216] 651 5 651

Dergileriniz her ay yurtiçikargo güvencesi ile adresinize ulaşacaktır.

ciner

MERKEZ DERGİ

1001 çeşit belgesel

Uluslararası 1001 Belgesel Film Festivali'nin 9.su bu yıl, 29 Eylül - 5 Ekim tarihleri arasında gerçekleşiyor.

Belgesel Sinemacılar Birliği tarafından sekiz yıldır İstanbul'da düzenlenen Uluslararası Belgesel Film Festivali'nin bu yılki teması Ortadoğu'da yasanan saldırılan protesto niteliği taşıyor. Festival programında bu yıl ülkemizde ve dünyada ses getiren önemli yapımlar yer alıyor. "Jenin Jenin", "Gitmo", "An Ordinary Family", "Sacco an Vanzetti", "Mana", "Screaming Man", "In The Shadow of the Palms", "Tobacco Girls", "Smiling in a War Zone" bunlardan birkaçı. Hollanda'nın Amsterdam kentinde gerçekleştirilen dünyanın en önemli Belgesel Film Festivali IDFA'nın (International Documentary Film Festival of Amsterdam) kurucularından Jan Vrijman anısına kurulan ve belgesel üretimini teşvik eden Jan Vrijman Fonu'nun desteklediği filmlerden oluşan ilginç bir seçki de festival kapsamında yer alıyor.

Festivalin ilgi çekici bölümlerinden biri de "full frame" etkinliği... Bu program çerçevesinde, 6 Türk ve 6 Amerikalı belgesel yönetmeni, "safak vakti", "sabah", "öğle", "akşamüstü", "gurup vakti" ve "gecenin karanlığı" olarak belirlenen, günün zamanları konusunda 7-9'ar dakikalık kısa filmler çektiler.

9. Uluslararası 1001 Belgesel Film Festivali'nde, "Zaman Parçası" adlı filmin Türkiye'deki ilk gösterimi ve ardından yönetmenlerinin ve yapımcılarının katıldığı bir panel düzenleniyor. Ermenistan'ın Altın Kayısı Film Festivali'nde gösterilmiş filmlerden bir seçki, göç ve yabancılık öykülerini anlatan "evden uzakta", dünyanın gündemine değinen "dünya hali/ahvali", yönetmenlerin yapımı henüz tamamlanmış belgesellerinden oluşan "dumanı üstünde", genç ve yetenekli yönetmenlerin ilk ürünlerinin gösterimlerinden oluşan "ilk filmler/genç filmler", kişisel hikâyelerin anlatıldığı belgesellerden oluşan "herkesin bir öyküsü var" festival bölümlerinden bazıları...

"The Story of My Beautiful Country"

Dorsay'ın kaleminden 800 film

Usta sinema yazarı Atilla Dorsay'ın yeni kitabı Hayatımızı Değiştiren Filmler, 1995 - 2005 yılları arasında gösterime girmiş 800 filmin eleştirisini kapsıyor.

Atilla Dorsay, 1998'de yayımlanan Hayatımızı Değiştiren Filmler adlı kitabında 1985-1995 arasındaki gösterime girmiş 350 film üzerine yazdığı eleştirilerini toplamıştı. Remzi Kitabevi'nden aynı isimle çıkan ikinci kitabında ise 1995 - 2005 yılları arasında gösterime giren 800 filmin eleştirisine yer veriyor. Alfabetik sırayla yer alan filmlerin eleştirileri; yapımların künyesi, ödülleri ve yazarın verdiği yıldızla tamamlanıyor. Yakın dönemimize ışık tutan ve film kılavuzu niteliği taşıyan Hayatımızı Değiştiren Filmler, söz konusu yapımları TV'de ya da DVD'den izlerken başvurulacak doyurucu bir kaynak.

Ustasından sinema dersleri...

İnkılap Kitabevi'nden çıkan Türk Sinemasının Ustalarından Sinema Dersleri'nde on usta yönetmen, mesleklerinin ince ayrıntılarını okurlarla paylaşıyor.

Dergimiz yazarlarından Pınar Tınaz Gürmen'in kaleminden çıkan Türk Sinemasının Ustalarından Sinema Dersleri, sinemacı olmayı hedefleyen genç yetenekleri birbirinden değerli on usta yönetmen ile biraraya getirmeyi amaçlayan bir söyleşi kitabı. Soru-cevap yöntemi yerine, ara başlıklar ile bölünmüş tam bir metin ile okura ulaşan söyleşilerde sanattan siyasete, tarihten insan ilişkilerine dek hemen her konuya değinen yönetmenlerimiz, kendilerine pek sık sorulmayan bazı soruları da cevaplıyor; hazırlık aşamasından gösterime dek film çekimi sırasında karşılaştıkları sorunları, bu sorunlara karşı geliştirdikleri çözüm yöntemlerini, kısacası mesleklerinin pek çok ince ayrıntısını okurlar ile paylaşıyorlar. Kitapta yer alan söyleşilerden altısı, yazarın daha önce Sinema Dergisi'nde yayımlanmış aynı adlı seri dahilinde yaptığı çalışmalardan oluşuyor. Halit Refig, Atıf Yılmaz, Ömer Kavur, Yavuz Turgul, Sinan Cetin ve Yavuz Özkan ile yapılmış olan bu söyleşilerden bazıları, söz konusu yönetmenlerin isteği doğrultusunda yeniden düzenlendi, bazıları ise ilk yayınlandıkları şekli ile kitapta yer aldı. Memduh Ün, Feyzi Tuna, Ali Özgentürk ve Orhan Oğuz söyleşileri ise kitap için özel olarak hazırlanmış yeni metinlerden oluşuyor.

Başkent filmlerle cıvıl cıvıl...

Bu sene 3.sü düzenlenen Ankara Güz Film Şenliği sinemaseverlere zengin bir program sunuyor.

Ankara Sinema Kültürü Derneği (ASKD) tarafından, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Tüze Grup ve Radyo ODTÜ'nün desteğiyle gerçekleştirilen Film+ /Ankara Güz Film Şenliği'nin üçüncüsü bu yıl 5-15 Ekim tarihleri arasında Ankaralı sinemaseverlerle buluşuyor. Geçtiğimiz yıl seyirciden yoğun ilgi gören şenlik, bugüne kadar Ankara'da gerçekleştirilen seans başına en geniş katılımlı film festivali olma özelliğine sahip. Ankara'daki Tüze Ankapol Sineması'nda gerçekleştirilecek şenlik kapsamında hem klasik yapımlar hem de ödüllü yeni filmler yer alıyor.

Macar sinemasının en önemli yönetmenlerinden Istvan Szabo'ya 1980 yılında Berlin Film Festivali'nde Gümüş Ayı kazandıran "Bizalom - Güven"; Theo Angelopoulos'un göç, göçmenlik, sınır çekişmeleri gibi çağımızın ve Balkanlar'ın temel sorunlarını işlediği filmi "Leyleğin Geciken Adımı"; Luis Bunuel'in Hıristiyan dininin mezhep sapkınlıkları üzerine çok ciddi eleştiriler sunan filmi "La Voie Lactée - Samanyolu"; Fransız polisiye sinemasının en önemli temsilcisi Jean-Pierre Melville'in kariyerinin doruğundayken çektiği filmlerinden "Le Cercle Rouge- Kızıl Çember" klasikçileri sevindirecek yapımlardan...

Ölümünün 10. yılı anısına Krzysztof Kieslowski adına düzenlenecek programda ise yönetmen iki önemli filmiyle yer alıyor: "Bez Konca - Sonsuz" ve "La Double vie de Véronique - Veronique'in Çifte Yaşamı". David Lynch, iki filmi ile ilk kez ülkemizde bir festivale konuk oluyor. Yönetmenin ülkemizde gösterime girmeyen iki önemli filmi ilk kez sinema perdesinde izlenecek: "The Elephant Man" ve "The Straight Story".

Etkinlik kapsamında geçtiğimiz yıl olduğu gibi bu yıl da, sinema ve müzik ilişkisi üzerine oldukça önemli bir bölüm var. Efsanevi trompetçi ve cazın dünyaca ünlü ustası Miles Davis, müzikleriyle sinema sanatına katkı sağladığı iki önemli filmle anılıyor: Louis Malle'in yönettiği 1958 yapımı "Ascenseur pour l'échafaud - Ölüm Asansörü" ve Pedro Almodovar'ın 1991 yapımı filmi "Tacones Lejanos - Yüksek Topuklar".

"Sinema Simdi!" başlığı altında ise son yılların ödüllü filmleri yer alıyor. Ken Loach'ın Altın Palmiye'li son filmi "The Wind That Shakes Barley - Özgürlük Rüzgârı", Cezayir asıllı Fransız yönetmen Tony Gatlif'e 2004 yılında Cannes Film Festivali'nde En İyi Yönetmen ödülü kazandıran "Exils - Sürgündekiler", bu yıl Sundance Film Festivali'nde Jüri Büyük Ödülü ve İzleyici Ödülü alan "Quinceanera - Bakire ve Hamile", İtalyan Ermanno Olmi, İranlı Abbas Kiarostami ve İngiliz Ken Loach'un birlikte çektiği, Orta Avrupa'dan Roma'ya giden şehirlerarası bir trende geçen üç ayrı öyküyü bir seyahatte birleştiren "Tickets - Biletler" bu bölümdeki filmlerden birkaçı...

"Sürgündekiler"

Aslen oyuncu kısmen müzisyen!

Genç aktris Akasya Asıltürkmen, bu ayın yerli gerilimi "Araf"ta arz-ı endam ediyor. Ancak oyunculuk onun marifetlerinden sadece biri. Diğerleri için aşağıya buyurun...

O sinema perdesine asina, bizler de ona. Ama Araf, onun uzun metrajlı bir filmdeki ilk başrolü. 1977 yılında, sağlıkçı bir annenin ve ticaret adamı bir babanın kızı olarak dünyaya gelen Akasya Asıltürkmen, İstanbul doğumlu. Oyuncunun lise yılları ise Kadıköy Anadolu Lisesi'nde geçmiş. Yine aynı yıllarda, çocuk oyunlarıyla oyunculuğa başlayan Asıltürkmen'in yolu önce Ali Poyrazoğlu'nun tiyatro kurslarına, oradan da konservatuara ermiş. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuarı'nda tiyatro eğitimi alan Asıltürkmen'in kamera karşısına geçmesi ise bundan bir 10 yıl mukaddem. Asıltürkmen, Mustafa Altıoklar'ın, 1996 yapımı filmi "İstanbul Kanatlarının Altında"da Hezarfen Ahmet Çelebi'nin kız kardeşini canlandırmış, ilk kez sinema perdesine yansımıştı. Bu film sonrasında ise, önce 1999 yapımı Renkli-Türkçe filminde sonra da "Dar Alanda Kısa Paslaşmalar"da (2000) yer aldı. Bu filmlerin kıyısından köşesinden izleyene selam eden yeteneği, televizyon filmlerinde rol almasına vesile olduysa da, yeni bir sinema filmi için epey beklememiz gerekti. 2006 yapımı "Araf"ta rol alana değin, Lise Defteri, Çınaraltı, Saklambaç gibi dizilerde, Semaver Kumpanya'nın "Onikinci Gece", "Süleyman ve Öbürsüler" gibi oyunlarında ve "Keloğlan Kara Prens"e Karşı filminde rol aldı. Kendisine özellikle internet gençliğinin ilgisi yoğun. Bunda, internette hayli popüler olan "Pamuk Prenses 2" adlı kısa filmdeki başrolünün de etkisi büyük. Reha Erdem, Fatih Akın ve Emir Kusturica'ya hem hayranlığı, hem de filmlerinde çalışmak gibi naçiz bir isteği var. Araf ile ilgili olarak ise "Film beklediğimin ötesine geçti. Antalya'da yarışmaya seçilmesini de çok önemli buluyorum. Zira oraya seçilen filmlerde bir nitelik de arandığını düşünüyorum. İzlediğim kadarıyla ise filmimize 'en azından' kimse gülmeyecek" diyor. Korku filmleri hakkındaki fikri ise olumlu, "Korkmak terapi gibidir" diyerek bu konu hakkındaki fikrini yeterince açık ifade etmiş oluyor kuşkusuz... Önümüzdeki sezon içinde kendisini Fırat Gürsoy ve Arda Kural'ın "Sahne" adlı filminde izleyeceğiz. Vega'nın ve Pamela Spence'in kliplerinde boy göstermesi, Göksel'in bir şarkı sözüne el atması da boşuna değil. Zira kendisi musikişinas bir şahıs. Yakın zamanda Doğu Karadeniz müziklerinin altyapısını oluşturacağı bir albüm çıkarmayı düşünüyor. Bize düşen bekleyip görmek...

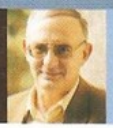

Atilla Dorsay
al.dorsay@superonline.com

KLASİK HOLLYWOOD'UN BELKİ SON STAR'I: GLENN FORD

Glenn Ford, 1953 yapımı "Plunder of the Sun"da..

Ölümü önceki ayın sonuna denk geldiği için, bu yazı biraz geç kalmış olacak, biliyorum. Ama Glenn Ford üzerine bir yazı yazmadan onu uğurlamak olmazdı. 1916 doğumlu olduğuna göre 90 yaşında ölen sanatçı, klasik Hollywood'dan günümüze kalmış son büyük isimlerden, son starlardan biriydi. Hatta belki de sonuncusu...

Tuğrul Eryılmaz'ın yazdığı gibi, biz de çocukluğumuzda "gelen Ford" der, adamı bir araba markasına çevirirdik!... Ama çocuk yaşta en sevdiğimiz starlardan biri olduğu gibi, daha sonraları da hep gönlümüzü çelmeyi başardı.

Kanadalı demiryolları müfettişinin oğlu, 8 yaşında ailesinin taşınması nedeniyle kendisini California'nın güneşi altında buldu. Okulda temsillere çıktı ve 1939 yılında, 23 yaşındaki gerçekten yakışıklı genç adam, ilk filmini çevirdi. Hemen ardından uzun yıllar çalışacağı Columbia'yla bir kontrat yaptı. 40'lardaki filmleri önemsizdir, üstelik araya savaş girer. Savaşta Fransa'da cephe gerisinde savaştı, Naziler'den kaçanlar için sığınaklar inşa eden bir ekipte görev aldı.

Asıl Ford efsanesi savaştan sonra başladı. 'Yakın dostu' Bette Davis'in himayesiyle onun "A Stolen Life- Çalınmış Hayat" adlı melodramında oynadı. Hemen ardından dönemin en kışkırtıcı kadını Rita Hayworth'la ünlü "Gilda" geldi. Aslında daha 1940'da "The Lady in Question- Herkesin Kadını" adlı bir dramda birlikte oynamışlardı. Ama bu kez, "kara filmlerin en karası" denen bu başyapıtta, Hayworth'un cazibesine karşı onun sağlam, ilkeli ve güvenilir varlığı seyirciyi son derece etkiledi. Hele Rita'ya attığı o unutulmaz tokat!... Artık o, kadınların gözdesi ve perdenin yeni erkek ilahlarından biriydi.

Rita'yla üç filmde daha birlikte oldular: Önce "The Loves of Carmen- Karmen'in Aşkları". Bundan dört yıl sonra, 1952'de, Ali Han'la evlenerek İsmailiye mezhebinin gelini olan ve sinemayı bırakan Rita Hayworth yeniden kürkçü dükkanına döndüğünde, onun için özel hazırlanan ve "Gilda"nın (ünlü tokat dahil!) herşeyini tekrar eden "Affair in Trinidad- Macera Kadını"nda ona eşlik etmek yine Ford'a düştü. Bu filmden 14 yıl sonra, "The Money Trap- Para Tuzağı" adlı kara film denemesinde son kez biraraya geldiklerinde, Hayworth hayli yaşlanmıştı. Ve artık perdede esen o fırtınadan, o tutkulu ilişkiden eser yoktu. Ama Hayworth- Ford çifti, en parlak dönemlerindeki ateşli aşklarıyla perdede hep genç ve güzel kalacaklar.

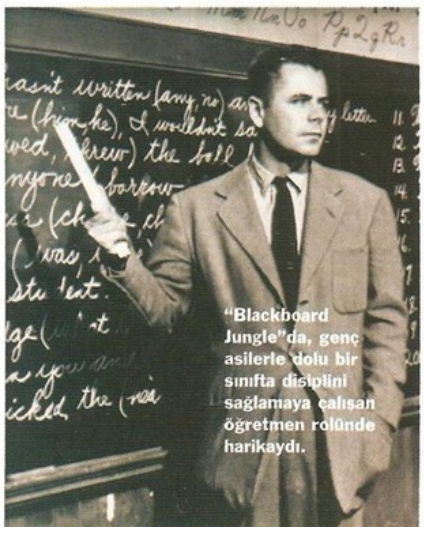

"Blackboard Jungle"da, genç asilerle dolu bir sınıfta disiplini sağlamaya çalışan öğretmen rolünde harikaydı.

Ford'un kariyeri hızla ve düzeyli filmlerle sürdü. En çok western türünde film çekiyordu: 40 sonlarından başlayarak "The Man from Colorado", "Lust for Gold- Altın Hırsı", "The Man from the Alamo- Alamo'dan Gelen Adam", "The Violent Men- Vahşi Adamlar", "Jubal- Korkusuz Kahraman", "The Fastest Gun Alive- Yaman Silahşör", "3.10 to Yuma-Gönüllü Katil", "Cimarron-Vatan Uğruna", "Cowboy", "The Sheepman- Cesur Adam"... Ford tüm bu filmlerde hemen hiç kötü adam olmadı. Fiziğiyle, ama ayni zamanda oyun tarzıyla o kaçınılmaz olarak, güven veren, sağlam ve cesur, karakter sahibi kişiliklere mahkum gibiydi. Bu açıdan biraz Henry Fonda ve James Stewart'a benzer, onların bir başka çeşitlemesi ve bir büyük kitle kahramanıdır. Hep "iyiyi oynama"nın getirdiği tekdüzeliğe de karşı duramaksızın...

Ama döneminin tüm yıldızları gibi, tür sinemasının farklı biçimlerinde de oynadı. Örne-

ğin 1950'lerin başlarında Hollywood'un Avrupa'yı, onun tarihsel mekanlarını ve ortakyapımı keşfetmesi sonucu yaşlı kıtada çekilen kimi filmlerde oynadı: bir tür Fransız usulü Hitchcock filmi denemesi olan "The Green Glove-Yeşil Eldiven" veya Alp dağlarına tırmanmaya çalışan bir avuç insanın öyküsünü anlatan "The White Tower- Beyaz Kule" gibi... Ama "eve döndüğünde" çektikleri daha önemliydi. Büyük Alman ustası Fritz Lang'ın Hollywood döneminin iki kara filminde oynadı üstüste... İlki olan "The Big Heat- Ölüm Korkusu", içerdiği şiddetle modern sinemanın gideceği yollardan birini işaretliyordu: özellikle gangster Lee Marvin'in Gloria Grahame'ın suratına sıcak kahveyi boca ettiği sahne gibi... Ford bu filmde kariyerinin en başarılı rollerinden birine soyundu. Ve "soğuk sarışın" Gloria Grahame'la yarattığı ikili öylesine sevildi ki, ertesi yıl yine Lang'ın bu kez Jean Renoir'in Emile Zola'dan uyarladığı bir filmin Amerikan çevrimi olan "Human Desire- Şeytan Ruhlu Kadın"ında *yeniden biraraya geldiler.*

1950'lerin ortalarında Ford'un kariyeri yeni deneyimlerle zenginleşti. Richard Brooks'un ünlü "The Blackboard Jungle- Karatahta Ormanı"nda, gerçekten de bir cangıla dönüşmüş, genç asilerle dolu bir sınıfta disiplini sağlamaya çalışan öğretmen rolünde harikaydı ve sinemada, sorunlu gençlik filmleri türünde çığır açan bu yapıtla saygınlık kazandı. Çocuk felci geçirmiş bir opera yıldızının öyküsünü anlatan "Interrupted Melody-Kırık Melodi"de Eleanor Parker'in sadık ve vefalı eşi rolü belki önemli değildi, ama özellikle kadın seyirciler bayıldılar. Komedi yeteneği de hiç fena değildi ve art arda bu tür filmlerde oynadı: ünlü bir oyundan uyarlanan "The Teahouse of the August Monn-Çayhane", "It Started with a Kiss- Herşey Bir Öpücükle Başladı", "Gazebo", vs. Bu komedilerin bazıları Amerikalılar'ın pek sevdiği askeri komedilerdi: "Don't Go Near the Water" veya "Imitation General- Sahte General" gibi...

Ama türün en önemli örneklerinden ikisi, 60'ların başlarında geldi. Önce Frank Capra'nın yeniden çektiği tek film olan, 1930'lardaki "Lady for A Day- Bir Günlük Hanımefendi"nin 1960'lar versiyonu "Pocketful of Miracles- Elmacı Kadın"da oynadı. Rol arkadaşı Bette Davis'ti: ama onunla da -Rita Hayworth için olduğu gibi- köprülerin altından çok sular akmıştı. Bette artık yaşlı bir kadındı ve filmin baş rolünde, sokaklarda elma satan yoksul Annie'yi oynuyordu. Ford ise ondan her gün bir elma alan bir gangsteri. Yani aşk-meşk yoktu ortada... İki yıl sonra, bu kez Vincente Minnelli'nin belki alçakgönüllü, ama özellikle Fransız eleştirmenlerine göre bir başyapıt olan "The Courtship of Eddie's Father- Babam Kim Olacak?" filminde beklenmedik düzeyde 'cool' bir oyun verdi. Bu arada, Minnelli'yle bir yıl önce de birlikte çalıştığını hatırlatalım: bu kez sessiz sinemanın ünlü klasiklerinden biri olan "The Four Horsemen of the Apocalypse- Mahşerin Dört Atlısı"nda vaktiyle Rudolph Valentino'nun oynadığı rolü oynadı. Elbette yarım yüzyıl sonra filmin herşeyi değişikti, ama Glenn ilk filmdeki gibi nefis bir tango yaptı: Ingrid Thulin'le... Tangoda Valentino kadar iyi değildi, ama oyunu gayet iyiydi.

60 ortalarından itibaren yaptığı filmler pek önem taşımaz. Aralarında bir ev içi gerilimi olan "Experiment in Terror- Korkunun Tutsakları", yaşlılık ve yalnızlık üzerine içburucu Delbert Mann dramı "Dear Heart- Yalnız Kalpler", bir western komedisi olan "The Rounders", çok-yıldızlı bir savaş filmi olan "Is Paris Burning?- Paris Yanıyor", bir tıp melodramı olan "Rage- Kuduz" gibi nisbeten ilginç olanları vardır. Ama 50 yaşından sonra Ford'un sinemada yapacak işi pek kalmamış gibidir. Çok iyi bir oyuncu olmaması, onun bir karakter aktörüne dönüşmesini engellemiş, star özellik-

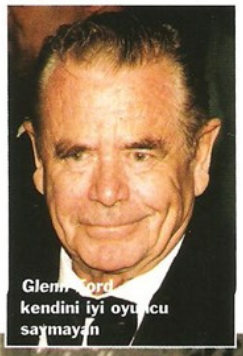

Glenn Ford kendini iyi oyuncu saymayan

1946 yapımı "Gilda"da Rita Hayworth'la oynamıştı.

leri kaybolunca gördüğü ilgi birden azalmıştır. 70'leri hemen tümüyle TV yapımlarıyla ve uzun süreli iki TV dizisiyle geçirir. Sinemaya ancak zaman zaman dönecektir: amiral Raymond Spruance'i oynadığı kalabalık ikinci savaş öyküsü "Midway" (1976) veya Jonathan Kent'i oynadığı 1978 yılının ilk ve gürültülü "Superman" filmi gibi...

Ford, 80'lerde ancak birkaç filmde gözüktü. 1990'ların başındaki son iki çalışmadan sonra kariyerini kapattı. 50 yıla yayılan bir kariyerde 100'ü biraz aşan film ve TV yapımında oynamıştı. 1940'ların umut veren genç oyuncusu, 50'lerin starı, 60-70'lerin karakter oyunculuğuna kaymış güvenilir adıydı. Bir western kahramanıydı, ama modern kent filmlerinde de çok başarı göstermiş ve perdede Bette Davis'ten Rita Hayworth'a, Ida Lupino'dan Barbara Stanwyck'e, Maria Schell'den Ingrid Thulin'e, Shirley Jones'dan Donna Reed'e, Shirley MacLaine'den Debbie Reynolds'a sayısız ünlü ve güzel kadını kollarına almıştı.

Glenn Ford dört kez evlenip boşandı. Bunların arasında tek tanınmış olanı, ünlü müzikal oyuncusu, belki Hollywood'un gördüğü en usta step dansçısı olan ve kariyerini onun için bırakan Eleanor Powell'di (1943- 1959). Tek çocuğu olan oğlu Peter, bu evlilikten. Fransa'dan savaştaki hizmetleri nedeniyle aldığı bir Legion d'Honneur madalyası var. Vietnam savaşı sırasında o ülkeye gitmiş ve cephe gerisi subayı olarak görev yapmıştı. Onca western'den sonra, belki normal... Ama yine de John Wayne veya James Stewart'ı bile geride bırakarak, sinemanın en hızlı silah çeken oyuncusu seçilmesi şaşırtıcı: 0.4 saniyede silahı çıkarırmış. Bu açıdan "The Fastest Gun Alive" filmi ona tam denk düş*müş!...*

Ford kendisini iyi oyuncu saymayan kuşaktan... Şöyle demiş: "Kamera karşısındayken, hep gündelik hayatımda davrandığım gibi davranmaya ve seyircime hemen tanıyacağı bir kişilik sunmaya çalışırım" Ve de şöyle: "Eğer benden farklı bir tempo tutturmamı isterlerse, ancak bir yedek tempom daha olduğunu söylerim. Ki o çok daha yavaştır". Western için şöyle demişti: "O bir erkekler dünyasıdır ve ben bu dünyayı seviyorum".

2000'li yıllarda, 90 yaşının eşiğinde şu sözleri etmişti: "Özgür kalmak için güçlü olmalıyız. İkinci savaştan aldığım bir ders bu. Ulusal savunma baş kaygımız olmalı. Ancak güçlü olursak, güvende olabiliriz". Ve de şunu: "Asla teslim olmayın. Hayatın size attığını yakalayıp ona geri atın. O da geri atarsa, bu bir tenis maçına döner. Tenisi sevmeyi öğrenin"... ■

11 Eylül'e milli bakış

Uzun süredir merakla beklenen Oliver Stone'un yönettiği "DÜNYA TİCARET MERKEZİ" gösterime girdi. Nicolas Cage ve Michael Pena'nın başrolleri paylaştığı film, 11 Eylül saldırıları üzerinden optimizm, kahramanlık ve milliyetçilik rüzgarları estiriyor. **ALKAN AVCIOĞLU**

Yaklaşık 10 sene önce gösterilen "Conspiracy Theory" filminde Mel Gibson'ın canlandırdığı Jerry Fletcher karakteri, hatırlanacağı gibi birçok komplo teorisi üretiyordu. Jerry Fletcher'ın Alice Sutton'a (Julia Roberts) anlattığı bu komplo teorilerinden bir tanesine göre Oliver Stone ile George Bush arasında bir yakınlık vardı ve Oliver Stone hükümet adına çalışıyordu. En son olarak sinemalara "İskender" hüsranıyla konuk olan Oliver Stone'un son filmi "Dünya Ticaret Merkezi" yukarıdaki saçma teorinin gerçek olabileceğini düşündürecek cinsten bir film. Bu durum filmi henüz izlememiş olanlar için şaşırtıcı olabilir. Zira Oliver Stone birçoklarına göre hala Amerika'nın sağ kanadını en rahatsız eden, en muhalif sinemacılardan biri. Dolayısıyla Oliver Stone'un ismi bu projeyle anılmaya başladığından beri 11 Eylül konusunda da "JFK"de yaptığı gibi her türlü komplo teorisini ve şüpheyi göz önünde bulunduran bir film çekeceğini düşünenler olmuştu. Aslına bakılırsa Oliver Stone özellikle 90'lardan itibaren gerektiğinden fazla abartılmış, hem de hiçbir zaman konumlandırıldığı kadar muhalif olmamış bir isim. Ron Howard'ın elinden çıkmış gibi duran "Dünya Ticaret Merkezi", böyle düşünenler için pek de büyük bir sürpriz olmayacaktır bu nedenle.

Peki, yine de Oliver Stone'u böyle bir film yapmaya iten dürtü neydi acaba? Basına yaptığı açıklamalara bakılırsa, son derece kişisel olan hikayeden çok etkilenmişti. Ne var ki sinema çevrelerinde başka yorumlar yapılıyor bugünlerde. Yönetmenin "İskender" başarısızlığının ardından herkesi memnun eden bir film yapmak telaşına düştüğü öne sürülüyor. 11 Eylül saldırılarından sonra, Dünya Ticaret Merkezi'nin binalarından birinin asansör boşluğunda çöken duvarlar altında kalan fakat daha sonra kurtarılan iki polis memurunun hikayesi ile Amerika'nın tüm kesimlerini etkileyip herkesi tatmin etmenin Oliver Stone'a bir çıkış yolu gibi görünmüş olabileceği düşünülüyor. Hollywood'taki itibarı ciddi derecede zedelenen yönetmenin geleceği sıradaki filminin, yani "Dünya Ticaret Merkezi"nin elde edeceği başarıya göre şekillenecekti ne de olsa. Sağ veya sol fark etmez; Amerika'da her kesimin hassas olduğu bir konuda, gerçekliği nedeniyle hem duygulara hitap edecek hem de kahramanlığı, milliyetçiliği, dini ve ruhani uyanışı temsil edecek bu hikaye, Oliver Stone'un eleştirilmesini zorlaştıracaktı.

Stanley Kubrick, "Schindler'in Listesi" hakkında şöyle demişti: "Yahudi soykırımı öldürülen 6 milyon insanı ilgilendiriyordu. 'Schindler'in Listesi' ise onların dışındaki 600 insan hakkında." "Dünya Ticaret Merkezi" de benzer bir stratejiyle yola çıkıyor. Finalinde de belirtildiği gibi "Dünya Ticaret Merkezi", aynı saldırıda hayatını kaybeden 87 farklı ülkeden 2749 kişi hakkında değil, kurtulan 20 kişiden aynı ülkeye mensup 2'si hakkında bir film. Günümüze etkileri devam eden yakın tarihten bir olay hakkında film yapmak şüphesiz riskli ve çok fazla özen gerektiren bir iş. Gelgelelim 11 Eylül saldırıları hakkında bugüne kadar yapılan en büyük filmden bahsediyoruz. Zira 11 Eylül'ün beyazperdeye yansıması asıl olarak yeni yeni başlıyor diyebiliriz. Amerikan kurumlarının ve kamu görüşünün bu konuda neredeyse alelade bir tavrı vardı bugüne kadar: "İnsanlar 11 Eylül hakkında bir film izlemeye henüz hazır değil". Hatta geçtiğimiz aylarda"The Path to 9/11" adında TV için çekilen 2 bölümlük bir serinin yayınlanmaması için Amerikan hükümeti harekete geçmişti. Olaylar, demokrat senatörler tarafından Walt Disney Şirketi'nin başkanına diziyi iptal etmesi için yazılan bir mektuba kadar uzanmıştı. Sonuç olarak aradan geçen 5 yıla rağmen etkisini sürdüren bir hassasiyetten söz ediyoruz. Amerika'nın, zamanında Pasifik'te aldığı kritik yenilgi hakkında aynı sene bir film yapılmıştı ("Wake Island", 1942). Kennedy suikasti hakkında çekilen belgeseller, ortaya çıkan yolsuzluklar veya Vietnam Savaşı hakkında yapılan filmler için Amerikan halkının kendine gelmesini beklemeye gerek görülmemişti. Bahsettiğimiz süre bu sefer muhtemel ki Amerikan hükümetinin 11 Eylül saldırılarının ardından çizdiği yeni dış politika nedeniyle var. Tüm bu koşullar çerçevesinde Oliver Stone'un hala her yerde "Benim filmim politik değil" demesi daha da anlamlı. Böyle bir iddianın ufacık gerçek olma ihtimali olsa tarihe yön veren olaylar hakkında film yapmanın hiçbir zorluğu olmazdı. Politik kültür teorilerinin -geriye dönük olarak da- "politik" olanın salt devlet işleriyle düşünülen kavrayışını yıkıp, hayatın her alanında var olduğunu kabul etmeye başlamasından bu yana çok zaman geçti. Herhangi bir filmin bile politik içeriği olmadığını iddia etmek abesken adı "Dünya Ticaret Merkezi" olan ve 11

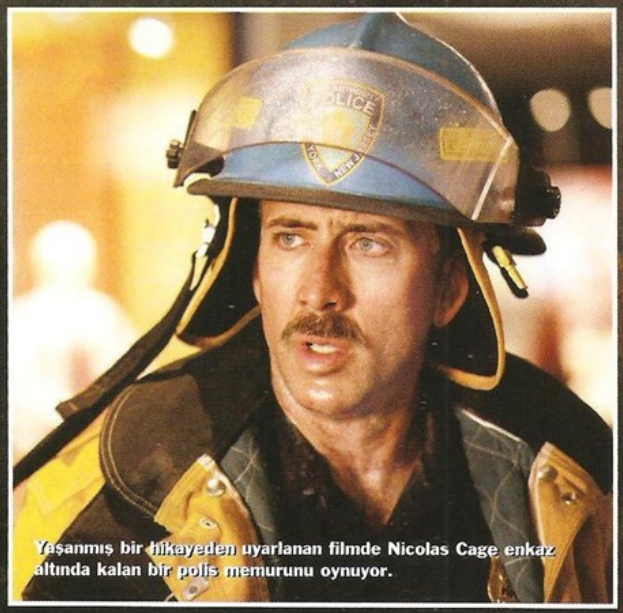

Yaşanmış bir hikayeden uyarlanan filmde Nicolas Cage enkaz altında kalan bir polis memurunu oynuyor.

Eylül 2001'de geçen bir filmin politik olmadığını iddia etmek daha da saçma oluyor. Özellikle de bu film gerçek hikayelerden yola çıktığını belirterek başlıyorsa.

"Dünya Ticaret Merkezi", New York Limanı Polis Departmanı'nın sıradan bir güne hazırlanışını göstererek başlıyor. Bu departmana bağlı ekip, Dünya Ticaret Merkezi'ne saldırı düzenlenince derhal oraya gidiyor. Kuledeki insanları kurtarmak için içeri girdiklerinde kule çöküyor ve kurtarma ekibindekiler, enkazın 6,5 metre altında beton ve metal yığınları arasında mahsur kalıyorlar. Mcloughlin ve Jimeno mucizevi bir şekilde ölümden kurtuluyor. Kıpırdayamayan ve birbirlerini göremeyen iki adam, sonraki 12 saat boyunca hayatta kalmaya çalışıyorlar. Çıkan yangınlara, üzerlerine tekrardan çöken duvarlara rağmen hayata tutunmaya çalışırken birbirlerine yaşamlarını anlatmaya başlıyorlar. Zaman zaman yaşama inatlarıyla, zaman zaman da kurtulamayacaklarına dair karamsar düşüncelerle şekillenen bu konuşmalar arasında paralel kurguyla polislerin ailelerinin yaşadıklarına tanık oluyoruz. Sevdiği insanlardan hiçbir mesaj veya haber alamayan yakınlarının endişeleri ve derin acıları anlatılıyor. Bir yandan da Connecticut'lı eski denizci Dave Karnes'i izlemeye başlıyoruz. Koyu bir dindar olan Karnes, Dünya Ticaret Merkezi'ne yapılan saldırıyı öğrendikten sonra önce kiliseye gidiyor, ardından berbere gidip saçlarını kazıtıyor ve eski üniformasını giyip insanları kurtarmak için yola çıkıyor.

Oliver Stone, filmin setinde başrol oyuncusu Nicolas Cage'le.

Oliver Stone, bu iki kişinin hayatına odaklanan senaryodan ne kadar etkilendiğini şöyle belirtiyor: "Andrea Berloff'un yazdığı senaryo şimdiye kadar okuduğum en olgun ve en iyi senaryoydu. O gün yaşanan her şeyi tam olarak yansıtıyordu. Duygu yükü ve sadeliğiyle beni etkiledi. O korkunç olaya daha önce hiç görmediğim şekilde yaklaşıyordu. Bu yapısıyla beni kişisel bağlamda derinden etkilediğini söyleyebilirim." Oliver Stone 11 Eylül'e kişisel bir hikaye ekseninde bakmanın kendisini zorladığını da ekliyor.

"Dünya Ticaret Merkezi"

Bu nedenle "Dünya Ticaret Merkezi", bir noktadan sonra 11 Eylül'den ziyade bir "kurtarma" filmine dönüşüyor. Filmin bir yerinde Jimeno'nun da gönderme yaptığı gibi; ülkemizde yaşanan depremde enkaz altında çok uzun süre kalıp mucizevi bir şekilde kurtarılan insanların durumundan pek farkı olmayan genel bir felaket filmi yapısına bürünüyor film. Bu nedenle aktörlerin performansı oldukça önem kazanıyor.

Oliver Stone filmin başkarakterlerini canlandıracak oyuncuların sadece fiziksel uygunluğunu yeterli görmemiş ve aynı zamanda duygusal gerçekliği yansıtabilecek çapta oyuncular olmasını istemiş. Mcloughlin'i Nicolas Cage canlandırıyor. Rolüne hazırlanırken gerçek hayattaki McLoughlin ile bol bol görüştüğünü belirten Nicolas Cage metodu hakkında ise şunları söylüyor: "Aslında ben hareketi severim. Yapı olarak kinetik bir aktörüm. Bu filmde adeta bir kutuya sıkışmış gibi hareketsiz bir rol üstlendim. Ancak tuhaf bir şekilde bu durumu rahatlatıcı buldum. Aslında hareketsizlik içerisinde duyguları iletebilmek kolay değildir. Bu rolü oynarken en çok bu karakterlerin hissettiği acı düzeylerinin miktarı ve bu acının dışa vurulmasıyla ilgilendim. Portresini çizdiğim karakter artık dayanamayacak düzeye gelinceye kadar sürekli acı yükledim."

Geçtiğimiz sene "Crash" ile yıldızı parlayan aktör Michael Pena ise Will Jimeno'yu canlandırıyor. Pena senaryoyu ilk okuduğunda "Bu dünyada 'Will Jimeno gibi birisinin olması imkansız' diye düşündüğümü anımsıyorum" diyor. Ardından o da Jimeno ve ailesiyle sık sık görüşmüş ve canlandıracağı karakteri daha iyi kavramış. Yardımcı rollerde ise Maria Bello, Maggie Gyllenhaal, Stephen Dorff, Jay Hernandez, Michael Shannon gibi isimler var. Haddizatında filmin en büyük artılarından biri oyuncuları. Bunun yanında senaryoda Mcloughlin ve Jimeno arasında geçen diyaloglar da oldukça başarılı. Yönetmenliğe gelince Stone'un tercihleri kötü olsa da ortada iyi kotarılmış ve birinci sınıf çekildiği yadsınamaz bir film var. Filmdeki efektler ve set dizaynları kusursuza yakın kullanılmış. Prodüksiyon tasarımcısı Jan Roelfs'in çıkardığı iş çok iyi. Mcloughlin ve Jimeno'nun mahsur kaldığı "Sıfır Noktası"nın dizaynı bunlardan en önemlisi. Roelfs, enkaz alanını zaten bildiğini ancak asıl zor olanın bunu film çekimine uygun bir alan şeklinde yaratmak olduğunu söylüyor. Gerçi Stone'un bu filmdeki anlatım tercihleriyle alakalı olarak kamera hareketine ihtiyaç duyulan bir alan yok bu kısımlarda. Oliver Stone kamera hareketlerini sade tutmayı çalıştığını zaten belirtiyor; bunun yerine en fazla üzerine çalışılan konu ise ışıklandırma olmuş.

Nicolas Cage, role hazırlanırken olayın gerçek yaşamdaki kahramanı Mcloughlin'in deneyimlerinden faydalanmış.

Ne var ki teknik açıdan birinci sınıf bir çalışma olması ya da hata içermemesi bir filmi iyi yapmaya yetmiyor. "Dünya Ticaret Merkezi" Amerika'da gişede fena iş çıkarmadı. Şöyle bir bakınca da eleştirmenlerin beğendiği görülüyor. Ancak durum aslında göründüğünden daha karışık. 11 Eylül saldırılarına bile olumlu gözle bakmayı aşılayan bu filmi eleştirmeye kalkan sinema yazarları Amerikan halkını karşısında buluyor diyebiliriz. Amerikan gazetelerindeki sinema köşeleri genellikle filme methiyeler düzdü. Fakat olumlu görüntüsünün arkasında bile birçoğu "Dünya Ticaret Merkezi"nin 11 Eylül'ün asıl kısmını ihmal ettiğini, miyop bir yaklaşım taşıdığını ve bunun Oliver Stone'dan beklenecek bir film olmadığını yazdı. Bunun dışında filmi acımasızca eleştirmekten çekinmeyen bir azınlık da vardı tabii ki. Aslına bakılırsa "Dünya Tica-

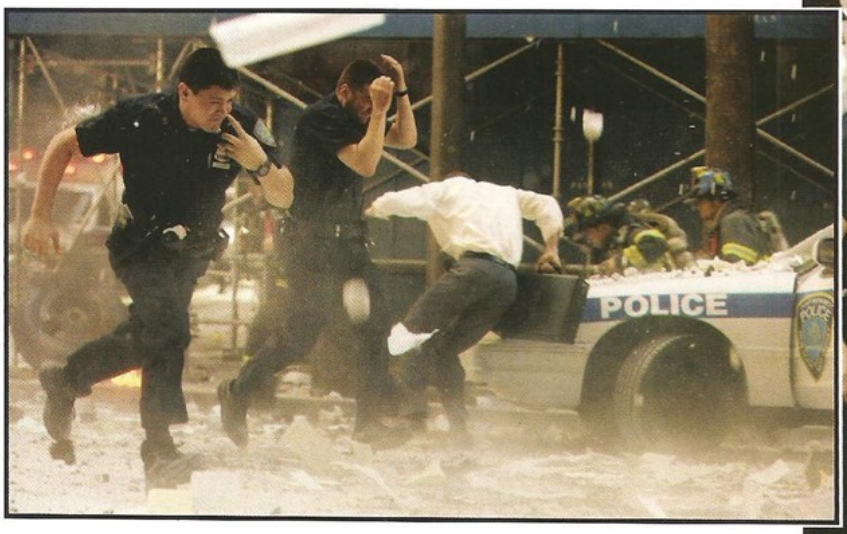

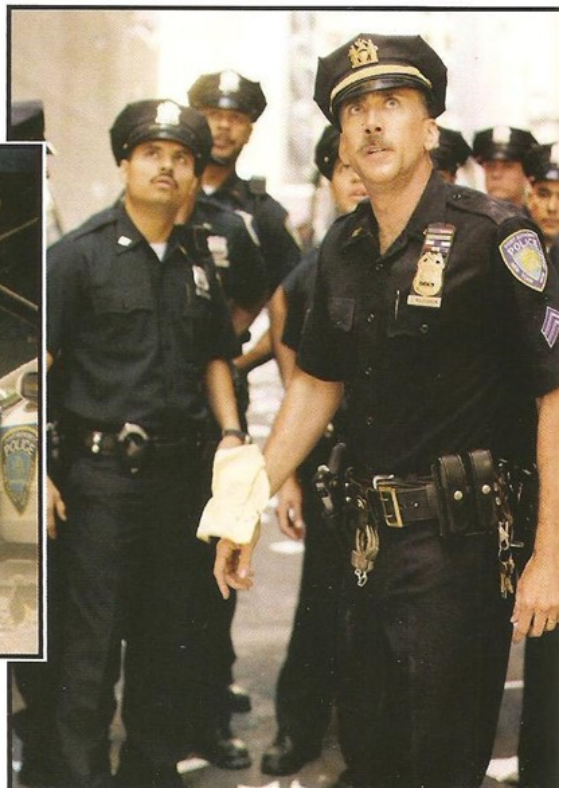

"History of Violence"ın ardından "Thany You For Smoking"de izlediğimiz Maria Bello, Nicolas Cage'in oynadığı polis memurunun eşi Donna Mcloughlin rolünde.

ret Merkezi" Venedik Film Festivali'nde gösterildiğinde İtalyan gazeteleri övgü kadar yergi seslerinin de olduğunu ve bu seslerin çoğunlukla Amerikalı gazetecilerinden çıktığını yazmıştı. Avrupalı eleştirmenlerden filme tepki gösterenlerin yazdıkları ise, filmin tutumunu eleştiren Amerikalı yazarlarınkinden de sertti. Tullio Kezich, televizyon başında olanları şok olmuş bir şekilde izleyen Amerikan halkını gösterip, işin diğer yüzünü ve teröristlerin motivasyonlarını göstermeyen Oliver Stone'u eleştirirken "ilk yirmi dakikası" dışında filmi gereksiz olarak nitelerken; Stenio Salinas "yanlış bir filmin, kötü bir filmden daha kötü olduğunu" yazmıştı. Salinas'ın değindiği en önemli nokta ise Oliver Stone'un "Ben kalbe hitap edecek ve içimizdeki iyiliklere dönüşümüzdeki yararı anlatacak bir film yapmak istedim" tarzı savunmalarının filmi kurtaramadığıydı. Bilhassa Oliver Stone kadar zeki bir adamın filminin politik olmadığını iddia edişi tüyler ürpertici olabilir. Tamam, Stone'un söylediği yanlış olsa da anlaşılabilir bir şey: 11 Eylül'ün politik içeriğiyle direkt olarak ilgili bir film yapmadığını anlatmaya çalışıyor. Bu zaten filmde bariz olarak gözüküyor; 11 Eylül'e dair esas önem taşıyan ne varsa ilgilenmeyip 'içimizdeki kahramanlık ve inanç' hikayelerine dönüyor Stone çünkü. Fakat bu koşulda bile filmin pazarlama stratejisinin tamamen politik temeller üzerinden ilerlediği gerçeğini göz ardı etmek pek olası değil. Dahası, "Dünya Ticaret Merkezi"nde gökyüzündeki bir uydudan kesme yaparak Bush'un konuşmasını verme tercihi bu niyetle pek örtüşüyor gibi gözükmüyor. Zaten mesele kurtarılan o iki insanın yaşadığı duygulara ortak olmaksa da filmin en radikal karakteri Karnes'in sarf ettiği cümlelerin filme ne hizmet verdiği tartışılır. Hikayesinin 11 Eylül'ün politik içeriğine odaklanmadan karakterlere yönelmesinden hareketle filmin politik olmadığını iddia etmek ve filmin oluşturacağı alt-metinlerin farkında değilmiş gibi yapmak pek inandırıcı değil doğrusu.

"Dünya Ticaret Merkezi" sadece 11 Eylül'e yaklaşımıyla eleştirilmesi gereken bir film değil. Oliver Stone, amaçlarına sinemasal olarak da ulaşamamış zira. Stone'un "Alexander" ile yakaladığı vasat form aynen devam ediyor diyebiliriz. Washington Post'ta film için yapılan betimleme bu durumu gayet iyi izah ediyor: "Film, duygularını net ve abartılı bir şekilde iletiyor ama her nedense bize ulaşmıyorlar". Oliver Stone sinemasının en büyük özelliği her zaman kurguydu. Birçok filminde kısa planları dinamik kurgulayışında ve bunu bırakacağı zamanı bilmesindeki hünerden hareketle montaj, Oliver Stone anlatılarının temeliydi. "Dünya Ticaret Merkezi"nde tercih ettiği sade ve geleneksel anlatım stratejisi ise pek etkileyici değil doğrusu. Sözgelimi, karakter için önemli olan her anda karşımıza çıkan ağır çekimin banal kullanımı bilakis itici bir etki yaratıyor. Eğer film, gerçek olaylardan yola çıkarak gerçeği olduğu gibi sunuyor gibi yapmaya çalışan bir film olarak ortaya çıkmasaydı hem bu kadar kötü niyetli hem de bu kadar kötü gözükmeyebilirdi. Ne var ki gerçeği aktarmak ile gerçeğin sanatsal temsilini yapmak arasında kritik farklar vardır.

Film, açılış sahnelerinde zirveye yükseliyor. Stone, polis ekibinin binadan içeriye girişinden sonrasını anlattığı sahnelerde iyi hatta muazzam bir iş çıkarmış. Binanın çökme sahnesi defalarca izlenecek türden. "Dünya Ticaret Merkezi" sadece kulelerin çökmesinden yola çıkarak bir kurmaca film olmaya soyunsaydı belki de dramatik gerilimi çok iyi yaşatırdı. Olayı haberlerde izleyen insanların tepkileri, Bush'un konuşması, İsa'nın görüntüleri ve de ailelerin yaşadığı dram dışlansa iyi bir felaket filmi ya da gerilim filmiyle karşı karşıya olduğumuzu söyleyebilirdik belki. Alışkın olduğumuz Vietnam anlatıları gibi, Karnes karakterinin başrolde olduğu, inadına muhafazakar bir aksiyon kurmaca filmi olsa bile daha normal karşılayabilirdik "Dünya Ticaret Merkezi"ni. Belki böylece, neredeyse "Starship Troopers" gibi geleneksel yaklaşımındaki aşırılık ve parodi üzerinden tüm olup biteni derinden derine eleştirecek bir film olduğuna inanırdık. Ancak "Dünya Ticaret Merkezi" ile ilgili karşımızda ne yazık ki iki seçenek var. Birincisi, hakkında çok sayıda ciddi komplo teorileri yazılan, sayısız muğlak nokta içeren ve sorgulanmaya başladığı anda Amerikan politikasını çıplak bırakabilecek bir olayda Oliver Stone gibi bu tür konulara meraklı olduğunu düşündüğümüz bir yönetmenin bunlarla hiç ilgilenmediğine üzülmek. Bu ekstra beklentiden feragat edersek de, yalnızca filme kızmak. Karşımızda bir "kendini iyi hisset" filmi duruyor çünkü; fakat sadece Amerikan vatandaşları için. ■

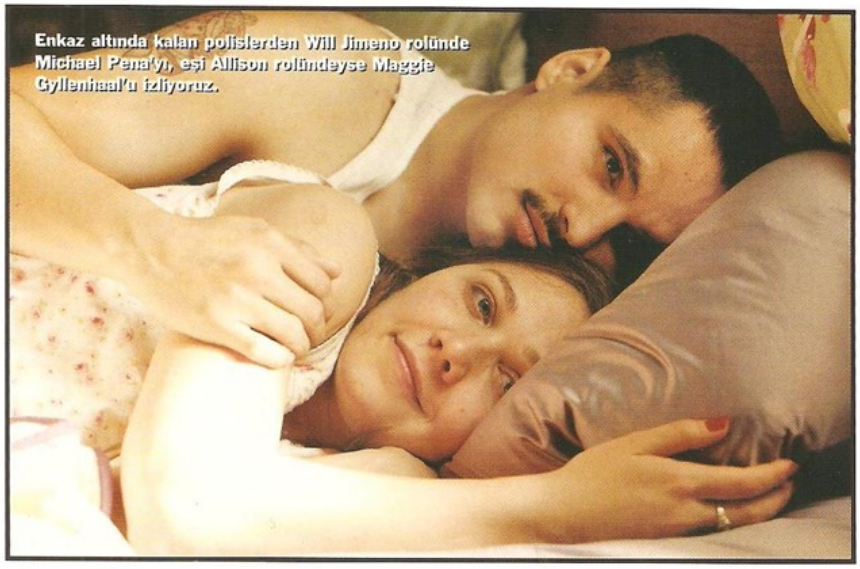

Enkaz altında kalan polislerden Will Jimeno rolünde Michael Pena'yı, eşi Allison rolündeyse Maggie Gyllenhaal'u izliyoruz.

Hokkabaz

"Neticede bu bir film"

Yıllardır kapalı gişe oynadığı sahne şovu, karakter yaratmak ve hikaye anlatmak konusundaki yeteneğinin ipuçlarını veriyordu aslında. Yönetmenliğini Ömer Vargı'nın yaptığı "Her Şey Çok Güzel Olacak", ona ait bir hikayeyi beyazperdeye taşıyan ilk film oldu. Seyirciden ve eleştirmenlerden iyi tepkiler alan ve yıllar sonra hala keyifle izlenen bu filmin senaryo yazarı ve başrol oyuncusu olarak adım attı sinemaya. Sonra "Vizontele", "Vizontele Tuuba" ve "Organize işler" filmlerinde aldığı küçük roller ve tabii "G.O.R.A" geldi. Senaryosunu yazdığı ve başrolünde oynadığı ikinci film, kendisinden çok yapım aşamasında yaşanan sorunları, bütçesi ve Türkiye standartlarında muazzam sayılabilecek gişesiyle oturdu Türkiye'nin sinema gündemine. Ve şimdi ilk yönetmenlik denemesiyle karşımızda Cem Yılmaz. Kameranın arkasında tek başına değil ama. Yönetmenliği, BKM Film yapımlarında reji asistanlığı ve post prodüksiyon süpervizörlüğü yapmış, reklam ve klip çalışmaları bulunan genç yönetmen Ali Taner Baltacı'yla paylaşıyor. Mahzar Alanson, Tuna Orhan ve Özlem Tekin'le birlikte kamera karşısına geçtiği filmde, kendisi kadar başarılı olmayan bir sahne adamının, vasat bir sihirbaz olan İskender'in hikayesini anlatıyor bu kez. CEM YILMAZ ve ALİ TANER BALTACI'yla ilk sinema filmleri "HOKKABAZ"ı konuşmak üzere bir araya geldik. Filmin post prodüksiyon sürecinin son günleriydi. İkisi de yorgun ama yakın zamanda güvendikleri bir işi seyirciyle buluşturacak olmanın heyecanı içindeydi. Filmlerini, sinemayla ilgili tercihlerini, sıkıntılarını, endişelerini, beklentilerini ve planlarını anlattıkları samimi ve aydınlatıcı bir söyleşi oldu. Merak ediyorsanız buyurun.

SENEM E. IŞMEN

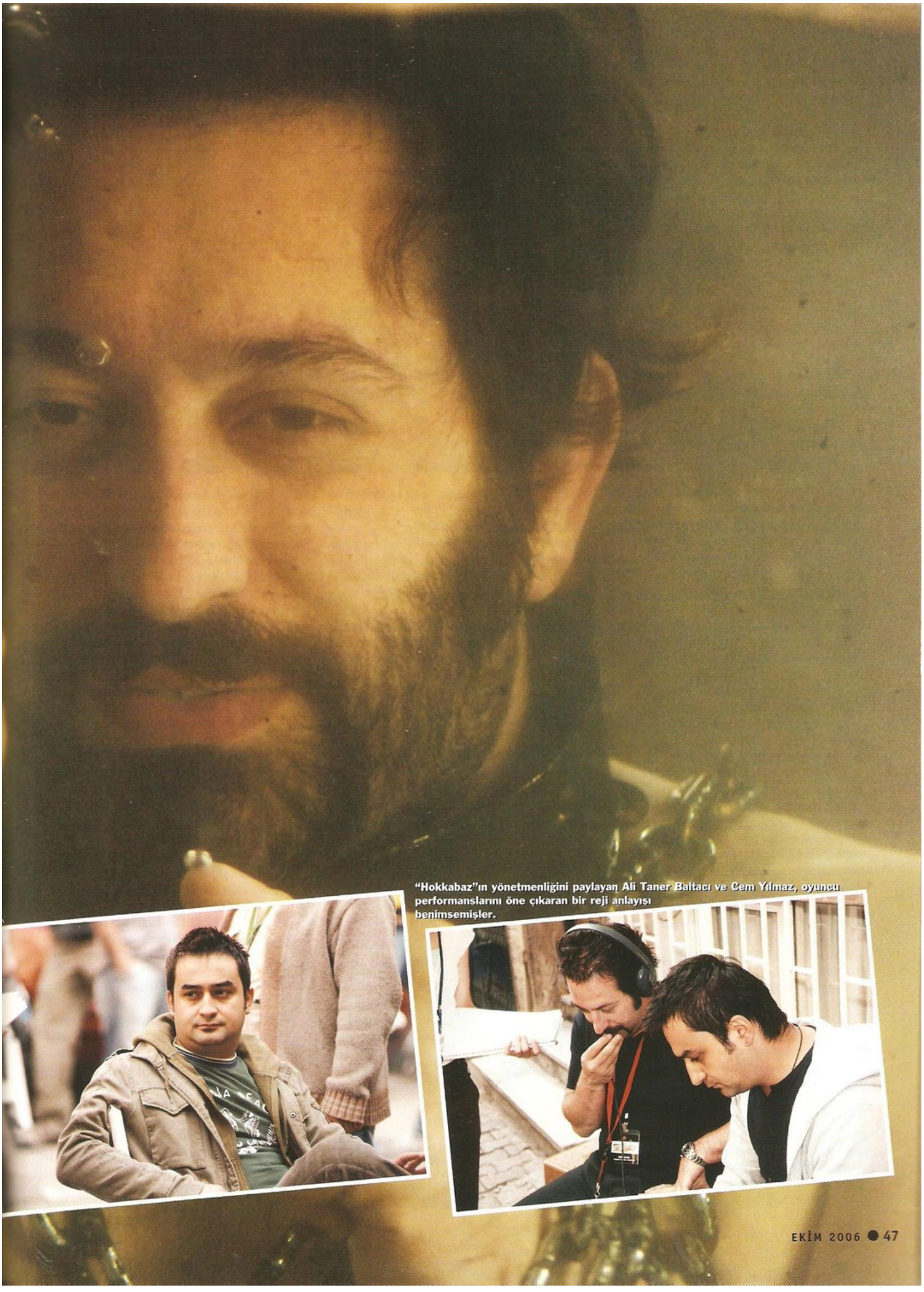

"Hokkabaz"ın yönetmenliğini paylaşan Ali Taner Baltacı ve Cem Yılmaz, oyuncu performanslarını öne çıkaran bir reji anlayışı benimsemişler.

gundem

Hokkabaz

Kendi yaşamından izler taşıyan bir sahne adamının hikayesini anlatan Cem Yılmaz, sihirbaz İskender'i oynuyor.

Önceki röportajımızda yönetmenliğe pek sıcak bakmadığınızı söylemiştiniz. Bunun bir sebebi teknik olarak kendinizi yetersiz hissetmenizdi. Bir sebebi de bugüne kadar hiç film yönetmeyi hayal etmemiş olmanızdı. Ne oldu da fikriniz değişti?

CY: O sebepler hala geçerli ama bir kısmı kırılmış durumda. Oyunculuğu bırakıp tamamen yönetmen olarak anılmak gibi bir kariyer planım yok. O nedenle yönetmenlik hayalleri kurmuyorum demiştim ama yazdığım hikayelerde her zaman işin geneline bulaşmak gibi bir eğilimim vardı zaten. Onu biraz resimleştirmek ve işi gerçekten yönetmenlik olan arkadaşların yanında işin içine girmek istedim. Tek başına yapmaya da aynı sebeplerle cesaret edemedim; bilmediğim bir sürü şey vardır diye. Sonuçta yönetmen arkadaşlar beni ikna ettiler açıkçası.

Nasıl gelişti bu ikna süreci?

CY: Yazdığım şeyler tasarlanırken işin birçok bölümünde çalışıyordum zaten. Sonra baktım, duydum, öğrendim ve dedim ki bu evrelerin dışında bir tek sette canlandırıldıktan sonra filmin seyirciye sunulacak hale getirilmesi aşamasında verilen kararlarla ilgili bir şey yönetmenlik; bir de sahada bütün olayın idare edilmesi var. Birçok evrede birincil karar mekanizması olarak görev yapıyorsunuz. O karar veren konumunda olmak istediğim için ve bir de, benim çok korktuğum şeylerin o kadar da korkulacak şeyler olmadığına ikna ettiği için arkadaşlarım böyle bir işe girdim. Benim hissettiğim, birçok aklı başında insandan da duyduğum, bu işin aşırı derecede teknik bir iş olmadığı, biraz hissiyatla ilgili bir iş olduğu yönündeydi. Bunu tekniği bilen arkadaşlar da söyleyince biraz rahatladım.

ATB: İşin tekniğini bilmek ve o konuda ekibi yönlendirmekle yükümlü ciddi bir profesyonel kadro var zaten. Tekniği bilmek, yaratmak istediğiniz şeyle ilgili olarak ekibinizi yönlendirmek ve yapılan işe hakim olmak bakımından bir avantajdır tabii ama bir zaruret midir? Zaruret, yaratıcı olmaktır bence. Yaratıcılık da o projeyi tasarlamak, hayata geçirmek, oyuncuların o karakterlere bürünmesini sağlamaktır aslında.

CY: Proje oluşturulurken ilk bir araya gelen Taner'le bendik. Projeye katılacak arkadaşların kimler olacağına her evrede ve her departmanda beraber karar verdik. Oyuncuları ben senaryoyu yazarken düşünmeye başlamıştım. Oyuncular biraz daha beni ilgilendiriyordu ilk evrede. Biz bir araya geldikten sonra filmimizin nerede geçeceğini, mekanların ne olacağını, bitmiş filmin renginin ne olacağını aramızda konuşarak karar verdiğimiz için sonraki teknik tercihler de Taner'in tercihleri doğrultusunda gitti. Ama yani bu çok keskin bir ayrım değil.

ATB: Tasarladığımızdan da muğlak bir ayrım aslında. Yılmaz Erdoğan'ın Ömer Faruk Sorak'la birlikte yönettiği "Vizontele"de de yardımcı yönetmenlik yaptım ben. Onun için bu iki başlı yönetmenliğin nasıl bir şey olabileceğini de biliyordum ve onlar da bu ortak çalışmanın iyi örnekleriydi.

"Yıldızlı Pekiyi" diye bir projeniz vardı. Ona ne oldu? "Hokkabaz" projesi nasıl ortaya çıktı?

CY: "Her Şey Çok Güzel Olacak"tan sonra filmini yapmak istediğim hikaye "Yıldızlı Pekiyi"ydi aslında. Bu filmde de "Yıldızlı Pekiyi" ve film yapmayı düşündüğüm benzeri hikayelerimin hepsinden faydalanan bir hikaye var. "G.O.R.A." bu yapılacak filmlerin arasına girmiş bir iş oldu ve biraz fazla vaktimizi aldı.

İlk bakışta, yani sadece sinopsise, fragmana ve sizden duyduklarımıza bakarak düşünecek olursak, önceki filmleriniz arasında "Her Şey Çok Güzel Olacak"a yakın bir film gibi görünüyor "Hokkabaz". "G.O.R.A" kadar komediye yaslanmayan, hikayeyi ve karakterleri öne çıkaran, daha dramatik bir film gibi duruyor.

CY: "G.O.R.A"nın ayrı bir yerde durması filmin tarzıyla ilgili biraz, birazcık da o filmin macerasıyla ilgili. O macera, çok sinemayı ilgilendiren, hikayeciliği ilgilendiren bir konu olmamakla beraber en az film kadar konuşulmuş olduğu için biraz antipatik bir yanı var hepimiz için ama film, yine de başarıyla kotarılmış, skeç komedi tarzında başarılı bir örnek olarak orada duruyor hala. Öte yandan ben, karakterlerin biraz marjinal olduğu ama son derece gerçekçi canlandırıldığı, enteresan insan hikayeleri anlatan filmlere hep özenmişimdir. Sahnede de canlandırdığım, anlattığım hikayelere benzer hikayeler bunlar. Seyirci olarak da öyle filmleri severim.

ATB: Ortada iki film olduğu için "Her Şey Çok Güzel Olacak"a mı yoksa "G.O.R.A"ya mı yakın gibi standart bir soru oluştu. Öyle bakınca bana "Her Şey Çok Güzel Olacak"a daha yakın bir film gibi geliyor tabii. Daha en baştan Cem'le oturup projeyi konuştuğumuzda biz de tarz olarak, tavır olarak o filme yakın olduğunu düşündük "Hokkabaz"ın ama tabii daha iyisini yapmak üzere yola çıktık.

CY: Sadece işin içinde olanlar için değil izleyenler olarak da bizim için bir tecrübe olarak kabul edersek o filmi, tercih edilen hikaye tipi, oyunculuk, Ömer Abi'nin (Vargı) sade anlatımı gibi, bize güzel gelen yanlarını alıp, daha güzel bir şey yapmak üzere yola çıktık.

Şimdi herkes, genç bir sinemacı olarak sizin nasıl bir yol takip edeceğinizi merak ediyor. Bu karşılaştırmalar o yolu tahmin etmeye çalışmak için yapılıyor biraz da. "G.O.R.A"daki gibi komedyen kişiliğiniz üzerine kurulu, "skeç komedi" tarzında filmlerle mi devam edeceksiniz yoksa "Her Şey Çok Güzel Olacak"taki gibi komedyen kişiliğinizi o kadar ortaya koymadığınız, hikayeyi öne çıkaran daha dramatik filmle-

Sihirbaz İskender ve yardımcısı Maradona, 30 yıldır kader birliği yapmış iki arkadaş; biri ileri derecede miyop, öteki ileri derecede hipermetrop.

ri mi tercih edeceksiniz gibi bir soru var kafalarda.

CY: Ama dünyada, komedyen kişilikleri üzerine kurulu filmler yapan aktörlerden hep aynı tarz filmler yapmalarını beklemiyoruz ya da beklentimiz o yönde olsa bile onlar da bazen bizi şaşırtıyorlar. Ben daha birkaç tane filmde oynadım. Bir karar vermek noktasında değilim. Ayrıca memleketimizde üretilen film sayısı da az olduğu için karşılaştırma yapılırken tarzlar da göz ardı ediliyor. "G.O.R.A" mı daha komik "Gemide" mi, ya da "Gemide" mi daha güzel "G.O.R.A" mı gibi acayip bir durum çıkıyor o zaman. Bir oyuncu olarak ben bir film çok ağır bir dram mıdır komedi midir ayırmam, ama insanların içinde Cem Yılmaz filmi bizi güldürecek gibi bir hissiyat uyanıyorsa bunun için biraz erken. Her filmin bir şekli var ve biz filmin içine ona hizmet etmek için giriyoruz. "Organize İşler"deki küçük rolümde mesela, nasıl daha komik yaparım diye değil, o tipi nasıl daha iyi canlandırırım diye uğraştım. Yani şu tarz filmler yapıyoruz diyemeyeceğim. Seyirci olarak ben nasıl iyi yapılmış her tarz filmi seyrediyorsam, her tarz filmi de yapmaya eğilim duyuyorum aslında.

"Hokabbaz"a dönelim. Ciddi bir ekip çalışması yapıldığından bahsediyorsunuz. Projenin geliştirilmesine nasıl katkıda bulundu ekip?

CY: Kafamızda bir film var, çalışacak arkadaşlar da gelsin hadi yürüyün sete gidiyoruz şeklinde başlamadık çekimlere. Sete çıkmadan çok çok önce bir araya gelinmişti. Çok sağlıklı bir görev dağılımı yapıldıktan sonra her departmandan projeye çok ciddi bir katkı yapıldı.

ATB: Filmlerin maliyetini düşürmenin iyi bir yöntemidir bu aslında. Ön çalışma ne kadar iyi yapılırsa, sette de post prodüksiyonda da her şey o kadar sorunsuz ve hızlı ilerler. Bizim de öyle oldu. Yorulduk diyoruz ama çok rahat geçirdik aslında çekim ve post prodüksiyon sürecini.

Bir sihirbazın hikayesini anlatmak nereden aklınıza geldi?

CY: Birazcık sahne insanı olduğu için herhalde. Bana da çok uzak bir karakter değil. Filmin isminden yola çıkarak yalancı, dolandırıcı bir tip mi diye düşünmeyin. Hokkabaz adamın ismi değil filmin ismi. Adam bildiğimiz sihirbaz. Bildiğimiz diyorum ama aslında hiçbirimizin çok iyi tanıdığı bir dünya değil sihirbazların dünyası. Birincisi, çok aktif bir meslek grubu değil, ikincisi de, sırları olan bir meslek. Mesleği yapan için gizemli olması arzu edilen bir iş. Çocuksu bir şey. Benim bu konudaki araştırmalarım neticesinde elde ettiğim bulgular bunlar. Sihirbazlar hakkında araştırma yaparak başlamadım hikayeyi yazmaya. Çıkış noktam, bir sahne adamının hikayesini anlatmaktı. 10 senedir sahneye çıktığım için benim hayatıma benzer bir yanı da var. Biraz da onun için anlatmak istedim belki. Vakıf olduğunuz bir şeyi anlatmak daha zevkli. Hem kendi sırrınızı paylaşıyorsunuz, hem birazcık sizin de sırlarını merak ettiğiniz bir işin içine girmiş oluyorsunuz. Biz de sihirbazlarla ilgili pek bilgi sahibi değildik. Sonra araştırdık, gittik izledik bir sürü. Ondan öncesinde, sihirbazın kendince, çocuksu bir gizemi olması ve sahne adamı olması ilgimi çekiyordu. Bir de kabiliyet isteyen bir meslek olması önemli. Kabiliyet istediği için, size sihirbaz denmesi için ya o işi çok iyi yapıyor olmanız lazım ya da hokkabaz denmesine razı olacak kadar kötü olmanız lazım. Yani böyle bıçak sırtı bir durumu var. Bizim işlerimize çok benziyor. Aslında görsel işlerin içinde çok belirgin bir şeyi temsil ediyor sihirbaz. Başarıyla ilgili de çok net bir ayrım noktası var; ya yaparsın ya yapamazsın. İşte bu sebeplerden, o meslek benim ilgimi çekti. Görselliği açısından da, gizemi açısından da, günlük hayattaki bir adamın mesleğinin sihirbazlık olmasındaki enteresanlık açısından da ilginçti. Sonra birçok klişeden faydalanarak, o karakterin ailesiyle ilişkisi, mesleğiyle, çevresiyle, geçmişiyle, geleceğiyle ilişkisini kurduk.

Dört ana karakterden birisi olan Fatoş rolünde Özlem Tekin'i izleyeceğiz.

Filmdeki adam, başarısız bir sihirbaz mı?

CY: Evet, ama başarısızlığı yalnızca kendisinden kaynaklanmıyor; çevresiyle, çevresinin onu algılayışıyla, mesleğinin gerektirdikleriyle de çok ilgisi var. Dedim ya bizim yaptığımız işlere çok benziyor. Yalnızca kendisiyle ilgili değil başarılı olup olmaması, o başarıyı kim satın alıyor o da önemli. Kendini ifade etmeyle, kabul görmeyle, etrafın sizin algılayışı ve sizin etrafı algılayışınızla ilgili bir film birazcık.

ATB: Ana karakterimiz İskender, yani sihirbazımız ve yardımcısı Maradona çocukluktan beri yakın arkadaşlar. İkisi, insanları kandırmayı meslek olarak seçmiş ama etraflarındaki herkes tarafından kandırılabilecek kadar saf iki adam. Yanlış bir meslek seçimi göze çarpıyor bakınca hikayeye yani. O adamların insanları kandırması çok zor görünüyor. Oysa seçtikleri mesleğin temelinde bu var.

İskender, daha önce canlandırdığınız karakterlerle benzerlikler taşıyor biraz. Mesela "G.O.R.A"daki Arif'in de, her şeyi bildiğini zanneden ama hiçbir şey bilmeyen bir adam olarak kendisinin pek farkında olmadığı acıklı bir durumu vardı, öyle değil mi?

CY: Önceki filmlerde ve reklamlarda canlandırdığım karakterlerin, tilki, kurnaz, iş bitirici, fırlama taraflarıyla biraz üzerime yapışması benim çok anlamlandıramadığım bir şey, çünkü o adamların da içinde, dediğin gibi konuyu bilmeme, kendini ve etrafı tam da sağlıklı algılayamama durumu var. O karakterlerin hepsi insanda biraz üzüntü hissi uyandıran karakterler. Bu filmdeki karakterde bu daha da belirgin. Yalnız dışarıdan bakınca o kadar belli olmuyor çünkü özellikle sahnede çok güçlü görünmesini gerektiren bir işi var. İki tane hayatları var bu adamların. Sahne hayatlarıyla sahne dışındaki hayatları arasında çok keskin bir ayrım var. Biz sihirbazın sahne hayatı üzerinde çok fazla durmamayı düşündük. Bunun birçok sebebi var. Birincisi, bu durumdaki bir sihirbazın sahne şovu nasıl filmdeki seyirciye hoş gel- ⇨

miyorsa, bizim filmi izleyenlere de hoş gelmeyebilirdi. Onun için filmde sahnede geçirdiği süreyi kısa tuttuk. Üç kere sahneye çıktığını görüyoruz yine de.

A.T.B: Açılışta İskender'in bizim özel olarak tasarladığımız bir sihirbazlık gösterisi sahnesi var. Cem, çok çalıştı o sahneye, çok da güzel bir koreografi oldu.

CY: Şöyle bir riskimiz var; kötü bir sihirbaz izleyecekler. Onu göze aldık.

ATB: Ben buna katılmıyorum. Hiç kötü bir sihirbaz yok orada. Niye yok? Bu konuda araştırma yaparken sihirbazlar da bize çok yardımcı oldular ama gerçekten seviye çok düşük bizde. Sahneye hakimiyetleri çok zayıf. Alıcısı olmayan bir gösteri olduğu için pek gelişmemiş. Cem'in şöyle bir avantajı var, sahne hakimiyeti çok yüksek. Bu oyunları birkaç kere gördükten ve çalıştıktan sonra bir baktık ki gerçek bir illüzyon gösterisi yapıyor. Filmde göreceğiniz şişe numarası buna bir örnek mesela. Hiç kesme olmadan bütün bir numarayı, insanları inandıracak şekilde sergiliyor. Ben bundan çok memnunum, çünkü İskender orta halli, çok klasik numaralar yapan bir sihirbaz olmasına karşılık yaptığı numaralarda çok başarısız, mesleğinde rezil bir adam da değil.

CY: Filmdeki gözlük meselesi de bununla bağlantılı işte. Arkadaşların biri miyop, biri hipermetrop. Biri yakını göremiyor, biri uzağı göremiyor.

ATB: İskender'in ufku çok dar. Maradona ise gözünün önünü göremediği için İskender'e inanıyor bir ömür boyu.

CY: Çok büyük adamsın sen gözüyle bakıyor yanındaki adama 30 senedir.

Afişteki gözlüğün sırrı şimdi çözüldü. Filmi izlemeyen birisinin o afişten filme ilgili bir fikir edinmesi çok zor yalnız. Neden böyle bir afişi tercih ettiniz? Kendinizi fazla ön plana çıkarmak istememenizle de ilgisi var galiba.

CY: Filmin afişinin böyle bir sanat eseri olması bizim hoşumuza gitti. Elimizde benim tasarladığım daha klasik, daha eğlenceli bir afiş var. Afişe önem vermek dediğiniz şey bizim için bu. İş yapsın diye bakmıyoruz. 10 senedir sahneye çıkıyorum. Gününde bilet bulunabilen bir gösteri yapmadım. Afişim de bir tane çizgidir. Bizden çok daha meşhur, gişesi bizden çok daha garanti olan insanlar filmlerinin afişlerine kocaman yüzlerini koyuyorlar. Tom Cruise filminin afişine kocaman suratını basarken bunun yanlış bir şey olduğunu söylemek bize düşmez ama ben bu afişin bizim filmimizi iyi anlattığını düşünüyorum. Afişteki tavrımızın bizim bu filmimizdeki tavrımızı özetleyen bir yanı var ayrıca bence. Afişe de böyle bir sanat eseri muamelesi yapacaksak bence Emrah Yücel işi çok güzel özetlemiş. Ben bu afişi duvarıma asardım. Ayrıca çok ön planda olmak istemiyorum. Bu bizim işimiz çünkü, herkesin katkısıyla ortaya çıkmış bir film. Afişte benim olmam filmi daha iyi bir film yapmayacak.

Maradona rolünde izleyeceğimiz Tuna Orhan, beyazperdede ilk kez "Vizontele Tuuba"da karşımıza çıkmıştı.

Bir yol hikayesi mi film?

CY: Evet bir rota var, çok da ciddi bir turne programı var ama hayata geçmiyor. (Gülüyor) Filmde iki dakika sonrasını, beş dakika sonrasını tahmin edemeyeceğiniz bir yapı kurmaya çalıştık. Ne kadar başardık bilmiyorum ama niyetimiz oydu. Biraz rastlantılarla şekillenen bir yol hikayesi. Bütün yol hikayelerinde bu vardır. Hikayeyi enteresan kılmak için yapılır. Ama bizim çıkış noktamız bir yol hikayesi çekmek değildi. Başlarından geçecek bir hadise tespit etmiştim en başta. O hadiseyi, coğrafi olarak İstanbul'dan uzakta bir yerde yaşamaları gerekiyordu. Bir sihirbazın bir gösterisinde gerçekleşen bir olaydan start aldı hikaye. İlk düşündüğüm buydu. Buradan yola çıkarak diğer karakterleri yarattık. Bunu yaşamak için yola çıktılar. Yoksa, yola çıkarlar, söyle bakalım ne gelsin başlarına, şeklinde bir hikaye yaratmaya çalışmadık.

Başlıca dört karakter var filmde. İskender, yardımcısı Maradona, İskender'in babası Sait ve Özlem Tekin'in canlandırdığı Fatoş karakteri. Bu karakterleri tarif eder misiniz biraz?

CY: Maradona ve İskender birbirleriyle çok vakit geçiren, uzun zamandır beraber olan iki kişi. Onun dışındaki diğer iki kişi, bu ikiliyle çok fazla ilişkisi olan tipler değil ama bir vesileyle bir araya geliyorlar. İskender de Maradona da, iyi, kötü, başarılı, başarısız ya da başka başlıklar altında değerlendirilebilecek karakterler gibi gelmiyor bana. Yalnızca, en uzaktan baktığınızda, sevimli diyebilirsiniz. Kendilerinden başka kimseye zararları olmayan, neredeyse hiç sosyal hayatları olmayan ve de biraz mesleklerine aşık, çocukluktan fazla kurtulamamış adamlar.

ATB: Kimse onların yaptıklarını ciddiye almıyor ama onlar mesleklerini çok ciddiye alıyorlar.

CY: Tatmin de duyuyorlar tahmin ediyorum. Benim yaşamadığım bir şey ama bu tür sahne işleri sözkonusu olduğunda çok duyduğumuz, aile ve çevre tarafından onaylanmama, ciddiye alınmama meselesi de var filmde. Onlar bunun farkında değiller ama salaklık mertebesinde bir şey değil bu. Bir gün, karakterlerin tutarlılığını kontrol etmek gözüyle bakarak yeni baştan izledim filmi. Baktım ki bazı yerlerde gayet akıllıca davrandıkları da oluyor. Demin söylediklerimize hiç uymayan davranışları da var. Bunu olumlu buldum. Bu bir zenginlik, çünkü insanlar bazı yerde çok sağlıklı davranırken bir bakarsınız başka bir yerde çok sağlıksız davranabilirler. Filmdeki birçok karakter, ilk bakışta çok karikatür tipler aslında ama hem oyuncuların yeteneği sayesinde hem de önceden birazcık buna çalıştığımız için görünümleriyle karikatür olsalar da hal, hareket ve davranışlarıyla kolay tanımlanabilir tipler olmaktan çıktılar. Çok kalabalık olmamamızın bir faydası oldu bize; karakterleri derinleştirme, zenginleştirme fırsatı bulduk. Oyuncu için de zengin bir performans alanı oldu. Böyle giyiniyor olmak, belirgin bir şekilde çok yüksek numaralı gözlük takmak ya da deliyi oynamak, çok sivri bir görüntü veriyor zaten, bir de abartılı oynansaydı çok irrite edici tipler çıkabilirdi ortaya. O nedenle orada biraz çalıştık dersimizi.

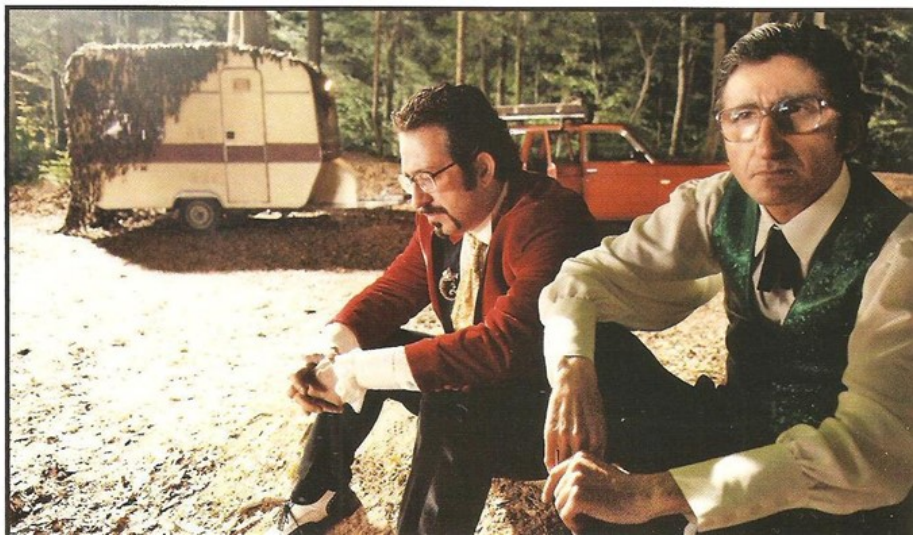

Sizce bu filmin en dikkat çekici yanı nedir?

CY: Hikayemiz şu; sihirbaz ve yardımcısı turneye çıkmak isterler; sihirbaz babasını da yanına almak zorunda kalır. Böyle 250 tane film bulabilirsiniz ama hikayeyi böyle kurgulamak bizim hiç çekinmeden yaptığımız bir şey, çünkü burada özgünlüğüne inandığımız başka şeyler var. Birisi başlarından geçen şeylerin özel olması, birisi adamların ve aralarında geçen diyalogların özel olması, birisi de yaptıkları şeylerin ilk defa görülecek şeyler olması. Bir kişinin performansı ya da bir karakterin başarısız yazılması bütün her şeyi çökertebilirdi. Yapmaya çalıştığımız şey, bu karakterleri izlemesi zevkli hale getirmek, bir de yıllardır izlenen bildik formülü birazcık kırmaktı. Nedir o? İşte iki arkadaş yola çıkarlar, başlarına neler gelir neler... Böyle beş bin tane film var. Tamam, bu da onlardan biri ama oyuncu performansları ve çok olağan olmasına karşılık hadi bakalım şimdi ne olacak dedirten, merak uyandırıcı diyaloglarıyla gerçekten çok özgün bir yerde durduğuna inanıyorum filmin. Seyretmesi zevkli ve seyretmeye değer bir film olduğunu düşünüyorum çünkü başka bir yerde göremeyiz bu hikayeyi. Buna katkısı olan en önemli şeylerden biri de oyuncular tabii.

Bütün oyunculara diyalogları istedikleri gibi geliştirme özgürlüğü tanınmış ama hiçbiri senaryodan şaşmamış.

Senaryosunu yazdığı ve yönetmenliğini üstlendiği filmin ana tema müziği de Cem Yılmaz'a ait.

Mahzar Alanson'la çalışmayı sevdiğinizi biliyoruz. Sait rolünü onu düşünerek mi yazdığınız?

CY: Onu düşünerek yazdığımı söyleyebilirim ama Mahzar Abi'nin o karakteri iyi canlandıracağını düşündüğüm için. Günlük hayatındaki diyaloglarından, onunla ilgili gözlemlerimden etkilendim. Diğer oyuncular konusunda da öyle oldu, çünkü ortada sadece hikaye varken ama daha diyaloglar yokken, yani senaryo yazılmadan önce dört ana karakteri kimin oynayacağı belliydi. Çalışırken de herkese diyalogları istedikleri gibi geliştirebileceklerini söyledik.

ATB: Diyaloglar çok iyi yazıldığı için genelde pek değiştirmek isteyen olmadı ama.

CY: Bu, oyuncunun kendini rahat hissetmesini sağlıyor. Tabii böyle bir özgürlük tanıyabilmeniz için hakikaten güvendiğiniz oyuncularla çalışıyor olmanız lazım. Yoksa her zaman iyi bir yöntem değil. Herkes ağzına geleni söyler o zaman. Biz güvendiğimiz insanlarla çalışıyorduk. Burada en serbest hareket edebilecek olanımız Mahzar Abi olmasına rağmen o da yazılana çok sadık davrandı. Onun katkısı çok daha önceden oldu senaryoya.

ATB: Bu işin rejisinin nasıl olacağına karar verirken Cem'le şöyle bir karara vardık. Cem'in oyun tarzını biliyoruz. Performansına izin verdiğinizde maksimumu alıyorsunuz. Aynı şey Mahzar Abi'yle ilgili de geçerli. Şimdi böyle ana oyuncularınızın çoğunluğu eğer performans virtüözlüğü yapabilecek insanlarsa çok fazla kesmelerle fantastik arayışlara girmektense hikayeyi ve performansları ön plana yerleştirmek gerekiyor. Biz de ona göre bir reji anlayışı geliştirdik. Bunun da çok faydasını gördük. Oturttuğumuz dilden memnunuz. Hikayemizi çok iyi taşıyor, üstüne üstlük oyunculardan maksimum performansı almamızı sağladı.

CY: Bazı sahneler var ki sanki oynanmamış hissiyatı veriyor. Bazısı bunun bir rastlantı olduğunu düşünürse diye söylüyoruz, bu bir rastlantı değil. Meseleyi çok ciddi ele almakla ilgili. Bence filmde birçok iyi şey var ve bunlardan birisi de bu meseleyi iyi halletmiş olmamız. Montaj bambaşka bir dünya biliyorsunuz. Çoğu zaman hiç varolmamış bir şeyi bile olmuş gibi gösterebilirsiniz kurguda, eğer elinizde materyal varsa. Hatırladığım kadarıyla bizim bir iki kurgu numarasıyla elde ettiğimiz bir şeyler vardır mutlaka ama onun dışında açıkça görülüyor ki herkes şakır şakır oynamış. Bazı filmlerde belirgin imajlara sahip, tanınmış oyuncular tercih edilmez. Biz, üstelik de sinema dışındaki başka başka sahalarda değişik imajlara sahip oyuncularla çalışarak bir risk aldık aslında ama bu risk alındığında çok hoş bir netice de verebiliyor. Bu rolü bu değil de şu oynasaymış keşke diyebileceğimiz bir durum hiç yok bizim filmimizde. Çok inandırıcı performanslar çıktı. Eğer başarılı bulunursa film, bu oyuncuların ve rejinin başarısıdır.

Setten önce karakterler üzerine çalıştınız mı oyuncularla?

CY: Evet, bir iki toplantı yaptık. Birlikte çok çalıştık diyemem ama ben Mahzar Abi'nin, Özlem'in ve Tuna'nın filme duydukları heyecandan biliyordum ki, biz onlarla çalışmazken de onlar bir yandan karakterleri üzerinde çalışıyorlardı.

Neticede bu sizin yönetmenliğini üstlendiğiniz ilk sinema filminiz. Nasıl bir deneyimdi?

CY: Vallaha işte ailemizin desteğiyle (Ali Taner Baltacı'yı işaret ederek gülüyor) auter yönetmen olduk. (Sonra yeniden ciddiyetini takınıyor) İzleyince insan bunu kendisinin yaptığına inanamıyor. Bir yandan çok gururlandırıcı bir şey. Bir yandan da dış dünyaya kapanıp sette kendi içimizde bir şeyler yapmanın verdiği garip bir duygu var. Şimdi her şey bittikten sonra ben hiç film çekmemiş gibi hissediyorum. Setteki hissiyatımı şimdi bilmiyorum yani. Başka bir filme başlarsak ancak setteki hissiyata yeniden bürünebilirim, çünkü içine tam girmeden hiç yapılacakmış gibi bir iş görünmüyor. Çok teferruatlı, çok zor. Buna deyiyor mu bilmiyorum. Haz alıyorsunuz çalışırken tabii ama sonrasındaki tatavaya karşıyım. Ondan çok hazzetmiyorum. Çok zevkli ama çok zor bir iş. Aynı filmdeki sihirbaz gibi çok uğraşıp uğraşıp yapamamak da çok olağan bu işte. Her an olabilir, her evresinde berbat edebilirsiniz. Bir de izlendiğinde olmamış denecek her şeyin uğraşılıp uğraşılıp olmadığı gerçeği var ya önünüzde, bu insanın çok enerjisini alan bir şey.

"Bu sefer 4 milyon kişi değil aklı başında 4 bin seyirci bekliyorum" demişsiniz. Ne demek istediniz?

CY: Evet dedim ama şu soruya istinaden söyledim: "G.O.R.A"yı geçer mi? "Kurtlar Vadisi"ni geçecek mi? Şimdi, öyle bir yere sıkıştırılınca, mizahçı olduğunuz için, birincisi şaka yapmanız bekleniyor, ikincisi de cüretkar bir şey söylemeniz bekleniyor. Nedense benden hep böyle şeyler bekleniyor. Ne kadar alttan alırsanız alın alttan aldığınıza dair hiçbir algı yok. Algı değişik. Algı değişik olduğu için de söylenecek şey "Tabii ki de 16 milyon kişi bekliyoruz" oluyor.

Size yönelik beklentinin çok yüksek olduğu bir gerçek; hem gişe anlamında hem işin kalitesi anlamında. Bu baskı sizi nasıl etkiliyor?

CY: Beklentinin bu kadar yüksek olmasını anlamak çok güç. Ben 33 yaşındayım, arkadaşımız da 29 yaşında. İyi bir şey yapmak zorunda değiliz. Biz ilk defa film yapıyoruz beraber. İyi bir şey yapmaya çalıştık. Rakamsal konular mesleğe ⇨

başladığımız andan itibaren çok muhatap olduğumuz konular oldu. Sebebi de filmlerin izlenmiş olması. Başka bir sebebi yok. İnsanların az izlensin diye film yapması mümkün değil. Bu yıllarca tartışıldı, aşıldı da artık. Çok izlenen iyi film midir kötü müdür falan. Geçtiğimiz beş altı senenin tartışmasıydı bu. Suni bir şeydi, çözüldü. Bir iki delinin söylediği çok ekstrem şeyler olabilir ama onun dışında sinemacılar arasında da böyle bir mesele yok. Bu kadar aptal değiller. Ben Nuri Bilge Ceylan'la niye film yapmayayım? Bir oyuncu olarak onun filminde oynamak isterim. Tanıştığım zaman filmini çok beğendiğimi söyledim. O da bana benim filmimi, oyunculuğumu beğendiğini söylemiştir. Bunlar o kadar birbirinden ayrı dünyalar değil. Ama onun çok izlensin diye benim yaptığım gibi filmler yapmasını bekleyemeyiz. Benim kaliteli film yapacağım diye bir formül peşine düşmem de o kadar saçma olur. Bunun formülü yok ki. "Kaliteli yapmam lazım, o zaman 4 bin kişi gelsin diyeyim". Böyle bir şey denir mi? Ayıp bir kere. "Karpuz Kabuğu'ndan Gemiler Yapmak" filmini izlememek bir kayıpsa, ki kayıptır, güzel bir filmdir çünkü, bu kayba beraber üzülmemiz söz konusu olabilir. Tehlike "G.O.R.A"ya gitmek değildir yani.

"G.O.R.A"yla ilgili olarak ciddiye aldığınız eleştiriler oldu mu hiç?

CY: Samimi eleştirileri tabii ki hissediyorum, anlıyorum fakat ciddiye aldığım eleştiri olmadı ne yazık ki. Benim farkında olduğum şeylerin dışında bir şeyler söyleyen olsa onu ciddiye alırım ama filmimizle ilgili kendi tespitlerimizin dışında bir şey duymadım. Bir de bize sorsalar keşke neleri beğeniyorsunuz, kimleri izliyorsunuz diye. Bir gazetenin böyle çok basit bir anket sorusuna cevap verdim. Bir seyirci olarak beğendiğim ve beğenmediğim filmleri söyledim ben de. Ama bana akıl veren, eleştirilere karşı soğukkanlı ol diyen arkadaşlar cevap verdiler bana. Hem de çok kaba saba bir şekilde. Tartışma bu düzeye çekilince ben de; "Topladığın zaman beni 15 milyon kişi izlemiş. Ne konuşuyorsun sen?" diyebilirim o zaman. Böyle mi diyeyim ille yani? Onu mu istiyorsun? Sonuçta ticari olarak iş yapan bir filmin kötü olduğunu düşünüyorsak bile sinemamızla ilgili sorunu o filmi döverek çözemeyiz. Güzel filmi izlettirmenin yolunu bulmamız lazım. İyi iş yapan bir filme kültürel yozlaşmaya sebebiyet vermekten cinayete teşebbüse varana kadar çok ağır ithamlarda bulunmak bu filmlere gereğinden fazla önem vermek anlamına gelir. Sorun sadece izlenme sorunuysa eğer, ki değil, sinema dünyasının çözemediği bir şeyi burada yalnızca birbirimizi döverek çözemeyiz, onu demek istiyorum. 30 sene önce tartışması kapanmış şeylerin bizim memlekette konuşuluyor olması ayıp yani.

ATB: Biz film yapıyoruz. Film yaparak kimsenin hayatını kurtarmıyoruz, savaşları falan engellemiyoruz. Film yapıyoruz. İnsanlara güzel bir hikaye anlatmaya, bir duyguyu geçirmeye, bizim dünyamızdan onlara bir şey sunmaya, öyle bir alış veriş yaratmaya çalışıyoruz; bir güzellik, sanat yaratmaya çalışıyoruz. Hiç öyle atla deve bir şey değil, neticede film yapıyoruz sadece.

CY: Üzüldüğümüz konu hala bunlardan konuşuyor olmamız. Biz de bu konuyu konuşarak aynı tartışmaları körüklüyoruz şu anda aslında. Halbuki bizim başka şeylerden bahsediyor olmamız lazım. Bizim amatörlüğümüzden konuşuyor olmamız lazım belki. Bizim memlekette bu işin hala kişisel çabalarla yürüyor olmasından konuşmalıyız. Sinema denen şeyin ne olduğunu sormamız lazım bizim memlekette. Niye farklı türlerde film yapılmadığını konuşmak lazım. Hala bu bunu gişede geçecek mi diye konuşmak bizim zorumuza gidiyor. Bizim bu filmle yapmak istediğimiz şey mesela, alışılmışın dışında bir şey yapmanın özenilecek hale gelmesi. E, ama yine "Sen oynadığın için filme gidiyorlar" denecek. İşte bu gereksiz, saçma sapan bir şey. Ben bir seyirci kitlesi oluşturduysam bu bir çalışmanın eseri zaten. Filme insanlar benim hatırıma gidiyor olabilir ama biz öyle olmasın diye bu kadar teferruatlı bir çalışma yapıyoruz. Bu kadar kişi bir araya geliyoruz bir şey yapıyoruz. Tercihlerimizde belli bir duruşumuz var. O tercihlerden ticari bir şey yapmadığımız çok açık.

Geçen röportajımızda "G.O.R.A"ya gelecek eleştiriler konusunda pek isabetli tahminlerde bulunmuştunuz. Bu filme nasıl eleştiriler geleceğini tahmin edebiliyor musunuz?

CY: Önce bizim duymak istediğimizi söyleyeyim. Şu ana kadar konuştuğumuz her şeyin geçmişte kalmasını diliyorum. Bunları sadece bizim değil sektörün, sinemanın, izleyicimizin bir derdi olarak konuşmuş olalım. Bu filmin de bu dertlerden uzak, yapmaya çalıştıklarımızı anlamak için bakan bir gözle değerlendirilmesini istiyoruz. Güzel yazılmış, güzel yönetilmiş, güzel oynanmış bir iş denmesini isterim. Seyirciyi belki bire bir ilgilendirmeyen ama iyi standartlardaki bir sinema filminin ihtiyaçları olan konularda titiz davranıyoruz. İstiyoruz ki bunlar takdir edilsin. Bizim filmimizi beğenmemiş olmak ancak hikayeye ısınmamış olmak ve bu tarz filmlerden hoşlanmıyor olmakla mümkün olsun diye uğraştık biz. Yapamamış olmak başka bir şey. Emsaller var; erotik film yapmak istiyor yapamıyor, korku filmi yapmak istiyor yapamıyor çünkü bazı standartları var bu işlerin. Bizim işimizde, biz kendi hikayemizle, filmin kendi tazıyla, kameranın tarzıyla, kostümünün, sanat yönetmenliğinin tarzıyla "Olmuş" denecek bir film yapmaya çalıştık. Öyle değerlendirmesini temenni ediyoruz.

Bu filmin yönetmenliğini önce Çağan Irmak'a teklif etmişsiniz, doğru mu?

CY: Çağan Irmak'a teklif etmedim. Çağan Irmak, benimle bir şey yapmak istediğini söyledi. Ben de bu hikayeyi yapar mısın, dedim. Elimde dosyayla Çağan Irmak'a gitmedim. Böyle bir kaç haber çıktı. Öyle yanlış bir hiyerarşik pozisyon yaratılmasından çok hoşlanmıyorum.

"Babam ve Oğlum"la çıkış yaptığı bir döneme denk geldiği için mi böyle yorumlandı acaba?

CY: Tabii, öyle bir döneme denk geldiği için öyle yorumlanmasından hoşlanmıyorum. Çağan Irmak parladığında ben daha önce parlıyordum zaten. Öyle bir algı benim hoşuma gitmedi. Zaten ben o evrede görüşmedim onunla. Daha önce görüşmüştük.

Çağan Irmak'ın işlerini beğeniyor musunuz peki?

CY: Tabii, kendi yazan ve yö-

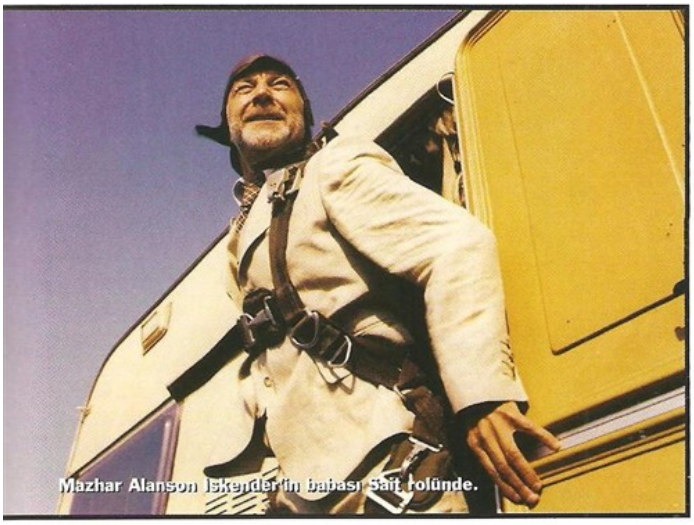

Mazhar Alanson İskender'in babası Sait rolünde.

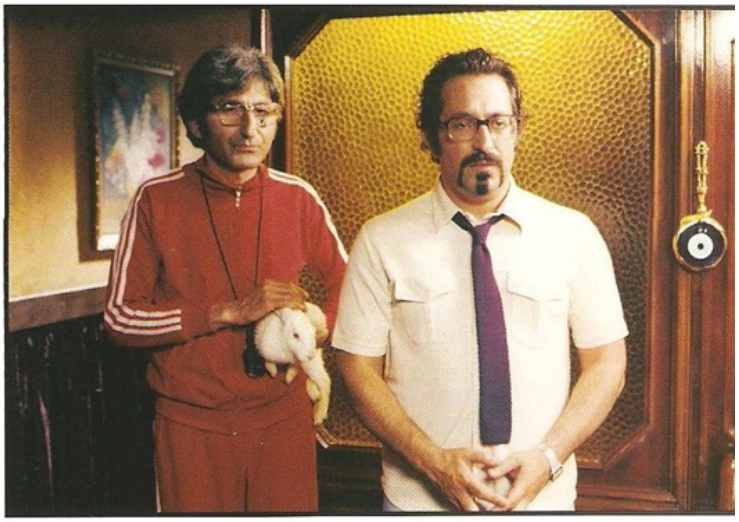

neten bir insan olarak beğeniyorum işlerini. Demin söylediğim gibi işte, o kendi yapmak istediği şeyi yapıyor, senin beğenine sunuyor, o tarz filmlerden hoşlanıp hoşlanmamak dışında başka bir şey söylemek kalmıyor geriye. Onun öyle bir konforu var, ne güzel. Ama bizim öyle değil. Bize daha hardcore giriyorlar. Ben Çağan'ın filminin 4 milyona yakın insan tarafından seyredilmesinden gurur duyuyorum ama o film 3.800'ken "Hayır efendim 4 milyon oldu" denirken bizim film 4 milyon olduğunda "Hayır efendim daha 3.800" denmesini tam anlamıyorum. Bunlar bir tarafa, Çağan'ın filmi sayesinde yalnızca komedi filmleri izleniyor yargısı kırılmış oldu. Bu çok güzel oldu.

Yine "Hokkabaz"a dönersek, niye izleyelim filmi? Ne vaat ediyor seyirciye?

CY: Güzel bir film. Filmi bin kere izlemiş biri kişi olarak söyleyeyim ben bir daha izlerim. Ben açıkçası üzerinden bu kadar zaman geçtikten sonra "Her Şey Çok Güzel Olacak"ı izlemekten bu kadar zevk alacağımı düşünmezdim; isterdim ama düşünmezdim. Ne zaman denk gelsem izliyorum. Bu da öyle kalıcı bir film olsun istiyorum. Filmlerin gıyabımızda istemediğimiz şekilde lanse edilmesinden rahatsız oluyoruz yalnız. Bizim gıyabımızda "Gülmekten öleceksiniz" diye lanse edilince film, yeterince gülmedik diyerek çıkıyor insanlar. Bu yönlendirmeyi de engelleyemiyoruz. Ben "G.O.R.A."yı da öyle anlatmamıştım. Senle konuştuk hatta, gene böyle sinemasal dertlerimizden bahsetmiştim. Onların gözardı edilmesini bırak, bir de çok şeytani niyetlerle hareket ettiğimiz düşünüldü. Bu filmin kıymeti, birçok sinema unsurunun kaliteli yapılmaya çalışılması. Netice alır mı almaz mı bilmiyorum ama bunun için uğraştık. Bir de sinemanın içinden ya da dışından arkadaşlarımıza izlettiğimizde çok olumlu tepkiler aldık. Yakın zamanda Ferzan Özpetek'in filmle ilgili yorumu beni o kadar mutlu etti ki. Çok beğendiğini söyledi, üstelik bunu herkese söyledi. Ferzan Özpetek iyi bir yönetmen. Ben ilk defa bir filme yönetmen olarak adımı yazdırıyorum. Benimle bir yönetmen gibi konuşup, hem de filmin iyi olduğunu söylemesi çok önemli bir şey benim için.

Ali Taner Baltacı, siz kısa filmlerle başladınız sinemaya öyle değil mi?

ATB: Ankara Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Radyo, Televizyon, Sinema bölümü mezunuyum. Okulda belgesel sinemayla başladım. Kısa filmlerimle yurt içindeki ve yurt dışındaki festivallerde bir takım ödüller aldım. Sonra İstanbul'a geldim. Ömer Faruk Sorak'la çalışmaya başladım önce. Birlikte reklam filmleri yaptık. Ben o sırada klipler çekmeye başladım. Biraz reklam çekmeye başladım. Sonra "Vizontele" filmini Yılmaz Erdoğan'la birlikte yönetmeye karar verdiklerinde ben de filmin yardımcı yönetmenliğini yaptım. O filmden sonra BKM'nin içinde BKM Film diye yeni bir yapılanma kurmak istediler. Ben de BKM Film'in kurulmasında onlara yardımcı oldum, bir süre burada yöneticilik yaptım. Bu arada da Yılmaz Erdoğan'ın filmlerinin yardımcı yönetmenliğini, post prodüksiyonlarını yaptım.

Bundan sonra tek başına yönetmenliğini üstleneceğiniz bir film çekmeyi düşünüyor musunuz?

CY: Tek başına yapmayı çok istemiyorum diyebilirim çünkü çok teferruatlı bir iş. Yaparsak, o da isterse, beraber yaparız Taner'le. Tek başına yapmak çok kolay değil. O biraz yalan olur. O konuda çok güvenmiyorum kendime.

Sizce yapabilir mi tek başına?

ATB: Yapmasına yapar da, kameranın hem önünde hem arkasında olmak mesai olarak bitirecektir onu. Senaryoyu yazıyor, başrol oyuncusu, oyuncu rejisinden birinci derece sorumlu, ayrıca kurgudan miksaja, afişten genel tasarıma her şeyle ilgilendiği için çok ciddi bir mesai olur.

CY: Sete gittiğimiz zaman biliyorum ki top Taner'de. Onun bir rahatlığı var tabii. Biz oynarken Taner'in daha önce konuştuğumuz gibi çekeceğinden şüphem yok. Hepsini bir arada yapmak fiziken çok zor. Woody Allen nasıl yapıyor hayret ediyorum. Asistanları biraz çok çalıştırıyor gibi bir his var içimde.

Bundan sonra sırada yeni bir proje var mı?

CY: Bu filmi çekimlerini bitirdikten sonra İstanbul'a geldiğimizde, hemen bir film daha yapalım diye çok heyecanlıydık ama montaj, ses, müzik evreleri bizi epey hırpaladı. İnsan o adrenalinle dönünce hemen bir tane daha yapalım istiyor ama o kadar kolay olmuyormuş hakikaten. Çok vakit alan bir iş de olduğu için biraz durup, sakinleyip öyle girmek gerekiyor.

Sizin kendi projeleriniz var mı?

ATB: Var ama zaten Cem'le de bir şey yapmayı düşünüyoruz. Bir plan yapacağız onları gerçekleştirmek için.

Yeni projeniz hazır mı?

CY: Birkaç tane hikaye var. Hazır diyemem ama hikayeler var.

"G.O.R.A"nın devamını çekecek misiniz?

CY: Onun devamı hazır, bu filmin devamı da hazır.

"Hokkabaz"ın devam filmi olacak mı?

CY: Olmasa daha iyi olur gibi hissediyorum ama olmaz diye de bir şey yok. Hikayenin öyle bir potansiyeli var mı diye sorarsan, var ama çok gerekli değil. Devam filmleriyle ilgili yapılan geyik her zaman önünüze çıkan bir engel. "G.O.R.A"nın devamını "G.O.R.A. 3" olarak planladım o yüzden. İkinci filmi yapmadan geçeyim dedim. "Hokkabaz"daki karakterler bir başka macera daha yaşayabilirler, bunda hiçbir sakınca yok ama devam filmlerinin bir önyargıyla değerlendirilmesi, "Ne yani başka yapacak bir şey bulamadın mı?" denilecek olması düşündürüyor bizi. Başka üç tane daha film yapıyor olsam, hemen seve seve yapayım. Ağlak bir durum ama şartlar bizi ne yazık ki şu hale getiriyor; bütün biriktirdiğiniz şeyi bir filme akıtmak zorunda kalıyorsunuz çünkü çok zaman geçirmiş oluyorsunuz seyircinin önüne çıkmak için. Böyle olunca da sorunlar oluyor yaptığınız filmlerde. Koymamanız gereken şeyler de koyuyorsunuz Bütün her şeyi o filmde anlatayım derdine düşüyorsunuz. Bu tür hikayelerde minimal kalmak iyiyken onu bozmaya yönelik bir telaş içine düşüyorsunuz. Küçük film çekeyim diyorsunuz ama "5 milyonu geçecek mi" sorusuyla karşılaşıyorsunuz. Bunlarla mücadele edeceğiz işte Yapacak bir şey yok. Tek ölçü, iyi film yapmaya niyetli olmak, bunun için de çalışmak. İnsanların kabiliyetleri doğrultusunda ürettikleri şeyleri izliyoruz hep işte. Setteyken kendi aramızda güldüğümüz, kullanmaktan da çekindiğimiz bir laf var; "Neticede bu bir film." Bu laf çok sıkışınca, çok daralınca kullanılan bir laf olarak aklımıza geliyor hep.

ATB: Film başarısız olunca bunu demek bir kaçış oluyor ama bunu baştan söylemek başka bir şey tabii. ■

"13"

Soğuk ve stilize bir kara film

Ülkemizdeki ilk gösterimi geçtiğimiz yıl 25'inci İstanbul Film Festivali'nde yapılan ve festivalde bir hayli iyi tepkiler alan "13 TZAMETI", Gürcistan-Fransa ortak yapımı. 26 yaşındaki Gürcü yönetmen Géla Babluani'nin ilk uzun metraj çalışması olan yapım; sert, mesafeli ve yer yer rahatsız eden yapısıyla son derece güçlü imgeler barındıran, son derece stilize bir kara film. İLHAN YURTSEVER

Özellikle son yıllarda ülkemizde vizyona girme şansı bulan dünya sineması örneklerinin sayısında ve çeşitliliğindeki artış, sinemaseverler için hayli sevindirici bir gelişme. Uzak Doğu'dan tutun da Latin Amerika'ya, Orta ve Kuzey Avrupa'ya kadar, eskiden sadece festivallerde izleme şansı bulduğumuz pek çok ülkenin birbirinden ilginç filmleri sinemalarımıza akın etmeyi sürdürüyor. Yine de hala sinemasını iyi tanımadığımız birçok ülke var. Geçtiğimiz İstanbul Film Festivali'nde gösterilen ve genelde olumlu tepkiler aldıktan sonra şimdi de vizyona girme fırsatı yakalayan "13" de böyle bir ülkeden, Gürcistan'dan geliyor. Ancak "13"ü Gürcistan sinemasının saf bir örneği olarak değerlendirmek pek mümkün değil aslında. Zira bir Fransa-Gürcistan ortak yapımı olan "13", başrolüne Gürcistan göçmeni bir karakteri yerleştirmesine rağmen, tamamı Fransa'da geçen son derece stilize bir kara film. Bu yönüyle Fransız sinemasına çok daha yakın durduğu ve Gürcistan sineması hakkında izleyiciye pek bir ipucu vermediği söylenebilir.

Filmin ana karakteri, yaşamını ailesiyle birlikte Fransa'da sürdüren genç bir Gürcistan göçmeni olan Sébastien. 20'li yaşlarının henüz başındaki Sébastien, çeşitli işlerde çalışarak ailesinin geçimine yardımcı olmaya çabalıyor. Kirli işlere bulaşmış bir uyuşturucu bağımlısı olan Godon'un çatısını tamir etmek üzere anlaşması ise genç adamı geri dönülmez bir yola doğru sürüklüyor. Godon'un aşırı dozdan ani ölümüyle evdeki işi yarıda kalan Sébastien, üstüne üstlük bir de ücretini alamayınca kolay para kazanmak ümidiyle Godon'a gelen bir mektubu da alarak karanlık bir 'yolculuğa' çıkıyor. Kendisine iletilen talimatları izleyen Sébastien, hiç tahmin etmediği sert ve acımasız bir oyunun orta yerine düşüveriyor. Kendi halinde, sıradan bir çatı tamircisi iken, kaçınılmaz bir sona doğru ilerleyen buz gibi bir kâbusun başrol oyuncusu oluveriyor genç adam.

Géla Babluani

26 yaşındaki Géla Babluani'nin ilk uzun metraj çalışması olan "13" sert, mesafeli ve yer yer rahatsız eden yapısıyla son derece güçlü imgeler barındırıyor. Ancak isterseniz filme geçmeden önce burada bir virgül koyup, biraz yönetmeninden bahsedelim... Gürcistan'ın en önemli sinemacılarından biri olarak kabul gören Temur Babluani'nin oğlu olan Géla Babluani Gürcistan'da doğup büyümüş. 17 yaşına geldiğinde ise ülkesinin içinde bulunduğu karmaşa ve iç savaş hali nedeniyle, üç kardeşi ile birlikte okumak üzere Fransa'ya gönderilmişler babaları tarafından. Küçüklüğünden beri bir sinema tutkunu olan ve Tiflis'deki sinemalarda babasıyla beraber bol bol eski Sovyet sessiz filmleri izleyen Géla Babluani, o günleri anlatırken görüntünün

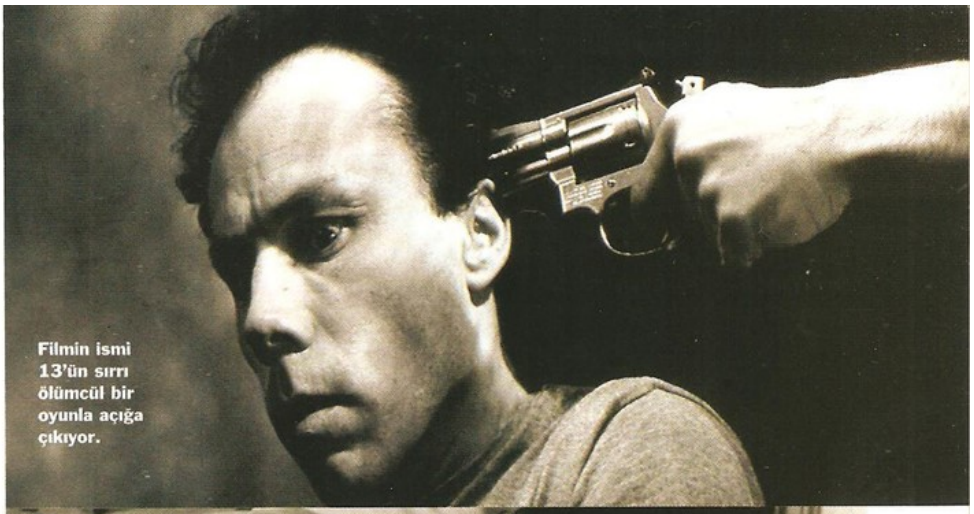

Filmin ismi 13'ün sırrı ölümcül bir oyunla açığa çıkıyor.

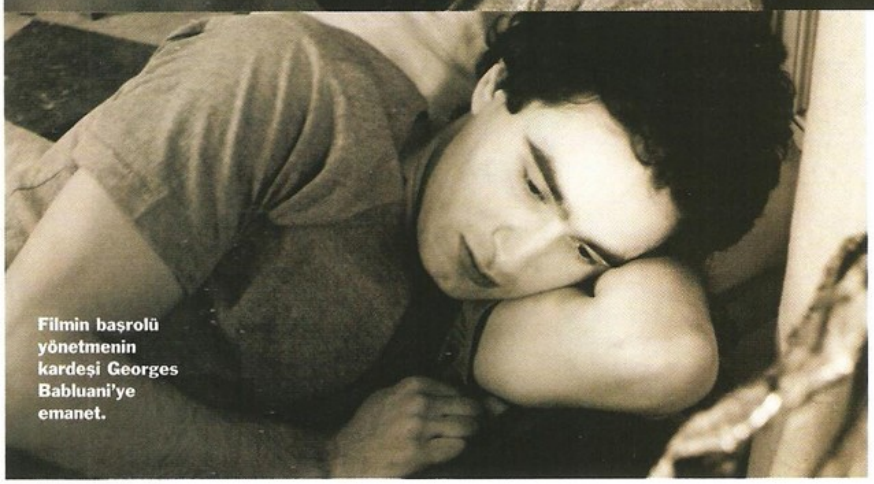

Filmin başrolü yönetmenin kardeşi Georges Babluani'ye emanet.

Roman Polanski'nin ilk filmlerindeki nihilizmin etkisinde, Kafkaesk bir hava taşıyan '13', hemen hiçbir anında mesafeli anlatımından ödün vermeyerek, izleyiciyi sürekli bir rahatsızlığın içine hapsediyor.

ve kurgunun gücü karşısında saatlerce koltuğa çivilenmiş şekilde oturduğundan ve bu filmlerin kendi sinemasına çok şeyler kattığından bahsediyor. Paris'te sinema eğitimi alan Babluani "13"den önce 2002 yılında "A fleur de peau" isimli bir kısa filme imzasını atmış. Hem yapı hem de içerik bakımında "13" ile benzerlikler taşıdığı söylenen bu kısa metrajın ana temaları tıpkı "13" gibi şiddet, kader ve güç oyunları olarak öne çıkıyor. Paris'teki eğitimi sırasında Fransız sinema tarihinden fazlasıyla etkilendiğini belirten Géla Babluani, Fransız filmlerinin yanısıra sinemasında en fazla iz bırakanların eski Sovyet klasikleri ve babasının filmleri olduğunu söylüyor. Bu açıdan, 1979'dan beri film çekmesine rağmen, ülkesindeki karışıklıkların da etkisiyle bugüne dek yalnızca 4 film yönetebilmiş olan ve uluslararası arenada en çok "Begurebis gadaprena/Migration Of Sparrows" (1980) ve Berlin Gümüş Ayı ödüllü "Udzinarta mze/The Sun Of The Wakeful" (1992) gibi filmleriyle tanınan baba Babluani'nin sineması ile oğlunun ilk uzun metrajı arasında da barındırdıkları tehditkâr ve psikolojik şiddet imgeleri yönünden bir paralellik yakalamak mümkün. Bu noktada, Tariel Meriava'nın yüksek kontrastlı siyah-beyaz görüntü çalışması ve Troublemakers imzalı müziklerinin de "13"ün tedirgin edici atmosferine önemli katkıda bulunduğunu belirtmek gerek. Belirgin bir caz ve elektronik altyapı içeren müzikleri filmin soğuk ve sarsıcı tonunu yoğun biçimde desteklerken, yönetmenin filmi siyah-beyaz çekme tercihi de özellikle 1950'lerin kara-filmlerine yakın bir etkiye ulaşılmasını sağlıyor. Filmde Jean-Pierre Melville, Robert Bresson, Henri-Georges Clouzot gibi önemli Fransız sinemacıların ve yer yer Yeni Dalga akımının izlerini de görmek mümkün. Öte yandan, yurtdışında Roman Polanski'nin ilk filmlerindeki keskin nihilizmin etkisinde Kafkaesk bir hava taşıyan "13", hemen hiçbir anında mesafeli anlatımından ödün vermeyerek, izleyiciyi sürekli bir rahatsızlığın içine hapsediyor. Filmin daha ilk dakikalarından itibaren gerilim dozu yüksek bir yapı inşa eden yönetmen, özellikle ikinci yarıda görüntüyü öne çıkarıp, diyalogları minimuma indirgeyen uzun planlarıyla da seyirciyi diken üstünde tutmayı başarıyor. Tüm huzursuz edici atmosferinin yanında Sébastien'in 'kâbusu' nihayete erdiğinde, izleyicinin kendisini bir hipnoz seansından çıkmış gibi hissedebileceğini de söyleyelim.

Babluani'nin filmi yurtdışında oyunculuklar açısından da gayet tatmin edici eleştirilerle karşılanmış. Yönetmen, filminde babasına önemli yan rollerden birini verirken, başrolü de küçük kardeşi Georges Babluani'ye tahsis etmiş. Küçük kardeş Georges de abisini pek mahcup etmeyerek filmin genelinde son derece inandırıcı ve etkili olmayı beceriyor. 'Melek yüzlü' Sébastien'in içine sürüklendiği katıksız vahşetin ortasında masumiyetini yitirişindeki kesif çaresizliğin seyircinin içine işlemesinde genç oyuncunun payı hayli büyük. Diğer yandan film, belki bir karakter draması olmayışı ya da yönetmenin atmosferi daha ön plana çıkarmak isteyişi itibariyle belli başlı karakterlerin pek detaylı işlenmediği yönünde de bazı eleştirilere maruz kalmış. Yine de Babluani ufak tefek bazı 'dokunuşlarla' örneğin 'oyun'u yöneten 'hakem', polis başkomiseri, oyuna katılan iki kardeş ve hatta obez 'yarışmacı' gibi akılda kalıcı karakterler yaratmayı başarmış.

Yaygın dağıtıma girdiği 2005 yılının Eylül ayından bu yana, gösterildiği hemen her ülkede ilgi ve beğeniyle karşılanan "13", geçtiğimiz yıl festivallerin de favorisi haline gelmişti. Galası 2005 Venedik Film Festivali'nde yapılan film, bu önemli festivalden en iyi ilk filme verilen Luigi De Laurentiis ve Asya filmlerini destekleme amacıyla verilen Netpac ödülleriyle ayrıldı. Bir diğer önde gelen festival olan Sundance'te, Dünya Sineması Dramatik Film dalında Büyük Jüri ödülüne layık görüldü. Babluani'nin kendi ülkesinde düzenlenen Tiflis Uluslararası Film Festivali'nde en iyi filme verilen Altın Prometheus ödülünü Bahman Ghobadi'nin ülkemizde de gösterilen "Kaplumbağlar da Uçar" filmine kaptırsa da, yönetmenine En İyi Yönetmen ödülünü getirmeyi başardı. Arşivine bu anlamlı ödülü de katan genç yönetmen, pek çok kişi tarafından daha şimdiden geleceğin ustalarından biri olarak gösterilmeye başladı.

Ülkemiz seyircisinin karşısına ilk kez geride bıraktığımız Nisan ayında İstanbul Film Festivali kapsamında çıkan "13", festivalin de en fazla ilgi gören ve beğeniyle karşılanan filmlerinden biri olmuştu. "13"ün dünya çapında elde ettiği bunca takdirin ardından yeni filmi için babasıyla birlikte kamera arkasına geçen Géla Babluani, "L'Héritage" adını taşıyan ve kardeşi Georges'a bir kez daha rol verdiği filmini şu sıralar Fransa'da gösterime sokmak üzere.

Yer yer klostrofobik ve boğucu olan atmosferi ve sert diliyle belki herkesin harcı olmayan ancak özellikle Fransızlar'ın eski kara filmlerini seven izleyiciyi memnun edeceğini tahmin ettiğimiz "13", bu ayın ilgiye değer filmlerinden biri. Bu stilize ve soğuk kara-film denemesinin önümüzdeki yıllarda bir Hollywood yeniden çevriminde karşımıza çıkacağını da ekleyelim. ■

Yeni filmler

Önümüzdeki üç aylık dönemde 45 yeni film geliyor. Hareketli geçen yazdan sonra daha da hareketli bir sezona adım atıyoruz. Komediden gerilime, dramdan bilim kurguya ve keşfedilmeyi bekleyen bağımsızlara, her nabza şerbet veren filmlerle ilgili dosyamızı okurken, vizyon tarihlerinde değişiklik olabileceğini hesaba katmayı unutmayın lütfen. **EBRU ÇELİKTUĞ**

Casino Royale

Yönetmen: Martin Campbell
Oynayanlar: Daniel Craig, Jeffrey Wright, Eva Green, Judy Dench

Casino Royale'in en önemli özelliği, Ian Fleming tarafından yazılmış ilk James Bond romanı olması. Bu filmle birlikte; EON Yapımcılık, ortalıkta çekilmedik Bond hikayesi bırakmamış oluyor. (1967 yapımı "Casino Royale" filmi, David Niven, Woody Allen, Orson Welles, Peter Sellers, Ursula Andress, Deborah Kerr, Peter O'Toole gibi pek çok Hollywood starının boy gösterdiği, beş yönetmen tarafından çekilen, döneminin pahalı prodüksiyonlarından biriydi. Eğlenceli bir James Bond parodisi olan filmde, emekli olmuş Sir James Bond'u David Niven canlandırıyordu). 2004'ün Ekim ayında bir daha James Bond olmayacağını kesin olarak açıklayan Pierce Brosnan'ın ardından uzun süre yeni Bond'un kim olacağı tartışıldı. Orlando Bloom, Eric Bana, Ewan MacGregor, Colin Farrell, Ralph Fiennes, Clive Owen, Jude Law, Christian Bale, Julian McMahon gibi aralarında karar vermesi gerçekten güç olan adaylar içinden sıyrılan Daniel Craig oldu. Bu duruma en fazla üzülüp tepki gösterenlerse iflah olmaz Pierce Brosnan fanlarıydı. Her James Bond filminin, yakışıklı ajanla gönül ilişkisine giren bir de "Bond kızı" vardır ve tabii seçim yapmak her zaman zor olmuştur. Vesper Lynd için Charlize Theron ve Angelina Jolie'nin isimleri geçmesine rağmen, iki oyuncu da rolü reddetti; Audrey Tautou "Da Vinci Şifresi"ne evet demişti ve sonuçta rol Eva Green'e teslim edildi. Filmin yönetmeni Martin Campbell ise James Bond'a aşina bir isim: 1995'te Pierce Brosnan'lı "Goldeneye"ı o yönetmişti.

Bu 21. Bond filminde en başa dönüş söz konusu; adeta güncellenmiş bir Bond seyredeceğiz. James Bond "öldürme yetkisi"ni henüz almış bir "00" ajanıdır. "Rusya'dan Sevgilerle"de olduğu gibi karaktere yoğunlaşmayı amaçlayan film, daha önce "The World is not Enough" ve "Die Another Day"de oldukça kötü eleştiriler alan yoğun görsel efektlerden ve ileri teknoloji aletlerden muaf tutulmaya çalışılmış. Bu arada Bayan Moneypenny ve Q gibi iki önemli yan karaktere filmde yer vermeyen yapımcılar; (Q ikinci kez yok ama Moneypenny ilk kez görünmeyecek), bakalım Sean Connery, Roger Moore, Timothy Dalton ve Pierce Brosnan'dan sonra Daniel Craig ile James Bond mitini devam ettirebilecekler mi?

Dağıtımcı: Warner Bros
Gösterim tarihi: 17 Kasım 2006

geliyor!

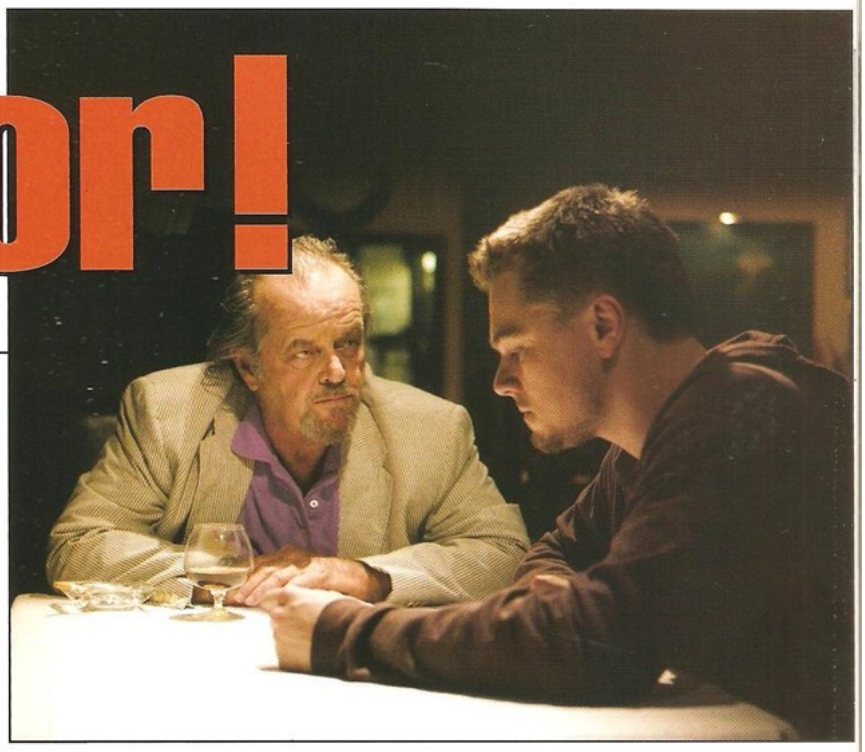

The Departed

Yönetmen: Martin Scorsese
Oynayanlar: Matt Damon, Leonardo DiCaprio, Martin Sheen, Jack Nicholson

Hollywood'un en özel yönetmenlerinden biri olan Martin Scorsese'nin merakla beklenen filmi "The Departed", 2002 yılı Hong Kong yapımı "Infernal Affairs"in yeniden çevrimi. Bu ilk çevrim, Uzak Doğu sinemasının bol ödüllü filmlerinden biriydi. Hatta bazı eleştirmenlere göre, Martin Scorsese'nin çekeceği versiyonun bu derece parlak olması çok zor.

Suç dünyası ve polis örgütü arasında çaprazlama olusmus köstebek sistemi bir süre sonra kedi-fare kovalamacasına dönüşüyor. İrlandalı güçlü mafya lideri Frank Costello (Jack Nicholson), yıllar önce kendi adamlarından bazılarını polis akademisine sokuyor. Boston polis teşkilatında artık ileri pozisyonlara gelmis bu kişiler, Costello'nun gözü ve kulağı oluyorlar. Aynı şekilde polis teşkilatı da bir elemanlarını Costello'nun en güvendiği iki adamından biri durumuna getiriyor. Ama günün birinde her iki tarafın da bu köstebeklerin varlığını hissedip deşifre etme mücadelesi ölüm kalım savaşına dönüşüyor ve adrenali yüksek bir kovalamaca ve hesaplaşma süreci başlıyor. Her şeyden önce her iki köstebek de kendilerini kurtarabilmek için birbirlerini deşifre etmek için uğraşıyorlar. Bu arada yıllardır her ikisinin de olmadıkları bir karaktere bürünerek yaşamalarının duygusal yükü de tabii ki çok ağır oluyor. Costello'nun güvenini kazanan polis Billie Costigan rolünde Scorsese'nin gözde oyuncusu Leonardo DiCaprio'yu; polis teşkilatındaki gangster Colin Sullivan rolündeyse Matt Damon'ı izleyeceğimiz filmde, Nicholson'ı yıllar sonra gene kötü bir karakteri canlandırırken seyretmenin eğlenceli olacağı kesin. Kadroda ayrıca Alec Baldwin, Martin Sheen ve Mark Wahlberg'ün de bulunduğunu belirtelim.

"New York Çeteleri"nden sonra bu kez Boston'daki çetelere elini atan Scorsese'nin Oscar ödüllerinde nasıl bir sonuç elde edeceği merak konusu. Filmin yapımcılığını Brad Pitt ve Jennifer Aniston'ın birlikte kurmus oldukları Plan B şirketinin üstlendiğini de ekleyelim.

Bu arada "The Aviator"dan sonra bir Bob Dylan belgeseli çeken usta yönetmen, "The Departed"ın ardından çalışmalarına başladığı Roosevelt ile ilgili yeni filmi "The Rise of Theodore Roosevelt"te dördüncü kez Leonardo DiCaprio'ya rol verecek.

Dağıtımcı: Warner Bros
Gösterim tarihi: 24 Kasım 2006

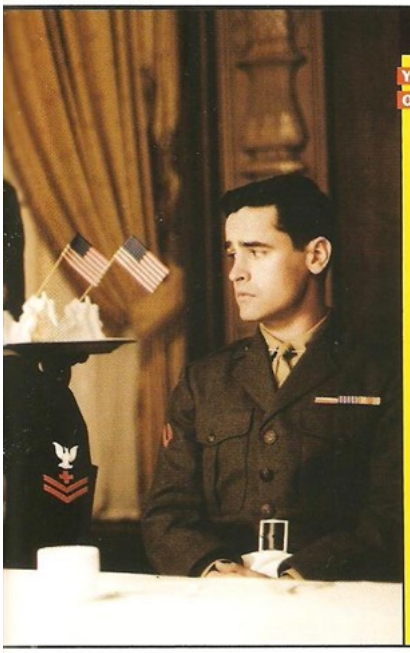

Flags Of Our Father

Yönetmen: Clint Eastwood
Oynayanlar: Ryan Philippe, Jesse Bradford, Barry Pepper,Adam Beach

"Million Dollar Baby"nin başarısı, 76 yaşındaki Clint Eastwood'un yönetmenlikteki başarısını bir kez daha kamıtladığı gibi, yeni projeler için de kamçılamışa benziyor. Usta oyuncu-yönetmen, bu kez II. Dünya Savaşı'nın en kanlı çarpışmalarından birini, 1945'te, Pasifik Okyanusu'ndaki Iwo Jima Adası'nın Amerikan askerlerince ele geçirilişini anlatmayı deniyor. Bu savaştan kurtulan James Bradley'nin anılarına dayanan ve Ron Powers ile ortak yazdığı "Flags of Our Fathers", 2000 yılının çok satan kitaplarından biriydi. Iwo Jima Adası'ndaki Suribachi Dağı'na ABD bayrağını diken beş denizci ve bir sıhhiye erinin, milli bir ikona dönüşmüş fotoğrafından yola çıkan film, savaşın önemli dönüm noktalarından birine dikkatleri çekiyor: Japonların egemenliğindeki adanın ele geçirilmesi, savaşı sona erdirecek atom bombasının atılması için gereken askeri konuşlanmaya imkan veriyor çünkü. Japonya'nın 26.000 asker kaybettiği bu kanlı çatışmaların filmde ne ölçüde yer aldığını henüz bilemiyoruz, ama roman, bayrağı diken üç kişinin (diğer üç kişi savaşta hayatını yitiriyor) kahraman ilan edilip ülkelerine döndüklerinde yaşadıklarına odaklanıyor. Gerçekte yaşananlarla yaratılan mitlerin arasındaki müthiş uçurumu gözler önüne sermeye çalışan Clint Eastwood'un, Iwo Jima'da yaşananları bir de karşı tarafın, yenilen tarafın gözünden anlatmaya karar vererek, "Letters from Iwo Jima"yı es zamanlı çektiğini de belirtmekte fayda var. Senaryoyu bir Japon senariste yazdıran Eastwood, filmi, 40 gün boyunca ABD ile mücadele eden Japon generaline odaklıyor. Eastwood kendi gençliğinde seyrettiği, resmi ideoloji ürünü savaş filmlerinin hep taraflan iyi-kötü olarak ayırdığını ama gerçek hayatta hiçbir şeyin bu kadar net ve açık olamayacağını belirtiyor. Olabildiğince insani, gerçek ve tarafsız bir anlatımla iki taraftan da yaşamlarını feda eden bu isimsiz kahramanlara saygısını filmleriyle göstermek isteyen Eastwood, James Bradley'nin romanında yazdığı gibi "gerçek kahramanların aslında dönemeyenler olduğuna" inanıyor.

Dağıtımcı: Warner Bros
Gösterim tarihi: 8 Aralık 2006

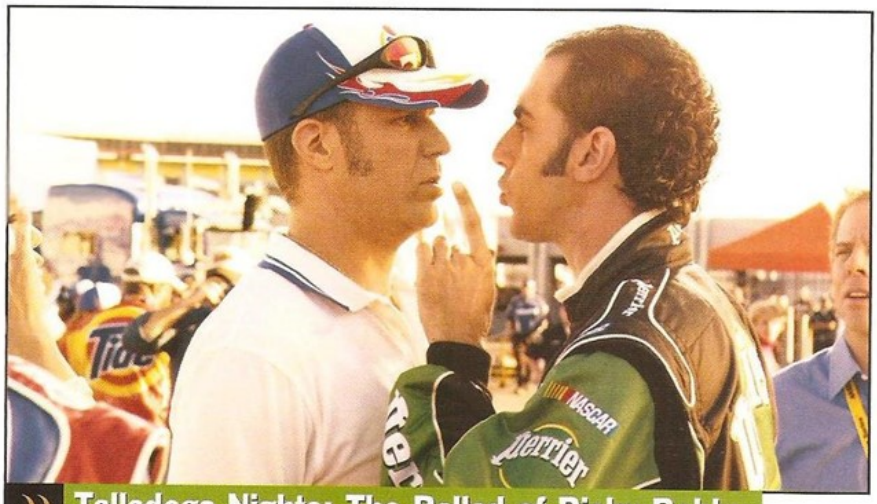

Talladega Nights: The Ballad of Ricky Bobby

Yönetmen: Adam McKay
Oynayanlar: Will Ferrell, John C. Reilly, Gary Cole

Will Ferrell'ın yönetmen Adam McKay ile beraber yazdığı ve basrolü oynadığı "Anchorman: The Legend of Ron Burgundy"den sonra bir kez daha bir araya geldikleri "Talladega Nights: The Ballad of Ricky Bobby" yarış pistlerinde geçiyor. Pek çok sahnede oyuncuların doğaçlama yeteneklerini sergiledikleri "Talladega Nights"ın en güzel sürprizi, Sacha Baron Cohen'in canlandırdığı, Fransız gay yarışçı tiplemesi. Hız için doğmuş, çok hızlı büyümüş ve hep en hızlı olan Ricky Bobby (Will Ferrell), Jean Girard'a (Sacha Baron Cohen) ünvanını kaptırınca neye uğradığını şaşırıyor. Çünkü Ricky Bobby için "eğer birinci değilsen, sonuncusun!" düsturu geçerli. (Ferrell gene doğaçlama esnasında güneyli aksamıyla, George Bush gibi konuşmaya başlayıvermiş!). Yarışırken Albert Camus'nün "Yabancı"sını okuyan, korkunç bir Fransız aksamıyla tüyleri diken diken eden İngilizcesi ve Perrier sponsorluğunda, birbirinden beter kostümlerle yarışan Jean Girard ise gerçekten de sinir bozucu biri. "Borat" ile bu sezon karşımıza çıkan İngiliz komedyen Cohen, rap sarkıcısı Ali G tiplemesiyle de tanınmakta. Senaryonun provalarda zincirleme bir tepki şeklinde doğaçlamaya imkan tanıyan yapısını en fazla Will Ferrell ile John C.Reilly arasında geçen diyaloglarda hissedeceğimiz film, biraz da komedi diyenler için.

Dağıtımcı: Warner Bros
Gösterim tarihi: 3 Kasım 2006

The Covenant

Yönetmen: Renny Harlin
Oynayanlar: Sebastian Stan, Laura Ramsey, Toby Hemingway

Finlandiyalı yönetmen Renny Harlin, 2004'te çektiği "Mindhunters" ve "Exorcist:The Beginning" den sonra bu kez kökleri 17.yüzyıla dek uzanan doğaüstü güçlere sahip dört gencin öyküsünü anlatıyor. 1600'lerin ortalarında, doğaüstü güçlere sahip beş aile sessizlik yemini ederler. Ama içlerinden bir aile fazla güç kullanmak istediğinden ihraç edilir. Kalan dört aile sırlarını korumaya çalışırlar. Bu soydan gelen ve Ipswich oğulları olarak anılan torunlar seçkin aile çocuklarının okuduğu Spencer Koleji'ne gitmektedirler. Öğrencilerden birinin ölümüyle, gençlerin ailelerinin yüzyıllar boyu sakladığı sır açığa çıkma tehlikesi altına girer.

Kendilerine atalarından miras kalan olağanüstü güçlere sahip beş gencin öyküsünün, "Lost Boys"u hatırlatmasının yanı sıra, Harry Potter'ın gençlere ve yetişkinlere yönelik bir versiyonu olarak kaleme alındığını belirtelim.

Dağıtımcı: Warner Bros
Gösterim tarihi: 8 Aralık 2006

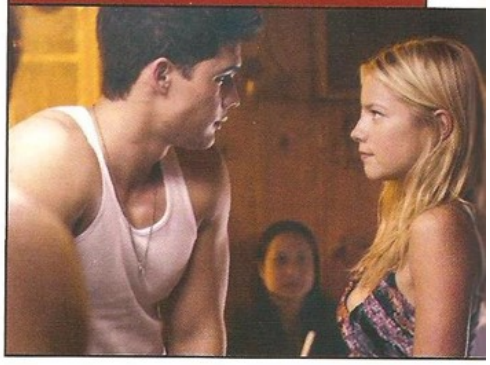

Stranger Than Fiction

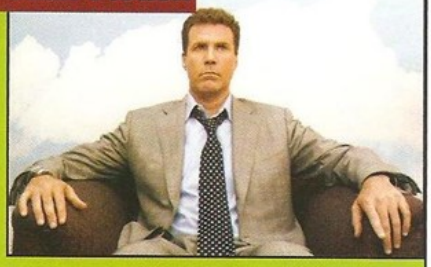

Yönetmen: Marc Forster
Oynayanlar: Emma Thompson, Will Ferrell, Dustin Hoffman

Henüz yedi film çekmesine rağmen Almanya doğumlu Mark Forster, Hollywood'da kendisine sağlam bir yer edineceğe benziyor. Gerçi son seyrettiğimiz filmi "Stay"de derdini tam olarak anlatamamış ve "olduramamışsa" da, farklı ve iyi filmlere imza atacağına dair inancımız eksilmiş sayılmaz. 2007'de kendi yazıp yönettiği projesi "Mr.Magorium's Wonder Emporium" ile eksantrik bir sinema adamı olacağının sinyallerini veren senarist Zach Helm, Charlie Kaufman tarzını yakalamışa benziyor. Ama ne kadar özgün ya da ne kadar taklitçi olduğunu hep birlikte keşfedeceğiz. Will Ferrell'ın kafasının içinde sesler duyan ve aslında bir yazarın yarattığı karakter olup kötü bir yazgının kendisini beklediğine inanan obsesif bir karakterde izlemek kulağa eğlenceli geliyor; Emma Thompson'ı, yazma yetisi kilitlenmiş bir yazar, Queen Latifah'yı yazar kilitlenmesini iyileştiren bir görevli, Maggie Gyllenhaal'u ise Ferrell'ın anarşist eğilimli umutsuz aşkı rolünde izlemek de öyle...

Dağıtımcı: Warner Bros
Gösterim tarihi: 15 Aralık 2006

Texas Chainsaw Massacre: The Beginning

Yönetmen: Jonathan Liebesman
Oynayanlar: Taylor Handley, Jordana Brewster, R. Lee Ermey

"Casino Royale" gibi "Texas Chainsaw Massacre: The Beginning" de bir başa dönüş ve güncelleme filmi. 1974'te izleyenleri şoka uğratan ve kült bir gerilime dönüşen Tobe Hooper'ın yazıp yönettiği "Texas Chainsaw Massacre", 83.000 dolarlık bütçesine karşılık 30 milyon dolarlık gişe hasılatı ile yapımcılarını memnun ve de zengin etmişti. Hooper 1986'da bir devam filmi daha çekmiş, Dennis Hopper'ın varlığıyla zenginleşen film, ilk filmin parıltısını yakalayamamıştı. Dört yıl sonra bu kez Hooper'ın yazıp yönetmediği bir üçüncü devam filmi geldi, belki yönetmen adayları arasında adı geçen Peter Jackson çekseydi sonuç farklı olabilirdi, ama bu deneme de pek başarılı olamadı. Ardından 1994'te Matthew McConaughey ve Renee Zellweger'in başrollerini paylaştıkları bir devam filmi daha çekildi. Üç yıl önce de bir yeniden çevrim çıktı karşımıza, bu kez biraz daha asılına rücu etmeye çalışan, iyi niyeti ortada ve gişede başarılı bir film izledik ama gene de çok tatmin edici olmadı. 32 yıldır aralıklarla süren bu maceranın artık sona erip ermeyeceğini bilemiyoruz. Hewitt ailesinin elinde perişan olan beş gencin "derisurat"ın karşısında ne yapacaklarını dünya üzerinde hala merak eden kaldıysa bu yeni versiyon, umarız onları memnun eder.

Dağıtımcı: Warner Bros
Gösterim tarihi: 1 Aralık 2006

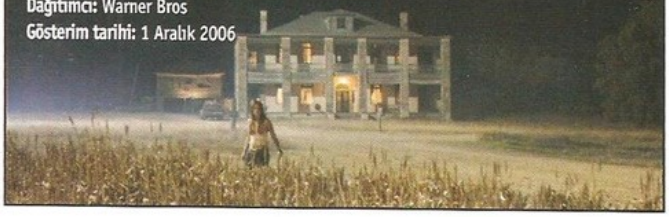

The Prestige

Yönetmen: Christopher Nolan
Oynayanlar: Christian Bale, Hugh Jackman, Scarlett Johansson, Michael Caine

Edward Norton ve Paul Giamatti'li "Sihirbaz"ın ardından, gene 19. yüzyıl sonlarında, ama bu kez ABD'de geçen bir sihirbazlık öyküsü var sırada. "Akıl Defteri" ve "Batman Başlıyor" ile dikkat çeken yönetmen Christopher Nolan ile kardeşi Jonathan Nolan'ın birlikte yazdıkları senaryo, aralarında tatlı ve arkadaşça bir rekabet olan iki sihirbazın, ölümcül bir düşmanlığa sürüklenislerinin öyküsünü anlatıyor. Hugh Jackman ve Christian Bale bu iki rakip sihirbazı canlandırırken; David Bowie, dahi Nikola Tesla rolünde karşımıza gelecek. 2000 yılında 400 yaşındaki Bay Rice'ı canlandırdığı fantastik "Mr.Rice's Secret"tan beri sinema filminde oynamayan Bowie'yi hayranları en çok "Basquiat"daki Andy Warhol rolüyle hatırlar. Filmin güzeli ise bu aralar çok sıkı çalışan Scarlett Johansson. "The Prestige", bir sihirbazlık gösterisinin üçüncü ve son bölümü, yani seyredeni şok eden "trük" kısmı anlamına geliyor.

Dağıtımcı: Warner Bros
Gösterim tarihi: 22 Aralık 2006

Open Season

Yönetmen: Roger Allers, Jill Culton, Anthony Stacchi
Seslendirenler: Debra Messing, Martin Lawrence, Ashton Kutcher

Altın kalpli orman bekçisi Beth tarafından yetiştirilmiş bir boz ayı olan Boog avlanma mevsiminden sadece üç gün önce, bir avcının elinden kurtardığı çok hızlı konuşan Elliot adlı geveze bir geyikle ormanda kalakalır. Vahşi hayata yabancı olduğundan önce ne yapacağını bilemez, ama Elliot ve diğer vahşi orman hayvanlarıyla kurduğu sıkı arkadaşlıkla, artık avlanmak istemeyen hayvanları örgütleyerek, avcıları caydırmak için ellerinden ne gelirse yapmalarını sağlar. Kokarca bombaları, geyiklerin boynuzları arasından fırlatılan tavşanlar ve yanan kozalaklarla avcıları yıldırmaya çalışan orman sakinlerini öyküleyen Sony'nin bu son animasyonu, hem çocukları hem de yetişkinleri eğlendirecek. Gürültücü, hareketli, birbirinden sevimli ve komik karakterlerin adeta resmi geçit yaptığı filmde sesleriyle karakterleri daha da eğlenceli kılan oyuncular arasında Gary Sinise de bulunuyor.

Dağıtımcı: Warner Bros
Gösterim tarihi: 29 Aralık 2006

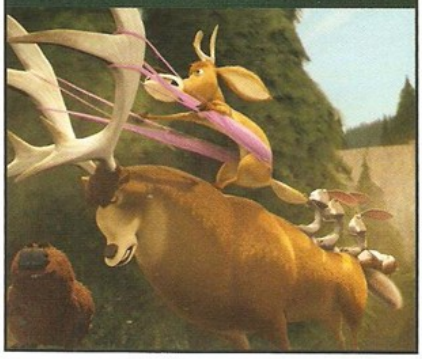

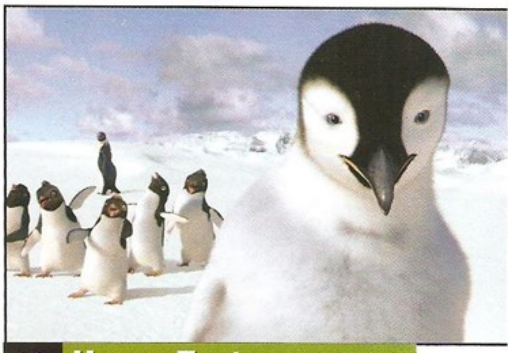

Happy Feet

Yönetmen: George Miller
Seslendirenler: Elijah Wood, Nicole Kidman, Hugh Jackman

"Mad Max", "Lorenzo'nun Yağı", "Babe: Pig in the City" ve "Eastwick Cadıları" gibi farklı türde filmlerinden anımsayacağımız yönetmen George Miller, bu kez Antarktika'nın kral penguenlerini animasyon kahramanlar olarak karşımıza çıkarıyor. Mumble (Wood) şarkı söyleme yeteneği olmayan - ama çok iyi dans yeteneği olan- bir kral penguen yavrusu. Kral penguenlerin şarkı söyleyerek ruh eşlerini bulmaları gerektiğinden bu berbat sesli penguen, koloniden yavaş yavaş dışlanıyor. Kendisine Antarktika'nın diğer penguen sakinleri olan Adelie penguenlerinden arkadaşlar ediniyor. Bu durum tabii en çok annesi Norma Jean (Kidman) ve babası Memphis'in (Jackman) canını sıkıyor. Rap yapan, dans eden, büyük yürüyüslerine devam eden penguenlerin müzik ziyafeti, artık her animasyon gibi sadece çocukları değil büyükleri de sinema salonlarına çağırıyor.

Dağıtımcı: Warner Bros
Gösterim tarihi: 26 Ocak 2007

All the King's Men

Yönetmen: Steven Zaillian
Oynayanlar: Sean Penn, Jude Law, Kate Winslet, Anthony Hopkins, Mark Ruffalo

Hollywood'un eski filmleri yeniden çevirme trendine bu kez 1949 yılında Robert Rossen tarafından yönetilen "All The King's Men" de dahil oldu. Film başarılı bir uyarlamaydı ve üç dalda Oscar kazanmıştı: En İyi Film, En İyi Erkek Oyuncu (Broderick Crawford) ve En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu (sinemadaki ilk rolünde Mercedes McCambridge). 1946'da yayımlanan ve Robert Penn Warren tarafından kaleme alınan, Pulitzer ödüllü bu başarılı politik romanın temeli Louisiana'lı senatör Huey P. Long'un gerçek yaşamöyküsüne dayanmakta. Broderick Crawford'un canlandırdığı Willie Stark'ı bu versiyonda Sean Penn oynuyor. Popülist, hırslı ve yükseldikçe sağduyusunu kaybeden bu politikacının, "amaca ulaştıran her araç mübahtır" mottosuyla davranması, düşüşünü hızlandıran bir süreci de başlatıyor. Roman ve film, Stark'ın önceleri sağ kolu olan gazeteci Jack Burden'ın (Jude Law) ağzından anlatılıyor. Eleştirmenler bu filmin ilk versiyonun başarısını yakalayamayacağını, Steven Zaillian'ın biraz donuk ve akıcı olmayan bir film çektiğini belirtmelerine rağmen, günümüz politika arenasındaki demagog politikacılara yapacağı göndermeler açısından "All The King's Men"in hala söyleyeceği bir şeyler olduğu kesin.

Dağıtımcı: Warner Bros - **Gösterim tarihi:** 19 Ocak 2007

Idlewild

Yönetmen: Bryan Barber
Oynayanlar: Andre Benjamin, Terrence Howard, Macy Gray, Faizon Love

En başarılı hip hop video yönetmenlerinden biri olan Bobby Barber, sevilen müzik grubu OutKast'ın "Hey ya" klibini çekmiş ve MTV'den yılın video klibi ödülünü kazanmıştı. Bu kez gene bir OutKast projesiyle ilk uzun metrajına imza atmış oluyor: ABD'nin güneyinde, içki yasağının olduğu 1930'lu yıllarda, utangaç piyanist Percival (OutKast'ın André Benjamin'i) ve onun tam tersi karakterdeki şarkıcı ortağı Rooster'ın (OutKast'ın Antwan A. Patton'ı) işlettiği kulüp ekseninde, dönemin müziğini günümüz hip hop'ı ve cazıyla kaynaştıran bu eğlenceli müzikal, eleştirmenlerce pek başarılı bulunmadı. Ama OutKast'ın zengin müziğini sevenler ve grup üyelerini upuzun bir klipte performanslarını sergilerken izlemeyi göze alanlar için alternatif olabilir. Üstelik kötü adam rolünde izleyeceğimiz Terrence Howard ve Macy Gray de filmin bonusları olarak düşünülebilir.

Dağıtımcı: UIP
Gösterim tarihi: 24 Kasım 2006

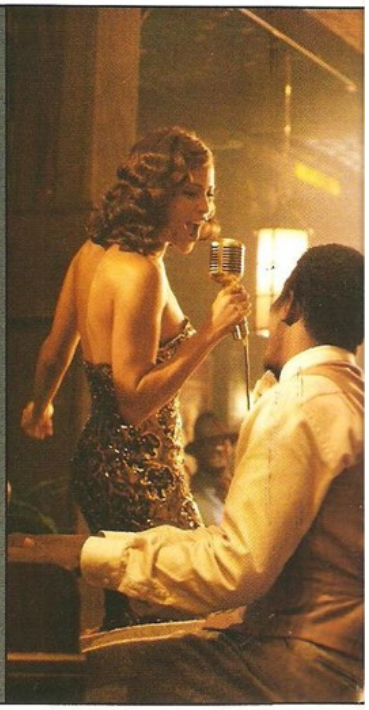

Bobby

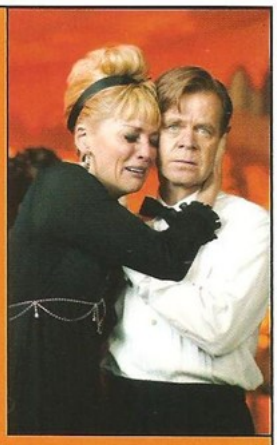

Yönetmen: Emilio Estevez
Oynayanlar: Laurence Fishburne, Anthony Hopkins, William H. Macy, Heather Graham

Oyuncu künyesi yukarıda sayılanlardan çok daha zengin olan "Bobby", Emilio Estevez'e bu yılki Venedik Film Festivali'nde "Biografilm" ödülünü kazandırdı. Film, 6 Haziran 1968'de Robert F. Kennedy'ye Los Angeles'taki Ambassador Oteli'nde girişilen suikast arifesinde, otelde çalışan ve müşteri konumundaki yirmi kurgusal karakterin etrafında gelişiyor. "Bobby"de, alkolik otel şarkıcısı rolünde Demi Moore'u, otel yöneticisinin karısı rolünde Sharon Stone'u, yeni evli bir çift olarak Elijah Wood ve Lindsay Lohan'ı izleyeceğiz. Oyunculuk ve yönetmenliği bir arada başarıyla götüren Estevez'in "Bobby"si, John F. Kennedy'nin ardından gene bir suikaste kurban giden; ülkesine umut vaat eden ve büyük olasılıkla başkan olması beklenen Robert F. Kenndey'ye bir saygı ifadesi olarak da değerlendirilmekte.

Dağıtımcı: UIP
Gösterim tarihi: 1 Aralık 2006

The Santa Clause 3: The Escape Clause

Yönetmen: Michael Lembeck
Oynayanlar: Martin Short, Alan Arkin, Tim Allen

1994'teki ilk film ve 2002'de çekilen ikinci film, oldukça tatminkar bir gişe başarısı kazanınca, bir üçüncü neden olmasın diyen Disney yapımcıları bu kez kadroya Martin Short'u da katarak filmi biraz daha şenlendirmişler. Scott Calvin (Tim Allen) gene Noel Baba ve bu kez nefesiyle her şeyi donduran sevimsiz Noel Baba adayı Jack Frost ile mücadele edecek. Kuzey Kutbu'ndaki gizli yerini saklamaya çalışan Calvin, bunun için kalabalık aile efradını eve toplayarak onların yardımını isteyecek. Huysuz ve sinirli kayınvalide rolünde Ann Margret ve kayınpeder rolünde Alan Arkin filme renk katıyor.

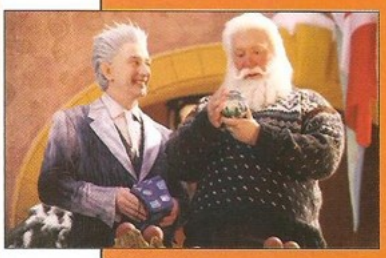

Dağıtımcı: UIP
Gösterim tarihi: 8 Aralık 2006

Flushed Away

Yönetmen: David Bowers, Sam Fell
Seslendirenler: Hugh Jackman, Kate Wislet, Ian McKellen, Bill Nighy, Jean Reno

"Wallace and Gromit" biter bitmez başlayan Dreamworks animasyonu "Flushed Away", Kensington'da bir zengin evinde yaşayan Roddy'nin, lağım faresi Sid'in oyununa gelip kanalizasyona düşmesiyle başlıyor. En dipte bambaşka bir dünyanın Fare Şehri'nin olduğunu gören Roddy, burada girişimci ruhuna sahip çöpçü Rita ile tanışır ve Rita'nın teknesiyle kanalizasyon yolculuğu devam eder. Ama orada da kötü adamlar-yani fareler-kahramanların başına iş açacağa benzemektedirler. Roddy'ye Hugh Jackman ses verirken, Rita'yı Kate Winslet konuşuyor.

Dağıtımcı: UIP
Gösterim tarihi: 15 Aralık 2006

Babel

Yönetmen: Alejandro Gonzalez Inarritu
Oynayanlar: Brad Pitt, Gael Garcia Bernal, Cate Blanchett

Yönetmen Inarritu ve senarist Arriaga ortaklığının son filmi Babel, "Paramparça Aşklar-Köpekler" ve "21 Gram" ile bir üçlemeyi tamamlamış oluyor. Bu yıl Cannes Film Festivali'nde Inarritu'nun başta en iyi yönetmen olmak üzere üç ödül kazandığı filmini, ikilinin hayranlarının dört gözle beklediğine eminiz. Farklı dil ve kültürlerden insanların iletişimsizliği üzerine kurulu öykülerden oluşan "Babel", adını Babil Kulesi'yle ilgili efsaneden alıyor. Efsaneye göre insanoğlu cennete ulaşmak için Babil Kulesi'ni inşa eder, ama kulenin yüksekliği Tanrı'yı öfkelendirir. O da kulları birbirleriyle anlaşamasın diye farklı diller yaratır. Inarritu, insanlar arasındaki iletişimsizliğin kaynağının sadece dil olmadığını; yalnız hissetmek için bir çölde yapayalnız kalmanın gerekmediğini söylerken; filminde aslında tüm insanların ne kadar kırılgan ve savunmasız olduklarını da yansıtmaya çalıştığını belirtiyor. Meksikalı yönetmen, sürgün olmanın ve ABD gibi gelişmiş bir ülkede, üçüncü dünyalılara nasıl davranıldığını bizzat kendi yaşayarak görmüş birisi. Senarist Guillermo Arriaga, Tommy Lee Jones'un yönettiği "Üç Defin"e de imzasını atmıştı. "Babel"i de yazdığı diğer filmlerde izlediği yönteme bağlı olarak kaleme alan usta senarist, bu kez daha farklı kültür ve coğrafyalardaki altı ailenin arasında bağlantı kuruyor. Fas'taki tatillerinde, kaybettikleri çocuklarının acısına teselli arayan Amerikalı bir çift (Brad Pitt ve Cate Blanchett), onların Kaliforniya'daki evlerinde çocuklarına bakan Meksikalı bakıcıları Amelia (Amanda Barraza) ile birlikte sınırı geçme mücadelesi verdiği alkolik yeğeni Santiago'nun (Gael Garcia Bernal) macerası ve filmin Japonya ayağında sorunlu bir baba kız ilişkisi. Tüm bu insanların yazgılarını çakıştıran Arriaga ve Inarritu'nun birlikte son çalışmaları olan "Babel", yaşam, ölüm, şans, kader, tesadüfler, iletişimsizlik, sevgisizlik, önyargı ve 11 eylül sonrası yaşanan paranoyalar gibi temaları işlerken, izleyenleri derinden etkileyeceğini tahmin ettiğimiz bir dram.

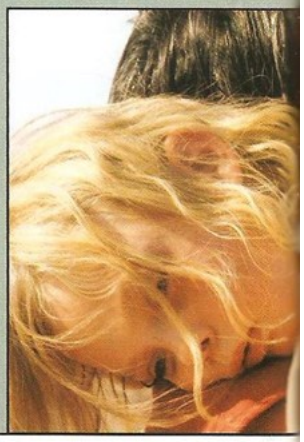

Dağıtımcı: UIP
Gösterim tarihi: 10 Kasım 2006

An Inconveniant Truth

Yönetmen: Davis Guggenheim
Oynayanlar: Al Gore

2000 seçimlerinde başkanlığa aday olan ve seçimi Bush'a kaybeden, Clinton döneminin başkan yardımcısı Al Gore, başından geçen üç önemli olayın ertesinde, politikadan uzaklaşıp küresel ısınmayla mücadeleye yoğunlaşmış: oğlunun geçirdiği trafik kazası, kız kardeşinin akciğer kanserinden ölümü ve seçimlerdeki yenilgisi. Bir multimedya gösterisi eşliğinde, hem sıradan insanlar hem de politikacılar tarafından sürekli uzun vadeli bir sorun gibi ele alınan küresel ısınma tehlikesinin artık çok yakınımızda olduğuna dikkat çeken Gore, bu sunumun daha çok insana ulaşması için belgesel film haline dönüştürülmesi fikrini kabul etmiş. Davis Guggenheim'ın çektiği belgeselde, dünyayı bekleyen büyük çevre felaketlerini yaşamamıza zannedildiği gibi 30-40 yıl değil 5-10 yıl gibi çok kısa bir süre kaldığını söyleyen Gore; gene de olumlu ve umut verici bir bakış açısına sahip. Politik bir tavrı yok. Sadece kendini sorumlu hisseden bir "dünyalı" kimliğiyle, bir an önce gerekli önlemlerin alınması ve düzenlemelerin yapılması için son derece etkileyici bir multivizyon gösterisiyle dikkatleri, artık imdat çığlığı atan dünyamıza çekmeye çalışıyor. Yönetmen Davis Guggenheim, televizyon dizisi yönetmenliği yapmış ve Elisabeth Shue ile evli. Shue'nun yaşamından izler taşıyan "Gracie" adlı uzun metrajını bitirmeye çalışıyor bugünlerde. Sundance Film Festivali'nde büyük övgü alan ve eleştirmenlerce de beğenilen "An Inconveniant Truth", dünyayı bekleyen küresel ısınma tehdidine bakalım biraz daha dikkat çekebilecek mi?

Dağıtımcı: UIP
Gösterim tarihi: 10 Kasım 2006

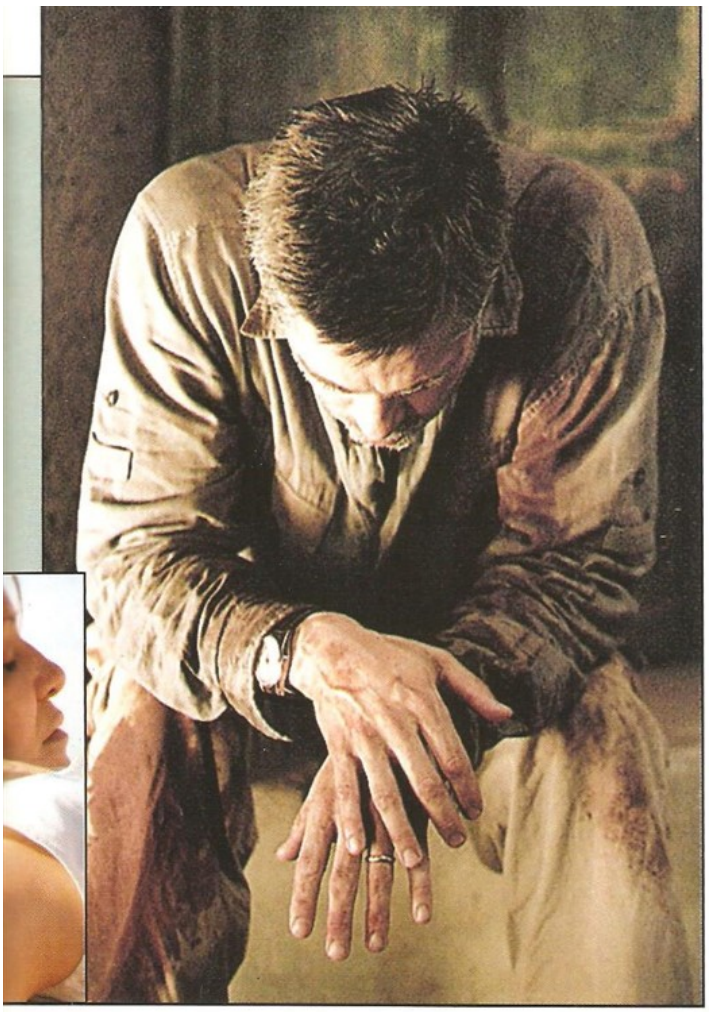

Harsh Times

Yönetmen: David Ayer
Oynayanlar: Christian Bale, Freddy Rodriguez

2002'de En İyi Erkek Oyuncu Oscar'ını kazanan Denzel Washington, bunu, David Ayer'in yazdığı "Training Day"deki performansına borçluydu. Ayer'in Los Angeles'ın en tehlikeli sokaklarında geçen ilk gençliği, suç dünyasını erkenden ve derinlemesine kesfetmesini sağlamıştı. Bu ay izleyeceğimiz filmi "Harsh Times"tan sonra Sam Peckinpah'ın "Wild Bunch"ını çekmek için hazırlıklara girisen Ayer'ın, senaryoyu da yeniden kaleme aldığı söyleniyor. "U-571", "S.W.A.T", "Fast and Furious", "Training Day" gibi iyi gise getiren filmlerin senaryolarını yazdıktan sonra ilk kez yönetmen koltuğuna oturup bir "auteur" yönetmen olarak kendini ispatladığı "Harsh Times" ise, bazı eleştirmenlerce Martin Scorsese'nin ilk ve en sevilen filmlerinden "After Hours" ile kıyaslanıyor. Filmin sinopsisinde belirtildiği üzere, Jim (Christian Bale) bir savaş gazisi, Mike ise (Freddy Rodriguez) bilgisayar programcısı. Her ikisi de issiz, günlerini Los Angeles'ta içerek ve amaçsızca takılarak geçirirlerken Jim, Mike'ı heyecan ve macera aramaları için ikna ediyor. Ama kendilerini tehlikeye atacak olayların tohumlarını ektiklerini fark ettiklerinde, geri dönmek için çok geç olduğunu anlıyorlar.

Dağıtımcı: UIP
Gösterim tarihi: 17 Kasım 2006

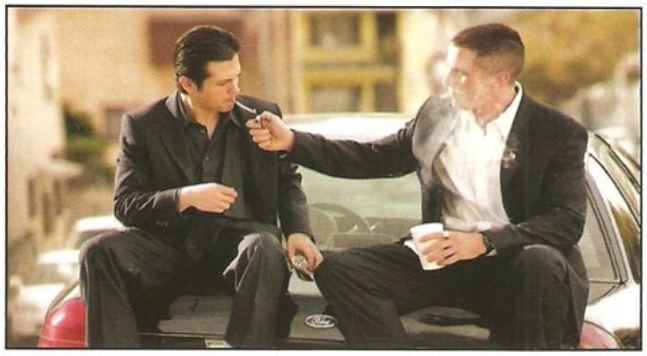

The Hoax

Yönetmen: Lasse Hallström
Oynayanlar: Richard Gere, Julie Delpy, Hope Davis, Alfred Molina

Martin Scorsese'nin "The Aviator"ıyla gündeme gelen ve hayatı her zaman merak edilen eksantrik kisilik Howard Hughes'un biyografisini yazdığını iddia eden Amerikalı yazar Clifford Irwing'in gerçek öyküsünden yola çıkan film, İsveçli yönetmen Lasse Hallström'ün "Casanova" ve "An Unfinished Life"tan sonraki filmi. Genel olarak kariyerinde bir düsüs görülen Hallström'ün gene hayal kırıklığı yaratmamasını dilemekle beraber, pek de umut vaat etmeyen bir film gibi gözüken "The Hoax", bakalım adının yarattığı kelime oyununa yakışır bir espriye sahip mi?

Dağıtımcı: UIP
Gösterim tarihi: 22 Aralık 2006

The Holiday

Yönetmen: Nancy Meyers
Oynayanlar: Cameron Diaz, Jude Law, Kate Winslet, Jack Black

Nancy Meyers, dördüncü yönetmenliğine senarist olarak da imza atıyor. "What Women Want" ve "Something's Gotta Give" gibi iyi kazandıran filmlerin ardından bu kez Cameron Diaz, Kate Winslet, Jude Law ve "Nacho Libre" ile ününü pekiştiren Jack Black'i bir araya getiren Meyers, salon komedisinden vazgeçmeyecek gibi. Los Angeles'ta yaşayan Amanda (Cameron Diaz) ve İngiltere'de mukim Iris (Kate Winslet), benzer erkek arkadaş dertleri ile boğusurken, tatillerini evlerini değiş tokuş ederek geçirmeye karar verirler. Bu değisiklik acaba aşk hayatlarına ne getirecektir? Hafif ve eğlenceli filmlerden hoşlananlar için iyi bir tercih gibi gözüken filmin hedef kitlesi, 30 yaş civarı kalbi kırık kadınlar olarak belirlenmişe benziyor.

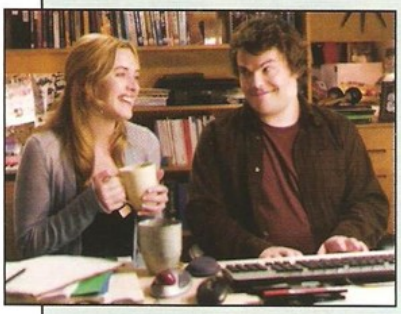

Dağıtımcı: UIP
Gösterim tarihi: 29 Aralık 2006

Deja Vu

Yönetmen: Tony Scott
Oynayanlar: Denzel Washington, Jim Caviezel, Val Kilmer

Ridley Scott'ın iyimser ve mutlu sonları seven biraderi olarak tanınan Tony Scott, "Domino"dan sonra bu kez bilimkurgu, gerilim ve romansın iç içe geçtiği "Deja Vu"yu Katrina Kasırgası'na rağmen çekmeyi başardı. Film, herkesin mutlaka yaşadığı "o anı daha önceden yaşamış olma hissi"nin belki de gelecekten haber veren bir tür zaman yolculuğu olduğu üzerinden hareket ediyor. FBI ajanı Doug Carlin'in (Denzel Washington) yaşadığı deja vu'ler, sevdiği kadını katilinden korumaya yetecek mi ? Tony Scott'ın bu türde de kendine has optimizmini sergileyip sergilemeyeceğini görmüş olacağız.

Dağıtımcı: UIP
Gösterim tarihi: 05 Ocak 2007

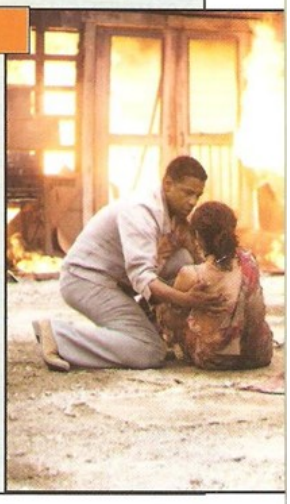

Bağımsız filmler... Bağımsız filmler.

Bağımsız film meraklılarına 10 filmlik bir listemiz var. Festivallerden derlenen sinemanın bu "konsantre" filmleri, ana akımın dışında olup bitenleri merak eden sinefillerce keşfedilmeyi bekliyor.

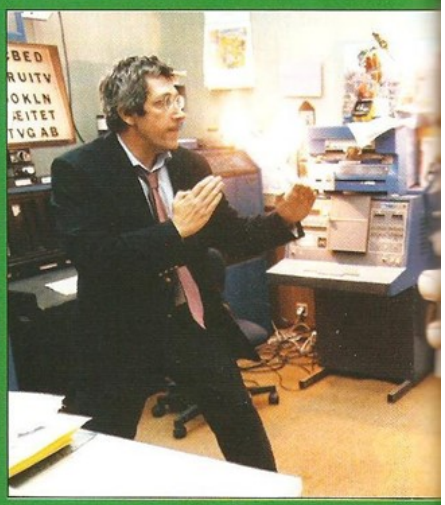

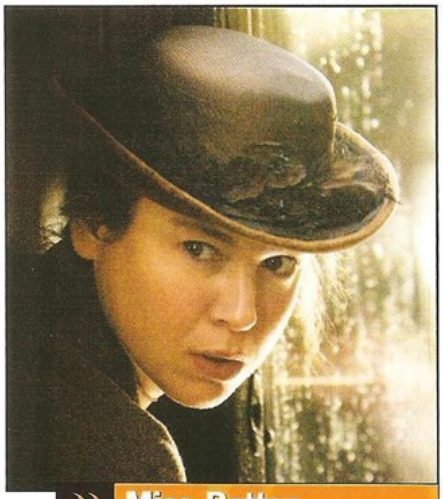

Miss Potter

Yönetmen: Chris Noonan
Oynayanlar: E Renee Zellweger, Ewan McGregor, Emily Watson

Victoria döneminin kısıtlayıcı şartlarında, kendisini çocuk kitapları yazarı ve illüstratörü olarak kabul ettirmeyi başarmış Beatrix Potter'ın, az bilinir özel yaşamını Avustralyalı yönetmen Chris Noonan filme aldı. Baskıcı annesinin ve toplum baskısının engellediği ilişkisinin trajik bitişinin ardından kendini İngiltere'nin en güzel kırsal alanı olan ıssız Lake District'teki çiftlik hayatına ve yazmaya adayan Potter rolünde Renee Zellweger var.
Dağıtımcı: UIP

A Good Year

Yönetmen: Ridley Scott
Oynayanlar: Russell Crowe, Albert Finney
Gösterim tarihi: 19 Ocak 2007

Ağabey Scott, Russell Crowe ile "Gladyatör"ün ardından iki film daha çekti: bir komedi "A Good Year" ve bir suç dramı "American Gangster". "Kingdom of Heaven"ın gişede yarattığı hayalkırıklığından sonra epik filmlerden uzak kalma ihtiyacı hisseden Scott, aslında komediye pek aşina da sayılmaz. Russel Crowe, içindeki çocuğu çoktan öldürmüş, para ve kariyer düşkünü bir yatırımcıdır. Fransa'nın Provence bölgesinde bağ evi bulunan yıllardır görüşmediği amcasının ölüm haberini alır. Bağ evi kendisine kaldığından yatırım açısından karlı bir satış yapabileceğini düşünüp hemen Fransa'ya uçar. Orada hem güzel bir kadınla tanışır hem de çocukluğuyla hesaplaşma şansına kavuşur.
Dağıtımcı: Özen Film

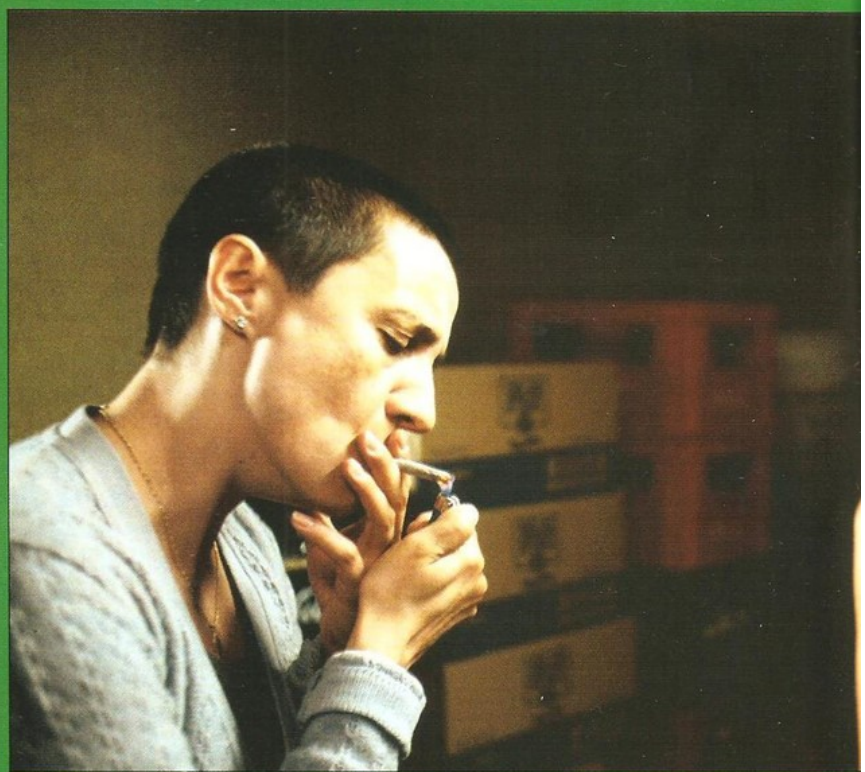

İngiliz bağımsız filmlerinin arasından içerdiği korku-şiddet-mizahı başarıyla kaynaştıran Christopher "Creep" Smith imzalı "Severance", Kasım ayında vizyona giriyor. Pedro Almodavar'ın "Kötü Eğitim"den sonraki filmi "Volver" de önümüzdeki ay gösterime giren filmlerden. Yönetmenin, La Mancha'da geçen çocukluğunda tanıdığı ve kendisini etkileyen kadınlardan ilham alarak yazdığı bu filmi sınıflandırmak, o kadar kolay değil. Ensest, cinayet ve batıl inanç temalarıyla bezeli üç kuşaktan kadın karakterlerin hikayelerini anlatan yönetmen, bir kez daha Penelope Cruz'la birlikte çalışmış. Film, dünyada "Kötü Eğitim"den daha iyi bir gişe açılışı yaptı.
Aralık ayında ünlü gerilim yazarı Jean Christophe Grange'nin ülkemizde de yayımlanan romanı "Taş Meclisi"nden uyarlanan filmi "Le Council de Pierre" geliyor. Monica Belluci ve Catherine Deneuve'ün oynadıkları film, umarız daha önceki Grange uyarlamaları gibi düş kırıklığı yaratmaz. Fransız bir bilim kadınının, uzak doğu kökenli evlatlığı ile korkunç bir trafik kazası geçirmesinin ardından başına gelen gizem dolu olayları çözmeye çalışmasını anlatan film,

Bağımsız filmler... Bağımsız filmler...

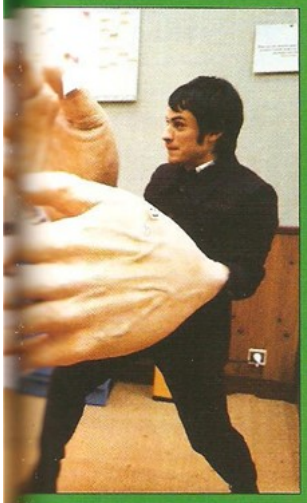

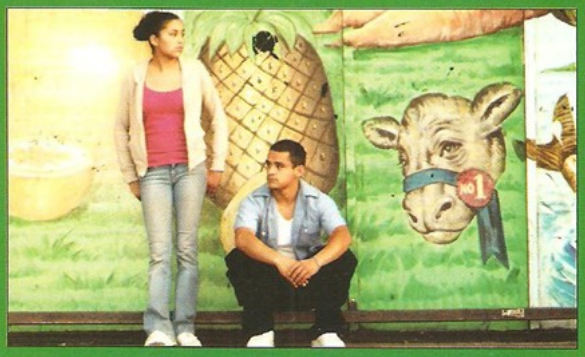

romanın gerilimini yansıtabilecek mi hep birlikte göreceğiz.
Michel Gondry, önceki filmi "Eternal Sunshine of Spotless Mind" gibi çekildikten yıllar sonra değil hemen izleme sansı bulacağımız yeni filmi "Science of Sleep"in senaryosunu da kendisi kaleme almış. Rüyalar alemlinde yaşayan Stephane (Gael Garcia Bernal) ve aşık olduğu komsusu Stephanie (Charlotte Gainsborough) arasında geçen bu düş ile gerçeğin iç içe geçtiği fantastik film, fragmanından görüldüğü üzere renkli ve yaratıcı bir düş gücünün ürünü.
"Quinceanera" ise çoğunlukla Latin geleneklerinde var olan; 15 yaşına basan genç kızlar için yapılan özel bir törenin adım taşıyan başarılı bir bağımsız film. ABD'li Richard Glatzer ile İngiliz Wash Westmoreland'in birlikte yazıp yönettikleri film, bu yıl Sundance Film Festivali'nden boş dönmedi ve Büyük Jüri Ödülü ile Seyirci Ödülü'nü kazandı.
Jennifer Connelly, Kate Winslet ve "Arrested Development"ın delilerinden, en son "Hard Candy"de karşımıza çıkan Patrick Wilson'ın rol aldıkları "Little Children" ise, mutsuz evlilikleri nedeniyle birbirlerine yaklaşan bir erkek ve kadının ilişkileri etrafında gelişen ve sade görünen yaşantıların ardındaki fırtınaları anlatan başarılı bir dram. Yönetmen Todd Field, Tom Perrotta'nın romanından yazarla birlikte senaryolaştırıp yönettiği "Little Children" ile, "In the Bedroom"dan sonra gene Oscar ödüllerine aday bir filme imza atmış oluyor.
Tunus doğumlu yönetmen Pierre Salvadori ise, Audrey Tautou'lu romantik komedi filmi "Hors de Prix"de, zengin kız-fakir erkek klişesine eğlenceli bir yaklaşımda bulunuyor.
Ocak ayındaysa bir sürpriz var: "Blair Witch Project"in yaratıcılarından Eduardo Sanchez, gene bir korku filmiyle geliyor: "Altered". 15 yıl önce beş arkadaş başlarına gelen korkunç şeyler yüzünden bozulan hayatlarının intikamını almak için bir araya geliyor. Konusu sıkı sıkıya saklanan "Altered", korku severleri kesinlikle sevindirecek.
Luc Besson'un yapımcısı olduğu "Michou de Auber", Gerard Depardieu ve Nathalie Baye'in başrolü paylaştıkları, Cezayir olaylarının fon oluşturduğu 1960 yılında geçen bir film. Baye ve Depardieu'nün evlat edindikleri Messoud'un, sosyal ve politik konjonktür gereği Michel'e dönüşmesini anlatıyor.
"Unknown" ise Simon Brand ve Ford North'tan bir ilk film. Jim Caviezel, Greg Kinnear ve Brigitte Moynahan'ın oynadığı filmde, bir fabrikada kendilerini kapatılmış bulan beş erkeğin, hayatta kalma ve kötü adamı bulma mücadelesine tanık olacağız.

New France/Nouvelle France

Yönetmen: **Gösterim tarihi:** 10 Kasım 2006
Oynayanlar: Jean Beaudin
Gérard Depardieu, Irene Jacob, Vincent Perez, Tim Roth
Kanada tarihinden bir kesiti, umutsuz bir aşk öyküsüyle birlikte anlatmayı deneyen bu Kanada yapımı film, 2004 yapımı ve vizyona iki yıllık bir gecikmeyle giriyor. Tarihi gerçeklere dayanan film, Quebec'in Fransızlardan İngilizlere geçişinin epik bir hikayesi olma iddiası taşıyor ancak güçlü oyuncularına rağmen senaryosunun zayıflığıyla elestiriliyor.
Dağıtımcı: Özen Film

Borat

Yönetmen: **Gösterim tarihi:** 17 Kasım 2006
Oynayanlar: Larry Charles
Sacha Baron Cohen, Pamela Anderson
İngiliz asıllı Yahudi komedyen Sacha Baron Cohen, son yıllarda yarattığı iki karakterle ortalığı kırıp geçiriyor. Bunlardan biri hip hop şarkıcısı Ali G. (Madonna'nın "Music" parçasının klibindeki limuzin şoförü) diğeriyse Kazakistan'ın hayali TV sunucusu Borat. MTV sevenlerin aşina olduğu Borat, bozuk İngilizcesi, patavatsızlıkları, berbat giyim kuşamı ve kırdığı potlarla tam bir fenomen. Bu arada Kazakistan hükümeti, ülkelerinin küçük düşürüldüğünü ve yanlış tanıtıldığını söyleyerek Cohen'i protesto etti. Oysa

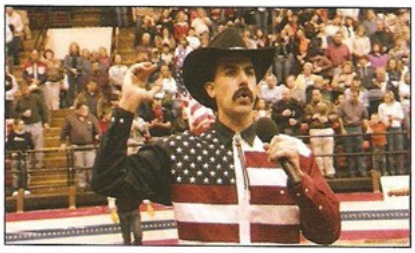

Cohen, Borat'ın aracılığıyla Batı kültürüyle fena halde dalga geçmekte. İnternet sitesine göz atarsanız, Borat'ın Kiss Me Mahir'e benzerliği gerçekten çarpıcı. TV sovunun film versiyonunda, Borat, ABD'yi tanımak için ülkeyi gezmeye başlıyor ve Pamela Anderson'a aşık olup evlenmeye çalışıyor. Sezonun tartışılmaz en komik filmi "Borat" eleştirmenlerin de büyük takdirini toplamakta.
Dağıtımcı: Özen Film
Gösterim tarihi: 1 Aralık 2006

Deck the Halls

Yönetmen:
Oynayanlar: John Whitesell
Danny De Vito, Matthew Broderick
New England'da iki zıt karakterli komşunun (düzenli, planlı yaşayan Matthew Broderick ve tek hayali uzaydan görülebilecek Noel süsleriyle evini dekore etmek olan Danny DeVito) yılbası arifesinde giristikleri amansız süsleme yarışını konu alan film, adını bir Noel şarkısından alıyor. John Whitesell, bu yıl vizyona giren diğer bir komediyle, "Big Mama's House 2" ile iyi bir gişe yapmıştı.
Dağıtımcı: Özen Film

gündem

Yeni Sezon

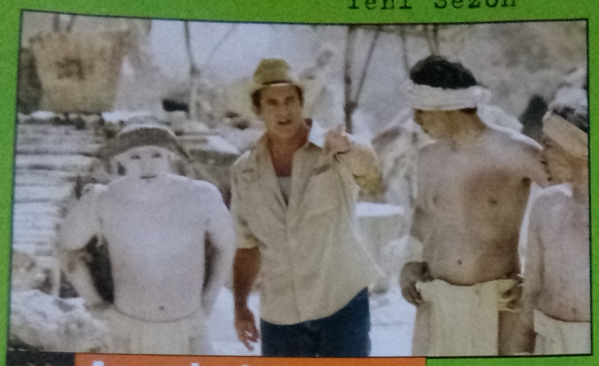

Apocalypto

Yönetmen: Gösterim tarihi: 24 Kasım 2006
Oynayanlar: Mel Gibson
Dalia Hernandez, Gerardo Taracena, Raoul Trujillo

Alkol sorunuyla boğuşan Mel Gibson'ın Maya Uygarlığı'nın son dönemlerini anlattığı filmi "Apocalypto"nun fazlasıyla şiddet içerdiği söyleniyor. Filmin şaşırtıcı taraflarından biri de hiçbir oyuncunun tanınmış olmaması ve Maya dilinde çekilmesi. "Hz. İsa'nın Çilesi"nin dil problemi yüzünden Oscar ödülü kazanma şansını yitirmiş olması, belli ki Gibson'a dert olmamış, bildiği yolda ilerliyor.

Dağıtımcı: Özen Film

Eragon

Yönetmen: Gösterim tarihi: 8 Aralık 2006
Oynayanlar: Stefen Fangmeier
Oyn: Edward Speelers, Jeremy Irons, Robert Carlyle, John Malkovich

Başarılı bir görsel efekt uzmanı olan Stefen Fangmeier,("Terminator 2: The Judgement", "Hook", "Saving Private Ryan", "Casper", "Twister", "Jurassic Park") ilk yönetmenliği için, fantastik edebiyatın yeni Tolkien'i olarak selamlanan 1983 doğumlu genç yazar Christopher Paolini'nin romanı "Eragon"u seçmiş. Paolini, Montana'nın ıssız bir bölgesinde, 15 yaşından sonra eğitimini bırakarak sahip olduğu saf hayal gücüyle fantastik romanlar yazan bir yetenek. Yüzüklerin Efendisi, Harry Potter ve Narnia Günlükleri gibi uyarlamaların ardından "Eragon"un nasıl bir başarı sağlayacağı gerçekten merak konusu. Ormanda mavi bir taş bulup bambaşka dünyalara dalan Eragon'un maceralarını anlatan serinin kaderi, bu ilk filmin başarısına bağlı.

Dağıtımcı: Özen Film

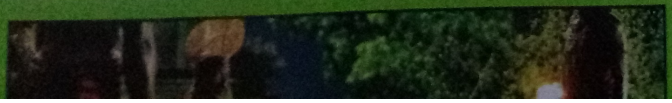

Man of the Year

Yönetmen: Barry Lewinson
Oynayanlar: Robin Williams, Christopher Walken, Laura Linney

Ülkenin en komik ve sivri dilli talk sovcusu, başkanlığa adaylığını koyar, aslında bu bir şakadır ama kısa sürede halkın tercihi haline gelir. "Man of the Year" satirik bir komedi ve "Good Morning Vietnam"da iyi bir sinerji ortaya çıkaran Barry Levinson ve Robin Williams'ı yıllar sonra bir araya getiriyor. Senaryo da Levinson'a ait. Kendisine teklif edilen her rolü kabul etmesiyle ünlü olan Christopher Walken ile "Kinsey" ve "You Can Count On Me"deki rolleri sayesinde en iyi yardımcı kadın Oscar'ına iki kez aday gösterilen Laura Linney, gene yan rollerde göz dolduruyor.

Dağıtımcı: UNP
Gösterim tarihi: 1 Aralık 2006

Children of Men

Yönetmen: Alfonso Cuaron
Oynayanlar: Clive Owen, Julianne Moore, Michael Caine

1920 doğumlu İngiliz kadın polisiye yazarı P.D. James'in 1992'de yay romanından senaryolaştırılan ve Meksikalı yönetmen Alfonso Cuaron'

Oynayanlar: Gösterim tarihi: 8 Aralık 2006
Stefen Fangmeier
Oyn: Edward Speelers, Jeremy Irons, Robert Carlyle, John Malkovich
Başarılı bir görsel efekt uzmanı olan Stefen Fangmeier,("Terminator 2: The Judgement", "Hook", "Saving Private Ryan", "Casper", "Twister", "Jurassic Park") ilk yönetmenliği için, fantastik edebiyatın yeni Tolkien'i olarak selamlanan 1983 doğumlu genç yazar Christopher Paolini'nin romanı "Eragon"u seçmiş. Paolini, Montana'nın ıssız bir bölgesinde, 15 yaşından sonra eğitimini bırakarak sahip olduğu saf hayal gücüyle fantastik romanlar yazan bir yetenek. Yüzüklerin Efendisi, Harry Potter ve Narnia Günlükleri gibi uyarlamaların ardından "Eragon"un nasıl bir başarı sağlayacağı gerçekten merak konusu. Ormanda mavi bir taş bulup bambaşka dünyalara dalan Eragon'un maceralarını anlatan serinin kaderi, bu ilk filmin başarısına bağlı.
Dağıtımcı: Özen Film

Arthur and the Minimoys

Yönetmen: **Gösterim tarihi:** 15 Aralık 2006
Oynayanlar: Luc Besson
Freddy Highmore, Mia Farrow, Snoop Dog, David Bowie
Luc Besson düşlerini çekmeye devam ediyor. Çocuklar için yazdığı "Arthur and the Minimoys"tan uyarlanan filmin bir kısmı animasyon. "Finding Neverland"in hüzünlü çocuk oyuncusu olarak dikkatlerimizi çeken Freddie Highmore, "Charlie'nin Çikolata Fabrikası"ndan sonra "A Good Year"da Russell Crowe'un çocukluğunu ve bu filmde Besson'un 10 yaşındaki kahramanı Arthur'u canlandırıyor. Dört yıl önce bilinmeyen bir nedenle ortadan kaybolan dedesinin hazinesini bulabilmek ve zor durumdaki büyükannesine yardım edebilmek için 2 milimetrelik Minimoy'ların dünyasına giren ve maceradan maceraya atılan Arthur ile rengarenk bir fantastik dünyayı keşfe hazır olun!
Dağıtımcı: Özen Film - **Gösterim tarihi:** 22 Aralık 2006

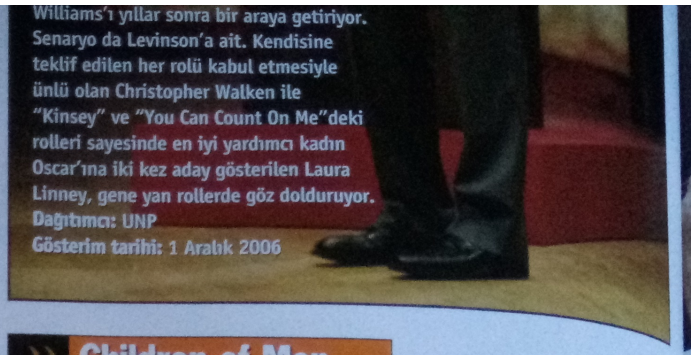

Williams'ı yıllar sonra bir araya getiriyor. Senaryo da Levinson'a ait. Kendisine teklif edilen her rolü kabul etmesiyle ünlü olan Christopher Walken ile "Kinsey" ve "You Can Count On Me"deki rolleri sayesinde en iyi yardımcı kadın Oscar'ına iki kez aday gösterilen Laura Linney, gene yan rollerde göz dolduruyor.
Dağıtımcı: UNP
Gösterim tarihi: 1 Aralık 2006

Children of Men

Yönetmen: Alfonso Cuaron
Oynayanlar: Clive Owen, Julianne Moore, Michael Caine
1920 doğumlu İngiliz kadın polisiye yazarı P.D. James'in 1992'de yayımlanan bilim kurgu romanından senaryolaştırılan ve Meksikalı yönetmen Alfonso Cuaron'un da senaryoya katkıda bulunduğu film, bir distopya. Hikaye, fazla uzak olmayan bir gelecekte, kaos içindeki Londra'da geçiyor. Nüfusun 18 yaşındaki en genç üyesinin ölümüyle, insanlığın sonu gelmiştir; çünkü yıllardır çocuk doğurma yeteneğini kaybetmiş olan insanlık, felakete sürüklenmektedir. Clive Owen umutsuz bir bürokratı, Julianne Moore ise anarşist bir grubun liderini canlandırıyor. Birlikte dünyadaki tek hamile kadını hayatta tutmaya çalışıyorlar.
Dağıtımcı: UNP
Gösterim tarihi: 17 Kasım 2006

Good Shepherd

Yönetmen: Robert De Niro
Oynayanlar: Angelina Jolie, Matt Damon, Robert De Niro, Joe Pesci

Robert De Niro, 1993'te kendi Bronx anılarına dayanan "A Bronx Tale" ve 2001'de Frank Oz ile beraber çektiği suç filmi "The Score"dan sonra, bu kez dünyanın en güçlü ve gizli casusluk örgütü CIA'yi ele alan "Good Shepherd"ı çekti. Edward Wilson, cocukken babasının intiharına sahit olur. Bunun kisiligine kattığı gizlilik ve sır tutma yeteneğini daha sonra CIA ajanı olarak değerlendirir. Teskilatta önemli bir konuma gelmesiyse, özellikle Soguk Savas döneminde paranoyalara kapılmasına ve esiyle iliskisinin bozulmasına neden olur. Leonardo DiCaprio'nun reddettigi James Wilson karakterini, Matt Damon canlandırıyor.

Dağıtımcı: UNP
Gösterim tarihi: 29 Aralık 2006

The Messengers

Yönetmen: Oxide Pang, Danny Pang
Oynayanlar: Dylan McDermott, Penelope Ann Miller, Kristen Stewart

Hong Kong'lu korku ustası ikiz Pang kardesler artık Hollywood'da ve Sam Raimi'nin kanatları altındalar. "The Eye/Göz"ü izlediginden beri Pang'ları takibe alan Raimi, yapımcı olarak filmlerine destek verdi. Sehir hayatından kaçan ama Dakota'daki ayçiçeği tarlalarıyla çevrili bir çiftlikte hayaletlere yakalanan bir ailenin dehset dolu öyküsünü kendilerine özgü tarzlarıyla anlatan Pang kardesler, gercek hayatta hayaletlere ve doğaüstü olaylara tamamen inandıklarını söylüyorlar. "Panik Odası" ve "Zathura"dan hatırladığımız genç oyuncu Kristen Stewart'ın sorunlu bir genç kızı canlandırdığı film, en son "Re-Cycle" ile perdelere konuk olan Pang'ların hayranlarını bakalım memnun edecek mi?

Dağıtımcı: Medyavizyon
Gösterim tarihi: 19 Ocak 2007

Night at the Museum

Yönetmen: Shawn Levy
Oynayanlar: Ben Stiller, Mickey Rooney, Owen Wilson, Robin Williams

Doğa ve tarih müzesinde gece bekçiliği yaparken sergilenen mumyaların canlanıp ortalığı birbirine katmaları karsısında sadece canlanan Roosevelt (Robin Williams) mumyasından akıl alabilen Ben Stiller, ortalığı yatıstırabilecek mi acaba? Bu yıl son "Pembe Panter"i çeken yönetmen Shawn Levy, saglam komedi oyuncularının varlığı sayesinde hareketli bir komediye imza atıyor.

Dağıtımcı: Özen Film
Gösterim tarihi: 29 Aralık 2006

Wicker Man

Yönetmen: Neil Labute
Oynayanlar: Nicolas Cage, Ellen Burstyn, Kate Beahan

1973 yılının en beğenilen ve özgün korku filmlerinden biri olan "Wicker Man", yeniden çevriliyor. Tabii günümüze uyarlanırken yapılan değisiklikler var ve bunların başında, orijinal filmdeki Christopher Lee'nin canlandırdığı Lord Summerisle karakterinin, Lady Summerisle'a dönüstürülerek Ellen Burstyn'e teslim edilmesi geliyor. İlk film, korku filmlerinin "Yurttas Kane"i olarak anılıyor. Neil Labute'ün asla ilk filmi asacak bir film çekemeyeceği söylenmekte. Kayıp bir kızı bulmak için pagan geleneklerine bağlı insanların yasadığı bir kasabaya gelen polis memurunun basına gelen olaylar, bakalım külte dönüsmüs 1973 model ilk film kadar ürkütebilecek mi?

Dağıtımcı: UNP
Gösterim tarihi: 3 Kasım 2006

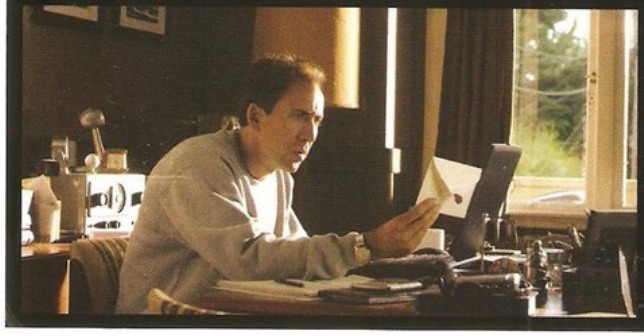

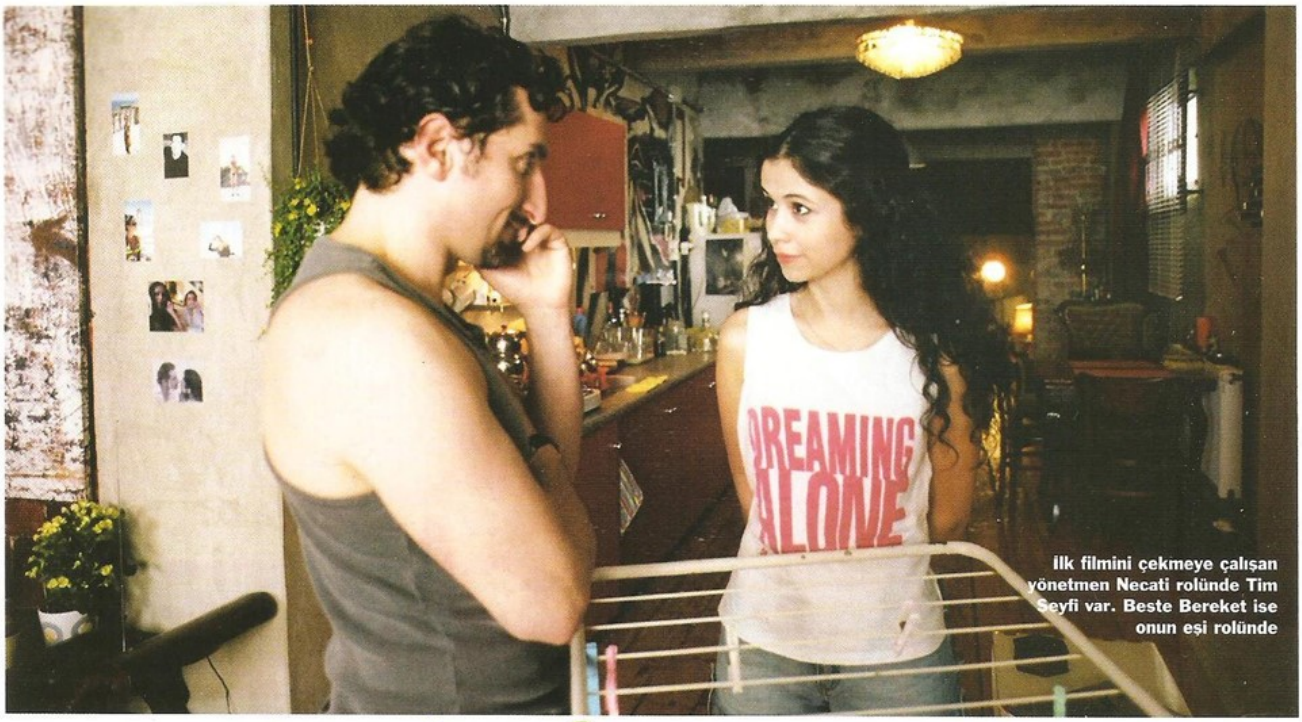

İlk filmini çekmeye çalışan yönetmen Necati rolünde Tim Seyfi var. Beste Bereket ise onun eşi rolünde

Yerçekimi sıfır KİLOMETRE SIFIR

Sinemamızda dönem, genç kuşağın kaymağını yeme dönemi. Sezonun yerli filmlerinde genç yönetmenlerin ağırlıkta olması da bunun en önemli kanıtı. Bu ay ilk filmi "2 SÜPER FİLM BİRDEN"le karşımıza çıkacak olan MURAT ŞEKER, daha profesyonel bir kulvarda seyretse de, yine bu kervanın yolcusu. Daha yolun başında ve kilometresi sıfırı gösteriyor. Zaten filmini de "İzleyiciyi selamlama filmi" olarak tanımlıyor. MURAT EMİR EREN

Murat Şeker ilk uzun metrajı "2 Süper Film Birden"le dikkati çekse de, sektörde bilinen, tanınan bir sima. 1992 yılından bu yana asistan olarak katkıda bulunduğu reklam ve film projeleriyle olsun, Mimar Sinan Üniversitesi'ndeki ebedi sinema eğitimi dolayısıyla olsun, bir biçimde sektörle hep iç içe olmuş bir isim. Geçtiğimiz yıl Sugarworkz adlı dağıtım ve prodüksiyon şirketiyle, sektörde adını daha sık anmamıza vesile olan Şeker, her daim birlikte çalıştığı ekibiyle, arkadaşlarıyla, çevresiyle sinemamızda çok taze bir soluk. Şeker ve şürekasının kurmuş olduğu Sugarworkz, aynı zamanda "2 Süper Film Birden"in de yapımını tek başına üstlendi. Ancak Şeker diyor ki "Film, imece usulüyle yapıldı". Dünyanın ilk senaryosuz, deneysel ve psikosomatik filmini çekerek, Avrupa'yı sarsmak isteyen yönetmen Necati, "2 Süper Film Birden"in kahramanı. Günün birinde Necati'nin filmde çekmeye çalıştığı Yerçekimi Sıfır projesinin mazharına ermek umuduyla Murat Şeker'le sohbete başladık...

Filmde bariz bir Yeşilçam etkisi söz konusu. Ancak bu etki, evrimleşmiş, günümüzdeki şekline ulaşmış bir etki. Filmin bu yönüyle ilgili neler söyleyebilirsiniz?

Sonuçta ortada birlikte büyüdüğümüz bir gelenek söz konusuysa ondan çok da ayrı bir şey üretmek oldukça zor. Ha şu anda Yeşilçam geleneğinden, o filmlerin dokusundan eser kalmamış olabilir. Ancak ben filmde bu geleneğin göndermeler yoluyla da olsa bizdeki tezahürüne yer vermek istedim. Zaten Yeşilçam'a filmlerin içeriği hususunda çok fazla itiraz hiçbir zaman etmedik. Sadece Yeşilçam'da film yapım şekliyle ilgili bir sorun vardı. Sadece öyle film yapılabilir zannedilmesiyle ilgiliydi bu sorun. Ama Yeşilçam'ın bitmesi de, yapımcılık kaleminin aradan çekilmesi, ortadan kalkmasıyla gerçekleşmiş bir hadise. Gönül isterdi ki, biz de filmdeki Necati gibi 10-15 yapımcının kapısını çalabilelim, ya da film çekmek isteyen gençler, gidip böyle kapıları zorlayabilsinler, ama artık bu söz konusu bile değil.

Yönetmen Murat Şeker

Yeşilçam'la ilgili göndermeler haricinde, filmde size ait göndermeler de mevcut. Murat Şeker ismi bir kere geçiyor. Sizin kısa filminiz "Adak"ı, Necati'nin çektiği bir film olarak izliyoruz. Çağan Irmak'ın filmi "Mustafa Hakkında Her Şey" ve Yeni Sinemacılar'ın "Gemide" filmine direkt göndermeler de mevcut. Bunlar

da yine özellikle Osman Seden'in filmlerinde sık yaptığı türden göndermeler. Ondan da bir etkilenme söz konusu olabilir mi?
Evet her biri hem benim, hem de çevremin bildiği, sevdiği, aramızda konuştuğumuz filmler. Ben "Gemide" filmini sinemada olsun, evimde bulundurduğum DVD'sinden olsun sürekli izlemiş, evime gelen insanlara da izlememişlerse eğer izletmeyi görev bilmiş bir insanım. Ve kendimden, çevremden kopup gelen bir şeyler anlatmakla yükümlü olduğum filmde, aynı dünyada yer alan bu tür malzemeleri de insanlara aktarmam normal bir şey. Üniversitede bile, benim içinde bulunduğum grupla birlikte okul dahilinde düzenlediğimiz ilk organizasyon Gösterim İmkanı Bulamamış Türk Filmleri Festivali'ydi. Bu tür şeyler, filmin samimiyetine katkıda bulunduğunu düşündüğüm davranışlar... Osman Seden de benim sevdiğim bir yönetmen. Daha önce birlikte çalıştığım bir isim. İşte buradan, Yeşilçam'dan ve dışarıdan edindiğimiz filmlerle oluşan ortak belleğin filme yansıması çok normal.

Filmde bu kadar sizden etki olunca, insan ister istemez filmin ana kahramanı yönetmen Necati'yle de aranızda benzerlikler arıyor. Böyle bir durum söz konusu olabilir mi?
E elbette var. Filmde geçen "Ben dizi mizi çekmem" lafı bana aittir. Bu hem televizyon dünyasının malum durumuyla, eh biraz da inanmadığın işi yapmamakla ilgili elbette. Sonuçta televizyona yapılan işler, reklam aralarını doldurmak için yapılan işlerdir. Orada ne bizim istediğimiz gibi, ne inandığımız gibi bir projeyi ayaklandırmak mümkün değil. Tutan seyredilen dizilerin de durumu tuhaf. Hepsine baktığınızda toplumun o anki anlık reaksiyonuyla ilgili olduğunu görüyorsunuz. Mesela hatırlarsanız Asmalı Konak'ın tutması bile renkleriyle ilgiliydi. O zamana kadar bir kenarda yatan 'color correction' fonksiyonunu biri keşfedince, Asmalı Konak diğer dizilerin arasından sıyrılıverdi. Yani kestirilemeyen izleyici tepkileriyle bizim istediğimiz türden bir işi idame ettirmek, sırf reklam alsın diye varolan bir iş yapmak mümkün değil.

Şu halde, filmin getirisi ve götürüsü ne olursa olsun, gittiği yere kadar istediğimiz gibi filmler yapacağız diyebiliyor musunuz?
Tabii ki. Dümeni başka yöne kırmak gibi bir durum söz konusu bile olamaz. Zaten bu film,

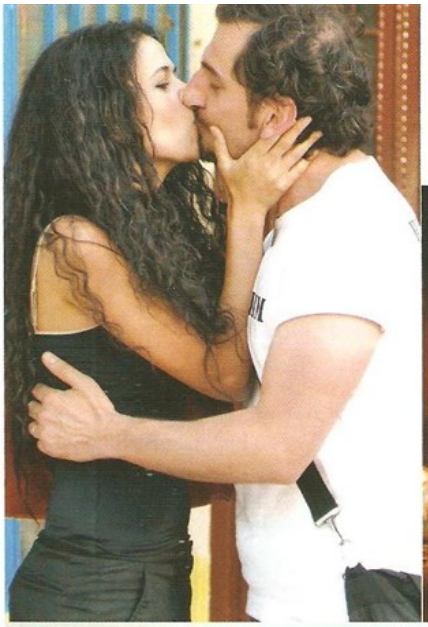

Murat Akkoyunlu Necati'nin arkadaşı Selami rolünde.

izleyiciyi selamlama, nasıl işler yapacağımızı, derdimizi, kendimizi, ekibimizi anlatma filmiydi bir nevi. Hedefimiz de, bu filmdeki gibi kimseyle para için uğraşmamak, mümkünse kendini idame ettiren filmler çekmektir. Gerisi de benzer çizgide işlerle gelecektir. Yani gidip "Hababam Sınıfı" çekecek halim yok...

Peki bu filmle bir anlatım tarzı size özel bir film şekli belirdi mi kafanızda? İstediğinizi perdeye aktarabildiğinize inanıyor musunuz?
Filmin geneliyle ilgili öyle çok hesaplı kitaplı bir tutumumuz yok aslında. Ancak benim filmde uyguladığım ve yapmayı sevdiğim bir şey, filmin son 20-30 dakikasında hikayeyi toparlayıp, son hızda finale erdirmek, öyle bir yapıyı oturtmaktı. Onu başardık. O dakikalar benim sevdiğim dakikalar anlayacağınız. Film boyunca önce Tim'in, sonra Selami'nin ve mafyanın hikayesini anlatıp sonra bunların hepsini son dakikalarda birleştiriyoruz. Bu da bir yöntem bizim için.

Filmde Necati'nin mazisine dair, özellikle çocukluğuyla büyüdüğü zamana kadar olan aralıkla ilgili çok fazla detay yer almıyor. Bu durum bir yandan karakterin abartılı konumuna destek olurken, bir yandan da onu eksik bırakıyor. Sizin böyle bir tercihte bulunmanızın sebebi ne olabilir?
Necati, bizim böyle sağda solda görüp de, tanımadığımız, tanımlayamadığımız, hani bu adam nerede yaşıyor, nasıl bir mahallede oturuyor, nereden çıkmış, nasıl şimdiye kadar başına bir iş gelmemiş diyeceğimiz türden bir adam. Çok görürüz öyle insanları sonuçta. Biraz olduğu gibi kalmasını, gizli kalmasını istedik. Aslında senaryoda onun geçmişiyle, kendisiyle ilgili sahneler vardı. Bunları çektik de, ancak kurgu aşamasında bunun karakteri başka bir seviyeye taşıyacağını düşünüp çıkardık. Filmin ihtiyacı olmayan bir dramatik etki barındırmasını istemedik. Yoksa bu adamın hayatından öyle dramatik bir durum çıkarmak çok kolay gibi geldi bizlere. İstemedik onu. Ama çektiğimiz sahneler duruyor. DVD'ye koyacağız, meraklısı için.

Sinema ile alakalı bir ana karakter seçince, ister istemez filmde, filmin çekildiği memleketin sinemasıyla ilgili iğnelemeler de göze çarpıyor. Necati üzerinden böyle bir niyet söz konusu mudur? Mesela Necati'nin "ilk" deneysel senaryosuz film takıntısı gibi...
O çok ilginç bir mesele. Ülkemizdeki sinema aleminde son zamanlarda böyle bir adet çıktı. Her şeyi bir ilk olarak lanse etmek gibi bir hastalık. İlklerin filmi geyikleri bitmek bilmedi. Bilmem nenin ilk kullanıldığı film, ilk bilmem ne filmi vesaire. Bir de rakamlarla konuşan, rakamların filmin kalitesini belirlediği hikayeler söz konusu. Filmin bütçesi, gişesi, nedense çok önemli olur oldu. Necati'de bu çok daha masum bir biçimde, ilk deneysel senaryosuz filmi çekmek suretiyle vuku buluyor en azından. Ama o da bir profil bizim memleketten. Necati'yi gören genç sinema öğrencisi çocuklar mesela, "Aaa ben bu adamı tanıyorum" diyorlar. Okullarında çok görüyorlar Necati gibisini. Dertlerini biliyorlar. Hedefimiz biraz da bu tür genç insanlarla ortak paydada buluşmak zaten. Filmin 18 yaş çevresine ulaşması... Onların filmi sevmesi... ■

Çekimlerin çoğu Taksim ve Karaköy civarında gerçekleşti.

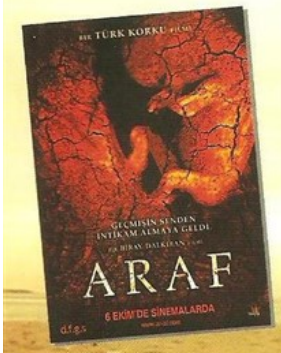

"KÜRTAJI tartışmaya açıyoruz!"

Reklamlar ve kısa filmlerle yönetmenlik kariyerine başlayan Biray Dalkıran'ın ilk uzun metrajlı filmi Araf bu ay vizyonda. Bir kadının, yaptırdığı illegal kürtaj sonrasında yaşadığı korku dolu olayları konu eden film, dramatik öğelere ve sürpriz bir finale sahip. MURAT EMİR EREN

Yerli sinemadaki hareketlenme, tür filmlerinin de nasiplendiği bir ivmeye gebe. Korku ise bu türler içersinde en çok rağbet göreni. Genç yönetmen Biray Dalkıran'ın ilk uzun metrajı Araf da korku öğelerini, dini ve ahlaki ikilemlerle harmanlayan bir film. Filmin temel çatışması kürtaj meselesi üzerinde dönüyor. Ancak Dalkıran'a göre Araf'ın çok farklı yönleri de var ve film sadece kürtajla ilgili bir "öcü" hikayesi değil. Biray Dalkıran'a gelince. Kendisi 1976 yılında öğretmen bir anne ve öğretmen bir babanın evladı olarak dünyaya gelmiş. Doğma büyüme İstanbullu, öğrenimini Beykent Üniversitesi'nde sinema üzerine yapmış genç bir sinemacı. Kısa filmleriyle ödüller kazanıp, ardından reklam ve klip çekerek hayatını idame ettiren Dalkıran'ın oldukça yoğun bir çalışma düzeni varmış esasen. Bunlardan yakasını alabildiği üç sene içersinde ise Araf'ı kaleme alıp, yönetmeye karar vermiş.

Uzun bir süre reklam yönetmenliği yaptınız. Bu kadar yoğun giden bir işin arasında sinemaya yönelmenize ne sebep oldu? Yola nasıl çıktınız?
Bundan üç yıl evvel bir arkadaş toplantısında anlatılan bir hiklayeden yola çıktık esasında. Zaten filmin senaryosuyla o zamandan beri uğraşıyorduk. Hikaye de, kürtaj yaptırdıktan sonra doğmamış kızıyla ilgili tuhaf hayaller gören, sıkıntılar yaşayan, en nihayet ortadan kaybolan bir kadınla ilgiliydi. Elbette kadıncağız daha sonra bir tatil beldesinde ortaya çıkıyordu. Olanlar yüzünden kafa dinlemeye gitmiş... Her şey bir yanlış anlamaydı. İnsanlar kafalarında türlü türlü kurgular kurmuşlardı. Ama bu hikaye bize fikir verdi, ilham verdi. Ve aklıma gelen şeyler de çok hoşuma giden bir hikayeye dönüştü. Aralık ayında senaryo bitti ve filmi çekmek için harekete geçtik.

Filmin prodüksiyon aşamasında neler oldu? Çekimler nasıl gerçekleşti?
Sinema televizyon öğrencisinin en büyük hayali elbette günün birinde uzun metrajlı filmini yönetmektir. Ben de bunu istiyordum elbette. Ki bunu yaparken biraz da taşın altına elimi koyup, kendi hikayemi çekmeye soyundum. Ben finans kaynağı bulmadım. Bu tür bir filmi eli yüzü düzgün bir biçimde tamamlamak yarım milyon dolara mal olur. Ama ben reklamda çalıştığım ekibimle senelerdir çalıştığım için, senaryo bittikten sonra şahsi kredimi kullandım, cüzi ücretlerle ve sponsorsuz olarak aynı ekiple tamamladık filmi.Yapımcıların farklı filmlerle ilgili bir kaç teklifi olmuştu onları istemedim. Filmde ünlü isimlerin yer alması gibi şeylere meyletmedim. Çünkü nasıl bir film çekerek başlarsam öyle bir imajım olacağını biliyordum. Ben imajımı böyle bir filmle yaratmak istedim. Daha çok yönetmen sinemasına yakın, kendi stili olan, eli yüzü düzgün filmler çeken bir isim olmak istiyorum. Yani ille de korku filmi çekeceğim diye bir şey de yok. Derdim iyi filmler çekmek. Benim iki kısa filmim de korku türündeydi, Araf da öyle ama gerisi böyle gelecek diye bir şey yok. Yine de söyleyeyim, benim sürekli izlediğim sinema türü de yine korku türüdür. Yine en zorlayıcı planlar, en iyi müzik kullanımı, en iyi psikolojik tahliller korku türünde yer alır. Korku filmi çekerken en ufak hatada film komediye dönebileceğinden işiniz zordur.

Ki bu tür tepkiler alan örneklerini geçtiğimiz sene izlemiştik...
İnanır mısınız ne çektiysem onlardan çektim zaten. Yani o iyi gişe başarısı olan ama ismini anmak istemediğimiz film, her zaman karşımıza çıktı ne yazık ki. Filme henüz başlamamışken "Ağabey aman komik olmasın X film gibi olmasın akıbeti" diyenler oldu. Bunu da ekiple konuşurken oyuncularla konuşurken şöyle çözdüm. Yani yapmak istediğim işe, daha önce reklamda yaptığım işlere, kısa filmlere bakın ve karar verin dedim. İş ilerlemeye başladıkça zaten iyi ki seninle yapıyormuşuz bu işi dediler. Kafalarında bir soru işareti kalmadı. Oyunculardan zaten Akasya Asıltürkmen benim çok sevdiğim biri, çok da yetenekli bulduğum bir insan. Murat Yıldırım ileride ismini daha çok duyacağınız birisi. Hepsinden önemlisi bu isimlerin ve kadromuzun çoğunun konservatuar mezunu, kamera deneyimi olan ve işinin ehli insanlar olmaları.

Başrol oyuncularından Murat Yıldırım, televizyondan da tanıdığımız bir sima.

Yeniden hikayeye dönersek. Kulağınıza çalınan gerçek hikayeden ne kadarı filmin hikayesine geçti?
Bir kere başta anlattığım hikayeden kadının başına gelenlerin spekülasyondan ibaret oluşunu elbette görmezden geldik. Yani daha çok "kayıp zannedildiği ana kadar olan kısım"la ilgilendik. Onun yerine, illegal yollarla kürtaj yaptırmış bir kadın karakter yarattık. 16 haftalık bir bebeği kürtajla aldırıp hem dinen hem tıbben yasaklanmış bir işe bulaşmış olduğunu varsaydık. Dinen yasak olmasının sebebi 16'ıncı haftada ruhun bedenle buluşması. Onun artık bir ruhu var ve onu kimse alamaz. Yasal olarak da, yani tıbben de annenin masada kalma ihtimali olduğundan 16 haftalık bir hamilelik de kürtaj yapılamaz. Bu nedenle filmde gerçekleşen kürtaj olmaması gereken bir kürtaj. Peşinden ise, bir evladın annesine olan özlemi başlıyor aslında.

Peki film meselenin dini ve ruhani tarafından mı yaklaşıyor konuya? Zira tıbben bir süre söz konusu olsa da, zorunlu haller dışında kürtaj gebeliğin her evresinde dinen günah sayılıyor.
Evet gebe kişinin yaşamı söz konusuysa, bebek zaten sağlıksız doğacaksa, ölü doğacaksa kürtaja izin verilmiş ama ötesine verilmemiş. Ama filmin yaklaşımı sadece meseleyi dini açıdan ele almakla sınırlı değil. Çünkü bizler senaryoyu yazarken de çekerken de şuna dikkat ettik. Türkiye'de yaşıyoruz. Örfümüze, adetimize, dinimize bağlı kalacağız. Ha ama benim işim de yönetmenlik. Bu konularda fikrimi belirtmek ya da yönlendirme yapmak durumunda değilim. Şahsi fikrim de beni ilgilendirir. Bu nedenle senaryomuzu din bilimcilere, genel cerrahlara, tıp adamlarına defalarca götürdük incelettik. Onların onayıyla son halini aldı. Öyle çekildi. Böylece filmin ortada kalmasına yardımcı olduk. Ama söyleyeyim. Ben tıbben ve dinen yasak olan kürtaja karşıyım. Ve şuna da kızıyorum. Türkiye'de bu konu söz konusu olduğunda nedense herkes çekimser kalıyor. Konu tartışılmıyor bile. En azından istiyoruz ki biraz konuşulsun bu iş. Konuyu tartışmaya açıyoruz. Ancak kesinlikle "kürtaj olmayın yoksa cezalandırılırsınız" gibi bir mesajımız yok. Filmde ana karakterimiz Eda'dır. Kürtajı yaptıran, korkuları yaşayan, izleyicinin korkmasını, üzülmesini sağlayan, trajediyi yaşayan Eda'dır. Yoksa tutup kimsenin kendisine pay biçeceğini sanmıyorum. Biz sınırda kalmayı denedik ve başardık.

Filmin genelinde farklı bir görsel üslup dikkat çekiyor.

Kürtajla ilgili bir hikayede başına türlü işler gelen ve psikolojik olarak şiddete maruz kalan karakter yine kadın. Peki işin baba kısmında neler oluyor? Babayla ilgili filmin söyledikleri yok mu?
O filmin sürpriziyle ilgili biraz. O nedenle o konuyu çok konuşmak istemiyoruz. Seyircinin tadı kaçabilir. Ama şunu söyleyebilirim. Bu sorduğunuz meseleyle ilgili film bir yerinden sonra dümeni fena halde kırıyor ve şaşırtıcı olabilecek bir yere erişiyor. Baba da hikayeye dahil yani. Sürpriz bir son ve filmin sonunda bir kaç yere önemli göndermeler var. Şimdi söyleyemeyeceğimiz şeyler tabii. Bu konuda da izleyicinin sır tutmasına güveniyoruz. Tekrar söyleyeyim bu film sadece bir korku filmi değil aynı zamanda bir dram filmi.

Filmin dağıtım ve yeniden çevrim haklarını almak için bir amerikan şirketi sizinle kontak kurdu. Bu nasıl gerçekleşti?
Peri masalı gibi bir şey o. Bizim özel hiçbir çabamız olmadı Hollywood'a açılmakla ilgili. Film vizyona girdikten sonra filmi ABD'deki şirketlere DVD olarak yollamak gibi bir opsiyonumuz olabilirdi. Ancak buna bile gerek kalmadan hadise gerçekleşti. Filmin fragmanını internet sitemize ekledikten sonra, Orlando'da Burak isimli bir vatandaşımız bu fragmanı izlemiş. Sonra da üşenmeyip fragmana ingilizce altyazı yazmış, internette görüntü paylaşma siteleri arasında en büyüğü olan "youtube" sitesinde yayınlamış. Bunun üzerine bize site üzerinden bir mesaj geliyor. Gold Circle film şirketinden gelen mesajda özetle "Filminizin fragmanını izledik, bu film tam bizim tarzımız. Filmin dağıtım ya da yeniden çevrim hakkını almak isteriz" deniyor. Ben önce birisi dalga geçiyor sandım. Ancak mesaja, mesajda adı geçen şirket yetkilisinin kendi email adresinden cevap verip de, aynı ciddiyetin sürdüğünü gördüğümüzde artık teklifin gerçek olduğunu idrak edebildik. Şirket Gold Circle diye bir şirketti ve benim en sevdiğim gerilim filmlerinden White Noise'u çekmiş bir şirketti bu. Benim için elbette mutluluk vericiydi. Bu olayın üzerine filmin kopya sayısı da arttı. Bu olayda da en çok önemsediğim şey şu. Hep istemişimdir bizim bir yönetmenimizin çektiği filmi, Hollywood gibi baskın bir gücün dünyaya dağıtmasını... Bu şimdi benim başıma geldi. Ve bu önemli. Çünkü hiçbir eksiğimiz yok. Ben filmde George Lucas'ın Star Wars'u çektiği kameralardan farklı bir kamerayla çalışmadım. Aynı tür kamerayla çalıştım. Peter Jackson'ın King Kong'da kare kare oturup uğraştığı Inferno adlı aletle çalıştım -ki korkunç pahalı bir alettir-. Bunun gibi şeyler... Dediğim gibi sadece hikaye ve bakış açısı açısından bizlerin oradan eksiği olabilir. Aramızdaki tek fark bu. Bir de onların yemek için ayırdığı parayla bizler film çekiyoruz işte.

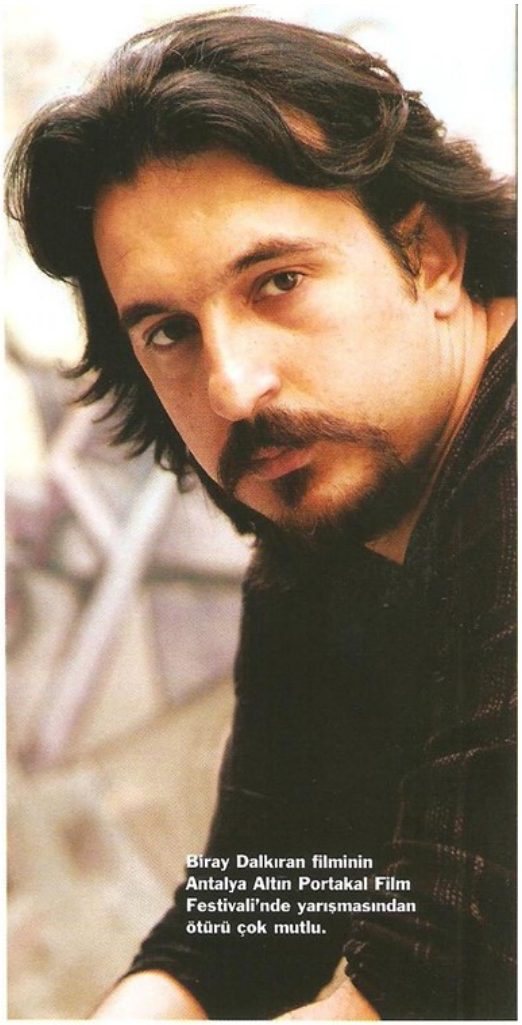
Biray Dalkıran filminin Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde yarışmasından ötürü çok mutlu.

Filmden beklentileriniz neler?
Beni reklamdan bilirler. Reklamı çektikten sonra gerçekten iyi olduğunu düşünüyorsam iyi olduğunu söylerim. Kötüyse de yaptık ama kötü oldu derim. Bu film için o nedenle içim rahat. Gönül rahatlığıyla iyi olduğunu söyleyebiliyorum. ABD'den aldığı teklif, Antalya Film Festivali'nde yarışmaya seçilmesi gibi göstergeler de doğru bir iş yaptığımıza işarettir zaten. Üstelik filmin yarıştığı filmler de çok önemli isimlerin filmleri. Benim için sevindirici bir şey. Yine de halkın tepkileri benim için çok önemli. Ama ben yönetmenlikten para kazanıyorum ve ne denirse densin bu işi yapacağım. ■

"Reha Erdem"

Türk Sineması gur

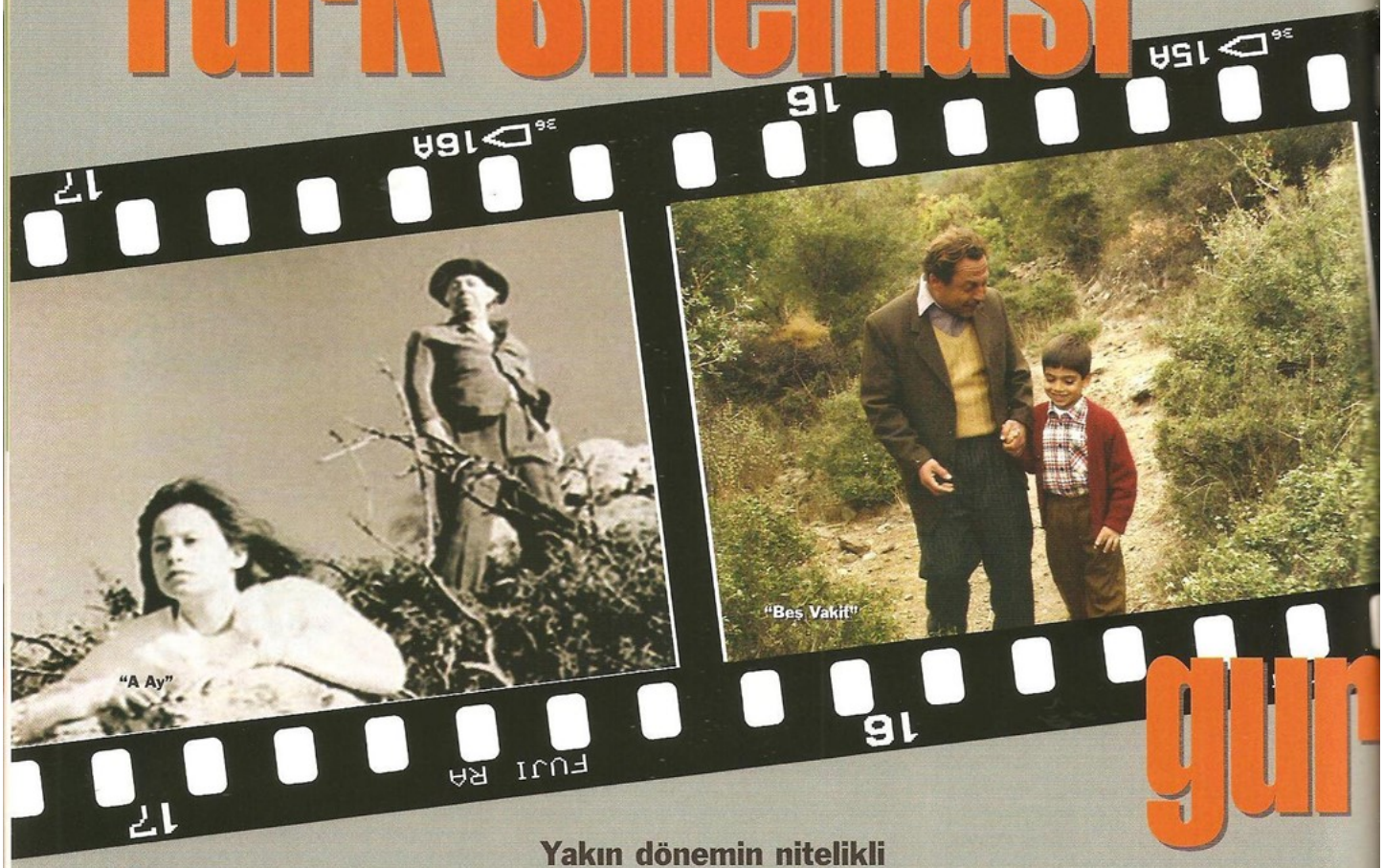

Yakın dönemin nitelikli filmlerine imza atan yönetmen Reha Erdem'in, yeni filmi "BEŞ VAKİT" bu ay sinemalarda. Henüz onunla tanışmamış sinema seyircileri için çok da geç sayılmaz. Dileyenler açığı kapatmak için yönetmenin önceki üç filmini ele aldığımız ve onunla son filmi üzerine küçük bir söyleşiye de yer verdiğimiz bu dosyadan da faydalanabilir.

MURAT EMİR EREN

Kamer "A Ay"ak hizasında kayıyor. Yerler tahta, üzerinde tüyleri dökülmüş eski bir halı. Köklü bir geleneğe delalet. Zemindeki tahtaların çivisi çıkmış, bazısınınki çürümüş. Vaziyet vahim. Odanın az ötesinde ise bir adam, gedikleri giderdiği gibi, yeni parçalarla zemine destek atıyor. Çürümüşü onarıyor, yerinden oynamışı yerine oturtuyor; zeminin orijinal yapısını bozmamaya gayret ederek. Yüzü pencereye, pencerenin dışındaki ülkesine ve aynı zamarda dünyaya dönük. Reha Erdem'in bir "sinemacı" olarak uzun zamandır yapmaya çalıştıklarını anlatmanın ona en yakın yolunu yine sinemanın içinde bulup, senaryoya dökmemizde bir kabahat yoktur umarız. Erdem, 20 yıla yakın bir dönemi kapsayan yetişme sürecini, "Beş Vakit" ile artık olgunlaşma evresine getirmiş önemli bir isim. 90'lardan itibaren değişme ve güçlenme çabası içine girip şimdilerde ciddi bir hareketlenme yaşayan Türk Sineması içinde her daim kaliteyi yukarıda tutma çabasında olmuş bir yönetmen. Sadece Türk Sineması için değil Dünya Sineması için de kazanç olabilecek bir potansiyel taşıdığını her filmiyle biraz daha anladığımız yönetmenin nasıl olup da 20 yıllık bir dönemde unutulmayan, etkisinden yitirmeyen işler üretebildiğini anlamak maksadıyla ilk filmi "A Ay"dan başladık filmografisini incelemeye.

"A Ay"

Yıl 1989, Erdem'in Paris'teki eğitimi bitmiş. İstanbul'da ilk uzun metraj filmini çekmiş bulunuyor. Filmin oyuncu kadrosu, Yeşim Tozan, Gülsen Tuncer, Nurinisa Yıldırım ve Münir Özkul'dan mütevellit. Film, Erdem'in şahsına münhasır özelliklerini birebir yansıtıyor. Yazının girişindeki ilk cümle de (kamera hareketi vesaire) "A Ay" ve Reha Erdem sinemasıyla tanışmamızın başlangıcına işaret ediyor zaten.

"A Ay", adadaki aile köşkünde yaşayıp, üzerinden çıkarmadığı beyaz mürebbiye gömleğiyle deliliğin sınırlarında salınan Yekta'nın öyküsü. Halaları Neyir ve Nüket'in, Sırrı Bey ve çorbasının, Yekta'nın annesinin, binip gittiği yeşil kayığın, Adalar'daki metruk köşklerin, sessizliğin, delilik deyip geçilemeyecek ruh anlarının öyküsü. Sükunetle başlayıp, aynı biçimde devam eden bu ilk film, Erdem'in usta işi mizansenlerle bizleri selamladığı bir gizli hazine. Açılış se-

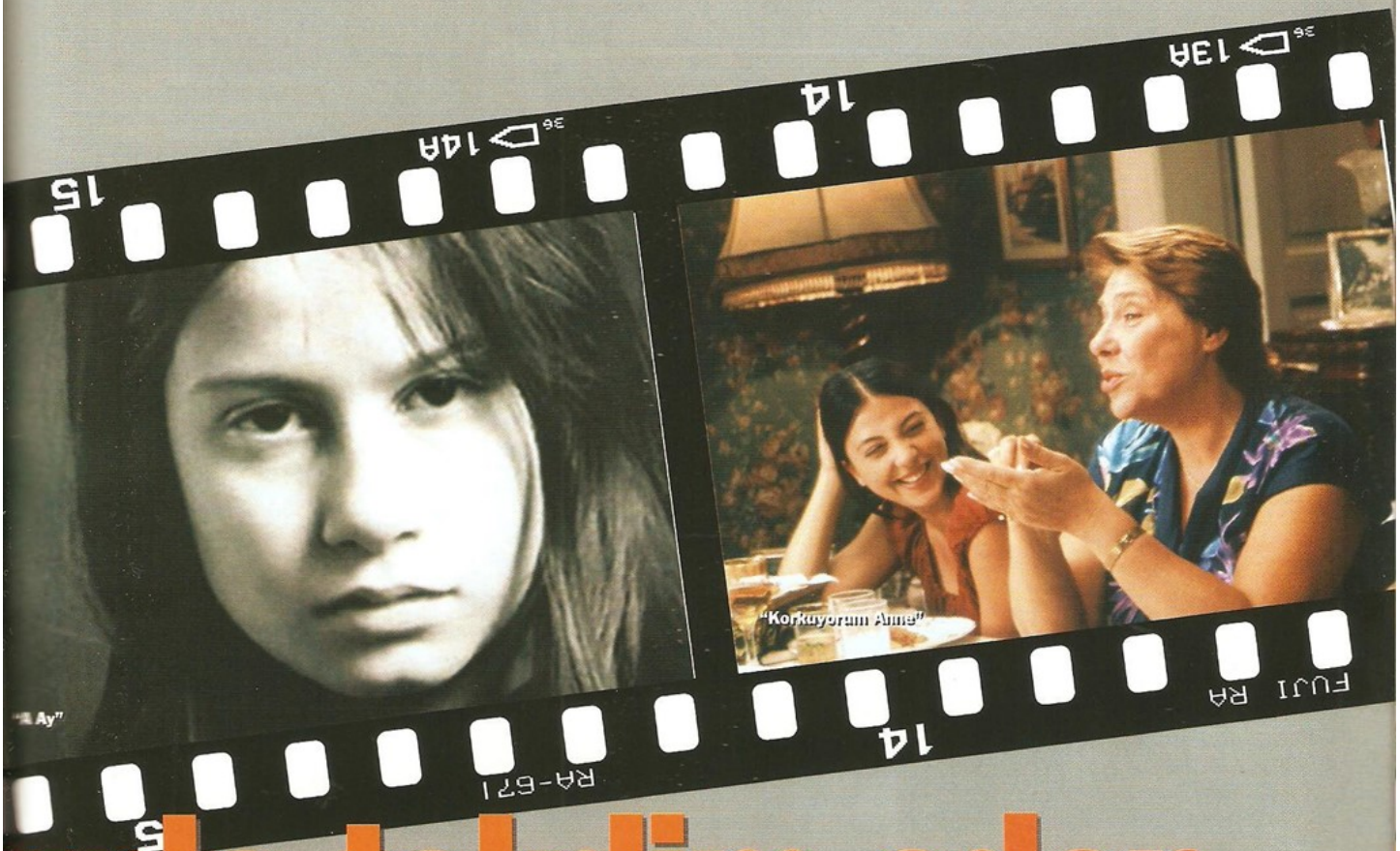

...rla takdim eder...

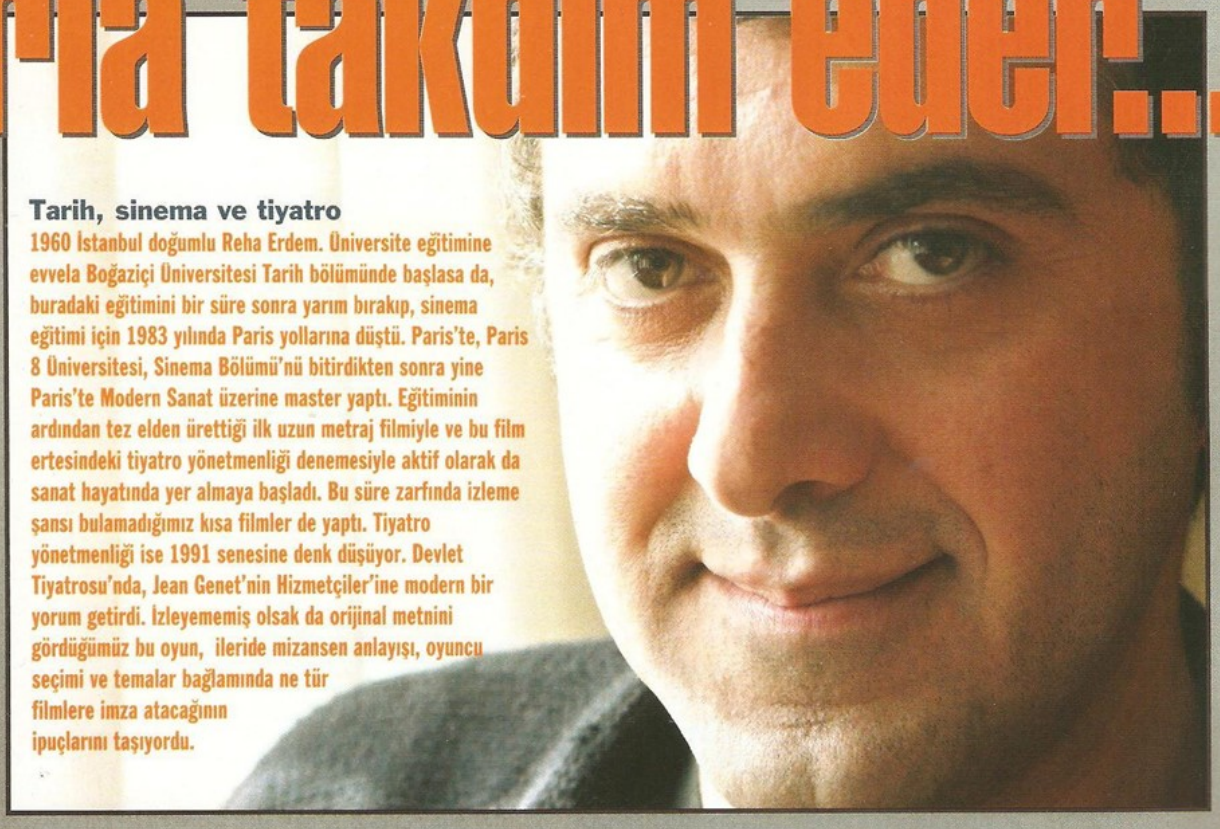

Tarih, sinema ve tiyatro

1960 İstanbul doğumlu Reha Erdem. Üniversite eğitimine evvela Boğaziçi Üniversitesi Tarih bölümünde başlasa da, buradaki eğitimini bir süre sonra yarım bırakıp, sinema eğitimi için 1983 yılında Paris yollarına düştü. Paris'te, Paris 8 Üniversitesi, Sinema Bölümü'nü bitirdikten sonra yine Paris'te Modern Sanat üzerine master yaptı. Eğitiminin ardından tez elden ürettiği ilk uzun metraj filmiyle ve bu film ertesindeki tiyatro yönetmenliği denemesiyle aktif olarak da sanat hayatında yer almaya başladı. Bu süre zarfında izleme şansı bulamadığımız kısa filmler de yaptı. Tiyatro yönetmenliği ise 1991 senesine denk düşüyor. Devlet Tiyatrosu'nda, Jean Genet'nin Hizmetçiler'ine modern bir yorum getirdi. İzleyememiş olsak da orijinal metnini gördüğümüz bu oyun, ileride mizansen anlayışı, oyuncu seçimi ve temalar bağlamında ne tür filmlere imza atacağının ipuçlarını taşıyordu.

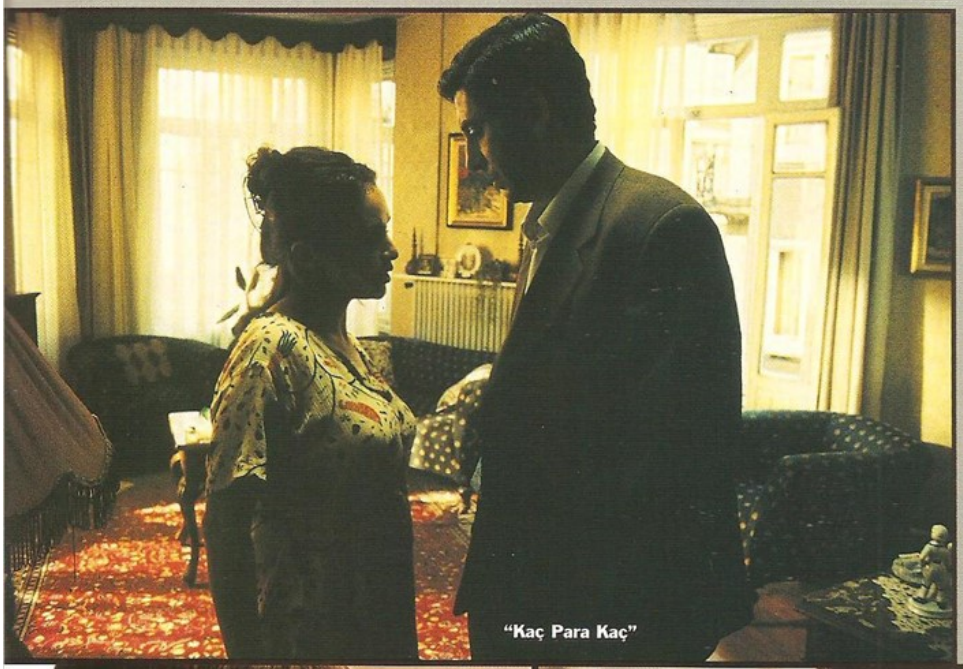
"Kaç Para Kaç"

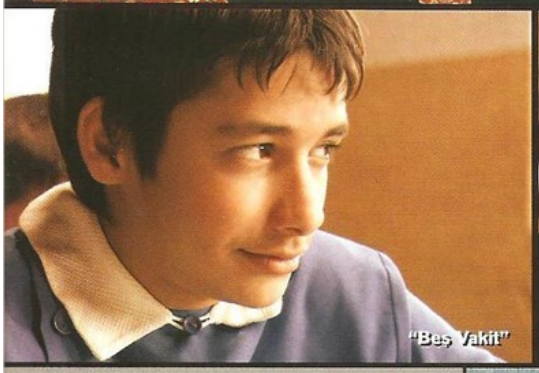
"Beş Vakit"

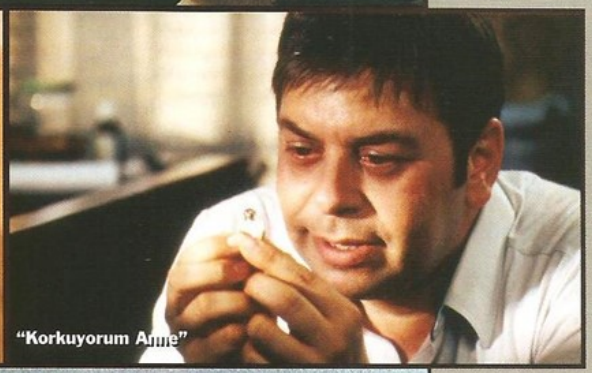
"Korkuyorum Anne"

kansından itibaren Erdem'in kamerasına olan hakimiyeti dikkat çekici boyutlarda. Diğer filmlerinde de yer alan tekrarlar ve kesik kesik yakın planlar da "A Ay"'ın zengin mönüsünde (biraz ham olsalar da) mevcut. "A Ay", Yekta ve halası Nüket Seza'nın yaşadığı yarım kalmış (bırakılmış) köşk üzerinden, aile sırlarının, acıların peşinden koşuyor. İnsan hayatından çekip giden her anın, her şahsın, her çilenin, her rüyanın nesilden nesile, insandan insana geçen ağırlığına işaret ediyor. Bu nedenle de hayli hüzünlü, hüzünlü olduğu kadar da ürkütücü bir film. Mekan seçimi, replikleri, senaryosu ve görüntü yönetimiyle bir ilk film için hayli güçlü. Ancak filmde Erdem'in özellikle kurgu konusunda bir arayış içerisinde olduğu aşikar. Bununla beraber, senaryosunu yine kendisinin yazdığı sonraki filmlerinde de tıpkı "A Ay"'da olduğu gibi travmatik karakterlere yer vereceğine dair ilk işaretleri bu filmle alıyoruz.

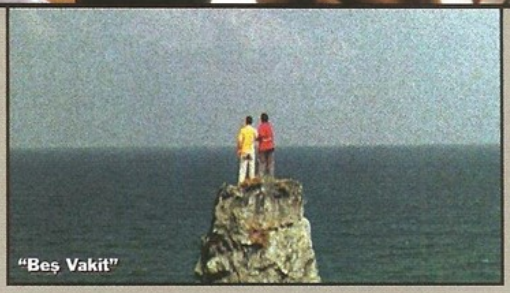
"Beş Vakit"

"Kaç Para Kaç"

"Ay Ay"ın peşinden, reklamcılık hayatına başladı Erdem. 1993 yılında, kadim dostu Ömür Atay ile birlikte yüzlerce başarılı reklam filmine imza attıkları Atlantik Film'i kurdular ve o vakitten itibaren hiç ayrılmadı yolları. Erdem'in, "A Ay" sonrasındaki tüm filmlerinin yapımcılığını Ömür Atay üstlendi. Bunların ilki ise, Erdem'in ilk filminden 10 yıl sonra 1999'da çektiği "Kaç Para Kaç"tı.

1999 yılında gösterime giren "Kaç Para Kaç", son derece profesyonel bir prodüksiyondu. Filmde Erdem, "A Ay"daki "yalnız" ahvalinden uzaktı, ama kendi kumaşına yabancılaşmadığı da aşikardı. Senaryo yine kendisine aitti. Oyuncu kadrosunda ise Devlet Tiyatrosu ve Şehir Tiyatrosu kökenli isimler vardı. Taner Birsel başrolde döktürürken, Bennu Yıldırımlar, Bülent Emin Yarar, Engin Alkan, Zuhal Gencer gibi isimler de ona eşlik etmekte zorlanmıyorlardı. "A Ay"'a nazaran çok daha hareketli bir film olan "Kaç Para Kaç", Erdem'e has benzer takıntılara ve çok kudretli bir anlatıma sahipti. Erdem'in reklam filmlerinden sinemasına ince eleyip sık dokuyarak dahil ettiği yenilikler ise filmin meziyetleri arasındaydı. Sanat yönetimi, kurgu anlayışı, görüntü yönetimi gibi hususlarda yeni bir ana damara eriştiğini gözlemlemek de mümkündü elbette. "Kaç Para Kaç"ın kapanış ve açılış sekansında yer alan tematik uslup (havada uçuşan para), Erdem'in hikayenin ya da etkileyici bir finalin değil kavramların peşinde dolaştığını bir kez daha tebliğ ediyordu. Finalin etkileyiciliği ise yine bir kavramı, belli başlı travmatik bir öğeyi sivriltmesinden ileri geliyordu. Erdem, parayı ve paranın -daha önceden varolmadığı- bir hayata yapabildiklerini temel alıp, Taner Birsel'in canlandırdığı Selim üzerinden bu hususta bir laboratuar çalışması gerçekleştiriyordu. Kendi halinde bir esnaf olan Selim'in, yanlışlıkla bir çanta dolusu paraya sahip olmasıyla başlayan hikaye, bir yandan da modern bir kara film gibi ilerliyordu. Özellikle Selim'in, "yanlışlıkla çantasını aldığı veznedar"la vapurda karşılaştığı ve aralarındaki kovalamacaya yer veren o müthiş sekans, adeta bir ders niteliğindeydi. Velhasılı Erdem, oyuncularından aldığı müthiş performansların da büyük yardımıyla "Kaç Para Kaç"'ta dört dörtlük bir iş ortaya koymuştu. "A Ay"daki auteur tavrının ötesinde duruyor, daha komplike bir sinemacı olarak göz alıyordu. Filmin ana karakteri Selim ise, tıpkı "A Ay"'ın Yektası gibi yalnız, içine kapanık ve bastırılmış hislerini dış etkenlerle (para) ortaya çıkaran, travmaya meyleden bir karakterdi. Film Türkiye'yi En İyi Yabancı film dalında aday adayı olarak Oscar ödüllerinde temsil etti Yurt içinde de bir çok ödül kazandı. "Kaç Para Kaç"'la benzer bir şablona sahip olan "Korkuyorum Anne" ("İnsan Nedir ki") içinse 5 yıl beklememiz gerekti.

"Korkuyorum Anne"/"İnsan Nedir ki"

"Kaç Para Kaç" ve "A Ay"'ın aksine, mizahi yönü daha ağır basan bir filmdi "Korkuyorum Anne". Başrollerini Ali Düşenkalkar, Köksal Engür, Işıl Yücesoy, Bülent Emin Yarar, Turgay Aydın, Arzu Bazman, Şenay Gürler ve Aydoğan Oflu'nun paylaştığı film şüphesiz bu müthiş kadrosuna da çok şey borçluydu. Filmin ilk gösterim ismi olan "İnsan Nedir ki" ise, Erdem'in insan denen mahluka, kendi çevresinden, İstanbul üzerinden yola çıkarak getirdiği bir sorgulamaydı (Tıpkı bir önceki filminde parayı sorguladığı gibi). Yine çok katmanlı bir senaryo söz konusuydu ve Erdem; etine, buduna, böbreğine, bel ağrılarına, dalağına, nefes alıp vermesinden, düz tabanlığına kadar, karakterleri yoluyla insa-

nın en basit ve savunmasız haline erişmeyi deniyordu. Çeşitli insan profilleri çıkardığı karakter güruhu içerisinde ise her birine eşit yönde kıymet biçip her birinin öyküsünü aksatmadan anlatıyordu. Hikayedeki ana karakter olarak Ali'nin bu kez psikolojik bir etkiyle değil, bir darbe sonucu travma geçiriyor oluşu ise, filmin başlangıcından itibaren kendini hissettiren ilkel insan arızalarıyla birebir örtüşüyordu. Ne "A Ay"'da olduğu gibi ergenlikten, rüyalardan ve geçmişinden etkilenen bir karakter, ne de "Kaç Para Kaç"'ta olduğu gibi bastırılmış hislerinin karşısında kendisini kaybeden birisi yoktu. Bu kez her şey en basite indirgenmişti.

"Korkuyorum Anne", 2004 yapımı olmasına rağmen türlü talihsizlikle ancak geçtiğimiz sezon vizyona girebilmişti. Film, 2005 yılında Antalya Film Festivali'nde de yalnızca En İyi Senaryo ödülüne layık görülmüş, ne yazık ki büyük ölçüde görmezden gelinmişti. Ama filmin fanatik bir hayran kitlesine sahip olduğunu söylemeden geçemeyiz.

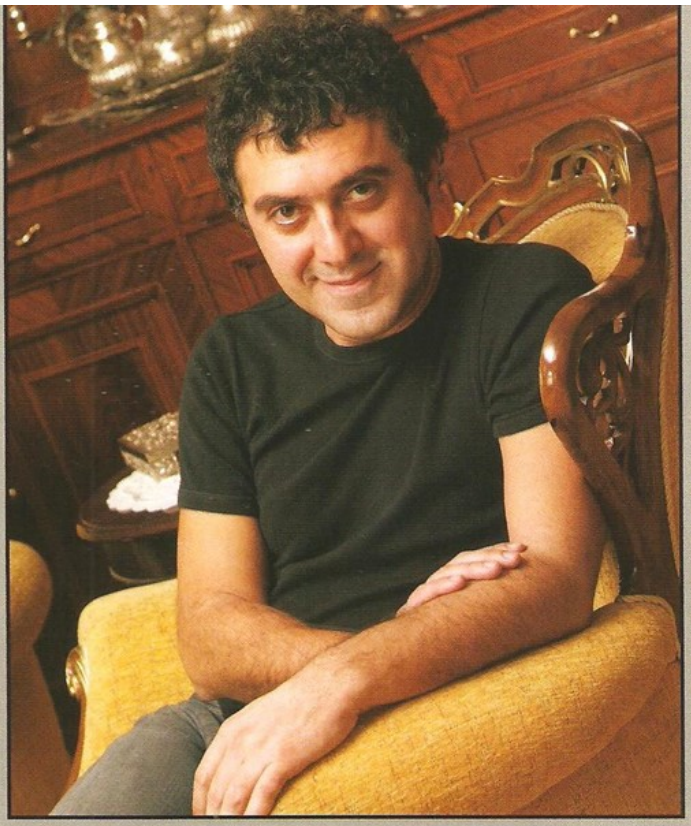

Erdem'in, yurtiçi ve yurtdışı festivallerde (Toronto, Roma ve Pusan Uluslararası Film Festivalleri) çok iyi tepkiler alan son filmi "Beş Vakit", bu yılki İstanbul Film Festivali'nde En İyi Türk Filmi seçildi ve FIPRESCI ödülünü aldı. Adana Altın Koza'da ise büyük ödülle birlikte dört dalda ödüle layık görüldü. Toronto'dan sonra ise film, Tribeca Film Festivali'ne 'anında' davet aldı.

"Beş Vakit"

"Kaç Para Kaç" gibi ayağı yere basan, "Korkuyorum Anne" gibi çetrefilli ve curcunalı bir film sonrasında, Reha Erdem'in "A Ay" benzeri bir sükunete bürüneceğini tahmin edemezdik elbette. "Beş Vakit"in izleyici üzerindeki tokat misali etkisinin temel sebeplerinden biri bu olsa gerek. Bu filmde Erdem'in peşine düştüğü şeyse zaman ve bir de geçmek bilmeyen zamanın çilesini en fazla çekenler olan çocuklar ve çocukluk mevhumu.

Bu ay gösterimde izleyeceğimiz filmin yönetmeniyle son filmi üzerine küçük bir röportaj yaptık.

Beş Vakit'i sizin açınızdan kişisel bir film olarak algılamamız mümkün müdür? Projenin ortaya çıkışı nasıl gerçekleşmiştir?

Kişisel olmayan, yani 'her şeyiyle yapana ait olmayan işleri' filmden sayamıyorum. Kendi filmlerimin de böyle algılanmasını diliyorum.

Düşüncesi, mekanı uzun süredir kafamda olan bir projeydi. 'Korkuyorum Anne'den sonra ritim değiştirmek için de uygun geldi.

Dört filminizde de çocukluk mevhumu bir şekilde hikayede yer ediyor. Beş Vakit'te ise çocuklar tamamen hikayeyi ele geçirmiş vaziyetteler. Zira yaşı geçkin karakterlerde bile bir "onlar da küçüklerdi ve birilerinin çocuğuydular" durumu mevcut Buna bağlı olarak filmin insanların zamanı algılayış biçimiyle alakalı olduğunu söyleyebilir misiniz?

'Beş Vakit' bir zaman filmi, 'gösterilemeyen' zamanı gösterme hevesinde bir film. Zaman derken sadece güneşin, saatin zamanından sözetmiyorum. İnsanın özellikle sert geçiş dönemlerinde başa çıkamadığı, alt alta üst üste içinde debelendiği kendi 'zamanı'ndan sözediyorum. Çocukluğun sonu, bir ölüm; büyüklüğün başlangıcı, bir doğum. Ölümden doğuma, kendi zamanını oluşturarak, kendi başına geçme ya da geçememe trajedisi. Hatta aynı süreci bazen (hatta çoğu zaman) filmdeki gibi baba ve oğul aynı zamanda da yaşayabiliyorlar. 'Geçememiş' bir babayla, 'geçme' acıları içindeki çocuk aynı zamanın içinde çakışabiliyorlar. Film 'büyük zamanın' içindeki bu kişisel zamanların peşinde.

Çocuk oyuncularla çalışmak zor bir iş mi?

Çocuklarla çalışmak zor değil, hatta büyüklerle çalışmaktan daha kolay diyebilirim. Çünkü çocuklar farklı deneyimlere daha açıklar. Yapacaklarıyla ilgili ön fikirleri yok, dolayısıyla bir şeyi yapmak için bir şeyi yıkmak gerekmiyor.

Filmlerinizin mekanlarla ilişkisi de önemli. Yaşadığınız mekan, sözgelimi Beş Vakit'i nasıl şekillendirdi ya da herhangi bir filminizi nasıl şekillendiriyor?

Varolan mekanlardan, kesip yapıştırarak, sadece o filme ait özel bir mekan oluşturmak için çabalıyorum hep. Çünkü filmlerin sadece kendilerine ait zaman ve mekanları olması gerektiğini düşünüyorum. 'Beş Vakit' bir şehir filmi de olabilirdi, ancak daha projeyi oluştururken, bu mekanın zaman dışılığı ve doğal zaman değişiminin çıplak ögelerini tuhaf bir zenginlikle sunması burayı seçme nedenimiz oldu.

Beş Vakit'te özellikle anlatım stilinizde de önemli bir değişiklik mevcut. Hem görsel hem işitsel açıdan. Bu değişikliğin, özellikle filmdeki kesif dinginliğin sebebi nedir?

Filmin ritmi bu. Anlamını da bu ritmi oluşturuyor zaten. Hep aynı ritimde film çekmenin 'stil' olmadığını düşünüyorum. Bir plan bir filmde 15 kare kullanıldığında anlamını buluyor, diğerinde 10 dakika sürdüğünde. Bir filmde diyaloglar başlı başına bir ritim malzemesi olabiliyorken, bir diğeri sessizliklerle kuruyor ritmini. Bunu sinemanın bütün ögeleri için söyleyebiliriz. Dolayısıyla her filmin ritmi kendine ait.

Beş Vakit beş ezan vaktine delalet, yani dini bir kavram. Ancak filmde böyle bir anlamı yok. Zaman dilimi olarak vazife görmesinin dışında, sadece bir şekilde yaşanan bir dini vecibeye işaret. Bu durum filmin muhafazakar bir yöne kaymasına mani olması için aldığınız bir karar mıydı?

'Beş Vakit'de dini öğeler önce bir kültürün öğeleri olarak var. Ezan, dualar, kurban, vs kültürümüzün parçaları. Ayrıca İslam dini de bütün diğer dinler gibi, zamandan sözeder hep, 'ilahi zaman'dan, maddi olmayan manevi, içsel insan zamanından. Film tema olarak değil ama bu ölçüde yaklaşıyor dine.

Filmlerinizde çekirdek bir kadro hakim. Oyuncularla ilişkileriniz nasıldır? Sette veya dışarıda filmin fikir sürecinde sizi nasıl etkiliyor?

Oyuncular filmlerin en büyük, en önemli öğeleri. Çoğu zaman daha yazarken belli oyunculara, belli yüzlere yazıyorum, daha kolay oluyor. Ama bu illa önceden bildiğim çalıştığım oyuncular olmasını zorunlu kılmıyor. Role uygun olduğu sürece ve en önemlisi anlaşabileceğim yani yeniliklere açık herkesle çalışabilirim. Nitekim yeni filmin kadrosu öncekilerden hayli farklı olacak.

Film Roma'da yarışma bölümünde yer alıyor. Avrupa'daki festivallerde ya da film nasıl değerlendirildi? Ödüller sizi ne derece ilgilendiriyor, ya da etkiliyor?

Film şu ana kadar her yerde ummadığım bir ilgiyle karşılandı, karşılanıyor. Bir insan daha ne ister! Bu da doğal olarak kendi yönümde cesaretlendiriyor beni, ödüllerin, festivallerin işte böyle bir anlamı var.

Son olarak; "Her gördüğünüzü gösterebiliyor musunuz? Gösterebildiniz mi?"

Ben gördüklerimin değil de 'göremediklerimin' peşindeyim. Böyle gidiyorum. (Tırnak içindeki soru, A Ay'ın vurucu repliklerinden biri.) ■

Vietnam'dan SETLERE

Martin Scorsese'nin asistanlığıyla başladığı sinema serüveninde senaristlik, yapımcılık ve yönetmenliği hep bir arada götürdü. Sinemaya başladığı 70'li yıllardan bu yana kışkırtıcı üslubuyla çektiği hemen her filmiyle tartışma yarattı. Özellikle konu ve müzik seçimiyle 68 kuşağının nostaljisini yaşadığını hep hissettirdi. "Büyük İskender" bozgunundan iki yıl sonra şimdi kendi ülkesinin yakın tarihindeki büyük felaketi ele alan filmi "World Trade Center" ile sinemalarımıza konuk olan Hollywood'un haşarı çocuğu, bu ay 60. yaşını dolduruyor. Bu vesileyle geçmişe dönüp bugüne kadar neler yaptığını hatırlamak istedik. Karşınızda bütün filmleriyle OLIVER STONE.

HAZIRLAYAN: EBRU ÇELİKTUĞ Fotoğraf araştırması: Özgür İpek

Seizure (1974)

Oyn.: J. Frid, M.Beswick, H.Villechaize
Bütçe: 250.000 CAD
Gişe: Bilgi yok.
DVD: Çıkmadı.

Oliver Stone'un ilk yönetmenlik denemesi bir korku filmiydi. Düşlerinde kendine musallat olan üç yaratığı, yeni romanında işlemeye başlayan bir yazar, bir hafta sonu bu yaratıkların ailesi ve misafirleri için korkunç bir tehdide dönüşmesi karşısında çaresiz durumda kalır. Kanadalı bir yapımcının desteğiyle çekilen bu ilk deneme, Stone'un kariyerinin başlangıcında önemsiz bir başarısızlık olarak yer aldı. Ama daha sonra yöneteceği filmlerin bazı temel özelliklerinin ipuçlarını bu ilk filmde bulmak mümkün: "Müfreze"deki aktüel kamera çekimleri, "Katil Doğanlar"daki video klip hızındaki kurgu yapısı, "Wall Street"teki milyoner karakteri vb. Bundan sonra yönetmenliğe ara verip senaryo yazmaya dönen Stone, Alan Parker'ın yönettiği ve gerçek bir olaya dayanan ama son derece abartılı ve ırkçı bir bakış açısıyla ele alınmış "Midnight Express/Geceyarısı Ekspresi"ni kaleme aldı ve en iyi senaryo uyarlaması dalında ilk Oscar'ın kazandı.

The Hand (1981)

Oyn.: Michael Caine, Bruce Mcgill
Bütçe: 6.500.000 CAD
Gişe: 566.000 USD
DVD: Çıkmadı.

Ünlü bir karikatürist olan Jonathan Lansdale (Michael Caine), karısıyla tartışırken geçirdikleri korkunç bir trafik kazasında, çizim yaptığı sağ elini kaybeder. Bu yüzden kariyeri büyük bir darbe yiyen Lansdale'in zaten çatırdamakta olan evliliği de iyice kopma noktasına gelir. Kaza yerinde bulunamayan el, bir süre sonra Lansdale'in canını sıkan insanların ortadan kaybolmasına neden olacaktır. Marc Brandell'ın "The Lizard's Tail" adlı romanından Oliver Stone tarafından senaryolaştırılan bu gerilim, 1961 yapımı "The Hands of Orlac" ve 1946 yapımı "The Beast with Five Fingers" ile benzer bir temayı işlemekteydi: bedeninden kopmuş, sahibine karşı gelenleri yok eden eller. Michael Caine'in buz gibi bir yüzle, halusinasyonları ile gerçeklik arasında geliş gidişlerini büyük başarıyla canlandırdığı film, ne yazık ki pek başa-

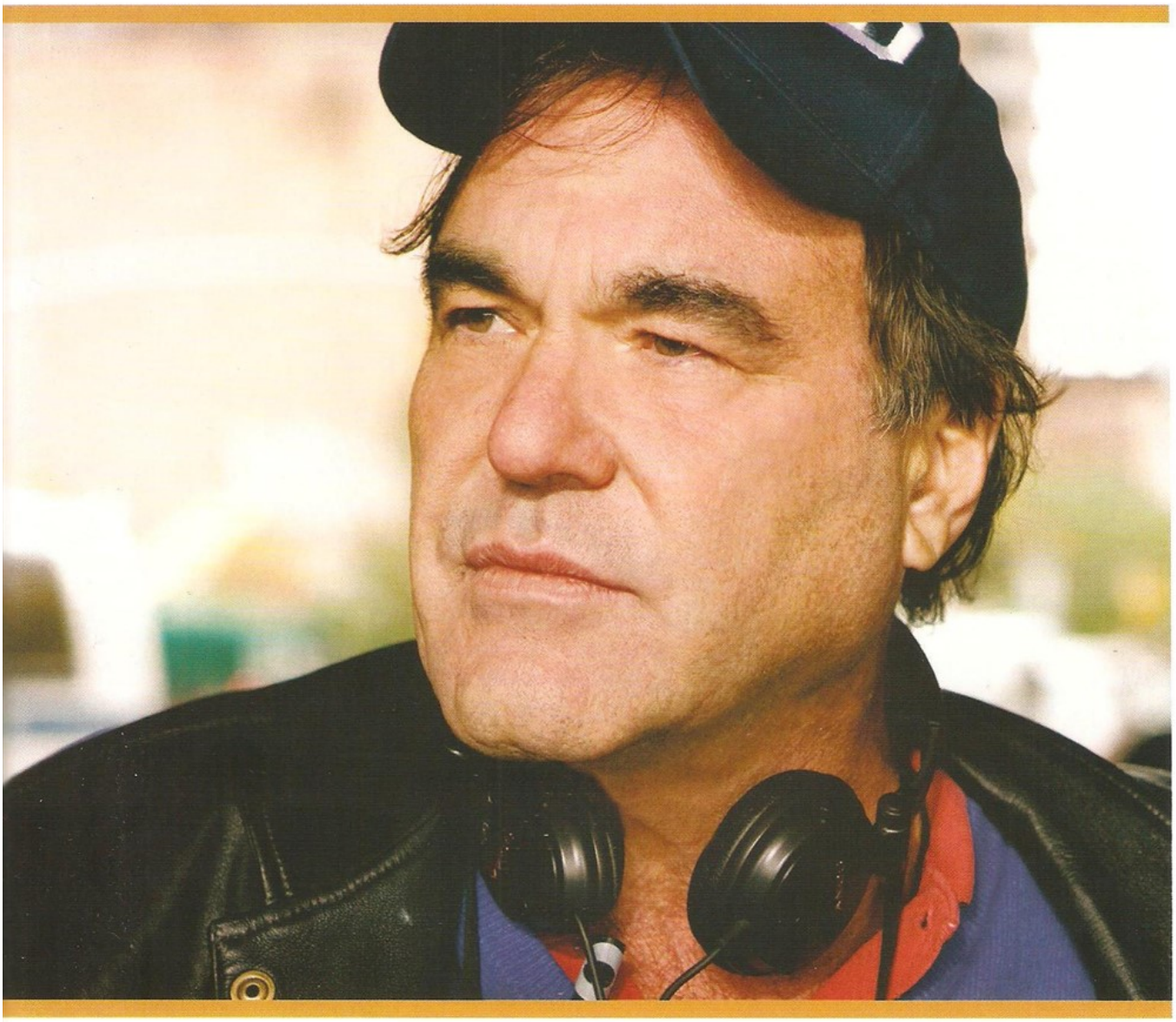

rılı değildi ve meramını tam olarak anlatamamanın yanı sıra izleyenleri korkutacağı yerde güldürmüştü.

Salvador (1986)

Oyn.: James Woods, James Belushi
Bütçe: 4.500.000 USD
Gişe: 1.500.000 USD
DVD: Türkiye'de çıktı.

"The Hand" başarısızlığı, "Salvador"a dek, Stone'u senaristliğe geri çekti ve aradaki beş yıl boyunca, "Conan the Barbarian", "Scarface" ve "Year of the Dragon" gibi hatırı sayılır başarılı filmleri kaleme aldı. "Salvador" ise, Stone'un ABD'nin arka bahçesinde olup bitenleri açığa çıkarmaya çalıştığı en politik filmlerinden biri (ayrıca bazı eleştirmenlerce hala Stone'un en iyi filmi olarak görülmekte). James Woods'un canlandırdığı Richard Boyle , alkol ve uyuşturucuya hayır demeyen eski bir gazeteci ve aynı zamanda bir DJ olan arkadaşı Dr. Rock (James Belushi) ile birlikte, mesleğinin eski parlak ve heyecanlı günlerine dönmek için Hunter S. Thompson'ın "Fear and Loathing in Las Vegas"ını andırır bir Güney Amerika yolculuğuna çıkıyor. 1980'li yılların başında El Salvador'daki iç savaşın oluşturduğu fonda, ABD destekli faşist askerlerle ve komünist militanların arasında kalan Boyle, kız arkadaşını bu karışıklıktan kurtarmaya çalışıyor. Oliver Stone'un şiddet dolu görüntülerle izleyenleri sarsma ve Hollywood'un en tartışmalı muhalif sinemacıları arasında yerini alması da "Salvador" sayesinde gerçekleşiyor.

dosya

Oliver Stone

Wall Street (1987)

Oyn.: Charlie Sheen, Michael Douglas, Martin Sheen
Bütçe: 15.000.000 USD
Gişe: 44.000.000 USD
DVD: Türkiye'de çıktı.

Borsa simsarı bir babanın oğlu olan Stone, bir gün bu dünyayla ilgili film çekmeyi her zaman düşlemişti ve "Müfreze"den sonra, Reagan'lı yılların hırslı ve gözü kara 'yuppie'lerinin dünyasının ipliğini pazara çıkarmaya soyundu. Charlie Sheen, orta sınıf bir aileden yetişmiş ama zengin olma ve kısa yoldan "yırtma" amacıyla finans dünyasını seçmiş bir çaylağı, yani Bud Fox'ı; Michael Douglas ise, (ki bu rol ona en iyi oyuncu Oscar'ı ve Altın Küre'si kazandırmıştı) doymak bilmez zenginlik hırsıyla ortalığı kasıp kavuran Gordon Gekko'yu canlandırıyordu. Babası Martin Sheen ile filmde de baba-oğulu canlandıran Charlie Sheen, Gekko'ya babasının şirketiyle ilgili bazı gizli bilgileri tüyo olarak verip hayranlık duyduğu "Hırs iyidir!" mottosuyla yaşayan bu acımasız borsacının kanatları altına giriyordu. Ama Gekko'nun şirketi haince ele geçirme planları karşısında vicdanıyla hesaplaşıp, Gekko'yu yani "kötü baba"yı hapse yollayarak "iyi baba"sının yanında yerini alıyordu. Finans dünyasındaki ahlaksız alışverişler, 'yuppie'lerin sadece sahip olmaya dayanan varoluşları, kendinden başkasını düşünmeyen ve gözetmeyen acımasız bir bireycilik, Stone'un sert eleştirel bakış açısından nasibini alıyordu.

Born on the Fourth of July/Doğumgünü 4 Temmuz (1989)

Oyn.: Tom Cruise, Tom Berenger
Bütçe: 14.000.000 USD
Gişe: 70.000.000 USD
DVD: Türkiye'de çıktı.

Stone'un Vietnam üçlemesinin ikinci sırasında, yıllardır Stone ile çalışmak için can atan Tom Cruise'un başrolde oynadığı "Doğumgünü Dört Temmuz" var: 4 Temmuz 1946 doğumlu Ron Kovic, önce bir vatansever ve iyi bir Katolik olarak katıldığı Vietnam Savaşı'nda yaşadığı iki özel olaydan sonra (önünde koşan, tabura yeni katılmış 19 yaşındaki silah arkadaşını yanlışlıkla vurması ve hiç silahı olmayan insanlarla dolu bir köyü basıp tüm sivilleri öldürmeleri gibi) savaşı ve kendini sorgulamaya başlar. Üstelik yaşadığı suçluluk duyguları nedeniyle mayın tarlalarına kendini fazla sakınmadan adım atmaya bile başlar. Aldığı bir kurşun, boynundan aşağısını felç edince, madalyalarıyla ülkesine döner ve bir Vietnam gazisi olarak, ülkesine "kendini" verdiği halde hiçbir manevi karşılık alamadığını müthiş bir hayalkırıklığıyla fark eder. Sonra da kendini anti militarist sivil hareketlere adayıp, otobiyografik kitabını yazar: "Doğumgünü Dört Temmuz". Aynı yaşta benzer Vietnam deneyimini yaşamış olan Oliver Stone ile başlayan dostlukları, romandan birlikte bir senaryo ortaya çıkarmalarına neden olur. Ron Kovic'i yetiştiği ortamda tanıtıp savaş günlerini gösteren ve savaş sonrasındaki değişimini yansıtan kabaca üç bölümden oluşan filmde, Tom Cruise Ron Kovic rolünde hayatının en iyi oyunculuklarından birini sergiledi. Film, gene sekiz dalda Oscar adayı olup, en iyi yönetmen ve kurgu dalında ödüle layık görüldü. Oliver Stone da, kendi filmleri içinde favorilerinden biri olarak bu filmi gösteriyor.

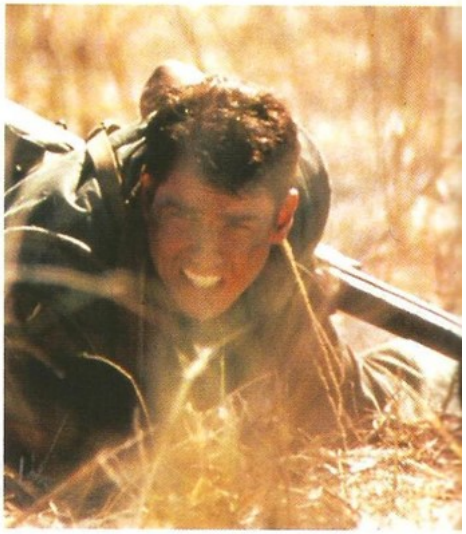

Platoon/Müfreze (1986)

Oyn.: Tom Berenger, Willem Defoe, Charlie Sheen
Bütçe: 6.000.000 USD
Gişe: 138.000.000 USD
DVD: Türkiye'de çıktı.

Vietnam kabusu denince akla gelen ilk filmlerden biri tabii ki, Oliver Stone'un bizzat Vietnam deneyimine dayanan ve gerçekçiliğiyle izleyenleri derinden etkileyen, Amerikan Film Enstitüsü'nün en büyük 100 Amerikan filmi listesinde 83. sıraya yerleşmiş filmi "Müfreze"dir. 1970'lerde, Francis Ford Coppola'nın "Apocalypse Now/Kıyamet Günü" ve Michael Cimino'nun "Deer Hunter/Avcı" ile Vietnam hesaplaşmasına soyunmalarının ardından, bizzat savaşa katılmış ve tüm çirkinliklerini yaşamış bir 68 kuşağı yönetmenin elinden çıkma "Müfreze", başta Amerikan kamuoyu olmak üzere tüm dünyada müthiş ses getirdi ve büyük bir gişe başarısına ulaştı. Stone'un Vietnam anılarına dayanan ve Vietnam'ı konu eden üçlemesinin ilki olan "Müfreze"de, 30 kişilik bir taburda iki farklı karakterdeki çavuş arasındaki çatışma serttir: savaşırken başta vicdanı olmak üzere pek çok insani duygusundan sıyrılmış olan Barnes (Tom Berenger) ve iyiyi, sağduyuyu, olup bitenlerin dehşetini yüreğinde hisseden, eski Hippie Elias (Willem Defoe). Olaylar genç bir askerin, Charlie Sheen'in canlandırdığı Chris Taylor'ın ağzından anlatılır. Chris Taylor, Oliver Stone'un gençliğidir zaten ve filmin yarı otobiyografik özelliği de bu karakter aracılığıyla yansıtılır. Filme başlamadan önce askeri bir danışman eşliğinde oyuncuları iki haftalık yoğun (ve acımasız!) bir temel eğitime tabii tutan Stone, onların böylece rollerine iyice adapte olmalarını sağlamıştı. Çekimler Filipinler'de tamamlanmış ve Stone filmde olmasını istediği her görüntüyü çekmişti. Her ne kadar oyuncuların çoğu projeye bağlılık ve Stone'a müthiş bir öfke duymuş olsalar da daha sonraki projelerinde yer almakta tereddüt etmemişlerdi. "Müfreze", 1987'de sekiz dalda Oscar adayı olmuş ve en iyi yönetmen, en iyi kurgu, en iyi resim ve en iyi ses dallarında ödül almıştı.

Talk Radio (1988)

Oyn.: Eric Bogosian, Alec Baldwin, Leslie Hope
Bütçe: 4.000.000 USD
Gişe: 3.500.000 USD
DVD: www.amazon.com dan temin edilebilir.

Senaryosu, çok yönlü sanatçı Eric Bogosian'ın bir oyunundan, Bogosian ve Stone tarafından uyarlanan "Talk Radio", yönetmenin ABD'ye "Müfreze" ve "Wall Street"ten sonra attığı yeni bir uyarı ateşi gibiydi. Bogosian'ın 1984'te Denver'lı Alec Berg adlı bir radyo sunucusunun Neo-Nazi'lerce öldürülmesinden esinlenerek yazdığı oyun ve Stone ile birlikte yazdıkları senaryo, Berg'den çok daha sivri dilli ve provokatif bir radyocunun öyküsünü anlatmaktaydı. Geceleri yaptığı radyo yayınında ülkenin çeşitli yerlerinden canlı yayına bağlanarak kendisiyle konuşanlara doğru bildiğince davranıp dobralıkla konuşan, sataşmalara, alaylara, iğnelemelere aynı sertlikte ve dozda cevap veren Barry Champlain (Eric Bogosian) hızlı bir şekilde kazandığı ününün bedelini ağır bir şekilde ödeyecekti. Bogosian'ın oyunculuğunun kendisine Berlin Altın Ayı Film Festivali'nde Gümüş Ayı Ödülü'nü kazandırdığını da hatırlatalım.

JFK (1991)

Oyn.: Kevin Costner, Tommy Lee Jones, Kevin Bacon, Gary Oldman
Bütçe: 40.000.000 USD
Gişe: 70.400.000 USD
DVD: Türkiye'de çıktı.

Oliver Stone'un bir komplo teorisyeni olarak adının çıkmasına neden olan bu üç saatlik filmin öyküsü, kendi kuşağının umut veren başkanı John F. Kennedy'nin öldürülmesinin ardındaki gizemi, FBI raporlarını kurcalayarak açığa çıkarmaya çalışan bir savcı (Kevin Costner'ın canlandırdığı New Orleans Bölge savcısı Jim Garrison'ın kitabından hareketle) etrafında örülüydü. Oliver Stone, politik olarak kendisini hem liberal hem de muhafazakar olarak gördüğünü söyleyen bir yönetmen. Politik olarak sağcı veya solcu olmaya değil, ince bir dengeyi tutturarak liberal ve muhafazakar olmaya inandığını belirtiyor sık sık. Tarihe, özellikle de siyasi tarihe olan merakıysa çok eskilerden kalma. Yönetmen, özellikle "JFK" den sonra kendisini komplo teorilerine ya da provokatörlüğe fazla kaptırdığını söyleyenlere cevap olarak, eğer zaman yolculuğu mümkün olsa da, geçmişteki olayları filme çekip günümüze getirme şansını bulsa gene bu tür suçlamalara maruz kalacağını söylüyor. John F. Kennedy suikastının ardında ne yattığı hala meçhul. Ama Stone'a göre, eğer Kennedy yaşasaydı, Sovyet lider Kruşçev ile birlikte dünya tarihini değiştirecek pek çok güzel şeyin temeli atılacak ve büyük ihtimalle Vietnam kabusu yaşanmayacaktı. Lee Harvey Oswald'ın tek başına Kennedy'yi öldüremeyeceğine inanan Garrison'ın çabaları, mahkemeye getirmeye çalıştığı tanıkların birer birer ölümüyle gölgelenirken; Stone, olaylara açıklama getiremeyeceğini biliyor ve cevabı verilemeyen sorularla seyirciyi baş başa bırakıyor.

The Doors (1991)

Oyn.: Val Kilmer, Meg Ryan, Kyle MacLachlan, Michael Madsen
Bütçe: 38.000.000 USD
Gişe: 35.000.000 USD
DVD: Türkiye'de çıktı.

1960'ların özgürlük, muhalefet ve tabii müzik dolu günlerinin tadına varabilmiş bir Amerikalı olarak Oliver Stone, 27 yaşında yaşamını yitiren idolü Jim Morrison için "The Doors"u çekti; ama belki de filmin adı yanlıştı, çünkü senaryo sadece Morrison'a odaklanmış, grup üyelerini fazla yüzeysel sunmuştu; bir dönem filmi mi yoksa biyografi mi ya da bir drama mı olduğu konusunda soru işaretleri herkesin kafasını meşgul etmişti. Stone'un filmde çizdiği Morrison portresiyle ilgili en büyük itirazlar, grubun bateristi Ray Manzarek'ten gelmişti. "Morrison bir şovmen değil bir şamandı!" diyordu Manzarek ve kendi çektiği amatör filmde Doors'un ve arkadaşı Jim Morrison'ın gerçek yüzünü gösterdiğini söylüyordu. Stone'un filminde resmedilen, elinden içki şişesi, ağzından esrarlı sigarası düşmeyen ve sürekli LSD içen "Jimbo"yu ise tanımıyor, dolayısıyla Stone'un büyük bir saçmalığa imza attığını düşünüyordu.
Morrison'ın ailesi ise Stone ile film için herhangi bir bilgi alışverişinde bulunmayı kesinlikle reddetmişlerdi. Bu yüzden Morrison'ın yaşamını anlatan film, fazlasıyla ikinci el bilgilere dayandığından, Stone adeta bir "malumatfuruş" konumuna düşmüştü. Val Kilmer'ın Morrison'la arasındaki fiziksel benzerlik ve bazı parçaları kendi ağzından söylemiş olması bir avantaj olarak görünse de pek çok Morrison hayranı, abartılı bir Jim karakteri yaratıldığını düşünüyordu. Morrison, uyuşturucu ve alkol bağımlısı bir seks sembolü müydü yoksa bir çiçek çocuk ya da çağdaş bir ozan mı? 60'ların 'saykodelik' havasını gene baş döndüren düzensiz kamera hareketleri ve üst üste bindirdiği çerçeveler kullanarak, izleyiciyi adeta bir 'asit yolculuğu'na davet edercesine yansıtmaya çalışan Stone, ortaya fazla karışık bir film çıkardığından kimselere pek yaranamamıştı. Gerçek konser çekimlerinin kullanıldığı konser sahnelerinde Kilmer, yalnızca yakın plan çekimlerde görünüyordu. Birbirinden güzel Doors şarkılarıyla bezeli filme, San Fransisco'nun altın döneminin başarıyla fon oluşturması, Stone'un hanesine yazılan artılardan biriydi. Ama belki de filmi asıl kurtaran, bu kendini yok etmeye güdümlenmiş, ölüm takıntılı Rock ilahının iç dünyasını anlatan şiirleriydi...

Nixon (1995)

Oyn.: Anthony Hopkins, Joan Allen, Ed Harris
Bütçe: 50.000.000 USD
Gişe: 13.560.000 USD
DVD: VCD'si var.

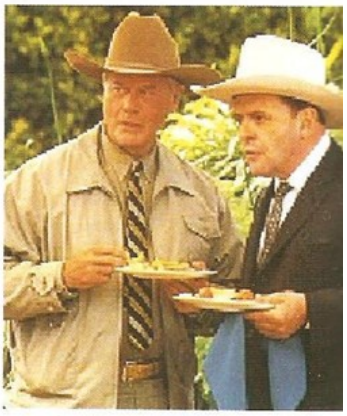

Oliver Stone "JFK"den sonra, Amerikan siyasi tarihinin bir başka önemli figürü olan Richard Nixon'ın hayatını işlediği bu filmde, kendisinden beklenildiği kadar sert ve taraflı davranmamıştı. Güçlü bir karakter olan Kennedy, Amerikan tarihinin en sevilen ve insanlara en fazla umut vaat eden başkanlarından biriydi. Oysa Nixon hem politik görüş hem de kişilik yapısı bakımından Kennedy'nin tam tersi bir başkandı ve birçok Amerikalı aydına göre 37. başkanları Nixon yönetimindeki Amerikan hükümeti tarihin en kötü demokrasi sınavlarından birini vermişti.
Buna karşılık Stone, her ne kadar Nixon'ın sert ve baskın annesiyle olan ilişkisinden kaynaklanan silikliği üzerinde durmuş olsa da asıl olarak, Amerikan Başkanı olsa da nihayetinde Nixon'ın da bir insan olduğunun ve her insan gibi hatalar yapabileceğinin altını çiziyordu.
Nixon rolünde, Başkan'ın pek çok konuşmasını eski kayıtlardan izleyerek ve titiz bir ön çalışma yaparak bu role hazırlanmış olan Anthony Hopkins vardı. Nixon rolündeki aktörün John F. Kennedy'nin portresinin önünde söylediği sözler, filmin en dokunaklı anlarından birini oluşturuyordu: "Sana bakanlar ne olmak istediklerini; bana bakanlarsa ne olduklarını görüyor".

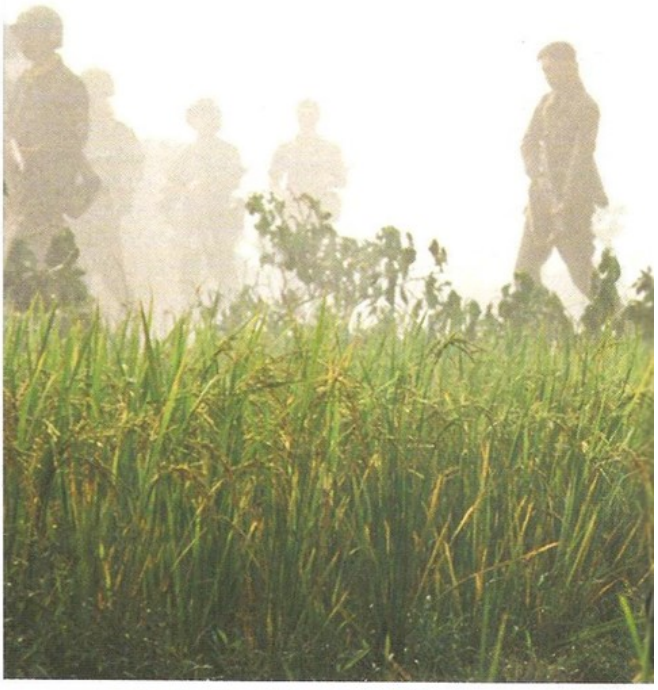

Natural Born Killers/Katil Doğanlar (1994)

Oyn.: Woody Harrelson, Juliette Lewis, Tom Sizemore, Robert Downey Jr.
Bütçe: 50.000.000 USD
Gişe: 52.800.000 USD
DVD: Türkiye'de çıktı.

Stone'un en provokatif ve ses getiren filmlerinden olan "Katil Doğanlar"ın senaryo taslağı Quentin Tarantino'ya aitti. Mickey (ki kiralık katil bir babanın oğlu olmasının rolü almasında önemli bir referans olduğu söylenen Woody Harrelson tarafından canlandırılıyordu), televizyon kültürüyle yetişmiş sorunlu bir genç, tam bir serseridir. Yeni yetme sevgilisi Malory'yi (Juliette Lewis) cinsel tacize uğradığı babasından kurtarmak ister. Genç çiftin işlediği ilk cinayet, Malory'nin anne ve babasını temizlemek olur. Bundan sonra ritmi hayli yüksek, içki, uyuşturucu ve cinayetlerle bezeli bir yol filmi izlemeye başlarız. Oradan oraya savrulan bir ölüm makinesine dönüşen çift, kanla beslenen günümüz medyasının desteğiyle gerçek birer halk kahramanı haline gelirler. "American Maniacs" adlı bir televizyon programının sunucusu olan Wayne Gale (Robert Downey Jr.) filmdeki medya ordusunun başını çekmekte ve Malory ile Mickey'yi adım adım takip ederek onları metalaştırmaktadır. Film boyunca yaklaşık elli kişiyi öldüren çift, Wayne Gale gibi gözü dönmüş medya mensupları sayesinde, şiddete ve sansasyona tapan toplumun gözünde bir fenomene dönüşür. Programı arayanlar arasında Mickey ve Malory'den kendilerini öldürmelerini isteyenler bile vardır. Oliver Stone, ikilinin koca bir kıta boyunca yaptıkları şiddet dolu yolculuğun medya tarafından nasıl kışkırtıldığını ön plana çıkarır daha çok ve filmin seyircide sarsıcı bir etki yaratması için elinden geleni ardına koymaz: yılanlar, şamanlar, saykodelik görüntüler silsilesi, bol ve gürültülü müzik, sınırsız cinsellik ve şiddet... Suç ve şiddet sözkonusu olduğunda günümüz toplumlarının, eğlenmek için gladyatörleri dövüştüren Romalılardan çok da ileri gitmemiş olduklarını düşündüren film, 90'ların gemi azıya alan "reality show"larının taşıdığı tehlikelere de dikkat çeken öncü bir film olma özelliği taşıyordu.

Heaven & Earth (1993)

Oyn.: Joan Chen, Dustin Nguyen
Bütçe: 33.000.000 USD
Gişe: 5.860.000 USD
DVD: Türkiye'de çıktı.

Oliver Stone'un Vietnam üçlemesinin sonuncusu olan "Heaven & Earth", "Müfreze" ve "Doğumgünü Dört Temmuz" gibi bir başyapıt değil ne yazık ki. Ancak, genellikle erkek kahramanlar aracılığıyla derdini anlatmayı seçen yönetmen, Vietnam Savaşı'na bir de karşı tarafın gözünden bakmayı denediği bu filminde savaşın korkunçluğunu ve acımasızlığını Vietnamlı bir kadının; Le Ly Hayslip'in yaşam öyküsünden hareketle anlatmayı tercih etmişti bu kez.

Hayslip'in "When Heaven and Earth Changed Places" adlı otobiyografik romanından uyarlanmıştı film. Kitap, Vietnam Savaşı sırasında Saygon'da fahişelik yapmaya başlayan ve orada tanıştığı bir Amerikan subayıyla evlenip ABD'ye taşınan Le Ly'nin verdiği yaşam savaşının etkileyici bir tasviriydi. Film önce, küçük bir kasabada, doğanın etkileyici sakinliği ve güzelliği içinde huzurlu bir hayat süren Le Ly'nin yaşamından bir kesit sunuyor. Çatışmalar başladıktan sonra askerlerin tecavüzüne uğrayan kadın, Saygon'da fahişelik yapmaya başlıyor. Orada Amerikalı bir denizci olan Steve (Tommy Lee Jones) ile tanışıp evlenince şansının dönmeye başladığını ve bunun Le Ly için yeni bir hayat kurmak için iyi bir fırsat olduğunu düşünüyorsunuz. Ne var ki Le Ly'nin ABD'deki yeni yaşamı, Steve'in kötü yanlarını göstermeye başlamasıyla örseleniyor ve kadın, asıl savaşının burada başladığını acı bir şekilde anlıyor. Le Ly'i tanınmamış bir isim olan Hiep Thi Le, annesiniyse Joan Chen'n canlandırdığı film genel olarak beğenildiyse de Tommy Lee Jones'un canlandırdığı karakterin değişimi fazla ikna edici bulunmamış, ama bunun Jones'un oyunculuğuyla değil Stone'un senaryosunun zayıflığıyla ilgili olduğuna dair fikir birliği oluşmuştu.

U Turn/Kaybedenler (1997)

Oyn.: Jennifer Lopez, Sean Penn, Nick Nolte, Billy Bob Thornton
Bütçe: 19.000.000 USD
Gişe: 6.600.000 USD
DVD: Türkiye'de çıktı.

Peşindeki adamlardan kaçarken arabasıyla kaza geçiren Bobby (Sean Penn) çöl ortasında yolunu kaybeder. Kumar borcu yüzünden parmakları kırık, aç, susuz, perişan bir halde küçük bir kasabaya düşer yolu.
Birbirinden eksantrik karakterlerle dolu bu tekinsiz kasabada geri dönecek parayı kazanabilmek için bir adamın karısını öldürmeyi bile kabul eder. Ama sonra, adamın karısı onu baştan çıkarınca bu sefer de kocasını öldürmek üzere kadınla anlaşır. Olaylar asla planladığı gibi yürümez. Bobby, her hareketinde onu daha da derine çeken bir batağa saplandığını ve gerişe dönüşün mümkün olmadığını anladığında artık çok geçtir.
Yönetmenin alameti farikası olan ve özellikle "The Doors" ve "Katil Doğanlar" gibi filmlerinde yaratmaya çalıştığı halüsinojenik havayı gene aktüel kamera çekimleri, renkli filtreler ve müzikle yakaladığı, defalarca seyredilse de sıkmayan "Kaybedenler"; Billy Bob Thornton'ın tamirci, Joaquin Phoenix'in et beyinli bir maço, Claire Danes'in Pattsy Cline hayranı taşra güzeli ve Jon Voight'un bilge kör tiplemeleri ve unutulmaz repliklerıyle tam bir kara mizah şaheseri.
John Ridley'nin "Stray Dogs" romanından bizzat Ridley'nin senaryolaştırdığı filmde, kasabanın fettan güzeli Grace'i canlandıran Jennifer Lopez; her zamanki kötü oyunculuğunun tersine bir performans sergileyerek şaşkınlık yaratmıştı.

Any Given Sunday / Kazanma Hırsı (1997)

Oyn.: Al Pacino, Cameron Diaz, Jamie Foxx, Dennis Quaid
Bütçe: 62.000.000 USD
Gişe: 75.500.000 USD
DVD: Türkiye'de çıktı.

Amerikan futbolunda değerlerin değişimini, pazar ekonomisinin acımasızlığını, büyük kulüpler arasındaki ilişkileri irdeleyen "Kazanma Hırsı"nda Al Pacino, tüm varoluşunu futbol antrenörlüğüne bağlamış ve hayatında başka hiçbir şeye yer vermeyen bir karakter rolünde eski değerleri; Cameron Diaz ise Pacino'nun çalıştırdığı takımın hırslı, duygusuz ve kapitalist zihniyetli genç sahibesi rolünde yeni ve yoz değerleri temsil ediyordu. Amerikan futbolunu hiç bilmeyenler için bile asla sıkıcı olmayan ve Stone'un akıcı, çarpıcı anlatımıyla temposu hiç düşmeyen bu filmde Miami Sharks takımı üst üste aldığı mağlubiyetlerle zor durumdadır. 39 yaşındaki oyun kurucu Jack "Cap" Rooney'nin (Dennis Quaid) sakatlanmasıyla yeni ve deneyimsiz ama hırslı oyuncu Willie Beaman (Jamie Foxx) takımın yeni patroniçesi Christina Pagniacci'nin de (Cameron Diaz) ısrarıyla maçlara alınır. Takımın doktoru Harvey Mandrake (James Woods), kendi açısından sadece takımın iyiliğini düşünmekte ve oynamaması gereken oyunculara sağlam raporu vermektedir. Tony D'Amato (Al Pacino) içinse oyunu düzgün oynamak bazen kazanmaktan bile daha önemlidir. Oliver Stone konuyu biraz yaydığı ve filmi uzattığı yönünde eleştiriler alsa da zengin oyuncu kadrosunun da desteğiyle (Ann Margaret, Charlton Heston, Matthew Modine, LL Cool J) Amerikan futbolundaki yükselen değerleri başarıyla eleştiriyor.

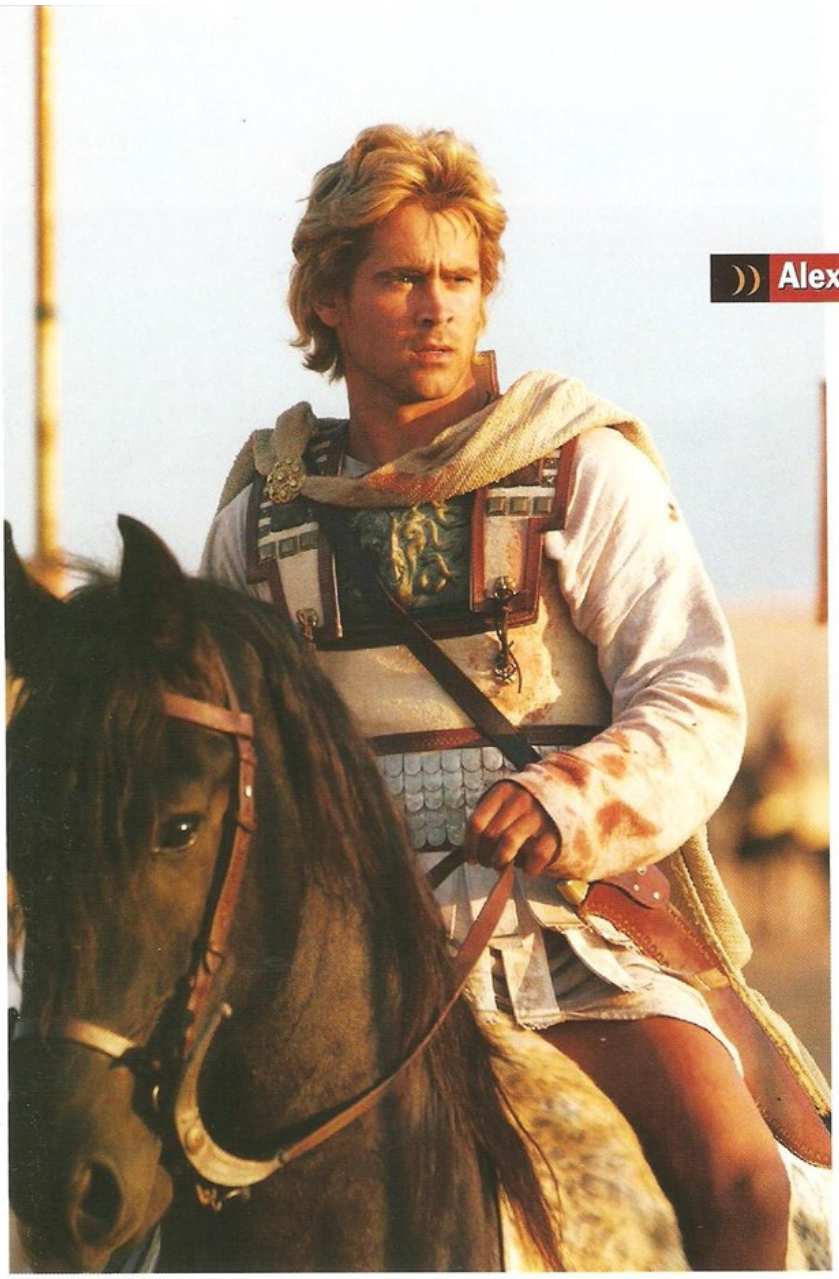

Alexander/Büyük İskender (2004)

Oyn.: Colin Farrell, Angelina Jolie, Val Kilmer
Bütçe: 150.000.000 USD
Gişe: 13.680.000 USD
DVD: Türkiye'de çıktı.

Hayatı boyunca tarihe meraklı ve en büyük isteği Büyük İskender'i çekmek olan bir sinemacı olarak Stone ne yazık ki müthiş bütçesine ve iyi niyetine rağmen kendisinden beklenen İskender'i ortaya koyamadığı bir bozguna imza attı.

Yıllarca senaryosunu yazmakla uğraştığı film, hem gişede başarısız oldu hem de kötü ve sıkıcı bir film olarak hiç beğenilmedi. İskender'in biseksüelliğini fazlasıyla ön plana çıkarması, Yunanistan'da çeşitli protestolara neden oldu. Pek çok şey söylemek isteyip hiçbir şey söyleyemeyen yönetmen, 33 yaşında dünyayı fethetmeye az kala zatürreeden yaşamını yitiren Makedonya kralı İskender rolüne seçtiği oyuncuyla ilgili olarak da sert eleştiriler almıştı. Sarışın lideri, İrlanda aksanıyla konuşan Colin Farrell'a saçlarını boyattırıp oynatması bir yana; annesi Olympia rolünü de Farrell'dan sadece bir yaş büyük olan Angelina Jolie'ye vermişti Stone.

Senaryodaki boşluk ve aksaklıklarla ilgili eleştiriler de yönetmenin bir hayli başını ağrıttı. Sonradan eleştirilere katıldığını ve aynı nedenlerden dolayı filmini başarısız bulduğunu itiraf eden yönetmen, iki yıl aradan sonra "World Trade Center" ile yeniden kamera arkasına geçti.

Comandante (2003)

Oyn.: Fidel Castro
Bütçe: Kesin bir bilgi yok.
Gişe: 32.248 EURO
DVD: Türkiye'de çıktı.

Yaklaşık 100 dakikalık "Comandante" belgeselinde Oliver Stone, Küba'nın kırk yılı aşkındır lideri (pek çok Amerikalı içinse sadece bir diktatör) olan Fidel Castro'yla dostça sohbet ediyor. Hatta kamera karşısına kendisi de geçip, akla gelebilecek pek çok konuda, uluslar arası siyasetten viagraya, geniş bir yelpazede söyleşiyor. ABD'de her zaman bir insan hakları ihlalcisi ve tiran olarak tanıtılan Castro'nun halkı tarafından ne kadar sevildiğini, bilimden sanata pek çok konuya ne kadar hakim bir insan olduğunu ve ülkesinde eğitime ne kadar değer verildiğini Amerikalılar bir nebze de olsa Stone sayesinde görmüş oluyorlar. Dünyanın pek çok politik dengesinin değişmesine rağmen komünizmi hala uygulayan ve pek çok noktada başarılı olduğu görülen bu küçük ülkede olup bitenlerle ilgili can alıcı sorular sormamakla suçlanan Stone; Castro'nun günlük hayatını yansıtan karelerde onun en insan hallerini seyirciye gösteriyor ve ülkesinin kolektif bilinçaltındaki komünist tarifini biraz da olsa sarsmayı deniyordu yine de.

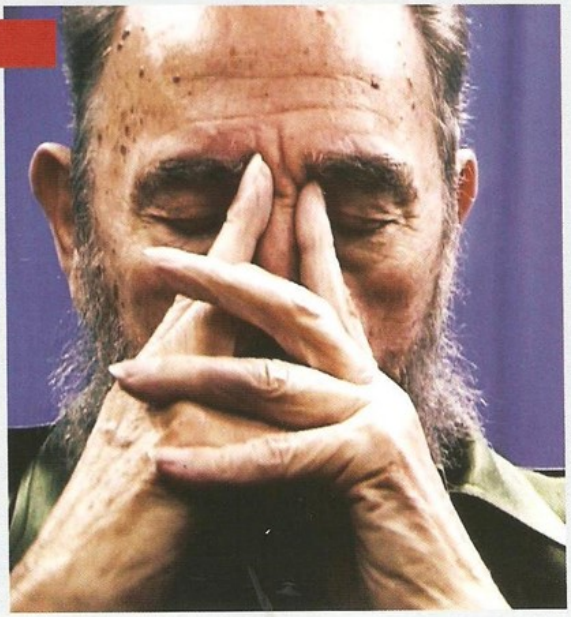

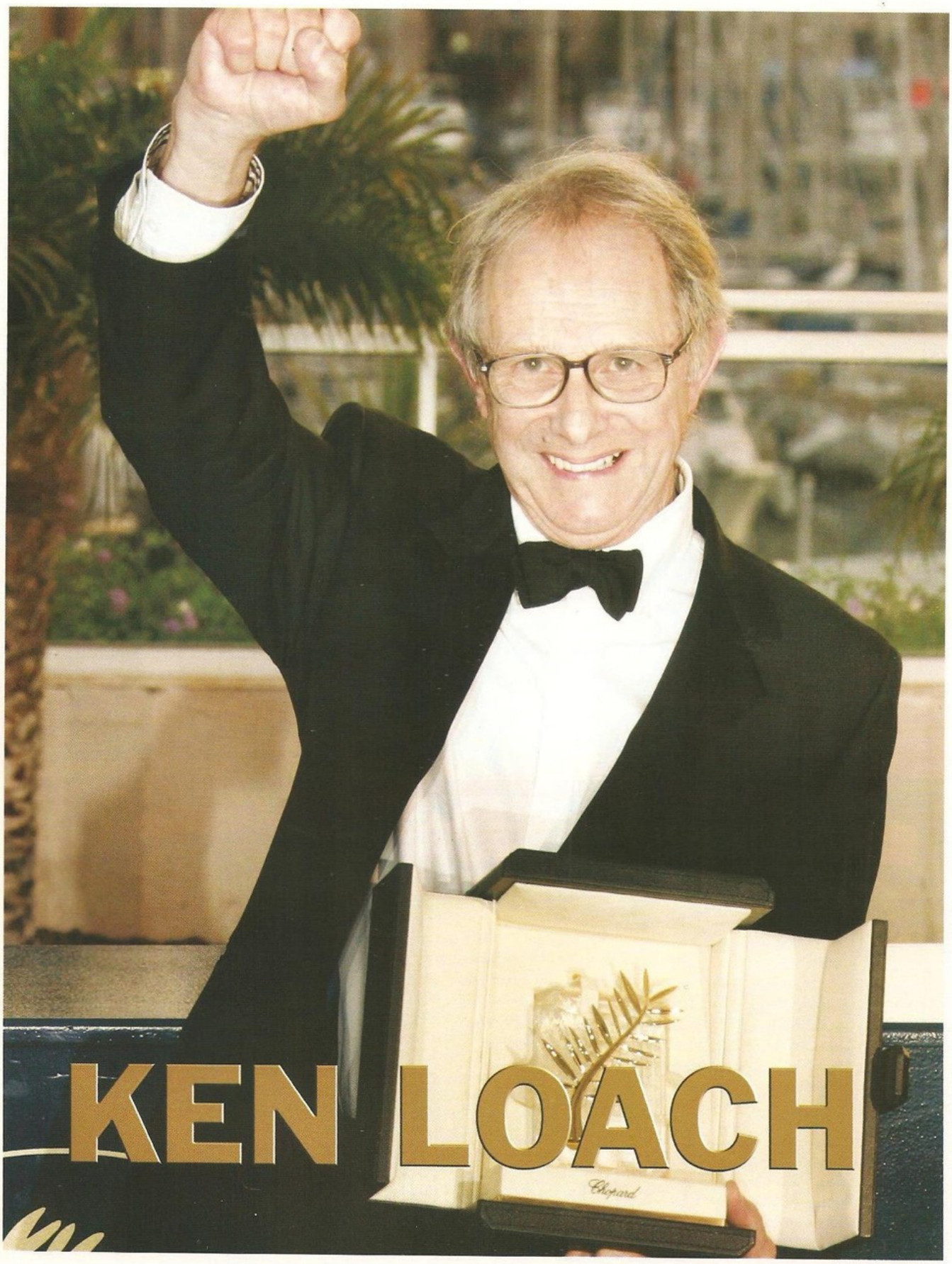

KEN LOACH

Ezilenlerin sesi

İngiliz sinemasının en önemli isimlerinden biri Ken Loach. Sadece kendi ülkesinde değil, tüm dünyada ezilen, dışlanan ve sömürülen sessiz kalabalıkların temsilcisi. "Kes"ten, "Benim Adım Joe"ya, "Ülke ve Özgürlük"ten "Afili Delikanlı"ya birbirinden çarpıcı filmlerin yaratıcısı olan Loach'un insanı, emeği ve eşitliği kutsayan benzersiz dünyasına konuk oluyoruz bu ay...

PINAR TINAZ GÜRMEN

Batı toplumlarında kökeni feodal düzene dayanan bir durumdur sınıf ayrımı. İnsanların kendi çalışma ve yeteneklerine göre değil, içinde doğmuş oldukları sınıfa göre değerlendirilmesi anlamına gelir. Basit bir ifade ile soylu bir babanın oğlu her zaman efendi, serf bir babanınki ise her zaman köle olarak kalır. İnsanların hür iradelerine göre karar verebilmelerini, yaşamlarına dair seçimleri özgürce yapabilmelerini engeller bu ayrım. Serfler tıpkı bir mal gibi alınıp satılır, ömür boyu boğaz tokluğuna çalıştırılır ve efendilerinin tam aksine öldüklerinde geriye hiçbir şey bırakamazlar... Her ne kadar tarih kitapları feodal düzenin Ortaçağ'ın karanlıklarında kalmış olduğunu yazsa da, insanlara eşit haklar tanıyan demokrasi bugün Batı toplumlarının sahip çıktığı en önemli değer olarak sunulsa da, sınıf ayrımının şiddetle sürdüğü, insanların sadece kağıt üzerinde eşit olabildikleri bir gerçek. Tek bir farkla; Ortaçağ'da bu ayrımı belirleyici kılan soylulukken, bugün zenginlik... Tabii buna bir de azınlık halkların ikinci sınıf insan muamelesi görmesi gerçeğini de ekleyebilirsiniz.

Ken Loach'un sinema filmleri, belgeselleri, tiyatro ve televizyon oyunları ile neredeyse elli yıldır irdelediği başlıca konudur sınıf ayrımı. O, tüm dünyaya 'huzur ülkesi' olarak sunulan İngiltere'de, işçi sınıfının yaşadığı zorlukları, yoksulların suça ve uyuşturucuya itilişlerini, gençlerin yüz yüze olduğu eğitim eşitsizliklerini, bu zengin ülkede evsiz, aşsız kalan insanların dramlarını ele alır. Sözcülüğünü yaptığı sınıfın aslında oldukça basit olan isteklerini dile getirir; iş, ev, eğitim, güvenlik ve saygınlık... Kamerası İskoçya veya İrlanda'da dolaşırken, İngiltere'de yaşayan Asya kökenlileri izlerken, bu büyük krallık içinde kendi kültürlerini yaşatmaya çalışan insanlar hakkında düşündürür seyircisini. Bazense çok uzaklara, İspanya iç savaşına, Nikaragua veya Şili gibi toptan ikinci sınıf görülen ülkelerin topraklarına çevirir yüzünü. Özellikle Sovyet Rusya'nın dağılmasından sonra alternatifsiz kalan kapitalist düzen karşısında vicdanlı bir insan olarak yer alır. Son derece gerçekçi ve sert ama bir o kadar da insancıl ve umuda geçit bırakan filmleri ile amaçladığı, insanları uyuşturan değil, her zaman uyaran bir sinema yapmak, sanatın gücünü toplumu iyileştirmek adına kullanmaktır. Loach'u ve filmlerini anlatan "Hangi Taraftasınız?" adlı kitabın yazarı Anthony Hayward'ın sözleriyle; "Loach'un asıl başarısı, bir filmin insanların tutumlarında değişiklik yaratmaya katkıda bulunacağı yolundaki ilk inancından asla vazgeçmemiş oluşundan kaynaklanır... Eğer bu yüzden onu saftrik bulanlar varsa, bütün dünyada ne kadar büyük bir hayranlık uyandırdığına – aslına bakılırsa hürmetle karşıladığına – bir bakmaları yeterlidir..."

İlk göz ağrısı tiyatro

17 Haziran 1936'da elektrik teknisyeni bir baba ile kuaför bir annenin ilk çocuğu olarak Warwickshire'da doğdu Ken Loach. Çocukluk yılları ikinci dünya savaşının gölgesinde, bombardıman uçaklarından kaçarak geçtiyse de, baba Loach oğlunun eğitiminin aksamasına izin vermedi. Ataları maden ocaklarında çalışarak kazanmıştı geçimini, kendisi okumayı çok istemiş ama maddi yetersizlikler buna imkan tanımamıştı. Tek oğlu Kenneth Charles'ın iyi bir eğitim alması çok önemliydi onun için. Küçük Ken, babasının beklentilerini boşa çıkarmayıp, Oxford Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde okumaya hak kazandı ama çok başka hayaller vardı kafasında. Çocukluğundan beri tiyatroya yakınlık duymuş, lise ve üniversite yıllarında amatör topluluklara katılarak sahnenin tozunu yutmuştu. Ken Loach her ne kadar avukatlık diplomasını almış olsa da, bu mesleği hiçbir zaman icra etmeyecek, kendisini tiyatroya, giderek daha büyük kitlelere ulaşmasını sağlayan sinemaya adayacaktı...

Bir süre amatör topluluklar ile sahneye çıkan Loach, Northhampton Repertuar Tiyatrosu'nda yönetmen asistanı olduktan sonra, BBC'nin açtığı yönetmenlik kurslarına devam ederek televizyon dünyasına adım attı. Televizyonculuk idealleri arasında yer almıyordu aslında. Ama tiyatroda iş bulmanın zorluğu, yeni evlenmiş ve bir oğul sahibi olmuş olan Loach'u gerçekçi kararlar vermeye itmişti. O yıllarda televizyon dramaları stüdyodan canlı olarak yayınlanıyordu. Oyunun kamera ile kaydedilmesi dışında tiyatro mantığının korunduğu söylenebilirdi. Belki de bu yüzden işe çabucak ısındı yönetmen. Uzun yıllar birlikte çalışacağı yapımcı Tony Garnett ile de bu dönemde tanıştı.

60'lı yıllar pek çok yeniliğe gebeydi İngiltere'de. Özgür sinema hareketi hızla yayılıyor, Tony Richardson, Karel Reisz, Lindsay Anderson gibi yönetmenler, çoğu tiyatrodan gelen John Osborne, Alan Sillitoe ve John Braine gibi yazarlar, tiyatro oyunculuğunda doğallıktan yana bir tarz geliştiren Joan Littlewood gibi isimler, yüzünü halka dönen, işçilerin, öğrencilerin, yoksulların hayatlarına ayna tutan, süsten ve abartıdan arındırılmış, gerçek yaşama alabildiğine yakın bir drama anlayışını geliştirmeye çalışıyorlardı. Loach da gerek yaptığı televizyon filmleri ve belgesellerinde, gerekse sinema çalışmalarında 'Kitchen Sink Drama/Mutfak Evyesi Tiyatrosu' adı verilen bu tarzı benimseyecek, giderek gerçekçi sinemanın dünyadaki en yetkin temsilcilerinden biri olacaktı.

Loach'un BBC ekranlarına gelen ilk çalışması, yeni boşanmış bir kadının özgürlük ve yalnızlık arasında gidip gelen karmaşık duygularını yansıtan 1964 yapımı "Catharine" oldu. Ardından polisiye bir dizi olan "Z Cars" geldi. Hem o güne dek hep 'melek' kimliği ile sunulan polisleri hataları ve zaaflarıyla gerçek insanlar olarak çizişi, hem de dış mekanlarda çekilmiş bazı küçük sahneleri yayın akışı sırasında filme dahil edişi ile yenilikçi bir dizi oldu "Z Cars". Aynı yıl İngiltere'nin kuzeyinden Londra'ya göç eden iki gencin, büyük şehirde tutunma çabalarını konu edinen "Diary of a Young Man/Genç Bir Adamın Güncesi"ne de imza atan yönetmen, kendine has üslubunu oturtmaya başlıyordu yavaş yavaş. Mümkün olduğunca sokak dilini kullan- ⇨

mak, gerçekçi bir oyunculuk yakalamaya çalışmak, dış mekanlarda mümkün olduğunca çok çekim yapmak, halkın gerçek sorunlarını ekrana taşımak gibi... 'Televizyon nispeten yeni bir ortam olduğu için her türlü düşünce yağıyordu durmadan.' diyecekti Loach yıllar sonra. 'Drama formunu tiyatrodan almıştı tamam, ama artık kendi başına işe koyulup, yeni bir form bulmak ve televizyon draması denen şeyi tanımlamak zorundaydı. Kapı oradaydı işte, birinin itip açması gerekiyordu...'

Televizyon dönemi

Loach ve Garnett'ın iş birliği 1965-1969 yılları arasında yayınlanan "The Wednesday Play/Çarşamba Tiyatrosu" ile sürdü. İkili, farklı yazarlarla çalıştıkları televizyon filmlerinde hem yenilikçi anlatım tarzları, hem de kimsenin el atmaya yanaşmadığı konuları ekrana taşıma cesaretleriyle hem övgülerin, hem de eleştirilerin hedefi oldular. O zamana kadar hayatları tiyatro ve sinemada pek irdelenmeyen, daha çok klişeleşmiş yan figürler olarak sunulan hizmetçiler, şoförler, işçiler, işsizler, yoksullar "Çarşamba Tiyatrosu"nun baş kahramanları oldular. 'Amaç, en az haberler kadar çağdaş yaşantının bir parçası olan ve haberlerle aynı şekilde izlenen bir drama ortaya koymaktı' diyordu Loach, 'Yani klasik tiyatrodan çok haber programı yapıyor havasındaydık ve yaptığımız her şey kurulu düzenin dünyaya bakış açısını sorgulamak içindi. Sonunda bir tür siyasi analiz haline geldi...'

İdam cezasını sorgulayan ve haksız yere asılan bir adamın dramını ekrana taşıyan "Three Clear Sundays/Güneşli Üç Pazar", aranan bir soyguncuyken baronluğa dek yükselen ve işine soylular arasında devam eden bir adamın öyküsü ile düzen karşıtı bir söylem geliştiren "Tap on the Shoulder/Omuza Dokunuş", Noel öncesinde annesini hapisten çıkartmaya çalışan bir delikanlının hikayesi ile batağa batmaya mahkum yoksul gençleri ekrana taşıyan ve insanı suça iten etkenler üzerine düşündüren "The Coming Out Party", müzikal formda bir hiciv olan ve orta sınıfın para biriktirerek kendini güvenceye alma paniğini, tüketim çılgınlığı ile harmanlayan "The End of Arthur's Marriage/Arthur'un Evliliğinin Sonu", psikiyatrist R.D Laing'in şizofreninin sonradan gelişen ve baskıya karşı tepkisel olarak ortaya çıkan bir hastalık olduğu görüşünü savunan teorisini David Mercer'in kaleme aldığı kurmaca bir öykü ile gündeme getiren "In Two Minds", Everton futbol takımının üç fanatik taraftarının maça yetişme çabasını, bir doğum, bir nikah ve bir ölüm olayı ile paralel olarak anlatan ve adını takımın efsane oyuncusu Alex Young'ın lakabından alan "The Golden Vision" gibi oyunların çoğu beğeni ile karşılandı. Ancak elbette "Çarşamba Tiyatrosu"nun en çok ses getiren bölümleri kadın işçilerin yaşamına ayna tutan "Up the Junction/Kavşağın Ötesi" ve ülkede ciddi bir sorun haline gelen evsizliğin çarpıcı bir öykü ile irdelendiği "Cathy Come Home/Eve Dön Cathy" oldu.

"Bulutların Ötesinde"

"Klasik tiyatrodan çok haber programı yapıyor havasındaydık ve yaptığımız her şey kurulu düzenin dünyaya bakış açısını sorgulamak içindi. Sonunda bir tür siyasi analiz haline geldi..." K. Loach

"Kavşağın Ötesi", soylu ve zengin bir aileden gelmesine rağmen, mütevazı bir yaşam sürmeyi tercih eden idealist yazar Nell Dunn'ın bir oyunundan yola çıkılarak gerçekleştirilmişti. Kitabını yazarken bir süre kendisi de işçilik yapan Dunn, oldukça gerçekçi karakterlere hayat vermiş, Loach ve Garnett ise ellerinde 16 mm. kameralar ile Londra sokaklarını arşınlayarak, Dunn'a ilham veren kadınları bizzat görüntülemişlerdi. Ancak ortada bir sorun vardı; BBC kalitenin düşeceği kaygısı ile 16 mm. kameraların dış çekimlerde kullanılmasını istemiyordu. 35 mm. kameralar ise elde çekim imkanı tanımayacak kadar ağır ve teferruatlıydı. Çekime başlanacağı sırada bazı yöneticilerin tatilde olması, Garnett'ın çılgınca bir karar almasına yetti. Şöyle anlatıyordu yaşananları yapımcı; 'Tam kedi meydanda yokken fareler cirit atar meselesine dönüşmüştü iş. Ben başlattım çekimleri. Çünkü biliyordum ki, sınırın yeterince ötesine geçmiş olursak, durduramazlar artık bizi, iş işten geçmiş olur...' İşler tam da beklendiği gibi gelişti. Tatilden dönen yöneticiler deliye döndülerse de artık çok geçti. Daha iyi bir gelecek beklentisi olmayan, sadece o gün karınlarını doyurmayı düşünebilen, eğitimden mahrum edilmiş, pis ve bakımsız mekanlarda yaşamak zorunda kalan, sevgi ve yakınlığı fütursuzca girdikleri cinsel ilişkilerde arayan kadın işçiler, tüm doğallıklarıyla "Kavşağın Ötesi"nde yer almışlardı artık. Tahmin edilebileceği gibi film, sağcı basının eleştirilerine hedef oldu. Televizyonda argo, cinsellik ve şiddetin artmasını engellemek üzere kurulan 'Ulusal İzleyici ve Dinleyici Birliği'nin başkanı Mary Whitehouse, sağlık bakanlığına yazdığı mektupta şöyle diyordu; 'BBC rasgele cinsel ilişkileri normal bir şeymiş gibi sunabilmek için elinden geleni ardına koymamıştır. Bu memleketin anne babaları, sapkın zihinlerin tatmin bulması uğruna gencecik insanların sömürülmesine seyirci kalacak değillerdir. Kadınlığın sürekli olarak aşağılanması, ulusal hayatımız açısından felaket niteliğinde sonuçlar doğuracaktır...' Whitehouse işin ahlaki boyutuyla uğraşa dursun, televizyon eleştirmenleri tamamen başka bir konuya takıldılar. Onlara göre filmde kurmaca ve belgesel iç içe sunuluyor, seyircinin gerçeği hayalden ayırması engelleniyordu; bu da yayın ilkelerine tersti.

Bu eleştirileri yıllar sonra şöyle yorumlayacaktı Loach; 'Otoriteyi temsil edenlerin korkusu, neyin gerçek olup neyin olmadığı halka önceden bildirilmezse, haber programlarının geçerliliğini yitireceğiydi. Oysa bizim yapmak istediğimiz de tam olarak buydu. Çünkü haber programları taraflıdır ve bir bakış açısına göre hazırlanırlar. Nesnel habercilik diye bir şey yoktur... Mesele şudur: nesnellik kisvesi altında savunmaya çalıştıkları nedir?'

Loach'un evsizlik sorununu gündeme getirdiği "Eve Dön Cathy" de seyircinin benzersiz ilgisinin yanı sıra, yine aynı eleştiriler ile karşılandı. Cathy, kamyon şoförlüğü yapan kocası işsiz kalınca, iki çocuğu ile zor günler yaşamaya başlıyor, önce belediye evlerine, ardındansa bir karavana taşınan aile, yeni bir bebeğin daha dünyaya gelmesi ile iyice bunalıyor, çareyi sosyal hizmetlere sığınmakta buluyordu. Ancak sosyal

hizmetler sadece kadın ve çocuklara bakmakla yükümlüydü. Bu babanın ailesinden ayrılması anlamına geliyordu ki, kabul edilebilir bir şey değildi. Finalde, bakamayacağı gerekçesi ile çocuklarından da koparılan Cathy, BBC seyircisini göz yaşlarına boğmakla kalmadı, evsizlik sorununun ciddi boyutta tartışılmasını da sağladı. Filmin yayınından kısa süre sonra, erkekleri ailelerinden ayıran uygulama kaldırıldı ve hükümet toplu konut projelerine hız verdi. Loach'un eleştirilerini herhangi bir siyasi görüşü suçlamadan dile getirmiş olması, sorunun her kesim tarafından sahiplenilmesini sağladıysa da, bu 'suya sabuna dokunmama' durumundan biraz rahatsızdı yönetmen. Şöyle diyordu bir röportajında; 'Tony ile dedik ki kendi kendimize, bir daha böyle bir film yapacak olursak, arsa spekülasyonunu, inşaat sektörünü ve bunların ardındaki sermayeyi de ele almalıyız. Yoksa gerçek anlamda bir şeyleri sorgulamış olmuyoruz ki...'

"Çarşamba Tiyatrosu" sürüp giderken, sadece siyasi tavrını değil, sanatsal anlamda benimseyeceği tarzı da sağlamlaştırdı Loach. Onun için en önemli şey, izlenenlerin gerçekten yaşanıyor hissini vermesiydi. Oyuncularına sık sık doğaçlama yaptırıyor, onlara senaryonun sadece o an için gerekli olan bölümlerini gösteriyor, her an onları sürprizlere hazır tutuyordu; tıpkı gerçek hayatta olduğu gibi... Kamerayı elde kullanmayı tercih eden, gerçekçiliği, teknik mükemmelliğe her zaman tercih eden yönetmen, çalıştığı görüntü yönetmenlerini de hayli zorluyordu şüphesiz. Uzun süre birlikte çalıştığı Tony Imi şöyle anlatıyordu tecrübelerini; 'Ken bana demişti ki, sana göre bu sahnede ne olup bitiyorsa onu takip et. Arada bir kamera odağını kaybederse bile önemli değil. Ben de aynı anda hem zoom yapıyor, hem de kamerayı odaklıyordum. Birden bire oradan biri bir şey söylerse, hemen konuşan kişinin üzerine doğrultuyordum kamerayı. Kendi kendime şöyle diyordum; ne halt ediyorum ben..?'

İlk film

1967 yılında ilk sinema filmi "Poor Cow/Gariban İnek" için kamera arkasına geçti Loach. Nell Dunn'ın bir öyküsünden uyarlanan film, bir kadının dramından hareketle hayatın acımasızlığını gözler önüne seriyordu. Film, seyirci tarafından ilgiyle karşılandıysa da, Loach için tam bir hayal kırıklığıydı. Öncelikle yapımcısı Garnett ve kameramanı Imi ile çalışma şansı olmamış, istediği oyuncuları oynatamamış, yapımcı firmanın renkli çekim konusunda yaptığı baskıya boyun eğmek zorunda kalmıştı. Tanımadığı insanlarla, hiç hazzetmediği bir ortamda çektiği "Gariban İnek" için şöyle diyecekti; 'Bu filmin en önemli yanı, neleri bir daha asla yapmamam gerektiğini öğrenmiş olmam!'

Evet, bir daha kemikleşmiş kadrosundan ayrılmayacak, filmleri hakkında son sözü her ne pahasına olursa olsun kendisi söyleyecek ve bir yapım şirketi kurarak, tamamen özgür olacaktı. Garnett ile birlikte kurdukları 'Kestrel Films' işte böyle hayata geçti. Şirket adını, filme çekilmesi düşünülen ilk proje olan Barry Hines'in "A Kestrel for a Knave" adlı romanından alıyordu. İngiltere'deki eğitim sistemini dokunaklı bir öykü aracılığıyla eleştiren film, daha sonra "Kes/Kerkenez" adını alacak ve Loach sinemasının ilk büyük eseri olarak tarihe geçecekti.

"Ladybird, Ladybird/Minik Kuş, Minik Kuş"

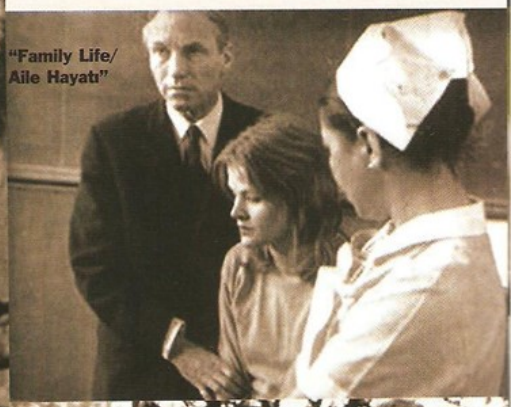

"Family Life/ Aile Hayatı"

"Raining Stones/ Yağan Taşlar"

"Haber programları taraflıdır ve bir bakış açısına göre hazırlanırlar. Nesnel habercilik diye bir şey yoktur... Mesele şudur: Nesnellik kisvesi altında savunulmaya çalışılan nedir?" K. Loach

"Kes/Kerkenez"

Geleceği o daha doğmadan önce şekillendirilmiş, Yorkshire'lı on beş yaşında bir delikanlıydı "Kes"in baş kahramanı Billy... Yaşıtlarından hayli çelimsiz, okulda aklını bir türlü toparlayamayan, herkesin pek başarılı olduğu spor dersinde bile alay konusu edilen, sıradan bir çocuktu. İngiltere'de üniversiteye gidebilmenin tek yolu, zorunlu eğitimin ardından Grammar School denen okullara girmeyi başarabilmekti. Bu okulların sınavlarını ancak en parlak öğrenciler geçebiliyor, hele Billy gibi alt tabakaya dahil çocuklar arasında bunu başarabilenler, elin parmaklarını aşmıyordu. Geleceğinde birkaç meslek vardı Billy'nin; marangozluk, elektrikçilik gibi zanaat ustalıkları, temizlik işçiliği, ofis yardımcılığı ve madencilik... Oysa içinde gizli kalan, daha doğrusu kimsenin çıkartmaya niyetlenmediği bir potansiyel taşıyordu. Yuvasından yavruyken aldığı bir kerkenezi besliyor, hayatında belki de ilk kez kitap okuyarak, onun hakkında bilgi ediniyor, kuşu eğitiyordu. Bu yırtıcı kuş, onu hayata bağlayan, kendine güvenini sağlayan ve ona bir şeyi başarmış olmanın hazzını tattıran yegane şeydi. Ancak Billy'nin ve onun gibi nicelerinin kaderi kaybolup gitmek, yeteneklerinin çok altında işlerde çalışarak körelmek, Billy'nin ağabeyi Jude gibi kendisini kumarda, hovardalıkta ispata çalışmak veya suç örgütlerine katılıp, biraz para uğruna masumiyetlerini satışa çıkarmaktı. Finalde kardeşine sinirlenen Jude, hırsını kerkenezden çıkarıyor, Billy sevgili kuşu Kes'i kendi elleriyle gömüyordu. Gömülen sadece Kes değildi elbet. Onunla birlikte Billy'nin geleceğe dair umutları da kalıyordu toprağın altında...

Loach, başrol de dahil olmak üzere, filmde yer alan bütün çocuk rollerinde oynayacak kişileri, Bransley bölgesindeki okulların öğrencileri arasından seçti. Madem film, çocukların muazzam bir potansiyele sahip olduklarını ama bunu kul- ⇨

"Sweet Sixteen/Afili Delikanlı"

Yönetmenin ilk sinema filmi "Poor Cow/Gariban Inek"

lanmalarına izin verilmediğini savunuyordu, Billy'e hayat verecek genç de pekala bu çocuklar arasından çıkabilirdi... Öyle de oldu. Genç oyuncu David Bradley, sanat camiasında sevgiyle kucaklandı. Oyunculuğa daha sonra da devam eden delikanlı, yıllar sonra yazarlıkta da şansını denedi.

Yapım sırasında pek çok sorunla karşılaşılmasına, sponsor firmanın çekimden hemen önce anlaşmayı feshetmesine rağmen, film tamamlandı. Tamamen parasız kalan ekipten kimsenin seti terk etmeyişi, Tony Richardson'ın kulağına gitmiş, o da kendi bağlantılarını kullanarak, filmi United Artists'in almasını sağlamıştı. "Kes", kullanılan ağır İskoç aksanı yüzünden fazla gösterim şansı bulamadı başlangıçta; Cannes ve Londra Film Festivalleri'nde övgü yağmuruna tutulunca yaygın gösterime girebildi ancak. Ardındansa Britanya Film Enstitüsü tarafından yüz yılın en iyi filmleri listesine alındı ve yedinci sıraya yerleşti.

Hiç bitmeyen sansür çilesi

1960'lı yıllar sona ererken, Avrupa'da esen coşkulu rüzgar İngiltere'yi de etkiliyordu elbette. Her alanda özgürlük, eşit haklar ve adil bir yaşam isteyen halk sokaklara dökülüyor, Vietnam savaşı protesto ediliyor, Amerika'da siyahlar Martin Luther King'in sözleriyle uyanıyor, Avrupa'nın hemen her ülkesinde, sanata da yansıyan bir yenilenme gözleniyordu. Ancak yerleşik düzen buna çok fazla göz yumacak değildi. Sovyetler'in Çekoslavakya'yı işgali, Martin Luther King'in suikasta kurban gitmesi, Fransa'da işçi hareketlerinin hüsranla sonuçlanması, Amerika'nın tüm karşı çıkışlara kulaklarını tıkayarak savaşı sürdürmesi, Loach gibi insanlık haklarının arkasında duran herkesi üzüntü ve öfkeye sürükledi. Tüm bunlar olurken İngiltere'de alt ve orta sınıfın bel bağladığı İşçi Partisi de karşı safta yer alıp, üstelik Katolik İrlandalılar'a karşı sürdürülen ırkçı hareketlere karşı sessiz kalınca, Loach kendisini ülkesinin tüm ezilenlerinin haklarını korumakla yükümlü hissetti. Sesini duyuramayan çoğunluğun sözcüsü olmaya çalıştığı kurmaca ve belgesel filmleri ile yine çok konuşulacak, sevilecek, eleştirilecek ama her zaman doğru bildiğini yapacaktı.

"Land and Freedom/Ülke ve Özgürlük"

Fonu"nu tanıtan aynı adlı film geldi. Çekim için Birleşik Krallık'tan yakın zaman önce ayrılan Kenya ve Uganda'ya giden yönetmen, umduğundan çok farklı bir manzara ile karşılaşacaktı. 'Ben sanmıştım ki, bu fonla hayırlı bir iş yapılıyor, çocuklar kurtarılıyor.' diyordu anılarını anlatırken. 'Ama işin içine girince bir de baktık ki, belli bir tabakadan siyah çocukları Kenyalı iş adamlarıyla iş birliği halinde eğitmekle uğraşıyorlar. Bunlarla yeni Kenya'nın orta sınıfını ve

"Kes", filmde kullanılan ağır İskoç aksanı yüzünden fazla gösterim şansı bulamadı başlangıçta; Cannes ve Londra Film Festivalleri'nde övgü yağmuruna tutulunca yaygın gösterime girebildi ancak.

Tersane işçilerinin güvenlik ve adil bir ücret için başlattıkları grevin, sendika yöneticileri tarafından nasıl baltalandığını anlatan 1969 yapımı "The Big Flame/Büyük Alev", bu çalışmaların ilki oldu. Jim Allen'ın yazdığı senaryo gerçekler ile iç içeydi. Hatta başrolü işçiler arasında kahramanlaşmış grev lideri Peter Kerrigan oynuyor, Loach sözde sosyalist olan İşçi Partisi yönetimine ve siyasiler ile aralarından su sızmayan sendikacılara sert bir üslupla saldırıyordu... 1971 yapımı "The Rank and File"da ise grevin işçi ailelerini nasıl etkilediğini anlatan Loach, aynı yıl çektiği "After a Life Time/Bir Ömrün Ardından"da yine işçiler ve sendikacılar arasındaki ilişkileri masaya yatırdı. Ardındansa, kraliçenin de desteklediği bir yardım kurumu olan "Save the Children Fund/Çocukları Kurtarma

devlet memurlarını oluşturacaklar...' Loach, yapılanın sömürgeciliğin devamı niteliğinde bir çalışma olduğunu anlayınca, çektiği filme bu görüşlerini de dahil etti. Ve elbette sert bir tepki ile karşılandı. Zorlu geçen pazarlık sonunda film imha edilmekten kurtulduysa da, asla gösterilmemek üzere İngiliz Film Enstitüsü'ne teslim edildi... Merkezi Enformasyon Dairesi'nin gençlere meslek seçiminde rehberlik etmesi amacıyla ısmarladığı "Talk About Work/İş Hakkında Konuşalım" da benzer nedenlerle gösterime sokulmadı. Loach, kamerasını çeşitli işlerde çalışan gençlere doğrultmuş ve düşüncelerini sormuştu. Otomobil fabrikasında çalışan delikanlılardan biri 'On yıl daha böyle çalışırsam, ölürüm. Berbat bir iş bu. İnsanın beynini

sulandırıyor...' deyip, yönetmen de bunu filme koymakta ısrar edince, sansürün acımasız darbesi inmekte gecikmedi...

Bu iki tatsız projeden sonra bir sinema filmi çekmek isteyen yönetmen, daha önce "Çarşamba Tiyatrosu"nda "In Two Minds" adıyla çektikleri öykünün sinema versiyonunu yapmaya girişti. Garnett'ın tutkuyla bağlandığı bir öyküydü bu ve Loach pek istememesine rağmen dostunu kıramamıştı. "Family Life/Aile Hayatı" adını verdiği film, şizofreninin tanı ve tedavisi konusundaki tartışmaları tekrar başlattıysa da, gişede fazla başarılı olamadı...

Kişisel bir trajedi

Meslek yaşamında belirgin bir durgunluk yaşamakta olan Loach'u bekleyen başka felaketler vardı sırada. Aile yaşamını alt üst eden ve yönetmeni uzun bir bunalıma sürükleyen trafik kazası, Lesley ve Ken Loach çiftinin beş yaşındaki oğulları Nicholas'ı ellerinden aldı. Büyük oğulları Stephen kardeşine ait halüsinasyonlar görmeye başlayınca psikiyatrik tedaviye alındı. İki yaşındaki James olayın pek farkında değildi ama, üç yaşındaki Hannah sürekli dört kardeş olmaları gerektiğini, üç kişi kalmalarının doğru olmayacağını söyleyip duruyordu. Kazadan yaralı olarak kurtulan Loach çifti, şoku atlatır atlatmaz yeni bir bebeği; kızları Emma'yı kucakladılar. Kaza hakkında birbirleriyle hiç konuşmadılar. 'Bu öyle bir yara ki, ne iyileşmesi mümkün, ne de zaten iyileşmesini istiyorsunuz. Başkalarıyla konuşsaydım, kendimi tamamen savunmasız bırakmış olurdum...' diyordu Loach. İşin en acı yanı ise, kaza sırasında arabayı kendisinin kullanıyor olmasıydı...

Bir yıl boyunca çalışmaya ara veren yönetmen, BBC2'de yayınlanacak bir Çehov uyarlaması; "A Misfortune/Talihsizlik" ile setlere dönme gücünü buldu kendinde. Ertesi yıl ise, Jim Allen'ın senaryosunu yazdığı "Days of Hope/Umut Günleri" adlı dizi film geldi. 1916-1926 yılları arasını, yani Birinci Dünya Savaşı'ndan, büyük greve dek geçen dönemi bir işçi ailesinin yaşamına paralel olarak anlatan dizi, büyük bir ilgi ile karşılandı. Stephen Frears "Umut Günleri"ni 'televizyon tarihinin en önemli yapıtı' olarak tanımlarken, sağcı basın öyküyü 'fazla siyasi' bularak eleştirdi. Loach ise ortaya çıkan işten oldukça memnundu.

1977'de başka bir televizyon dizisine; "The Price of Coal/Kömürün Bedeli"ne imza attı yönetmen. Senaryosunu Barry Hines'in yazdığı iki bölümlük dizi, yazarın "Meet the People/Huzurunuzda Halk" adlı oyunundan uyarlanmıştı. Kraliçenin ziyaret edeceği bir maden ocağındaki hummalı hazırlığı esprili bir dille ele alıyordu film. Yıllardır bir türlü yapılamayan tadilatların, temizlik çalışmalarının birkaç gün içine sıkıştırılmasında eleştirel bir boyut da vardı elbette. Barry Hines, filmin esprili tavrının insanlarda madenciliğin çok eğlenceli bir iş olduğu hissini yaratması riskine karşı ikinci bölüm olan "Back to Reality/Gerçeğe Dönüş"ü yazdı. Bu bölümde bir grizu faciası geliyordu ekrana... Daha önceki filmlerinde de olduğu gibi, amatör oyunculara ve ufak klüplerde sahne alan şovmenlere rol vermişti Loach. Bu insanlar doğaçlama yetenekleri, ayak üstü espri üretmedeki becerileri ve madencilik yapan ailelerden gelmiş olmalarıyla yönetmenin istediği gerçeklik duygusunu vermek için biçilmiş kaftandılar. Loach onları yönetirken, sahneyi oynadıktan sonra durmamalarını, içlerinden geldiği gibi devam etmelerini istiyordu. Bu yöntemi daha sonraki yıllarda da kullanacak, metni daha gerçekçi kılmaya çalışacaktı...

Yönetmenin bir sonraki filmi 1979 yapımı "Black Jack/Kara Jack" oldu. Leon Garfield'ın aynı adlı romanından uyarlanan senaryo, 18. yüzyılda yaşamış bir eşkıyanın maceralı öyküsü özelinde sanayi devrimi öncesi İngiltere'de var olan zor koşulları anlatıyordu. Çocuklara yönelik bir eser olan "Kara Jack", Loach'un genel çizgisine pek uygun olmasa da, yapmayı çok istediği bir filmdi. Cannes Film Festivali'nde Fipresci ödülü alan yapım, yönetmenin Tony Garnett ile son çalışması oldu. Garnett "Prostitu- ⇨

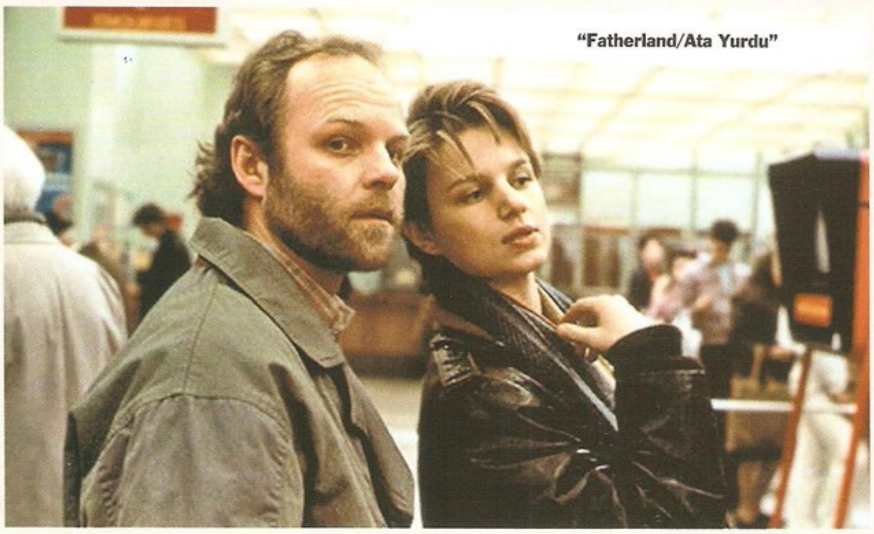

"Fatherland/Ata Yurdu"

Ken Loach Diyor ki:

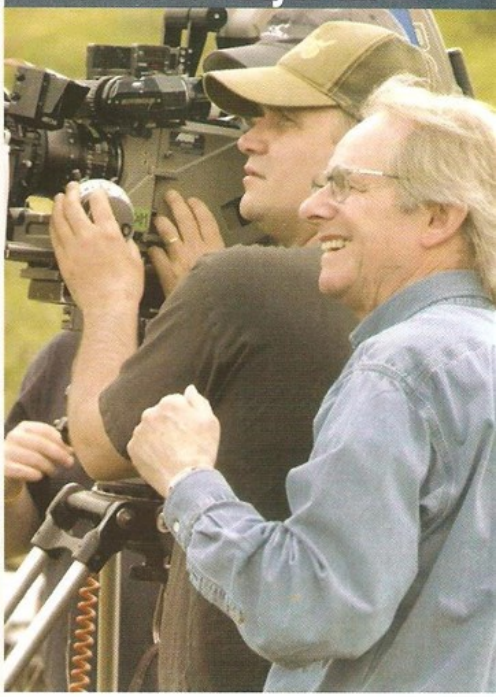

"Değişim devamlı bir süreçtir. Yukarıdan bir hediye olarak bize sunulmayacak, aşağıdaki insanların çabaları sayesinde oluşacaktır."

"Her zamankinden daha açık görünen bir şey var ki; toplumda iki sınıf bulunmaktadır. Bunların çıkarları arasında bir uzlaşma sağlamak mümkün değildir ve bir tanesi öteki pahasına varlığını sürdürmektedir."

"Film çekerken kendi kendine sansür uygulamanın pratik bir yararı vardır. Sonunda yapmak istediğinizden birazcık yapmış olursunuz, yayıncılar da kendilerini liberal ve hoşgörülü insanlar olarak sunarlar. Ama ben buna hep direndim."

"Oyuncular söz konusu olduğunda her zaman bir belirsizlik, durumla ilgili bir tehlike hissi varolmalı. Bir oyuncu filmde ne yapacağım, sigaranın külünü ne zaman silkeceğini bildiği zaman, her şey ölmüş demektir."

"Aileler, eşler ya da çocuklar, hayatımızın en dramatik deneyimlerinde başroldeler. Bu durumu fazlasıyla büyüleyici buluyorum ve bu nedenle filmlerimde işlemekten de zevk duyuyorum."

"Müzik konusunda biraz püriten bir yaklaşımım vardır benim... Bir filmin müziksiz de var olabileceği görüşüne yakınlık duyarım. Yani bir sahnede neler hissetmeniz gerektiğini ya da su köşeyi dönünce korkunç bir şeyler ortaya çıkacağını size hissettirecek müziğe ihtiyaç yoktur. Ama bazen müzik film sırasında yaratılmış bir duygunun yoğunlaşmasına katkıda bulunabilir ya da sahneye farklı bir ışık tutarak olsun, duygu katarak olsun, kendi yorumunu getirebilir."

"Riff-Raff/Ayak Takımı"

te/Fahişe" adlı filmle yönetmenliğe geçtikten kısa süre sonra Amerika'ya göç etti. Garnett'ın gidişi, çok ağır olmuştu Loach için. Yıllardır her konuda uyum sağladığı bir dost ile çalışmanın rahatlığına alışmış olan yönetmen, artık tek başınaydı.

1980'de üç kadın dansçının hayatlarına odaklanan "Auditions"ı ve Barry Hines'in romanından uyarlanan, görevi av mevsiminde efendilerinin vurması için sülün yetiştirmek olan bir adamın yaşamından hareketle İngiliz toplumundaki sınıfsal farklılıkları ortaya koyan "The Gamekeeper/Av Bekçisi"ni çekti. Hemen ardındansa, yine Hines ile işbirliğinin ürünü olan bir sinema filmi; "Looks and Smiles/Bakışlar ve Tebessümler" geldi. İlk gösterimi 1981 Cannes Film Festivali'nde yapılan film, en iyi çağdaş senaryo ödülünü alınca, Londra Film Festivali programına da dahil edildi. Okulu bıraktıktan sonra işsizlik ile mücadele etmeye çalışan gençlerin öyküsünü perdeye taşıyan "Bakışlar ve Tebessümler", seyirciler tarafından beğenilen ama Loach'un pek memnun kalmadığı bir yapım oldu.

"Bir Liderlik Sorunu"

Aynı yıl, Sheffield Halam Üniversitesi'nde düzenlenen, işçi liderleri ve sendika yöneticilerini karşı karşıya getiren bir tartışmayı filme çekti Loach. Bu çekimlerden oluşturduğu belgesele de "A Question of Leadership/Bir Liderlik Sorunu" adını verdi. Ancak filmin yayınlanması IBA denetleme kurulu tarafından, tartışma sırasında işçiler ve sendikacılar arasında eşitlik sağlanamadığı ve bunun da yayın ilkelerine aykırı olduğu iddiasıyla yasaklandı. Yayın izni alınabilmesi için, tahmin edilebileceği gibi sendika yöneticilerinin tek başlarına savunma yaptıkları ek bölümler çekilmesi şart koşuldu. Bu isteğe mecburen uyan Loach, çekiminden tam bir yıl sonra "Bir Liderlik Sorunu"nu yayınlatmayı başardı. Chanell Four, 'Halkın özgür sesi olmak' iddiasıyla yayın hayatına başlayınca, bu projeyi geliştirerek onlara sundu yönetmen. "Bir Liderlik Sorunu"nun başka sektörleri de kapsayan, daha geniş bir tartışma programı olarak tekrar yapılmasına karar verildi. İşte İngiliz sansürüne kurban giden en önemli filmlerden biri olan "Questions of Leadership/Liderlik Sorunları" böyle doğdu. Hemen hemen her sektörden işçilerin güvenlikten ücretlere, sendikacıların siyasi bağlantılarından grev haklarına kadar her konuda düşüncelerini dile getirdikleri dört bölümlük program, istenen tüm düzenlemeler yapılmış ve avukatlar tarafından yasal sorun olmadığı tespit edilmiş olmasına rağmen gösterime sokulmadı. Uygulanan sansürün, etkili bir kurum olan Büyük Britanya Yönetmenler Loncası tarafından protesto edilmesi de bir işe yaramadı...

Kopan büyük gürültüden sonra, artık 'sakıncalılar' listesinin en başına oturan Ken Loach, 1982'de İşçi Partisi ve Muhafazakar Parti'nin yıllık kongrelerini filme aldığı belgesel "The Red and the Blue/Kırmızı ve Mavi"yi çekti. Daha sonraki filmi "Which Side are You on?/Hangi Taraftasınız?"da ise, 1984-1985 yılları arasında sürdürülen maden işçileri grevinin perde arkasını işledi. Grev sırasında işçilerin safından çekimler yapan, düzenlenen etkinlikleri takip eden, protestolara katılan Loach ve ekibi, çektikleri güncel görüntüler ile geçmişteki grevlere ait arşiv filmlerini harmanladılar. O sıra tüm solcu basın grevle ilgili makalelerle, şiirlere doluydu. Protest müzisyenler grev şarkıları besteliyor, ülke kültürel bir hareketlilik yaşıyordu. Loach, projeyi ITV kanalına önerirken, bu sanatsal patlamayı odağa alacağını söylemişti ama elbette ki film, yöneticilerin sandığından fazla sert ve siyasi oldu. Loach, gösterimden yine yayın ilkeleri bahane edilerek men edilen filmini İtalya'da düzenlenen Halklar Şenliği'nde seyirciye sunup, büyük ödülü kazanınca, televizyon gösteriminin de yolu açıldı. 'Filmi fazla siyasal bulmalarının tek sebebi bu ülkeyle ilgili olmasıydı.' diyordu Loach. 'Başka bir ülke ile ilgili olsaydı; Şili, Polonya veya Çin, hiçbir sorun çıkmayacaktı...'

"Ae Fond Kiss"

1985 yılında Chanell Four'un haber programı Diverse Reports'ta konuk editör olma teklifi alan yönetmen, yine sendika liderlerinin işçilere ihanetini konu edinen "End of the Battle... Not the End of the War/Muharebenin Sonu... Savaşın Değil"i yönettikten sonra, bu kez bir sinema filmi için 'motor' dedi. Söylediği protest şarkılar nedeniyle kara listeye alınan ve fikir özgürlüğü adına Doğu Almanya'dan Batı'ya geçmeye karar veren bir müzisyenin; Klaus Dittemann'ın sarsıcı deneyimlerini konu edinen 1986 yapımı "Fatherland/Ata Yurdu"nun senaryosu sosyalist yazar Trevor Griffiths'e aitti. Babası da yıllar önce aynı nedenle ülkesinden uzaklaştırılan Dittemann, önce Batı'nın sanatı bir tüketim malzemesi haline getiren, en protest fikirleri bile kapitalist bir reklam anlayışı ile pazarlamaya çalışan yapısını yadırgıyor, ardındansa babasının aslında bir kahraman olmadığını, gönüllü olarak katıldığı İspanya iç savaşı sırasında Gestapo'ya esir düştükten sonra, bu faşist grup adına çalışmaya başladığını keşfediyordu. Dünya doğrunun yanında olan herkes için çetin bir yerdi. Hangi ülkeden geliyor, hangi rejimle yönetiliyor olursa olsun... Adını İngilizce'de 'Almanya' anlamında kullanılan 'Fatherland' değiminden alan film, en önemli Loach yapıtlarından biri sayılmasa da, ilgiyle karşılandı.

"Filmi fazla siyasi bulmalarının tek sebebi bu ülkeyle ilgili olmasıydı. Başka bir ülkeyle ilgili olsaydı; Şili, Polonya ya da Çin, hiçbir sorun çıkmayacaktı." K. Loach

Tiyatrodan uzun zamandır uzak kalan ve bir oyun sahnelemeye can atan sanatçı, 1987'de bulunmaz bir fırsat yakalayarak, Royal Court Tiyatrosu'nda sergilenecek bir Jim Allen oyununda yönetmenliği üstlendi. "Perdition/Cehennem Azabı" adını taşıyan oyun, İkinci Dün-

ya Savaşı sırasında Siyonist grupların, İsrail'e göç edebilmek uğruna binlerce Yahudi'nin Hitler tarafından katledilmesine göz yumduğunu anlatıyor, fazla bilinmeyen bu tarihi iddiaları tekrar gündeme getiriyordu. Konu çok çarpıcı ve bir o kadar da nazikti şüphesiz. Eleştiriler daha oyun sergilenmeden yağmaya başladı. Sağcı basın Loach ve Allen'ı 'Yahudi düşmanı' ilan etmekte tereddüt etmedi. Oysa Siyonizm, asla tüm Yahudileri kapsamayan, hatta onların da bir çoğunun karşı olduğu radikal milliyetçi bir hareketi temsil ediyordu... Tiyatro yönetimi baskılara dayanamayarak, oyunu iptal etti. Başrolünde Gabriel Byrne'ın yer aldığı "Cehennem Azabı"nın kısa süre sonra Edinburgh Tiyatro Festivali'nde sergilendiğinde hiçbir eleştiri ile karşılaşmadığını da ilginç bir ayrıntı olarak ekleyelim...

Yıllardır peşini bırakmayan sansür yüzünden yorulmuştu artık Ken Loach. Ne yapsa kabul edilmiyor, eleştiriliyor, yasaklanıyordu. Seçtiği yolun bir cilvesiydi bu belki ama işsiz kalmak, dört çocuğuna bakmakla yükümlü olan bir baba için felaket demekti. İki yıl boyunca, geri dönüp baktığında hiç de gurur duymadığı bir iş yaptı; reklam filmleri yönetti. En büyük pişmanlığı da McDonalds restoranları için çektiği filmdi. 'O zamanlar Greenpeace'ten araştırmıştım, McDonalds karşıtı bir kampanyaları yoktu henüz ama yine de yapmamalıydım. Çünkü McDonalds benim karşısında yer aldığım her şey demekti.' diyen Loach'un bu çilesi İngiltere'nin Kuzey İrlanda'dan çekilmesi gerektiğini savunan televizyon filmi "Time to Go/Gitme Zamanı" ile doldu. Daha önce çektiği ama yine gösteriminde sorunlar yaşanan "The View from the Woodpile/Odun Yığınından Manzara"nın da ekranlarda boy göstermesi ile umutları biraz daha yeşerdi.

Artık bir sinema filmi yapmak için yanıp tutuşan Loach'a yardım eli, Columbia'nın yönetiminde söz sahibi olan İngiliz sinemacı David Puttnam'dan uzandı. Loach'a duyduğu büyük hayranlığı dile getirmekten çekinmeyen Puttnam, Kraliyet emniyet kuvvetlerinin Kuzey İrlanda'da hedef gözeterek ateş etme politikasını eleştiren bir film yapmayı önerdi. Daha sonra "Hidden Agenda/Gizli Ajanda" adını alacak olan filmin senaryosu Jim Allen imzasını taşıyordu. Hazırlıklar sürerken Puttnam'ın görevinden ayrılması Loach'u yeni bir yapımcı bulmaya itince, Rebecca O'Brien girdi devreye. Loach ile uzun yıllar birlikte çalışacak ve pek çok anlamda Garnett'ın yerini dolduracak olan O'Brien, Hemdale Films ile kurduğu işbirliği sayesinde filmi hayata geçirmeyi başardı. 2.4 milyon sterlin bütçe ile en pahalı Loach filmi olan "Gizli Ajanda", Frances McDormand, Brian Cox ve Brad Dourif gibi dünyaca ünlü oyuncuları bir araya getiriyordu. Amerikalı bir insan hakları avukatının Belfast'ta saldırıya uğramasının ardından gelişen gerilimli olayları ele alan film, Cannes Film Festivali'nde jüri özel ödülünü kazandı ancak sağcı basının eleştirilerinden de kurtulamadı. Filmi IRA yanlısı olmakla suçlayan Alexander Walker'a karşılık olarak şöyle diyordu Loach; 'Walker kendisinden bekleneni sadakatle yerine getirmiştir. Tanrı onun sesine kuvvet versin. Ne kadar çok homurdanırsa, bizim için o kadar iyidir...'

Onun İçin Ne Dediler?

"Her zaman kimsenin asistanı olmak istemediğimi söylemişimdir. Ama Ken Loach istese, seve seve yapardım. "Kes"i sinema okulunda gördüğümde, ona memnuniyetle kahve yapabileceğimi düşünmüştüm."
Krzysztof Kieslowski

"Ken'le çalışmanın en iyi yanlarından biri su; daima ayak basacak yeni topraklar, çözülecek yeni bir ikilem, yeni bir sorun çıkıyor karşımıza."
Rebecca O'Brien

"Ken'in babacan bir tavrı vardır. Elinizden tutup der ki, şimdi seni su yamaçtan geçireceğim ve çok yükseklerden aşağıya düşeceğiz. Ama bana güvenirsen seni öbür tarafa sağ salim götüreceğime söz veriyorum."
Crissy Rock

"Masumiyeti ölüm derecesindedir bu adamın. Sırtından aşağı inen çelikten bir belkemiği var. Ne istediğini biliyor ve elde ediyor onu."
Jim Allen

"Ken tam bir kukla oynatma ustasıdır."
Robert Carlyle

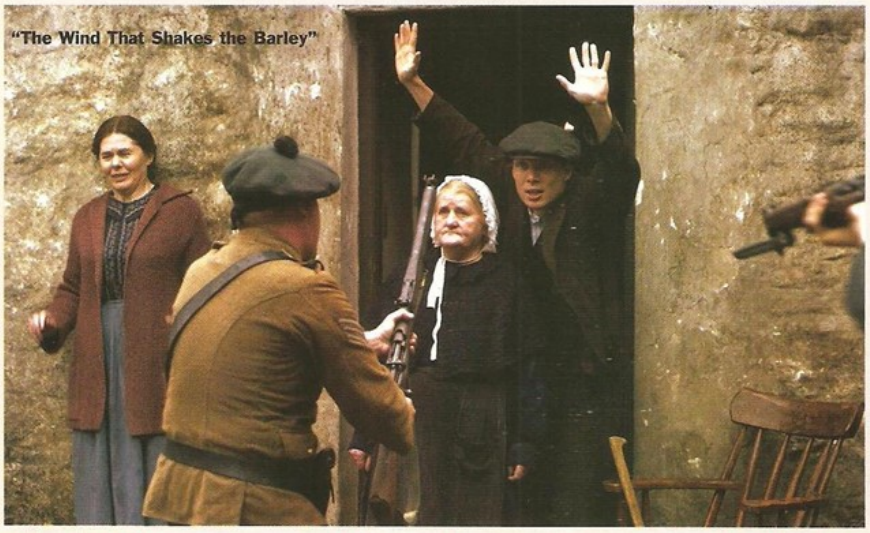
"The Wind That Shakes the Barley"

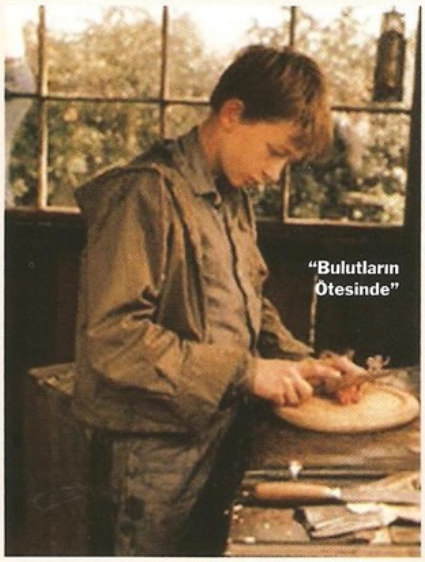
"Bulutların Ötesinde"

Filmi IRA yanlısı olmakla suçlayan Alexander Walker'a karşılık olarak şöyle diyordu Loach: Walker kendisinden bekleneni sadakatle yerine getirmiştir. Tanrı onun sesine kuvvet versin. Ne kadar çok homurdanırsa bizim için o kadar iyidir.

Loach'un şansı kesinlikle dönmüştü artık. Art arda sinema filmleri çeken yönetmen, 1991 yapımı "Riff-Raff/Ayak Takımı" ile yine ülkesinin 'kaybedenler'ine doğrulttu kamerasını. Farelerin istilasına uğramış eski bir hastanenin lüks bir apartmana dönüştürülmesi işinde çalışan bir grup inşaat işçisiydi "Ayak Takımı"nın kahramanları. Komik denebilecek ücretler karşılığında, can güvenlikleri bile olmadan çalışan bu işçiler, evsizlikten, sendika sorunlarına, çevre kirliliğinden kendisini göç fikri ile belli eden kurtulma çabalarına kadar hemen her konuda yaptıkları sohbetlerle seyirciye sesleniyorlardı. Bir de son derece yeteneksiz olmasına rağmen, bir gün ünlü bir şarkıcı olacağı hayali ile yaşayan Susan vardı elbette. Görmek istemediği gerçek- ⇨

leri uyuşturucu ile yok etmeye çalışan bu genç kız da kaybetmeye mahkum olan ayak takımına dahildi.

O dönemde henüz tanınmamış bir oyuncu olan Robert Carlyle'ı başrole taşıyan film, oldukça düşük bir maliyetle, hatta 16 mm. olarak çekilmesine rağmen, alabildiğine doğal üslubu, hareketli kurgusu ve ağlatırken güldüren senaryosu ile tüm dünyada beğeni kazandı. Hikayesi yazar olarak şansı yaver gitmeyince inşaat işçiliği yapmaya başlayan Bill Jesse'ye ait olan film, güç koşullara rağmen gittiği Cannes Film Festivali'nden Fipresci ödülü ile döndü.

"Yağan Taşlar" ve "Minik Kuş, Minik Kuş"

"Ayak Takımı"nın hemen ardından, maden işçilerinin lideri Arthur Scargill hakkında sağcı basının yürüttüğü karalama kampanyasını eleştiren belgesel "The Arthur Legend/Arthur Efsanesi" ile dikkatleri üzerine çeken Loach, Jim Allen'ın yazdığı 1993 yapımı "Raining Stones/Yağan Taşlar" ile işsizlik, kişiyi suça iten koşullar, zengin ve yoksul arasında git gide büyüyen uçurum gibi konulara döndü. Thatcher döneminin bir eleştirisini yapan filmde, kızına komünyon töreni için yeni bir elbise almaya çalışan işsiz bir adamın başına gelenler traji-komik bir tarzda anlatılıyordu. Barry Ackroyd'un 16 mm. kamera ile çektiği "Yağan Taşlar", olan biteni anında yakalamaya çalışan bir habercinin mantığı ile görüntülenmiş, Loach'un çok önem verdiği gerçekçilik hissi filmin bütününe hakim olmuştu. Cannes Film Festivali'nde jüri özel ödülü kazanan filmi, sosyal hizmetler kurumunun haksız uygulamalarını eleştiren "Ladybird, Ladybird/Minik Kuş, Minik Kuş" izledi.

1994 yapımı film gerçek bir olaya dayanıyordu. Senaryo yazarı Rona Munro ve Ken Loach, hem sosyal hizmet görevlileriyle, hem de haksız uygulamaların mağduru olan kadınla bizzat görüştüler. Bakıma muhtaç olan çocukların, aileleri hayatta olsa bile devlete ait yurtlara yerleştirilmesi, sadece İngiltere'de değil, çoğu Avrupa ülkesinde uygulanan bir yöntemdi. Üstelik kötü muamele gören, tacize uğrayan, zorla çalıştırılan çocukların çaresizlikleri düşünüldüğünde, bu uygulamanın doğruluğu da tartışılmazdı. Ancak anlatılan hikayede iş kişisel bir intikam öyküsüne, bir 'kara listeye alma' olayına dönmüştü ki, zaten haksızlık da bu noktada başlıyordu. Loach'un filmde Maggie adını verdiği genç kadın, evde yalnız bıraktığı çocuğu yangından kıl payı kurtulunca 'kötü anne' ilan ediliyor, dört çocuğu da kendisinden alınıyor, üstelik çok sonra dünyaya getirdiği iki bebeğini de sosyal hizmetlere teslim etmek zorunda bırakılıyordu. Hayatı boyunca ailesinden ve birlikte olduğu erkeklerden kötü muamele görmüş olan bu kadına eziyet etme sırası devlete gelmişti. Tam Paraguaylı mülteci sevgilisi ile mutluluğu yakalayacakken tekrar tökezletilen Maggie, tipik bir Loach kahramanıydı... Küçük kulüplerde komedyenlik yapan Crissy Rock ve Şili'li mülteci müzisyen Vladimir Vega'nın baş-

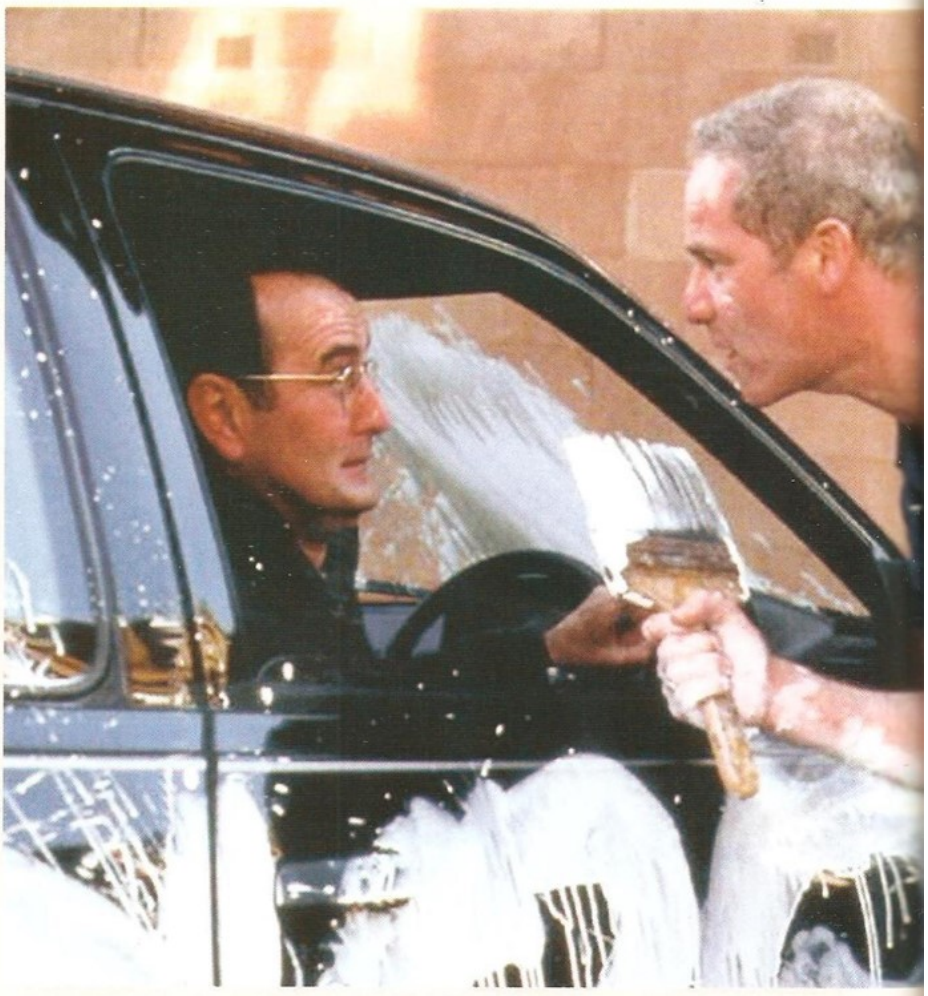

"Carla's Song/Carla'nın Şarkısı"

"My Name is Joe/Benim Adım Joe"

"Faşistlerin kötü adam, başka herkesin de iyi adam olduğu bir film yapmakla yetinecek olsaydık bunun ilginç bir tarafı olmayacaktı. Bu hem kolaya kaçmak hem de Cumhuriyetçiler tarafında dönen kötülükleri saklamak olurdu." K. Loach

rollerini paylaştığı "Minik Kuş, Minik Kuş", 'Artık bu kadarı da olmaz!' dedirten senaryosu ile tüm dünyada seyircileri ağlatan ve öfkelendiren bir film olmakla kalmadı, Berlin Film Festivali'nde evrensel jüri ödülünün de sahibi oldu. Eleştirmenler ise 1960'larda kalan eskimiş bir tartışmayı tekrar gündeme getirdiler; 'Bu senaryonun ne kadarı gerçek, ne kadarı kurmaca?!'

"Ülke ve Özgürlük"

Ama artık aleyhine söylenenlerin Loach'un yükselişini durdurması mümkün değildi. 1995 yapımı "Land and Freedom/Ülke ve Özgürlük"te tüm sosyalistler için bir mit haline gelen İspanya iç savaşına doğrulttu kamerasını. Seçimle iktidara gelen cumhuriyet yanlılarının, faşist lider Franco tarafından zorla hükümetten indirilmesi sonrasında başlayan olaylar, dünya tarihinin demokrasi uğruna verilen en büyük savaşlarından birine dönüşmüş, ne var ki kazanan Franco olmuştu. Loach, senaryo yazarı Jim Allen ile birlikte bu kaybedişin nedenlerini sorguluyordu. Gerçek şu ki, cumhuriyetçileri alt eden faşistler değil, kendi içlerinde oluşan kamplaşmalardı. Üstelik Franco, Mussollini ve Hitler tarafından desteklenirken, Fransa ve İngiltere olan bitene seyirci kalmıştı. Her ne kadar cumhuriyetçiler, dünyanın her köşesinden gelen gönüllü demokrasi savaşçıları tarafından desteklendiyse de, bu yeterli değildi. Filmde bu gönüllü askerlerden birini; Liverpool'lu işsiz komünist David'i odak noktasına alıyordu Loach. İdealist düşünceler ile geldiği İspanya'da tüm gerçekleri bizzat görüp yaşayacak olan David'in deneyimleri, İspanya tarihinin bir dönemini tekrar yazacak nitelikteydi. Filmi eleştirenlerin çoğu, cumhuriyetçi grupların birbirinin kuyusunu kazdığı iddiasına karşı geldi. Loach içinse bu gerçeğin ta kendisiydi. Şöyle diyordu bir röportajında; 'Faşistlerin kötü adam, başka herkesin de iyi adam olduğu bir film yapmakla yetinecek olsaydık, bunun ilginç bir tarafı olmayacaktı. Bu hem kolaya kaçmak, hem de cumhuriyetçiler tarafında dönen kötülükleri saklamak olurdu. Oysa asıl trajedi buradaydı...'

Cannes Film Festivali'nde Fipresci ve evrensel jüri ödüllerini kazanan filmde, doğaçlama oyun tekniklerini ve gerçekçilik hissini arttırmak için kullandığı yöntemleri en ileri noktaya taşıyan Loach, oyuncuların savaş sahnelerini gerçekmiş gibi yaşayabilmeleri için, onlara özel eğitim aldırttı, kimin ne zaman öleceğini saklı tuttu ve ölen kişiyi hemen o gün ülkesine geri gönderdi...

Bu büyük prodüksiyonun ardından Tony Blair'i, temel sanayi kollarının devletleştirilmesi projesine olumsuz yaklaşımı yüzünden eleştirdiği belgesel "A Contemporary Case for Common Ownership/Ortak Mülkiyet Konusunda Çağdaş Bir Vaka"yı çeken Loach, yeni bir yazarla;Paul Laverty ile işbirliği yaptığı "Carla's Song/Carla'nın Şarkısı" ile döndü sinema salonlarına. Bu kez kamerasını ülkesinden çok uzağa; Nikaragua'ya doğrultuyordu yönetmen. İskoç otobüs şoförü George ile geçmişini herkesten sır gibi saklayan mülteci sevgilisi Carla'nın ilişkilerine odaklanan film, Amerika Birleşik Devletleri'nin her tür yönteme başvurarak 'huzurlu' kılmaya çalıştığı arka bahçesini de inceliyor, 1979'da diktatör Somoza'yı deviren ve Nikaragua halkına özgürlük getiren Sandinistalar'dan, Reagan'ın karşı bir atakla devreye soktuğu Contralar'a kadar pek çok sarsıcı gerçeği ⇨

Yaşamından ilginç anılar

1977 yılında İngiltere başbakanı, kraliçenin doğum günü kutlamaları için oluşturulan onur listesine Loach'un adını da dahil etmek istedi ve bu durumu bir mektupla kendisine bildirdi. Loach'un cevabı ise şöyle oldu; 'Adımın oluşturulacak onur listesine eklenmesi konusunu dile getirdiğiniz 18 mayıs tarihli mektubunuz için teşekkür ederim. Ancak benim böyle bir ödülü kabul etmem, bugüne dek çektiğimiz filmlerde gerek sahsım, gerekse çalışma arkadaşlarım tarafından dile getirilmiş olan görüslere uygun düşmeyecektir. Bu nedenle sayın basbakanın önerisini geri çevirmek zorunda olduğumu bildirmek isterim.'

"Carla'nın Şarkısı"nın çekimleri için Nikaragua'ya giden yönetmen, bu ülke ile İngiltere arasında sinemaya yönelik bir anlaşma bulunmadığını öğrenince, bu filme özgü özel bir anlasma imzaladı. Nikaragua hükümeti, ülke içinde satın alınan malzemelerden vergi almayacak, karşılığında söz konusu malzemeler is bittikten sonra Nikaragua'da kalacaktı. Loach'un ardında bıraktığı ekipman ve artık negatiflerle kısa filmler çeken Nikaragua'lı sinemacılar, o yıl Berlin Film Festivali'nde ödül kazandılar.

"Ekmek ve Güller"in prodüksiyonunda yer alan Amerikalı görevliler, çalışanların kullandığı otoparkta Loach'a isminin yazılı olduğu özel bir alan ayırınca, yönetmen söyle dedi; 'Böyle yapmasak daha iyi olur. Park alanını ortak kullanacağız. Erken gelen boş gördüğü yere park eder.' Belli bir hiyerarsiyi korumaya alışmış olan Amerikalılar bu duruma çok sasırmış olsalar da, Loach'un esitlikçi tavrına uyum sağladılar.

"Benim Adım Joe"nun çekimleri için Glasgow'a giden Loach ve ekibinin minibüsü soyuldu ve birkaç bin sterlin değerinde ekipman çalındı. Neyse ki, hırsızların kol gezdiği mahallede suçluların bulunması uzun sürmedi. Yakalanan gençlerden biri kendisini savunurken Loach filmlerinin kahramanlarından biri gibi konusuyordu; 'Bizi suçlayamazsınız. Fırsat bulduk, değerlendirdik...'

"Navigators"ın yazarı olan demiryolu işçisi Rob Dawber, film çekim aşamasındayken, asbeste maruz kalanlara özgü, tedavisi mümkün olmayan bir kansere yakalandığını öğrendi. Demiryolu şirketine açtığı davada bilir kisi olarak rapor veren Loach ve O'Brien, Dawber'ın yazar olarak gelecekte kazanabileceği servete karşılık, 450 bin sterlin tazminat almasını sağladılar. Dawber ne yazık ki "Navigators"ı perdede hiç göremedi.

"Ekmek ve Güller"in görüntü yönetmeni Barry Ackroyd, ikinci ekip için bir kameraman ararken Amerika'da çalısmakta olan arkadası Joan Churchill'den yardım istedi. İsi kendisinin alamayacağını söyleyen Churchill, Haskell Wexler'le çalışmak isteyip istemeyeceklerini sordu. "Guguk Kusu", "Amerika, Amerika" gibi filmlerin kameramanı olan Wexler'e hayrandı Ackroyd ve kulaklarına inanamadı. Wexler sete geldiğinde, elinde "Minik Kus, Minik Kus"un DVD'si vardı. Loach ve Ackroyd'dan imza alırken sunları söylüyordu; "Bunu nasıl yapıyorsunuz bilmiyorum ama, sizler benim kahramanlarımsınız..."

ortaya koyuyor, sömürülen, eziyet gören, kendi kendisini yönetmesine asla izin verilmeyen bir halkın acısını perdeye taşıyordu.
"Carla'nın Şarkısı", aslında avukat olan Laverty'nin bir insan hakları örgütüne bağlı olarak gittiği Nikaragua'da yaşadıklarından doğmuştu. Senaryosunun Loach tarafından çekilmesini özellikle isteyen yazar, zamanla yönetmenin tek senaristi olacak, "Ülke ve Özgürlük"ten sonra sağlık sorunları nedeniyle ekipten ayrılan Jim Allen'ın yerini alacaktı...
Robert Carlyle ve Oyanka Cabezas'ın başrollerde yer aldıkları film, Venedik Film Festivali'nde İtalyan senato başkanlığı altın madalyasını kazanmaktan başka, Havana Film Festivali'nde Mercan ödülüne de layık görüldü. "Carla'nın Şarkısı" vizyona girdiğinde, Nikaragua bölgenin en fakir ülkelerinden biriydi. Amerika Birleşik Devletleri'nin desteklediği bir kukla hükümet tarafından yönetilen ülkede Sandinist devrimin izi bile kalmamıştı...
Bu çarpıcı yapımın ardından, 1996'da tekrar televizyona dönen Loach, "The Flickering Flame/Titrek Alev" ile tersane işçilerinin uğradığı

"Hidden Agenda"

Adını eski bir grevci sloganından alan "Ekmek ve Güller", işçilerin hem ekmek hem de saygı bekledikleri anlamına geliyordu ve Amerikan rüyasını sert bir dille eleştiren bu filme çok yakışmıştı.

haksız muameleleri getirdi gündeme. Yürütülen grevi kırmayı reddeden 329 kişi işinden olmuş, onların yerine ise sendikasız işçiler alınmıştı. Bu belgeselinde Loach özellikle Thatcher döneminde işçilerin sindirilmesi için nasıl bir politika izlendiğini gözler önüne seriyordu. Hemen ardından Arthur Scargill tarafından kurulan Sosyalist İşçi Partisi'nin propaganda filmlerini çeken yönetmen, 1998 yapımı "Another City: A Week in the Life of Bath's Football Club/Bir Başka Kent: Bath Futbol Kulübünün Yaşamında Bir Hafta" adlı belgeseli ile, yıllardır desteklediği yerel futbol takımına karşı vefa borcunu ödedi.

"Benim Adım Joe"

Aynı yıl, en sevilen filmlerinden biri olan "My Name is Joe/Benim Adım Joe" için kamera arkasına geçti Loach. Senaryo yazarı Paul Laverty, geçmişindeki acılardan kaçmaya çalışan bir alkoliğin dramında, insanın her ne olursa olsun tekrar tekrar ayağa kalkıp yoluna devam edecek gücü bulabileceği temasını işliyordu. Ahlaki doğruları bir yana bırakıp, mecburiyetler ile şekillenen 'kaybedilmiş' yaşamlara bir kez daha odaklanan Loach, işsizlik ile boğuşan ve doktor sevgilisi Sarah için hayatına çeki düzen vermeye çalışan Joe'dan başka, uyuşturucu bağımlısı eşine ve oğluna bakmak uğruna sokaklarda eroin satmak zorunda kalan Liam'ın intiharla sonuçlanan hikayesini de anlatıyordu çarpıcı bir üslupla. Yoksulluğun bellerini büktüğü, suç örgütleri ile sarmalanmış bu insanlar için çıkış yolu bulmak neredeyse imkansızdı. Ama umut, bir cenazenin iç karartıcı atmosferinde bile yeşermeyi başarıyor, Liam'ın intiharı Joe ile Sarah'yı tekrar bir araya getiriyordu.
Prömiyeri Cannes Film Festivali'nde yapılan film, o güne dek küçük roller ile yetinmek zorunda kalmış olan Louise Goodall ve yönetmenliğe geçtikten sonra "Magdalene Sisters/Günahkar Bakireler" ile eleştirmenlerin övgüsünü kazanan Peter Mullan'ın eşsiz oyunları ile de beğeni topladı.
Yıllar önce reklam filmlerini çekmek zorunda kaldığı McDonalds'ı kader 1998 yılında tekrar karşısına çıkardı Loach'un. Ama bu sefer durum oldukça farklıydı. Bahçıvan Helen Steel ve postacı Dave Moris'in, McDonalds restoranlarında sağlıksız yiyecekler satıldığına, çocukların reklam aracı olarak kullanıldığına ve kesim sırasında hayvanlara kötü muamele yapıldığına değinen bir broşürü halka dağıttıkları için tutuklandıkları ve uzun bir hukuk savaşına giriştikleri McLibel (McİftIra) davasını izleyerek bir belgesel haline getirdi yönetmen. Fanny Armstrong ile birlikte yürüttükleri çalışma, İngiltere'nin en uzun süren hakaret davası olarak tarihe geçen olayı irdeliyor, ifade özgürlüğü ve adil yargılanma hakkının önemini vurguluyordu. Loach bu davanın peşini bırakmayacak, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin protestocular lehine karar verdiği 2005 yılında, filmin ikinci bölümünü de çekecekti...

"Ekmek ve Güller"

Yönetmen 2000 yılında yeni bir sinema filmi; "Bread and Roses/Ekmek ve Güller" için Amerika'ya gitti. Paul Laverty'nin California Üniversitesi'ne devam ettiği dönemde başına gelen bir olaydan esinlenerek yazdığı bir senaryoydu "Ekmek ve Güller". Bir gece yarısı otobüs beklerken, tamamı İspanyolca konuşan, bir örnek giyinmiş kalabalık bir grup insana rastlamıştı yazar. Bunlar Los Angeles nüfusunun neredeyse yarısını oluşturan hispanik (İspanyol anlamına gelen kelime, günlük dilde İspanyolca konuşulan diğer Amerika ülkelerinden gelen göçmenler anlamında kullanılır) işçilerdi. Hemen her sektörde çalışıyor, en ağır işleri yapıyor, en düşük ücretleri alıyorlardı. Üstelik yanı başlarında pırıldayan Hollywood onların yaşadıklarının bile farkında değildi. Laverty o gece karar verdi bu insanların yaşamlarına dair bir senaryo yazmaya. Yapılan araştırmalar Loach ve Laverty'i 1985 yılında gerçekleşen 'Odacılara Adalet' gösterilerine götürdü. Los Angeles'ta başlayan ve kısa zamanda tüm ülkeye yayılan temizlik işçileri hareketini filmlerine taşımaya karar verdiler. Adını eski bir grevci sloganından alan "Ekmek ve Güller", işçilerin hem ekmek, hem de saygı bekledikleri anlamına geliyordu ve Amerikan rüyasını sert bir dille eleştiren, bu ülkede göçmen işçi olmanın zorluklarını ortaya koyan filme çok yakışmıştı. Bu kez Meksikalı iki kız kardeşi odağa alıyordu Loach. Yıllardır Amerika'da yaşayan ablası Rosa'nın yanına kaçak olarak gelen Mia, bir temizlik işine giriyor, gösterilere katılıyor ve ardından da sınır dışı ediliyordu. Ancak genç kızı şoka uğratan sadece yaşadığı haksızlıklar değildi. Ablası ona ve ailesine para gönderebilmek için yıllarca fahişelik yapmış, kardeşine iş bulmak adına da amiri ile birlikte

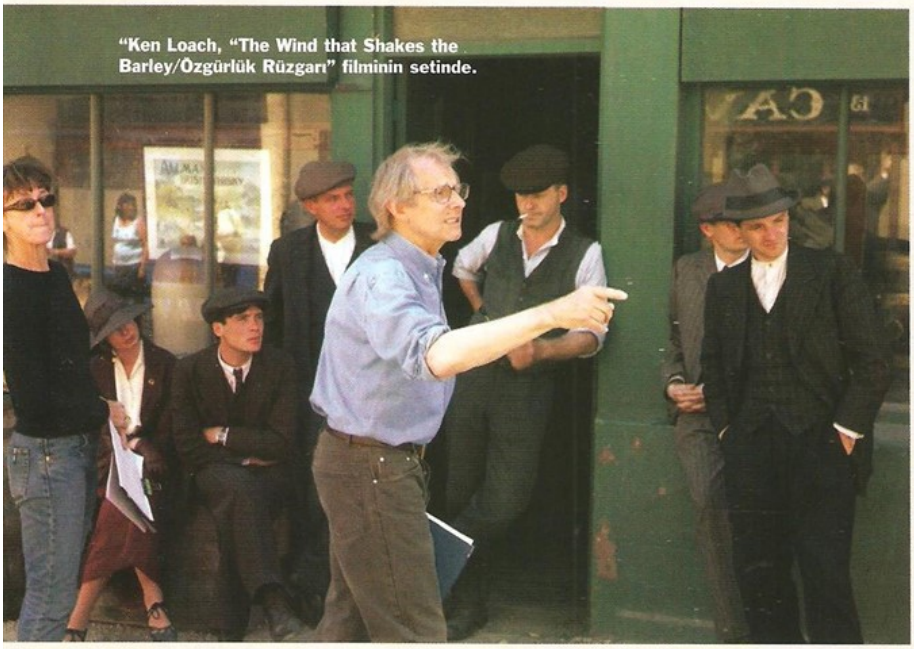

"Ken Loach, "The Wind that Shakes the Barley/Özgürlük Rüzgarı" filminin setinde.

olmuştu. Amerikan rüyasının bazıları için kabusa dönüşmesi kaçınılmazdı...

"Demiryolcular"

2001'de ülkesine geri dönerek demiryolu işçilerinin yaşamlarını ele alan "The Navigators"ı çekti yönetmen. İngiltere'de demiryollarının özelleştirilmesi zaten tartışılmakta olan bir konuydu. Senaryonun bir demiryolu işçisi olan Rob Dawber tarafından yazılmış olması da, filmin gerçekçiliğini arttırıyordu. Her ne kadar Venedik Film Festivali'nde Altın Aslan'ı Mira Nair'in "Monsoon Wedding/Muson Düğünü" filmine kaptırmış olsa da, en sevilen Loach filmlerinden biri oldu bu toplumsal komedi.

Ertesi yıl, İskoçya'nın suç dolu sokaklarında, hayallerini gerçekleştirmeye çalışan bir delikanlının öyküsünü anlattığı "Sweet Sixteen/Afili Delikanlı" ile başarısının doruğuna ulaştı Ken Loach. Senaryosu yine Laverty'ye ait olan film, uyuşturucu satıcısı olan sevgilisinin suçunu üstlenerek hapse giren annesini bu hayattan kurtarmak uğruna yaşamını tehlikeye atan on beş yaşındaki Liam'ı tanıştırıyordu seyircilerle. Liam bir karavan almayı başarırsa, kendisi, annesi ve küçük oğlunu tek başına büyütmeye çalışan yirmili yaşlardaki ablası için yeni ve temiz bir başlangıç yaratabileceğine inanıyor, para bulabilmek için uyuşturucu çalıp satmaya kalkıyordu. Kıvrak zekası mafyanın dikkatini çekip, adam öldürme konusundaki cesareti de başarıyla sınanınca çeteye kabul edilen delikanlı, büyük ve güzel bir eve kavuşuyordu sonunda. Ancak tüm çabaları boşa gidecek, sevgilisi Stan'den ayrılmayı göze alamayan annesi, oğlu ile yaşamayı reddedecek, öfkeye kapılan Liam, hayatını mahvettiğini düşündüğü Stan'i bıçaklayacaktı. Liam gibi zeki ve potansiyel sahibi bir delikanlının bile şansı yoktu bu bataklıkta. Peki ya vasat zekası ve heyecanlı yapısı nedeniyle

"11'09"01/On Bir Eylül" projesi için çektiği kısa filminin sağcı İngiliz basını tarafından eleştirilmesi ne Loach'u şaşırttı ne de bu dünyanın düzenini bilen seyircisini.

çeteye girme hakkı bile kazanamayan arkadaşı Pinball gibilere ne olacaktı? Film, onların doğmadan ölmüş olduklarını söylüyordu bir anlamda. Akıllıların suçlu, aptalların ise hiç oldukları bir dünyaydı perdeye yansıyan...

"Afili Delikanlı", kullanılan argo dil ve şiddet görüntüleri nedeniyle İngiltere genelinde on sekiz yaş altına yasaklandı. Loach ise gençleri yasağı delmek adına yüreklendirecek açıklamalar yaptı. Bir süre sonra İskoçya Inverclyde Belediyesi kendi bölgesi içinde yaş sınırını on beşe çekti. Bunu Bristol Belediyesi izledi. Loach filmin İngilizler için bile zor anlaşılan İskoç lehçesinde olması nedeniyle alt yazı istediyse de, dağıtımcı firma seyirciyi filmden uzaklaştıracağını düşündüğünden buna yanaşmadı. Uzun tartışmalardan sonra "Afili Delikanlı", ilk on beş dakikası alt yazılı olarak gösterime girdi. Amaç seyircinin bu lehçeye aşinalığını sağlamaktı... Cannes Film Festivali'nde en iyi özgün senaryo dalında ödül kazanan film, Greencock'lu bir lise öğrencisi olan başrol oyuncusu Martin Compstone'un da umut vaat eden bir oyunculuk kariyerine başlamasına olanak tanıdı.

11 Eylül'e bakış

2002 yılında Fransız yapımcı Alan Brigand'ın "11'09"01/On Bir Eylül" adlı projesinde yer alan Ken Loach, terör konulu filmin kendisine ayrılan bölümünde New York'taki faciayı, 1973'ün 11 Eylül'ünde Şili'de yaşananlarla birlikte sunuyor, bugün terör kurbanı olduğu gerekçesiyle deliye dönen Amerika Birleşik Devletleri'nin, yıllardır tüm dünyada nasıl terör yaratmakta olduğunu dokunaklı ama bir o kadar da sert bir üslupla dile getiriyordu. Şili'de yapılan 1970 seçimlerinde çoğunluğun oylarıyla başa geçen Salvador Allende, sosyalist yaklaşımları ile Amerikan hükümetini rahatsız etmiş, CIA destekli bir darbe ile başa getirilen General Pinochet, bir 11 Eylül günü Allende ve çalışma arkadaşlarını acımasızca katlederek Şili halkının tüm demokratik haklarını gasp etmişti. Filmde Şili'li mülteci Vladimir Vega, bir mektup yazıyordu New York'ta ölenlerin ailelerine. "Biz her on 11 Eylül'de sizi hatırlayacağız, siz de bizi unutmayın." diye biten mektup, insan hakları, demokrasi ve barış adına atılan bir çığlık gibiydi... Filmin, sağcı İngiliz basını tarafından 'İngiltere'ye utanç getird.' sözleri ile eleştirilmesi ise ne Loach'u şaşırttı, ne de bu dünyanın düzenini çok iyi bilen seyircilerini...

Terörü ve özellikle de 11 Eylül'den sonra ortaya çıkan 'İslam Fobisi'ni bir sonraki filminin odak noktasına yerleştirdi Loach. Adını 18. yüzyılda yaşamış İskoç ozan Robert Burns'ün platonik aşkı Nancy'e yazdığı en ünlü şiiri olan "Ae Fond Kiss"ten alan 2004 yapımı film, İngiltere'de doğup büyümüş olmasına ve kendisini İngiliz hissetmesine rağmen, Pakistanlı kökenleri ve koyu renk teni yüzünden zorluklarla karşılaşan bir adamın, Katolik bir kadın ile yaşadığı -daha doğrusu yaşamaya çalıştığı- aşkı anlatıyordu. Geçtiğimiz ay gecikmeli olarak bizde de gösterime giren bu modern Romeo-Juliette öyküsünü Ermanno Olmi ve Abbas Kiarostami ile birlikte yer aldıkları bir ortak proje olan 2005 yapımı "Tickets/Biletler" izledi. Orta Avrupa'dan Roma'ya giden bir trende yaşanan üç ayrı olayın anlatıldığı filmin ardındansa, yönetmene bu yıl Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye'yi kazandıran "The Wind that Shakes the Barley/Özgürlük Rüzgarı" geldi. Senaryosu Laverty'e ait olan film, 1922'de İrlanda'nın bağımsızlığı için savaşan binlerce gönüllüden ikisinin; Damien ve Teddy'nin öyküsü özelinde İngiliz işgalini, iç savaşı ve IRA'nın kuruluş yıllarını perdeye yansıtıyordu. Bu filmin de ülkemizde önümüzdeki ay gösterime girmesini bekliyoruz.

Şu sıra Laverty'nin başka bir senaryosu üzerinde çalışan ve "These Times" adını alacak olan filmin çekimlerine yıl sonunda başlaması beklenen 70 yaşındaki Ken Loach, prostat kanseri ile boğuşmasına ve hala film yapabilmek için finansör bulmakta zorlanmasına rağmen, dünyanın her köşesinden ezilmiş, dışlanmış, hakları gasp edilmiş ve kaybetmeye mahkum edilmiş insanların sesi olmaya devam ediyor. ■

Engin Ertan
enginertan@merkezdergi.com.tr

New York'ta kayıp

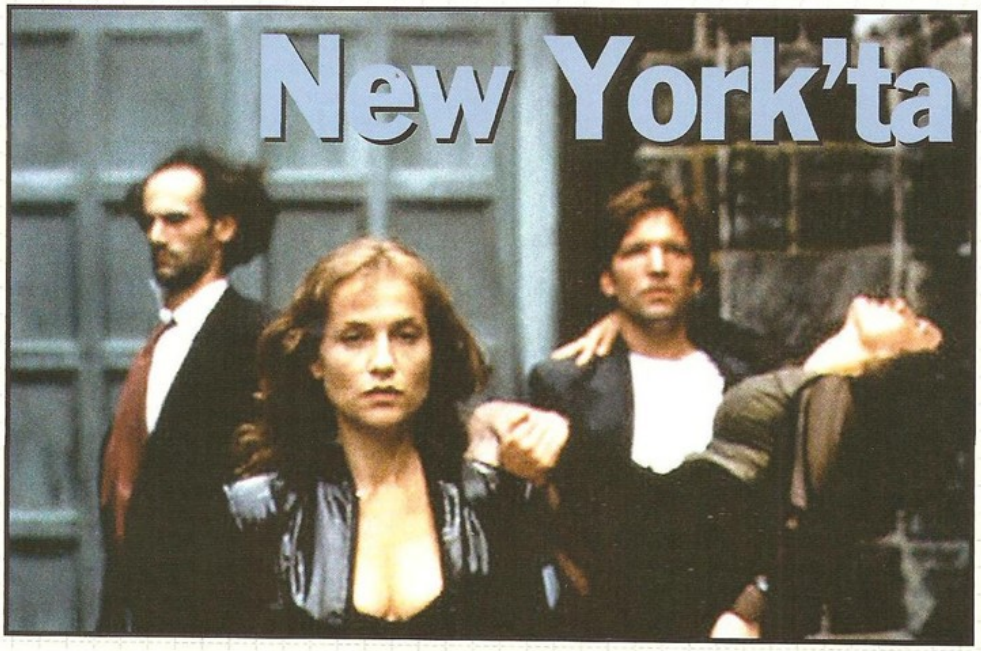

Amerikan Bağımsız sineması denildiğinde akla gelen ilk isimlerden birisi olan Hal Hartley, '90'lı yıllar boyunca çektiği özgün filmlerle kendisine hatırı sayılır bir hayran kitlesi kazanmıştı. 1994 yapımı "AMATÖR" (Amateur) yönetmenin fazlasıyla hak ettiği bu ünü pekiştirdiği, unutulmaz bir film. Komedi ve dram arasında gidip gelen, hatta bir kara film parodisi olarak bile yorumlanabilecek bu tipik Hartley mucizesinin en önemli artısıysa başrollerden birisinde karşımıza çıkan Isabelle Huppert.

ENGİN ERTAN

Dönemden döneme değişmek üzere, etkisi çoğunlukla birkaç yıl süren ama neredeyse marka işlevi gören sinemasal eğilimler vardır. Filmin tanıtımına o sihirli cümleyi eklemeye görün, belirli miktarda seyirci ceptedir. Yakın dönemden Dogma akımı veya Uzak Doğu korku filmleri akla gelen ilk örnekler. Biraz düşünürseniz, '90'lı yıllarda da "Amerikan Bağımsızları"nın benzer bir heyecana yol açtıklarını hatırlayacaksınız. Şimdilerde bu kategori eski kudretine sahip değil ancak hâlâ ilgi görüyor. Bir on yıl öncesindeyse, yıldız bir yönetmenin imzasına sahip olmasalar bile "Amerikan Bağımsızı" olarak sınıflandırılan çeşitli filmler festivallerde kapalı gişe oynayabiliyor, hatta ülkemizde vizyon şansı bile elde ediyorlardı. O dönemin kahramanlarından birisiyse kuşkusuz Hal Hartley idi. "Güven" (Trust) ve "Sıradan Erkekler"in (Simple Men) 1993 yılında Uluslararası İstanbul Film Festivali'ndeki ilk gösterimleri ertesinde Hartley'nin ülkemizde de çabucak bir kült yönetmene dönüşmesi ve sonraki yıllarda çektiği filmlerinin hep benzer bir ilgi görmesi hâlâ akıllarda. İşte o yıllardan kalan hoş bir anı, ancak bunun çok daha ötesinde unutulmaz bir film olarak "Amatör" (Amateur) belki de yeniden ele alınmayı hak ediyor. Yönetmenin hayranlarının "en sevdikleri" listelerinin üst sıralarını genellikle "Güven" ve "Sıradan Erkekler" işgal etse bile, çoğunlukla onların gerisinde kalan "Amatör"ün de azımsanmayacak bir destekçi kitlesi var. Belki de bu iki filme oranla üzerine daha az yazılıp çizilmesi, aradan geçen zaman içerisinde görece daha nadiren gösterilmesi "Amatör"ü ayrıcalıklı kılıyor.

İlginç şekilde "Amatör"ün Hal Hartley'nin diğer çoğu filmine oranla daha komplike, daha girift bir hikâyesi var. En azından kağıt üzerinde gözüken hâliyle. Biraz zorlarsanız "Amatör"ün bir tür filmi olduğuna, Hartley'nin kendine has bir kara film çektiğine bile inandırabilirsiniz kendinizi. Her şey sokakta ölü gibi yatan bir erkekle (Martin Donovan) başlıyor. Daha sonra bir cafede açık saçık hikâyeler kaleme alan bir kadın (Isabelle Huppert) çıkıyor karşımıza. Çok geçmeden açılıştaki erkek cafeye dalıyor ve iki karakter tanışıyorlar. Filmin ilerleyen dakikalarında öğreneceğimiz üzere erkeğin adı Thomas. Geçirdiği bir kaza sonrasında hafızasını kaybetmiş durumda. Adını bile hatırlayamadığı için porno dünyasındaki bağlantılarından ve peşindeki tetikçilerden de haberi yok. Kadının adıysa Isabelle. Kendisi eski bir rahibe, yeni porno yazarı. Aynı zamanda bakire bir nemfoman... Yeterince sıra dışı mı diyorsunuz? Thomas'ın Hollanda asıllı sevgilisi Sofia (Elina Löwensohn) sahneye çıkıncaya kadar bekleyin. Sofia aynı zamanda çok ünlü bir porno oyuncusu ve hem kendisinin, hem de başkalarının başına çorap örmekte son derece usta. Kolay yoldan para kazanmaya çalışırken, Thomas'ı arayan tetikçileri kendisinin ve bağlı oldukları porno şebekesinin muhasebe işlerini yürüten Edward'ın (Damian Young) peşine takmayı beceriyor. Filmin başlarında dağınık olan bu çember finale doğru giderek toparlanıyor, dört ana karakter ne yapıp edip New York'ta birbirlerini buluyor ve hep beraber boğazlarına kadar belaya batıyorlar.

Daha önce de söylemiştik,

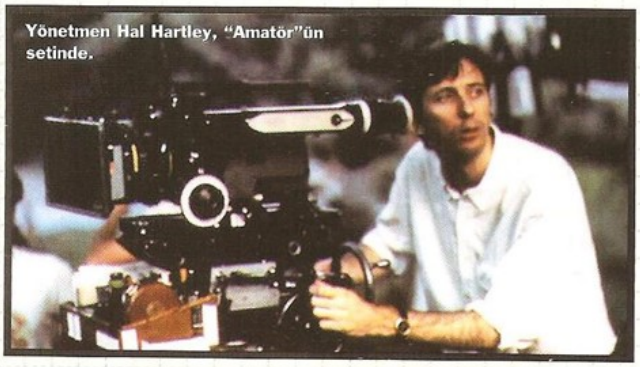

Yönetmen Hal Hartley, "Amatör"ün setinde.

"Amatör"ün kağıt üzerindeki hikâyesine bakarak rahatlıkla bir kara film olduğu fikrine kapılabilirsiniz. Ancak daha önce herhangi bir Hal Hartley filmi izlediyseniz, ondan tipik bir tür sineması örneği beklemenin hata olduğunun da bilincindesinizdir. "Amatör" yönetmeninin alemetifarikası olmuş, Anglosaksonların "deadpan" dedikleri, "duygular konusunda pek bir şey çaktırmayan, renk vermeyen" mizah anlayışının tipik örnekleriyle bezeli. Bir yandan baştan sona bu komik hâliyle bir tür parodisi olarak da yorumlanabilir, diğer yandan sıradışı espri anlayışı herkese geçmeyeceği için bazı seyirciler için "sadece garip" olmakta takılıp kalabilir.

Bu mizah anlayışından gayrı, Hartley'nin sinemasının bir diğer belirgin özelliğiyse kendine has mizansenleridir. Onun filmlerinde karakterler kadrajın içerisinde dans eder gibi hareket ederler, genellikle sabit durmazlar. Hatta kimi filmlerinde antolojilere geçecek

nitelikte özgün dans sahneleri de yer alır ("Sıradan Erkekler"de Sonic Youth'un "Kool Thing"i eşliğinde gerçekleşen unutulmaz dans numarası gibi). "Amatör" bu anlamda da tipik bir Hal Hartley filmi. Örneğin Thomas ve Isabelle'in bir cafede karşılaşmaları üzerine kurulu, açılış jeneriği ertesinde gelen sekansta görünürde hiçbir şey olmazken, çeşitli karakterlerin kadraj içerisindeki hareketleri ve birbirlerine eklenen replikleriyle film inanılmaz bir ritm kazanıyor. Bir önceki paragrafta andığımız mizah anlayışı ve söz konusu mizansenin yarattığı özgürlük duygusu, Hartley'nin mütevazı filmlerini küçük birer efsaneye dönüştüren öncelikli etmenler.

Hal Hartley filmlerindeki ortak noktalar ve devamlılıktan bahsederken, beraber çalıştığı oyuncuları da mutlaka anmak gerek. Neredeyse yönetmenin alter egosu görevini üstlenen Martin Donovan veya değişmeyen yüz ifadesiyle başlı başına bir mizah unsuru olan Elina Löwensohn onun hemen her filminde olduğu gibi "Amatör"de de oyuncu kadrosunda yer alıyorlar. Donovan hafızasını kaybetmiş Thomas'a, her zamanki umursamaz ve kaybolmuş ifadesiyle cuk oturuyor. Löwensohn ise Sofia rolünde tam kendisinden beklenecek tarzda bir performans sergiliyor; "Amatör"de başına gelen korkunç olayları pazardan yaptığı alışverişten bahsediyorcasına aktardığı sahnelere şahit olabilirsiniz. Ancak filmin oyuncu kadrosunun esas sürprizi tartışmasız Isabelle Huppert. Anza kadın rollerinin değişmez oyuncusu, Fransız sinemasının bu kendine has divası Hartley'nin evrenine müthiş şekilde uyum sağlamış. Bir nemfoman olduğunu düşünen ama hâlâ bakire olduğu için öngörüsünü pratiğe dökememiş rahibe eskisi Isabelle rolünde unutulmaz bir oyun veriyor.

Tüm bunların ötesinde yönetmenin filmlerinde tematik bir devamlılık olduğunu söylemek de yanlış olmaz. Tipik bir "X Jenerasyonu" (Kayıp Kuşak) yönetmeni olan Hal Hartley'nin filmlerinde uyumsuzluk, karakterlerin kaybolmuş hâli üzerinden ilerleyen bir tema olarak dikkat çekiyor. Daha önce bahsettiğimiz donuk mizah anlayışı da aslında bu kaybolmuşluk hissinin bir nevi uzantısı. Yine yukarıda andığımız yönetmenin kendine has mizansenleri ve karakterlerin hareket şekilleri de benzer şekilde nereye gideceğini bilememe hâlinin bir yansıması olarak görülebilir. "Amatör"de ise söz konusu kaybolmuşluk durumunu hafıza kaybı üzerinden işliyor Hartley. Thomas kim olduğunu yeniden keşfetmeye çalışır ve önüne çıkan dağınık parçaları birleştirmeye çabalarken, karşılaştığı diğer karakterlerin de benzer bir arayış içerisinde olduklarını gözlemliyor. Başka bir deyişle, "Amatör" kendini bulmaya çalışan bir grup insan üzerine traji-komik bir filme dönüşüyor.

Filmin anlatım açısından en büyük başarılarından birisiyse, hafıza kaybını dramatik yapının ilerleyişinde etkin bir unsur olarak kullanması. Hikâye ilerledikçe sadece Thomas kendisiyle ilgili yeni bir şeyler öğrenmiyor, bizler de paralel kurguyla takip ettiğimiz diğer karakterlerin onunla ilişkilerini adım adım keşfediyoruz. Hartley, film başladığı anda seyircisinin bu evrenden bihaber hâlini bir bakıma Thomas'ın silinmiş belleğiyle bir tutuyor. Anlatısını Thomas'ın algısıyla sınırlandırmamış olmasına rağmen, onunla beraber seyircinin de belleğine gerekli bilgileri fazla aceleci davranmadan, yavaş yavaş yazıyor. Böylece filmin karmaşık gibi gözüken hikâyesine adım adım ve zorlanmadan hâkim oluyoruz.

"Amatör" her ne kadar sıradışı bir evrende geçse ve en nihayetinde hikâyesi bir grup "kaybolmuş" karakterin etrafında gelisse bile, izlerken seyirciye kaybolmuşluk hissi veren bir film değil. Eğer Hartley filmleriyle tanışıklığınız varsa, zaten yabancılık çekmeyeceksiniz. Ancak "Amatör" Hal Hartley evrenine giriş biletiniz de olsa, burada başka yönetmenlerden, başka filmlerden tanıdık pek çok unsur bulacak, kendinizi bir turist gibi hissetmeyeceksiniz. Misal, filmin başından sonuna ağırlığını koruyan hafıza kaybı ve kimliğini arama meselesi hem sayısız kara filmden, hem de bir diğer uçta Antonioni'nin "Yolcu"sundan tanıdık. Lafı Antonioni'ye getirmemiz boşuna değil, zira İtalyan ustanın filmleri için üretilmiş "ölü zaman" kavramı (kurguya pek yüz vermeyen, uzun plan sekanslara verilen bir isim) veya modernist kahramanların arayışları Hartley'nin sinemasına da çok uzak değiller. Diğer yandan Chantal Akerman'ın hem manik, hem de minimal sinemasının izlerini de gerek "Amatör"de, gerekse diğer tüm Hartley filmlerinde sürebilirsiniz. Yönetmenin "Amatör"de en belirgin şekilde selam ettiği yönetmense, sık sık kişisel favorilerinden birisi olarak andığı Godard. Özellikle finale doğru bir kır evinde geçen sahneler, açık şekilde "Bande à part"a referans niteliği taşıyorlar. Uzun lafın kısası, eğer Amerikan Bağımsız sinemasının en özgün yönetmenlerinden birisi olan Hal Hartley ile hâlâ tanışmadıysanız, "Amatör" yerinde bir başlangıç olabilir. Filmin 1. Bölge DVD baskısına ise www.amazon.com adresinden ulaşabilirsiniz. ■

Isabelle Huppert, eski rahibe, yeni porno yazarı Isabelle'i, Hartley'nin daimi oyuncularından Martin Donovan hafızasını kaybetmiş bir adamı oynuyor.

Thomas: Eğer bir nemfoman isen nasıl hiç seks yapmamış olabilirsin ki?

Isabelle: Seçiciyim!

Her şey sokakta ölü gibi yatan bir erkekle başlıyor.

Sofia rolündeki Elina Löwensohn, bir porno oyuncusunu canlandırıyor.

AMATÖR (Amateur)
Yönetmen: Hal Hartley.
Yapımcı: Hal Hartley ve Ted Hope.
Senaryo: Hal Hartley. Görüntü **Yönetmeni:** Michael Spiller.
Kurgu: Steve Hamilton.
Prodüksiyon Tasarımı: Steve Rosenzweig. **Sanat Yönetimi:** Ginger Tougas. **Kostüm Tasarımı:** Alexandra Welker. **Müzik:** Hal Hartley (Ned Rifle takma adıyla) ve Jeffrey Taylor.
Oyuncular: Isabelle Huppert (Isabelle), Martin Donovan (Thomas), Elina Löwensohn (Sofia), Damian Young (Edward), Chuck Montgomery (Jan), Dave Simonds (Kurt), Pamela Stewart (Memur Patsy Melville). 1994 ABD/İngiltere/Fransa ortak yapımı, 105 dakika.

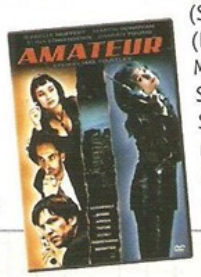

DVD kritik

Hazırlayan: Kerem Akça
keremakca@merkezdergi.com.tr

The Hustler: 2 Disk Özel Versiyon (1961)

Y: Robert Rossen
O: Paul Newman, Piper Laurie
Bölge: 2 (Türkiye) 129 dakika
2.35:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce 2.0 Dolby Digital
Türkçe, İngilizce Altyazı
Eylül, Fox / Tiglon
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Var
Film Fragmanı: Var
Diğer Fragmanlar: Yok

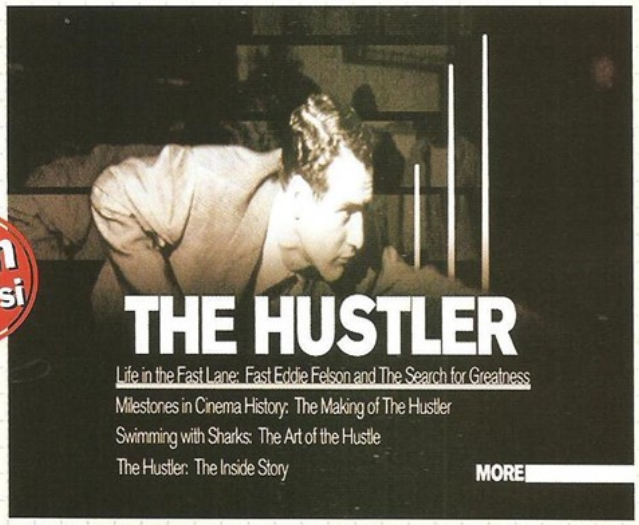

Ayın DVD'si

Anti-kahramanlar, 1960'larda Hollywood stüdyo sisteminin içinde kullanılmaya başlandı. Bu prototip ile birlikte, stüdyo içinde muhalif olabilen filmlerin yolu açıldı. Böylece bağımsız sinemanın, konvansiyonel sinemanın karşısına geldiği bir dönemde, içeriden de fetih hazırlıkları başlamış oldu. Kariyerinde sadece 10 film çeken ve 58 yaşında hayata gözlerini yuman Robert Rossen de, hem yazınsal hem görsel katkılarıyla bu prototipsel eğilimi destekleyen bir sinemacı olarak Hollywood'un özel ve önemli yönetmenleri arasında yer aldı. "The Hustler"ın yapımcılığını da üstlenen yönetmen, 2 milyon dolara bağımsız bir iş kotarmıştı aslında. Fox'u dağıtımcı olarak arkasına aldığı bu film, 9 dalda Oscar adayı olup, görüntü yönetimi (Eugene Schüfftan) ve sanat yönetimi (Harry Horner - Gene Callahan) dallarında ödülü kucakladı.

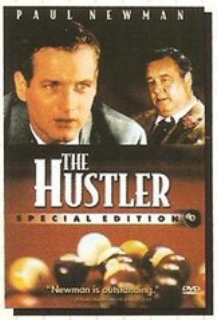

Neredeyse bütün filmlerini siyah-beyaz çeken ve gecenin dokusunu, tedirgin edici bir ortama yedirmesini seven Rossen, bu filminde senaryosu kadar özel bir özen gösterdiği görüntü çalışmasıyla da dikkat çekti. Öncelikle filmi, tipik bir spor filmi olarak görebiliriz. Ancak işin içine kumar girdiği için, biraz daha farklı bir yere gidiyor ve'spor filmi' alt türü ile 'kara film'i birleştiriyor. Paul Newman ise anti-kahraman olarak, ilkine yakın duran ama ikincinin dünyasında mücadele eden bir 'loser'ı (kaybeden) canlandırıyor. Böyle olmasının nedeni ise olaylara büyük bakamaması ve her zaman küçük oynaması. Hırsına kurban gidip iradesini kullanamaması, özgüvenini yanlış kullanarak başarı oranını düşürmesi. Bunun cevabı, şüphesiz Rossen'ın arkasına, İtalyan Yeni Gerçekçiliği'nin sinemaya kazandırdığı 'sosyal gerçekçilik'i almasında gizli. Yönetmen, kıt kanaat geçinen bir karakteri protagonist olarak kullanarak onun umutlarını, başarısızlıklarını, ruh halini, hatalarını merkeze alıyor. Böylece rüyalar ülkesi ABD'nin bir antitezini yaratmış oluyor. Newman'ın canlandırdığı Eddie Felson, cahil, zor geçinen, dağınık, fakir bir anti-kahraman. Onunla katharsis yapmamızın istenmesi, aslında Hollywood'a ters bir şey. Ancak başarı öyküsünün ortasına yerleşmesi onu, seyircinin ilgisinin odak noktası haline getiriyor. Rossen, kahramanının içinde bulunduğu yalnızlığı yansıtmak için kamerasının vizörünü geniş açı ve balık gözü objektiflerle donatıyor. Onunla birlikte bir başkası kadraja girdiğinde, birini en sağa, diğerini en sola yerleştirerek aradaki mesafeyi vurguluyor. Burada yapmaya çalıştığı şeyin, Vietnam sonrası ABD'de oluşan yabancılaşma havasıyla ve dışarıdan gelecek tehlikelere yönelik korkuyla bir ilgisi var mutlaka. Felson yalnızca bilardo oynarken mutlu ve bir de bir barda sans eseri tanıştığı ve dağınıklığı ile tavladığı sevgilisiyle (Piper Laurie) birlikteyken. Ancak bilardo oynadığı insanların çoğunun para peşindeki profesyoneller olması, Rossen'ın kurduğu iskeletin ne kadar önemli, psikolojik ve felsefi bir zemine oturduğunun göstergelerinden birisi. Yönetmen, doğrudan başarıya ulaşan zengin bir adamı seçebilir ve mücadeleyi bir kenara bırakabilirdi. Oysa bu tercihiyle bir anti kahraman yaratıyor ve Oscar'a oynuyor. Farklı bir kara filme imza atan Rossen, kumar ve spor olgusunu yan yana kullanan ilk filmlerinden biri olan "The Hustler" ile sinema tarihinde önemli bir yer edinmişti.

Kutu: İki diskli şeffaf.
Menü: İngilizce. Filmin siyah-beyaz atmosferi iki menüde de tek bir fotoğraf üzerinde kendini gösteriyor. Birincisinde bir fotoğraf kolajı, aşk, bilardo ve rekabet üçgeni oluştururken ikincisinde Newman'ın atış anındaki görüntüsüne odaklanıyoruz.
Diğer Ekstralar: Ekstra DVD'si olarak nitelenebilecek ikinci diskte, 5 tane özel belgesele ulaşabiliyoruz. Bu kapsamlı belgesellerin her biri birer nimet gibi! 'Life in The Fast Lane: Fast Eddie Nelson and Search For Greatness' (11 dk), ünlü bilardocunun karakter özelliklerine eğilen bir bölüm olarak öne çıkıyor. Dönemin oyuncu ve ekip üyelerinin yorumlarının da katkısıyla Paul Newman'ın canlandırdığı karaktere nasıl büründüğü anlatılıyor. 'The Milestone in Cinema History: The Hustler' (27 dk), filmin sinema tarihinde nasıl bir yeri olduğunu inceliyor. 'Swimming with Sharks: The Art of Hustle' (10 dk), bahis oyunları ve bilardonun tekniği ile ilgili bilgi veren bir bölüm. 'The Hustler: The Inside Story' (24 dk), yapımın öncesi, sonrası ve senaryonun oluşum aşamasını ele alan özel bir yapım belgeseli. 'Paul Newman: Hollywood Cool Hand' (44 dk), ikonlaşan oyuncu Paul Newman'ın ilginç ve detaylı bir biyografisi. Bu özel bölümlerden sonraysa ilginç bir teknik bölüme ulaşıyoruz. 'How to Make a Shot' adlı bu bölüm, Eddie Nelson'ın filmdeki 5 önemli bilardo vurusunu yapabilmek için aldığı eğitim üzerine 3 dakikalık kısa bir belgesel. İlk diskteyse aynı atışları, film görüntülerinin arkasına, ekranın sol üst köşesine yerleştirilmiş bilirkişi yorumlarıyla birlikte izlediğimiz 'Trick Shot Analysis' adlı, 16 dakika uzunluğunda bir bölüm var. Ekstralar arasında, bu İngilizce altyazılı eklerin dışında bir fotoğraf galerisi de bulunuyor.

Film: ✪✪✪✪✪
Kutu: ✪✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪✪✪

Ekstra detayları

1 Paul Newman ile Robert Rossen'ın sette karşı karşıya geldiği bir ana tanıklık ediyoruz. Rossen, Paul Newman'ı ilk gördüğünde onun Marlon Brando'nun klonu olduğunu düşündüğünü anlatıyor.

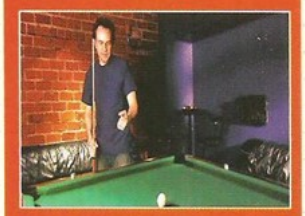

2 Uzman bir bilardocudan bilardo dersi alıyoruz!

3 Paul Newman'ın çekimlerden önce bilardo eğitimi aldığı süreçten birkaç kare izliyoruz. Bu da onların en dikkat çekici olanı!

4 Bir bilardo tarihçisinin yorumlarıyla bu spor dalının geçmişiyle ilgili bilgi ediniyoruz. Öğrendiğimize göre bilardo, 1090 yılında dışarıda kriket gibi oynanan bir oyunmuş. Bu da o zamanlardan bir kare...

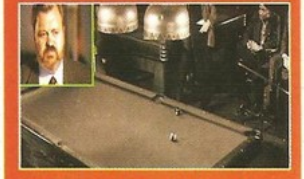

5 2. Dünya Savaşı'nda Deniz Kuvvetleri'nde görev yapan Paul Newman, o zamanki genç ve üniformalı haliyle karşımızda!

Fucking Amal / Sev Beni (1998)

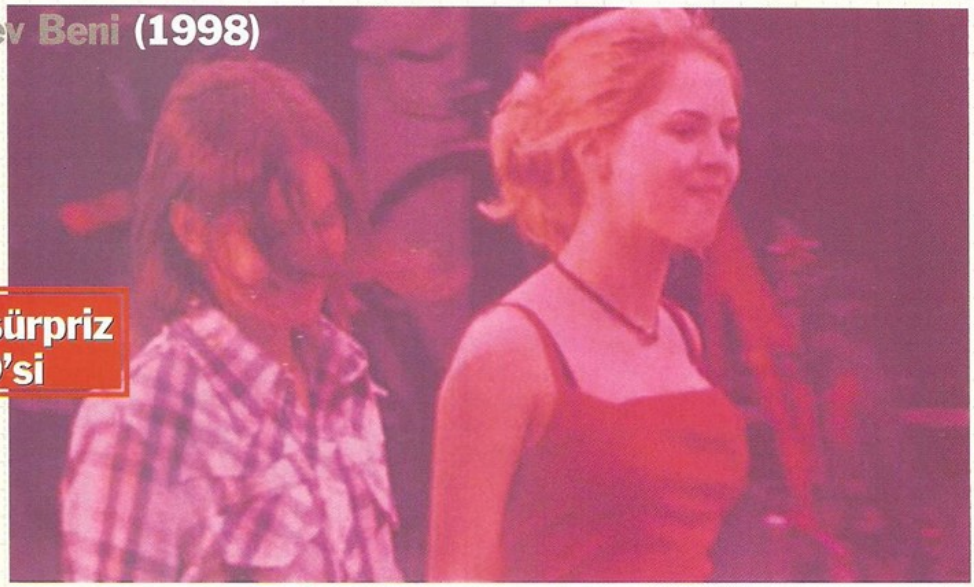

Y: Lukas Moodysson
O: Alexandra Dahlström, Rebecka Liljeberg
Bölge: 2 (Türkiye) 86 dakika
1.33:1 Tam Ekran (Letterbox)
İngilizce 5.1 DD, Türkçe 5.1 DD
Türkçe, İngilizce Altyazı
12 Temmuz, Bir Film / Palermo
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer Fragmanlar: Var

Ayın sürpriz DVD'si

SEV BENİ SHOW ME LOVE

FİLMİ BAŞLAT | SAHNE SEÇİMİ | LİSAN SEÇİMİ | FRAGMANLAR

1998 yılı, dünya sinemasında önemli gelişmelere sahne olmustu. O yıl ortaya çıkan Dogma akımı, Avrupa sinemasının ideolojisini derinden etkiledi. Amerikan stüdyo sistemine karşı düzenlenen bir manifesto yayınlandı. Bu manifestoyla konvansiyonel sinemanın kökleri kazınıyor; Avrupa sinemasının arthouse tarafı odağa alınıp, gerçekçi sularda yüzmek amaçlanıyordu. Lars Von Trier ve Thomas Vinterberg'in bası çektiği bu akım, ülke (İsveç-Danimarka) ve bölge (İskandinavya) sinemasının yükselisine de önayak oldu. Vinterberg, bu akımın ilk örneğini "Festen / Sölen" (1998) ile verirken, Trier ona "Idioterne / Gerizekalılar" (1998) ile eslik ediyordu. Bu filmler, 60'ların başından Jean-Luc Godard ve ekibinin konvansiyonel sinemaya karsı olusturduğu model bozucu yapının günümüz versiyonuydu bir anlamda. Bu yeni akımın belirli kurallarla desteklenmesi de güven uyandırıyordu. Filmleri dijital video kamerayla çekmek, yapay ısık kullanmamak, doğaçlama çalışmak gibi kurallarla, en gerçekçi görüntüye ulaşmak hedefleniyor; böylece yüksek bütçeli Amerikan tür sineması örneklerinin yapısını tersine çevirmek amaçlanıyordu. Bu akım, çok sert bir sekilde etkisini hissettirdiği 1998 yılında aktif olduktan sonra, kendisini biraz daha yumuşak bir akısa bıraktı. Aynı yıl içinde yönetmenlik kariyerine baslayan Lukas Moodysson, Dogma eğilimleri ile Amerikan konvansiyonel sinemasının iç içe geçtiği bir yapım kotarıyordu. Böylece popüler kültür dolu bir sanat filmi yapıyordu. "Fucking Amal", dijital video kamerayla çekilmesine karşın onu, daha çok 'görsel an yaratma aracı' olarak kullanıyor, kimi zaman çok yaratıcı noktalara uzanıyor, bunu yaparken de basit kamera hareketleriyle önemli anları resmetmeyi beceriyordu. Akımın içinde gözükse de birçok kuralını tersine çeviren görsel yapısı, bize dv'nin ne kadar yaratıcı bir makine olduğunu kanıtlıyordu. Film, gençlik filmi kalıpları içine yerlestirilmis tipik bir romantik-komedi hikâyesi anlatıyordu. Ancak bireyler heteroseksüel değil homoseksüel olunca film daha marjinal ve alternatif bir atmosfere bürünüyordu. İki lezbiyenin aşkını sıradan bir iliski gibi anlatan yönetmen, muhafazakar Hollywood romantik-komedilerini de inceden inceye elestiriyor ve aynı zamanda İsveç kültürünün cinsiyet konusuna yaklasımındaki esnekliği ortaya koymus oluyordu. Kahramanlarımız, ilk cinsel deneyimlerini yasayan ergenlik dönemindeki iki genç kızdı. Agnes, okuldaki ezilmis ve arkaya itilmis karakter profilini tamamlıyor, Elin ise en popüler ve en güzel kız olarak sürekli hakkında konusulan ve takip edilen kız portresini çiziyordu. İki kahramanın birbirlerine yaklaşmaları ise ergenlik döneminin sorunları eşliğinde gerçeklesiyordu. Böylece dönemin portresi de adamakıllı çizilip gerçekçi bir yapı kuruluyordu. Bunun yanında Moodysson'un her filmindeki popüler kültür katkısı, bu filmde birinci dereceden temellerini atıyordu. 'Show Me Love', 'I Want to Know What Love is' gibi İngilizce pop sarkıları, tansiyon yükseltici olarak devreye giriyor, aşk veya heyecan kavramının olusumuna birinci dereceden katkıda bulunuyorlardı. Amerikan popüler kültürünü bir arthouse Avrupa filminin içine yerleştiren Moodysson ilginç bir pastis düzen kuruyor ve bunu, yapmak istediği 'insana kendini iyi hissettiren' film formatını desteklemek için önemli bir araç olarak kullanıyordu.

Kutu: Klasik siyah.
Menü: Türkçe. Filmin temposunu yükselten meşhur 'Show Me Love' sarkısı arka plana yerleşiyor. Onun altında filmin 16 mm görüntülerini yansıtan hareketli görüntüler yumağı ve mavi bir menü ikonları bandı beliriyor. İkonlar arasında dolasırken filmdeki karakterler simge olarak karşımıza çıkıyor.
Diğer Ekstralar: Yok
Film: ✪✪✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪

İLİŞKİN KAYNAKLARI

1- Festen (1998)

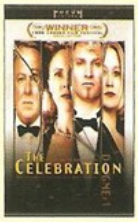

(1. Bölge)
Dünya sinemasının esas dijital video devrimi, bu filmin sinema dünyasına girisiyle basladı. Thomas Vinterberg'in, Dogma'nın tohumlarını en belirgin kurallarıyla atan bu yapımı kısaca, bir ailenin içindeki psikolojik çekismeleri gerçekçi bir dram içinde perdeye yansıtıyordu ve tek bir mekanda geçen bu film, 'cinema vérité' kavramı içerisinde çok önemli bir yere oturuyordu.

2- Breakfast Club / Kahvaltı Kulübü (1985)

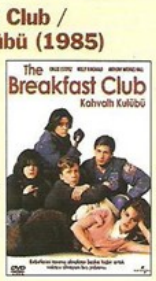

(2. Bölge - Universal / Tiglon)
'Brat Pack'ın varlığıyla ince ve psikolojik bir yolda yürüyen bu gençlik filmi klasiği, okul dönemindeki her türlü prototipsel ayrıntı gözler önüne seren bir karakter incelemesi sunuyordu. Zamanla değeri daha da anlaşılan bu yapım, sinema tarihinin en iyi gençlik filmleri arasında sayılabilir!

3- Breakfast at Tiffany's / Tiffany'de Kahvaltı (1961)

(2. Bölge - Paramount / Palermo)
Tema müziğinin adını taşıyan filmleri Hollywood'da çokça görürüz. Genelde komedi, müzikal ve duygusal filmlerde karşımıza çıkar bu durum. Blake Edwards'ın yönetip Audrey Hepburn ile George Peppard'ın rol aldıkları bu yapım da o eğilimi baslatan projelerden. Öyle ki, Henry Mancini'nin sarkısı, filmden daha ünlü oldu! Aynen "Sev Beni"nin İngilizce'sinin, filmin tema müziği olan ünlü 'Show Me Love'a karşılık gelmesi gibi...

V for Vendetta / V (2005)

Y: James McTeigue
O: Natalie Portman, Hugo Weaving
Bölge: 2 (Türkiye) 127 dakika
2.40:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce/Türkçe Dolby Digital
Türkçe, İngilizce Altyazı
10 Ağustos, Warner / Tiglon
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer Fragmanlar: Yok

Koleksiyonculara Özel

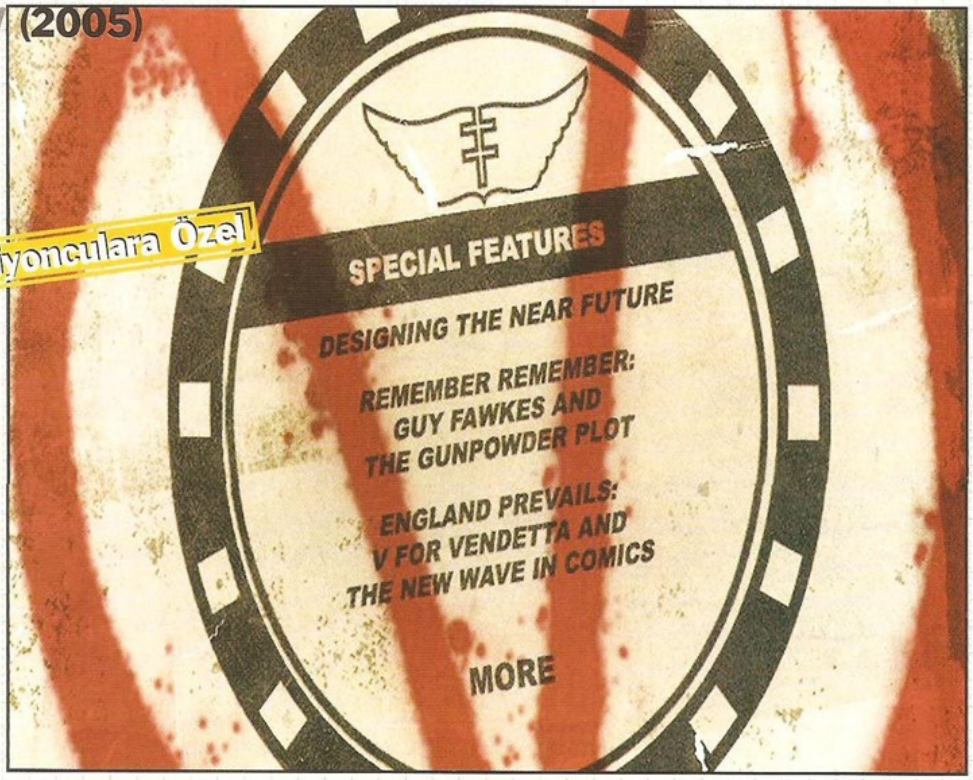

'İsyan, devrim' gibi kavramlar genelde sosyal gerçekçi filmlerde karşımıza çıkar. Ancak bu kavramlar bir sonuca bağlanıyorsa, bunun adı sosyal gerçekçi kara film olur. Bunun örnekleri çok fazla olmasa da sinema tarihinin çeşitli dönemlerinde görülmüştür. 18.yüzyılda Protestan yönetime karşı çıkan Katolik bir adamın, yani Guy Fawkes'un isyanını günümüz coğrafyasına uyarlayan "V for Vendetta"daysa bir anti-kahraman portresi çiziliyor. Günümüzün aşağı yukarı 100 sene sonrasında, İngiltere'de yaşayan bir terörist olarak onu, steampunk benzeri postmodern bir yapının odağına yerleştiriyor film. Böylece kara film soslu bir bilimkurgu izliyoruz. Bunun içine Wachowski Biraderler'in senaryosu eklenince aksiyon ögesi de eksik kalmıyor. Bir tür kırması sayılabilecek olan bu film, Wachowskiler'in "Matrix" ile sinema tarihine damga vuran postmodern bilimkurgu kavramından beslenen bir yapım olarak çıkıyor karşımıza. Bu nedenle bir çizgi-roman uyarlaması olması da ilginç aslında. Alan Moore'un 1960'larda çığır açıcı bir etki yaratan resimli romanından uyarlanan yapıt, yarattığı prototipler, çizdiği karakterler, dinlettiği diyaloglar, kurduğu görsel dünya ile zengin bir alt metine sahip sosyal gerçekçi bir suç filmi ya da bir politik-gerilime dönüşüyor perdede. Senaryo yazarı Wachowski'ler, yönetmense onların görsel efekt işlerinden sorumlu James McTeigue olunca, senaryo ilk bakışta daha fazla ilgimizi çekiyor tabii. Hikaye şöyle bir iskelet üzerine oturuyor; karşımızda bir maskeli terörist, geçmişte yaşanmış trajik bir olay ve son olarak da babası devlete karşı çıkmış muhalif bir TV mensubu var. Bu üç ayak üzerinde duruyor film. Bunların merkezindeyse Nazi Almanyası'nı hatırlatan diktatör bir rejimin yöneticisi olan başbakan (John Hurt) var. Kanalizasyon deliklerinde kendine postmodern bir alt sınıf evi kurmuş olan maskeli baş karakterimiz V (Hugo Weaving) ile başbakan arasındaki politik mücadeleye tanık oluyoruz filmde. "The Phantom of The Opera"nın aristokrasiye karşı çıkan hayaletinin etkisinde şekillenen ama bunun modernize edilmiş bir hali olan bir iskeleti var hikayenin. V, bir TV mensubuna aşık oluyor ve onu esir ediyor. Böylece Gaston Leroux'nun Orta Çağ'da geçen filmindeki sistem eleştirisini hatırlatan ama günümüze uyarlanarak Amerikan Başkanı *Bush'u ve yardımcılarını* hedef alan keskin bir sistem eleştirisi izliyoruz perdede.

Kutu: Klasik siyah 2 DVD'lik kutu.
Menü: İngilizce. Filmin devrimci ve postmodern havası, menülerde de seziliyor. İlk menüde İngiltere portresini yağlı boyayla ve kolaj tekniğiyle ekrana yansıtan tasarım, ikinci diskte duvara çizilmiş V yazısını *gösteriyor. Arka plandaki tempolu ve* ajite edici müzik filmin devrimci tonunu destekliyor.
Diğer Ekstralar: Ekstraların tamamı ikinci diskte bulunuyor. 4 özel belgesel, özellikle öne çıkıyor. 'Yakın Geleceği Tasarlamak' (17 dk), adlı bölümde filmde yaratılan gelecek dünyasının nasıl ortaya çıktığı anlatılıyor. Kısa olmasına karşın bu konuda bir hayli kapsamlı bilgi edinebileceğiniz bu bölüm, set dekorasyonundan aksesuarlara, kostümlerden makyaj çalışmasına kadar birçok çalışmayı içeriyor. 'Hatırla, Hatırla: Guy Fawkes ve Barut Komplosu' (10 dk), Kraliçe Elizabeth döneminde yaşamış Katolik bir komplocu olan Guy Fawkes'un tarihsel kisiliği üzerinde duruyor. Böylece V karakterinin kaynakları hakkında bilgi sahibi oluyoruz. 'İngiltere Yeniyor: V For Vendetta ve Çizgi Romandaki Yeni Akım' (15 dk), filmin *uyarlandığı çizgi* romanın tarihçesine değiniyor. 'V for Vendetta'nın Yapım Aşamaları' (16 dk), pek kapsamlı olmayan standart bir yapım belgeseli sunuyor. Stephen Fry ile yapılan röportaj ve set arkası görüntüleri dikkat çekici. Bu eklerden sonra karşımıza ilginç bir bölüm çıkıyor. 'Cat Power Kurgusu' (2 dk) bölümünde, Cat *Power'ın "I Found a Reason" şarkısı* eşliğinde filmin görüntüleriyle kurgulanmış bir klip var. Son olarak yazılı Soundtrack albümü reklamı görülebilir. Ekler, istenirse Türkçe altyazılı olarak izlenebiliyor.

Film: ✪✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪✪

YENİDEN ÇIKAN DVD

Wall Street / Borsa (1987)

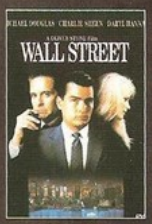

Film: Oliver Stone'un 'her rüyanın bir bedeli vardır' dediği 1987 tarihli filmi, Michael Douglas'a 'En iyi Erkek Oyuncu' dalında Oscar ve Altın Küre kazandırmış, etkileyici ve provokatif bir dramdır. Douglas'a, Charlie Sheen ve Daryl Hannah'nın eşlik ettikleri yapımda Martin *Sheen de rol alır. 80'lerdeki* acımasız iş dünyasının perde arkasına bakan "Borsa"da, genç ve hırslı bir broker olan Bud Fox'un (Sheen), ABD'nin ve dünya ekonomisinin kalbinin attığı yer olan Wall Street'in efsanevi ismi Gordon Gekko'nun (Douglas) gücü ve sihirbazlığı ile baştan çıkarılışına ve vicdanını kaybetmek üzere 'maddi' ve duygusuz bir dünyanın içine çekilişine şahit oluruz. Para, güç ve insan doğasıyla ilgili vurucu ve unutulmaz diyaloglara sahip olan filmde Stone, paranın sağladığı güç ve iktidar olgusuna dikkat çekerek, bu acımasız, yok edici, önünde çok az seyin durabildiği gerçeklik *karşısında, insan kalabilmenin* zorluğuna parmak basar.
Ne Değişti?:
1-Türkçe dublaj ve altyazı eklendi.
Film: 4
Gelişim: 1
Ekstralar: 1
MURAT ERŞAHİN

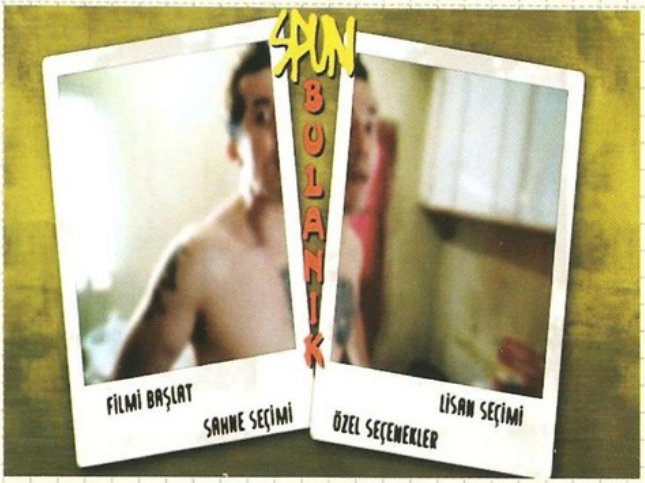

Spun / Bulanık (2002)

Y: Jonas Akerlund
O: Jason Schwartzman, Brittany Murphy
Bölge: 0 (Türkiye) 95 dakika
1.77:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce, Türkçe 5.1 Dolby Digital
Türkçe, İngilizce Altyazı
22 Temmuz, Düet Film / Sony
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer Fragmanlar: Var

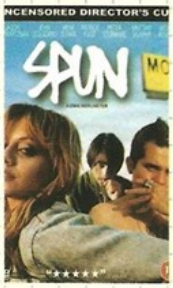

İsveç doğumlu Jonas Akerlund, U2, Madonna, Moby gibi pop müziğin önemli isimlerinin kliplerine imza atan bir yönetmen. 90'ların ikinci yarısında MTV yoluyla devreye giren video klip estetiği kavramını kullanan sanatçılardan biri. Ne kadar başarılı olduğu ise tartışılır. Ancak bu filmde İngiliz formalistleri ile ABD'de TV kültürüyle ortaya çıkan video klip estetiği kullanıcılarının sinemaya girişlerini arkasına alması, onu belirli bir yere koyuyor. Danny Boyle, Spike Jonze, Michel Gondry gibi yönetmenlerin farklı ekollerinden beslenen Akerlund, aslen bir video klip yönetmeni. Bu nedenle de birçok ünlü oyuncuyla çeşitlenen filmini, uzun bir video klibe çeviriyor. Avrupa'nın bütün ülkelerine yayılan bu anlayışı bünyesinde taşıması ise, İngilizce ana dilli bir bölgede yaşamasıyla ilgili olabilir. Filme gelecek olursak, karşımızda alabildiğine karikatürize ve abartıya kaçan karakterleri absürd bir anlayışla perdeye yansıtan bir film var. Bunu da hızlı kurgusu, değişik kurgu teknikleri, reklamlardan çıkmışcasına düzenlediği sahneleri ve daha nice TV ve klip numaralarıyla yapıyor. Asıl teması ise "Trainspotting" ile sinemada bir arthouse nesnesi haline gelen bağımlılıklar ve uyuşturucu. Baş karakterini biraz daha saf çizen yönetmen, onu uyuşturucu üreticisi bir karakterle karşı karşıya getiriyor. Arada kalan satıcılar da işin içine girince ortaya müthiş bir görsellikle desteklenen, eğlenceli ama aynı zamanda düşündürücü bir film çıkıyor. Kullanılan görsel dilde ve görsel estetikte uyuşturucunun yol açtığı 'dünyada sıkışmışlık' ruh halinin bir karşılığını bulmak mümkün. Dolayısıyla yapılan görsel numaralar boşuna değil.

Kutu: Klasik siyah.
Menü: Türkçe. Filmde bolca kullanılan ekran bölme tekniğini yansıtan bir menü tasarımı görebiliyoruz. İki fotoğraf karesi merkeze yan yana yerleştirilirken, bir görüntü ikisini tamamlayacak şekilde yerleştiriliyor. Bu hareketli görüntü, sürekli değişerek arka plandaki müziğin hızına ayak uyduruyor.
Diğer Ekstralar: Kısa olsa da ilgi çekici ve eğlenceli bir bölüm izliyoruz. 'Yemek Tarifi' (1 dk), adı bu bölümde, filmde 'The Cook' karakterini canlandıran Mickey Rourke'un, Cook Network kanalı için yaptığı yemek programı ekrana geliyor. Akerlund'un kurgu anlayışını yansıtan bu program, alternatif bir tanıtım filmi kıvamında. Bunun dışında DVD'lerin olmazsa olmazlarından olan çıkartılmış sahnelerden dört tanesi ham halleriyle görülebiliyor. Bunlar: 'Porno Dükkanı' (2 dk), 'Ölüyorum' (1 dk), 'Sisman Çocuk' (2 dk) ve 'İçki Dükkanı' (1 dk).
Film: ✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

Bin-Jip / Boş Ev (2004)

Y: Kim Ki-Duk
O: Lee Seung-Yeon, Jae Hee
Bölge: 2 (Türkiye) 128 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
Korece DTS/5.1 DD
Türkçe, İngilizce Altyazı
Eylül, BirFilm / Palermo
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer Fragmanlar: Var

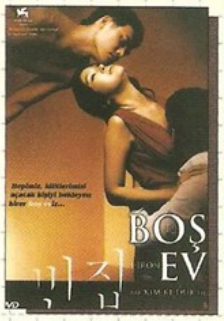

Yönetmenin, bildik temalarını olağanüstü bir duyarlıkla beyazperdeye taşıdığı ve katıldığı hemen her festivalden ödüllerle dönen 2004 tarihli "Bin Jip / Boş Ev"in kahramanı, Tae-suk adlı genç bir adam. Tae-suk, gündüzleri sokak sokak gezip boş evleri tespit ediyor ve geceleri o evlere giriyor. Amacı hırsızlık değil, tanımadığı hayatlara dokunmak. Tanımadığı insanların sahibi olduğu evlerin koltuklarında oturuyor, yataklarında uyuyor, sofralarında yemek yiyor, müzik dinliyor, resim albümlerine bakıyor. Evi terk etmezden önce de kıyı köşe temizlik yapıyor genç adam. Ev sahiplerinin kirli çamaşırlarını yıkıyor, asıyor, ufak tamiratlar yapıyor. (çalmayan radyo ve duvardaki bozulmuş saat gibi mesela) Evden çıktığı zaman miş gibi bırakıyor sahiplerine evi. Bir gün girdiği evlerden birinde, baskıcı kocasından bezmiş, dört duvar arsında adeta tutsak hayatı yaşayan eski model Sun-hwa ile karşılaşıyor. Tae-suk ile güzel Sun-hwa, aralarındaki sasırtıcı elektriği hemen fark ediyorlar. Sanki bu iki insan birer ruh eşi. Konuşmadan, araya kelimeler girmeden anlaşıyorlar ve beraber kaçmayı seçiyorlar, sonu belirsiz, umutsuz bir maceraya atılıyorlar. Birbirlerine büyük ve gerçek bir askla bağlanıyorlar. 'Bütün yalnız ve kayıp ruhlar birer boş evdir, sahibini, konuğunu bekler' diyen yönetmen, gerçeküstü bir aşk öyküsü anlatıyor aslında. Kelimeleri aradan çıkararak yapıyor bunu. Filmin iki kahramanından biri film boyunca tek kelime etmiyor. Diğeri ise sadece 'seni seviyorum' diyor. Fazla kelimeye gerek de yok zaten. Her an yanımızda olan şiddet, alışılmadık bir sükunetle iç içe mi acaba? Sevdiğimizin, o hep beklediğimizin uzandığı divana, basım koyduğu yastığa değip, onu koklamak için neler vermeyiz? Bütün sevgiler gerçek midir? Yaşamımıza değip geçen her şey kontrolümüz altında mı? Ya yaşamlarımız? Bir yığın resmi bir albümde biriktirmemizin gerçek amacı ne? Yitip giden anların büyüsü mü aradığımız, nefesle dolan odaların, tabakların, yatakların, dolapların gerçeküstü öyküleri mi yoksa? İlişkilerimiz sevgi dolu mu? Yaptığımız tüm eylemlerden sorumlu muyuz? Mülkiyet nedir? Anlamadan değip geçmek bu kadar kolay mı? Kaç kilodur insan ruhu? Sevdiğimizle birlikte daha mı ağırız yoksa daha mı hafif? Yoksa '0' kilo mu çeker aşk? Beklenti, yalnızlık, nefret, şiddet, tutku, sevgi ve aşk hakkında daha bir çok soruyu büyük bir alçakgönüllülük ve estetik içinde cevaplıyor Kim Ki-duk'un "Boş Ev"i. Sözler yerine kusursuz bir görsellikle yapıyor bunu. İnsanın yüreğinde, aklında bir şeyler bırakıyor. Dışarıdaki bir yığın bayağılığa rağmen, hâlâ insan gibi hissedebildiğinizi anımsıyorsunuz filmin ardından. Kalbinizdeki ses, dudaklarınızdan dökülmeye az kala 'boş bir ev' anyor gözünüz? Sahi hiç sevdiğinizle birlikte tartıldınız mı?

Kutu: Klasik siyah.
Menü: Türkçe. Bir çerçevenin içine filmin bütün külliyatı, hareketli görüntü formatında yerleştiriliyor. Böylece Kim Ki-Duk'un çerçeve gibi kadrajlarının da üstüne basılmış oluyor. Standart bir menü tasarımıyla görüntü bindirme tekniğini resim üstünde görebiliyoruz.
Diğer Ekstralar: İki önemli bölüm bulunuyor. 'Kamera Arkası' (7 dk), perde arkasına kısa bir uzanış sunuyor. 'Ödül Töreni' (8 dk), Venedik Film Festivali'nde ödül alınan an ve sonrasıyla ilgili detayları gösteriyor. Bu Türkçe altyazılı eklerin yanı sıra, mavi zemin üzerine dizilmiş fotoğrafların bir sergiye dönüştüğü 'Fotoğraf Galerisi' (2 dk) de görülebiliyor.
Film: ✪✪✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪
MURAT ERŞAHİN

Memoirs of a Geisha / Bir Geyşanın Anıları (2005)

Y: Rob Marshall
O: Zhang Ziyi, Ken Watanabe
Bölge: 2 (Türkiye) 139 dakika
2.35:1 Genis Ekran (Anamorfik)
İngilizce-Japonca 5.1 DD, Türkçe 5.1 DD
Türkçe, İngilizce Altyazı
Eylül, Sony HE
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer Fragmanlar: Yok

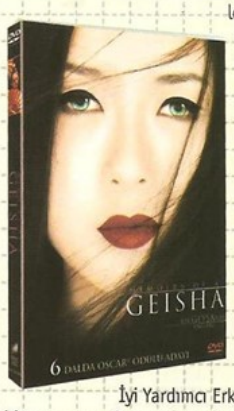

Altı dalda Oscar'a aday gösterilen ve üç dalda (En İyi Sanat Yönetimi, En İyi Görüntü Yönetimi ve En İyi Kostüm) heykelciği kazanan "Bir Geyşanın Anıları" Arthur Golden'ın 1997'de yayımlanan ve 32 dile çevrilen 'best seller' romanından uyarlanmış ve Oscar'lı "Chicago"nun yönetmeni Rob Marshall tarafından yönetilmiş. 85 milyon dolar bütçeli filmin yapımcılarından biri de Steven Spielberg. Uzak doğu sinemasının parlayan yıldızı Zhang Ziyi'nin ("Kaplan ve Ejderha", "Kahraman", "2046", "Parlayan Hançerler") başrolde olduğu film, 'kadın' merkezli bir hikaye anlatıyor. Ailesinden koparılarak bir geyşa evine getirilen ve sevdiği adam için verdiği mücadele yüzünden dönemin en ünlü geyşası olan Sayuri'nin hikayesi, hüzün ve romantizm kokan başarılı bir dram. 'Geyşa'lığın gerekleri, püf noktaları, zorlukları ve ritüeli, incelikle anlatılmış. 1930'ların başında başlayıp, İkinci Dünya Savaşı'na ve sonrasına dek Japonya'yı siyasi ve toplumsal olarak fon alan etkileyici yapım, etkileyici romantizmini, bilinçli bir tarihsel, toplumsal gelişim ve değişim içine yedirmeyi beceriyor. Otantik Japon gelenekleri, beyazperdeye olağanüstü, şiirsel bir görsellikle aktarılmış. Katıldığı birçok festivalden ödüllerle dönen yapımda 2003 tarihli "The Last Samurai" (Son Samuray) filmiyle, 'En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu' dalında Oscar adayı olan Japon aktör Ken Watanabe'de rol alıyor.
Kutu: Klasik seffaf.
Menü: Türkçe. Sony DVD'lerinde ilk kez gördü müz Türkçe dilli menü tasarımı, İngilizcesiyle aynı tasarıma sahip. Hareketli bir açılışın ardından, filmin menü ikonları alta yerleştirilirken önemli anların arka arkaya dizildiği bir menü görüyoruz.
Diğer Ekstralar: Dört belgesel öne çıkıyor. 'Geyşa Eğitim Kampı' (12 dk), gerçek hayatla filmi paralel olarak kullanan ve geysaların eğitimlerine uzanan bir ek sunuyor. 'Bir Geysa'nın Görünümü' (16 dk), makyaj ve kostümün üzerine giderken, önemli detayları gözle önüne seriyor. 'Anılar Müziği' (10 dk), filmin orkestra ile sahneleri paralel olarak yerleştiren kurgusuyla dikkat çeken müzik kullanımıyla ilgili bir bölüm. 'Hanamachi'yi İnsa Etmek' (12 dk) ise sanat yönetimine verilen özeni gözler önüne seriyor. Türkçe altyazılı bu eklerin yanına Fotograf Galerileri de ekleniyor.
Film: ✪✪✪✪
Menü: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪
MURAT ERŞAHİN

In Good Company / Babamın Kabusu (2004)

Y: Paul Weitz
O: Scarlett Johansson, Topher Grace
Bölge: 2 (Türkiye) 105 dakika
1.85:1 Tam Ekran (Anamorfik)
İngilizce 5.1 DD, Türkçe 5.1 DD
Türkçe, İngilizce Altyazı
1 Agustos Filmpop / Palermo
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer Fragmanlar: Var

Weitz kardesler, sessiz sedasız iyi isler yapan birader yönetmenler olarak dikkat cekiyorlar. "American Pie/Amerikan Pastası" ile yaptıkları çıkış ve gençlik komedisine yeni bir soluk getirmeleriyle ivme kazanan kariyerleri, başrolünde Hugh Grant'ın oynadığı "About a Boy/Bir Erkek Hakkında" adlı, felsefi bir derinliği de bulunan bir romantik-komediyle devam etti. Bu defa, yine yoğun felsefe içeren bir romantik-komediyle karşımızdalar. Paul Weitz'in yazıp yönettiği filmde Chris Weitz bu kez yapımcılık görevini üstlenmiş. Berlin'de 'Altın Ayı' için yarışan film, ilginç bir durum üzerinden komedi yaratmaya soyunuyor. Bir şirkette çalışan 51 yaşındaki Dan (Dennis Quaid) bir gün Carter (Topher Grace) adındaki şımarık ve genç bir zenginin yöneticisi olduğunu öğreniyor. İş bununla bitmiyor. Üstüne bir de Carter, Dan'in kızı Alex'e (Scarlett Johansson) aşık olunca, ortalık daha da karışıyo Böylece "The Graduate / Aşk Mevsim esintisi taşıyan ilişk erle ilgilenirken iş dünyasındaki sistem boşluklarını da elestiren, aile düzeninin üzerinden mizah yaratan, eğlenceli ve düşündürücü bir romantik-komedi çıkıyor ortaya. Yönetmen koltuğundaki Paul Weitz'in, dingin tavrıyla hikâyesinin özüne inmeye çalıştığı film, başarılı müzik kullanımıyla da dikkat çekici.
Kutu: Klasik siyah.
Menü: Türkçe. Filmin romantik-komedi havasını yansıtmaya çalışan menü tasarımında fona duygusal bir ezgi yerlestirilmis. Beyaz bir bant geçerken, üstten görüntüler akıyor.
Diğer Ekstralar: DVD'de, büyük stüdyo DVD'lerinde çokça gördüğümüz tipik bir kullanım bulunuyor. Belli ki standart yapım belgeseli 7 parçaya bölünmüş. Bu sayede karşımıza söylesiler, yorumlar ve set görüntüleri içeren yedi kısa bölüm çıkıyor. 'Yıldızlar' (3 dk), oyuncuların sette kurduğu iletişimle ilgili. 'Gençlik' (3 dk), filmin genç karakterleri olan Scarlett Johansson ve Topher Grace'in yorumlarını sunuyor. 'Yaşlanmak' (2 dk), Dennis Quaid'in başı çektiği, yaş ortalaması yüksek karakterlerle ilgili kısa bilgiler aktarıyor. 'Gerçek Hayat' (4 dk), iş hayatı etrafında dönen hikayenin bu yönünü öne çıkarıyor. 'Kurgu' (4 dk), filmin bilgisayar başındaki üç kurgucusunun çalışmalarını ve yorumlarını içeriyor. 'Hikaye' (4 dk), Weitz kardeslerin yorumlarıyla, senaryonun ortaya çıkış ve uygulanış aşamalarına değiniyor. 'Çekim Bölgeleri' (3 dk), New York'taki çekim alanlarını Paul Weitz'in rehberliğinde ekrana yansıtıyor. Bunların dışında, 16 dakika uzunluğundaki 'Çıkartılmış Sahneler' bölümü bulunuyor. **Eklerde,** Türkçe altyazı mevcut.
Film: ✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

Johnny 'Jackass' Knoxville

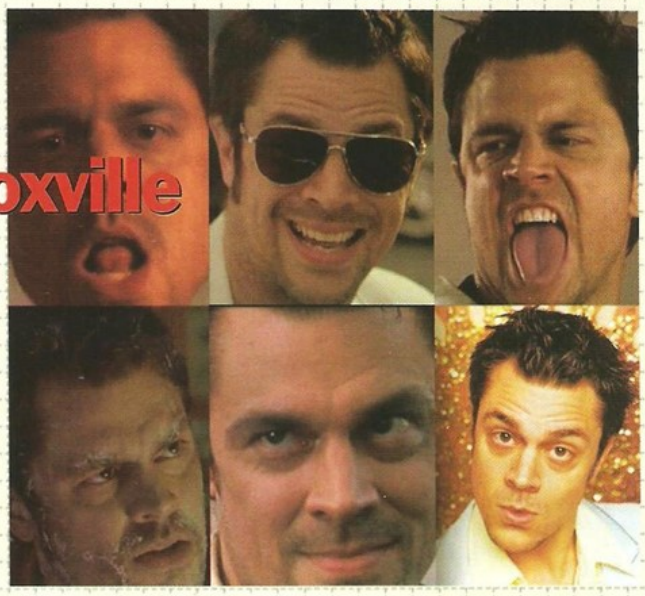

2000 yılında Jackass dizisinin senaristi olarak öne çıkan ve böylece dönemin ABD televizyon ekolünün temsilcilerinden biri olan oyuncu, Will Ferrell, Ben Stiller gibi isimlerle birlikte bu ekolün başarılı komedyenlerinden. Kendine has kitlesi ile dikkat çeken belki de kült bir oyuncu. Aynı zamanda Dickhouse Productions adlı bir şirketin sahibi.

Charlie Chaplin, Buster Keaton gibi oyuncu-yönetmenler, 'sinemada komedi oyunculuğu' denince ilk akla gelen isimler oldular. Bu oyuncuların sessiz dönemde baslattıkları 'slapstick' komedi anlayısı, sesli dönemin ilk yıllarında bir dönüşüm geçirdi. 1960'larda karsımıza çıkan Peter Sellers ise, bu sessiz dönemdeki anlayısı yansıtan tarzıyla alt türü yeniden harekete geçiren aktör oldu. 90'lara gelindiğinde ise, devreye 70'lerde John Waters ile baslayan 'tuvalet komedisi' girdi. Böylece slapstick komedi yeni bir vücut bularak, 'burlesque' yapıdan da beslenen isimler doğurdu. Özellikle Mike Myers ile baslayan bu ekol, Ben Stiller, Will Ferrell, Steve Carrell, Johnny Knoxville gibi televizyon kökenli isimlerle, yani çoğunluğu Amerikan halkınca iyi tanınan oyuncularla devam etti. 1996 yılında dergi yazarlığına baslayan Knoxville, o yıllarda çesitli kılıklara girip bu komik anları, yazınsal olarak yansıtmayı önermis ve ilginç bir eğilim ortaya koymustur. Bu sayede de TV program yapması için MTV ve Comedy Central gibi kanalların peşinden kostuğu bir isim olmustur. 1971 doğumlu oyuncu, 2000 yılında senaryosunu yazdığı Jackass mini-dizisi sayesinde üne kavusmus ve 2002'de bu seriyi sinemaya uyarlayarak, sinema dünyasına ilk ciddi adımını atmıştır. Ancak bunun daha çok yerel bir geçis olduğunu söylemeden geçemeyiz. Zira o yıllarda, dizinin adımı ülke dısında duyan belki de çok kısıtlı bir kitle bulunmaktadır. Bundan sonra birkaç filmde yan rolde kendi prototipini yansıtan oyuncu, geçtiğimiz yıl iki basrol ile başarı sağlayınca aranan bir isim oldu. Knoxville'in kendine özgü mizah anlayısından beslenen sahne kimliğine geri dönecek olursak ünlü komedyenin, slapstick komedyenlerin salaklıklarını, sakarlıklarını bünyesinde toplayıp, yaratıcı noktalara giden bir isim olduğu söylenebilir. MTV programında yaptıklarıyla da bunu kanıtlıyor. Ancak her seyden önce abartılı bir oyunculuk sergilemesiyle dikkat çekiyor. Tamamen mimiklerine, yüz ifadelerine dayanan dısa dönük bir oyunculuğu var. Jackass tipiyle olusturduğu iğrençlikler, saçmalıklar ve salaklıklar, kısa anlarının belgelenisinden doğan komedi anlayısını destekliyor. Bunlara ilaveten cinsel esprileri baskın olarak kullanıyor. Özellikle 2004'den sonra kendine özel roller seçtiği söylenebilir. Onun için, 'karikatür mizah' yapıyor yorumları da doğru olacaktır. Sessiz sinemadaki bir anlayısı, tuvalet komedisiyle bütünleyerek, sesli dönemin simdiki zamanına uyarlayan, postmodern bir komedyen adeta. Her seyden önce, hiçbir oyuncuya ihtiyaç duymadan yalnız başına takılabilmesi en büyük avantajı. Amerikan popüler kültürünün, iğrenç esprilerle geçinen belli bir yas grubunun en has temsilcisi olarak dikkat çekiyor. İlk senelerinde Tommy Lee Jones, Stephen Dorff, Rene Russo, Tim Allen, John Goodman gibi oyuncuların altında yan rollerde gözüken oyuncu, sonradan kendi prototipini oturtmaya basladı. Filmografisine bakacak olursak, ilk önemli dönüşümünü "Men In Black 2 / Siyah Giyen Adamlar 2"de (2002) geçirdiğini görebiliyoruz. Bu filmde kendine uygun bir sekilde, çift kisilikli gözüken bir uzaylıyı canlandırıyor ve bunu yaparken de, arada kalmışlığı bir slapstick öğesi olarak, efektler yoluyla ruhumuza isliyordu. 2004'de ise, karsısına The Rock'ın başı çektiği bir proje çıktı: "Walking Tall". Bu filmde biraz geri planda kalan oyuncu, 2004'de ona en uygun projelerden birisini bulacaktı: "A Dirty Shame". John Waters'ın abartılı, iğrenç ve absürd gibi kavramlar üzerinden yürüyen ve bütün karakterlerini uçuk hale getiren mizah anlayısı, onun benliğinde mükemmel bir biçimde kendini göstermisti. Bunun sayesinde, 2005'de aradığı basrollere kavustu ve sahne kimliğinin sınırlarını kendi kendine belirleme olanağını yakaladı. Bu filmler gerçek bir star filmini, "Johnny Knoxville Filmi"ni olusturmaya baslayacaklardı. "The Dukes of Hassard"da (2005) Sean William Scott ile 70'ler coğrafyasında ilginç bir ikili olusturdu. "The Ringer"da (2005) ise, kariyerinin en uygun rolünü elde etti. Tipik bir slapstick komedyenin nesiller boyu olusturduğu saf orta-alt sınıf prototipini bünyesine yerleştirirken, Knoxville'vari bir dönüsüm içine giriyordu. Böylece onun yeteneğinin ve tarzının da yolu açılıyordu.

Yeni Çıkan Johnny Knoxville DVD'leri:

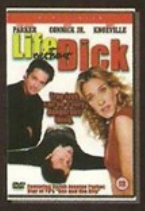

Life Without Dick / Hayatımdan Çıkar Mısın? (2002)
Sony HE - 1.85:1
İngilizce 5.1 DD - Türkçe 2.0 DD
Türkçe Altyazı
1 cümlede film: Bir gün gelir, sevgilini kazara vurursun... Ya sonrası?...
Ekstralar: Fragman
Film: ✪
Ekstralar: ✪

Grand Theft Parsons / Büyük Hırsız (2003)
D Productions / Palermo - 1.85:1
İngilizce 5.1 DD - Türkçe 2.0 DD
Türkçe Altyazı
1 cümlede film: Johnny Knoxville, Christina Applegate'le eğlenceli bir yol filminde bulusuyor.
Ekstralar: Filmin fragmanı, Söylesiler (4 tane - 9 dk), Diğer Fragmanlar
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪✪

A Dirty Shame / Kirli Utanç (2004)
Cinemedya / Spotek - 1.85:1
İngilizce / Türkçe 5.1 Dolby Digital
Türkçe Altyazı
1 cümlede film: John Waters'dan abartılı karakterler tasrasında komedi
Ekstralar: 'Çıkarılmış Sahneler' (1 dk), Fragmanlar
Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪

Walking Tall / Yolun Sonu (2004)
Filmpop / Palermo - 2.35:1
İngilizce / Türkçe 5.1 Dolby Digital
Türkçe Altyazı
1 cümlede film: The Rock, bir kasabaya gelir ve olaylar gelisir...
Ekstralar: 'Filmden Notlar' (8 dk), 'Çekim Hataları' (1 dk), 'Alternatif Son' (1 dk), 'Çıkarılmış Sahneler' (3 tane - 2 dk), Filmin Fragmanı, Diğer Fragmanlar
Film: ✪
Ekstralar: ✪✪

The Ringer / Fırsatçı (2005)
Fox / Tiglon - 2.35:1
İngilizce / Türkçe 5.1 Dolby Digital
Türkçe Altyazı
1 cümlede film: Johnny Knoxville'i özürlü bir karakterde hayal edemediniz mi? Gerçeğini görmek için buradan buyurun...
Ekstralar: 'Önbakıs: The Sentinel' (2 dk), Yönetmen, senarist, yapımcı ve oyunculardan sesli yorumlar, 'Oyunlar baslasın: The Ringer'a Bakıs' (7 dk), 'Engelliler Olimpiyatları Başkanından bir Mesaj (2 dk), 'Engelliler Olimpiyatı Belgeseli' (3 dk), 'Silinmis Sahneler' (16 tane - 19 dk)
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪✪

En İyi 3 Johnny Knoxville Performansı:

Men in Black 2 (2002) (Sony HE)
A Dirty Shame / Kirli Utanç (2004) (Cinemedya / Spotek)
The Ringer / Fırsatçı (2005) (Fox / Tiglon)

Vera Drake / Hemşire (2004)

Y: Mike Leigh
O: Imelda Stanton, Phil Davis
Bölge: 2 (Türkiye) 120 dakika
1.85:1 Tam Ekran (Letterbox)
İngilizce 5.1 DD, Türkçe 5.1 DD
Türkçe, İngilizce Altyazı
1 Ağustos, Belge Film / Palermo
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer Fragmanlar: Var

Katıldığı önemli festivallerden ödüllerle dönen üç dalda da Oscar adayı (En İyi Yönetmen, En İyi Kadın Oyuncu, En İyi Özgün Senaryo) olan dram, sokaktaki adamı beyazperdeye taşıyan cesur İngiliz yönetmen Mike Leigh'in son işi. 50'li yılların Londra'sında tamirci kocası, oğlu ve kızıyla birlikte yaşayan Vera Drake, yoksul ama mutlu bir kadındır. Zenginlerin evlerine temizliğe giden Vera, etrafındaki herkese her konuda yardım etmeyi doğal bir iş, bir insanlık görevi olarak görmektedir. Bu samimi ve karşılık düşünülmeden yapılan yardımlar, resmi olarak yasal olmayan kürtaja dek uzanır. Günün birinde, şikayet sonucu Vera Drake, kanun tarafından suçlu bulunur ve o güne dek inandığı bütün değer yargıları yerle bir olur. Yardımsever kadın, toplum karşısında bir suçludur artık. İngiliz aktris Imelda Staunton'un beyazperdede nadiren izlenebilecek mükemmellikte canlandırdığı 'Vera Drake' karakteri, gelişen olaylar sonucu ideal eş, anne ve dost gibi alıştığı sıfatların yanına 'suçlu' kavramını yerleştirip suna karar verir: Yoksulluk kader değildir kader olamaz... Mike Leigh, çok iyi bildiği sularda ustalıkla yüzerken, "Vera Drake"te, sınıf, adalet, ahlak, inanç ve genel anlamda 'değer' kavramlarına sert ve elestirel göndermelerde bulunmaktan asla kaçınmamış. Leigh, mütevazı fakat sert ve tavizsiz filminde, sınıf bilincini yüceltmeyi ve 'zincirlerinden başka kaybedecek şeyleri olmayan' bütün tutunamamışlara bir saygı duruşunda bulunmayı ihmal etmiyor.

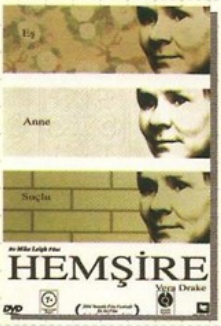

Kutu: Klasik siyah.
Menü: Türkçe. Yeşil filtreyle sanlan menü tasarımında, görüntüler arka arkaya yerlestiriliyor. Alta da menü ikonları kondu mu tasarım tamamlamıyor. Ancak daha özenli ve filme uygun bir sey beklemek hakkımız!
Diğer Ekstralar: Yok
Film: ✪✪✪✪✪
Menü: ✪✪
Ekstralar: ✪
MURAT ERŞAHİN

Le Couperet / Ölümcül Çözüm (2005)

Y: Costa-Gavras
O: José Garcia, Karin Viard
Bölge: 2 (Türkiye) 117 dakika
1.85:1 Tam Ekran (Anamorfik)
Fransızca 5.1 DD, Türkçe 5.1 DD
Türkçe Altyazı
1 Ağustos, Umut Sanat / Palermo
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer Fragmanlar: Var

Ünlü Yunanlı yönetmen Costa-Gavras, kariyerinin ilk döneminden sonra sanat sinemasının ana vatanı Fransa'ya göç etmisti. Burada genelde politik yönü öne çıkan filmleriyle dikkat çekmeyi becermiş ve bu sekilde kendi seyirci kitlesini oluşturmuştu. Son filmi "Le Couperet" ise, bu anlayışın biraz uzağında seyreden bir kara film oldu. Ancak politik olarak bakarsak, sol bir söylemi olduğunu da söyleyebiliriz. İşsizlik sorunu çeken Bruno Davert (José Garcia), ailesine bunu belli etmeyip, bölgedeki fabrikanın başındaki adamı *ve o ölünce basa gelebilecek diger* adayları yavaş yavaş öldürmeye başlar. Gavras, bu filminde baş karakterini, ruh haline çok uygun düşen, minimalist bir görsel yapı ile seyirciyle bulustururken, ana temasını da başarıyla perdeye yansıtıyordu. Film, yönetmenin diğer filmlerine göre daha az politik gibi dursa da gizli politik göndermeler içeriyordu.

Kutu: Klasik siyah.
Menü: Türkçe. Filmin yapısını büyük oranda yansıtan bir menü tasarımı ile karşı karşıyayız. José Garcia'nın katil karakterinin ruhsal portresini büyük oranda hissediyoruz. Siyahın hakim olduğu tasarımda, üç tane paralel akan görüntü merkezi bulunuyor. *Bunlardan sol alt köşede duran, kırmızı* bir filtreye sahip olurken, katil portresinin en önemli göstergesini oluşturuyor. Sol yandaki akış ise özellikle bakış açısı için dikkat çekici!
Diğer Ekstralar: 'Kamera Arkası' (26 dk), tek önemli ek olarak göze çarpıyor. Bu standart yapım belgeseli tipik özellikleriyle öne çıkıyor. Araya sıkıştırılan röportajlarla yürüyen ekin en önemli özelliği, süphesiz set görüntülerini ve ön hazırlık aşamalarını samimi ve bütün ekibin hazır bulunduğu anlarla ortaya koyması. Türkçe altyazılı ekin, doyurucu olduğunu söyleyebiliriz.
Film: ✪✪✪✪
Menü: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

KISA KISA KISA

A.E. Film, New Line'dan yeni bir paket satın aldı. Yaklaşık 20 film içeren bu paketteki filmlerin ilk çıkışları bu ay içinde gerçeklesecek (Yeni çıkanlar listemizde bulunan 4 filmin hakları New Line'a ait). Önümüzdeki aylarda ise bu yoğunluk sürecek.

Kasım ayı, Tiglon için yaz sezonunun fantastik 'blockbuster'larının ayı olacak. "X-Men: The Last Stand" (Fox), "Pirates of The Caribbean 2" (Buena Vista), "Superman Returns" (Warner), ay içinde raflardaki yerlerini alacak.

Bu ay içinde A.E. Film, ikinci korku filmleri setini de piyasaya sürecek. Bu set "Nightmare on Elm Street" serisinin ilk iki filmini içerecek.

Eylül sonuna doğru Pinema, geçtiğimiz sezon festivallerde hit olan iki filmin, "Breakfast on Pluto" ve "Mrs. Henderson Presents"in, DVD'lerini Tiglon'dan çıkarmayı planlıyordu. Takip edenlere duyurulur!

Geçtiğimiz sezonun en önemli filmlerinden olan Terence Malick'in filmi "New World"ün Temmuz ayında çıkacağını duyurmustuk daha önce. Ancak yaz piyasasındaki durgunluk nedeniyle Tiglon, filmi sonbahara kaydırdı. DVD'si bu ay içinde piyasaya sürülecek.

Palermo, Türk filmi DVD'leri için baslattığı 'Bölge 0' uygulamasına devam ediyor. DVD'lere kodlanan 0 Bölge koduyla birlikte filmler bölge kodu ayrımı gözetmeksizin her türlü DVD oynatıcıda seyredilebiliyor. "Hacivat Karagöz Neden Öldürüldü?", "Babam ve Oğlum", "Lola ve Bilidikid", "Karanlık Sular", "The İmam", "Sinema bir Mucizedir" DVD'lerinin ardından bu uygulamadan nasibini alan son DVD, bu ay tanıttığımız "Beyza'nın Kadınları" oldu. Böylece sirket, uluslararası DVD açılımı için bir hamle yapmış oldu.

Hemen mydonose'u aç!

Neler oluyor inanamayacaksın, sakın kaçırma!..

En güzel müzikler, en şaşırtıcı sürprizler!..

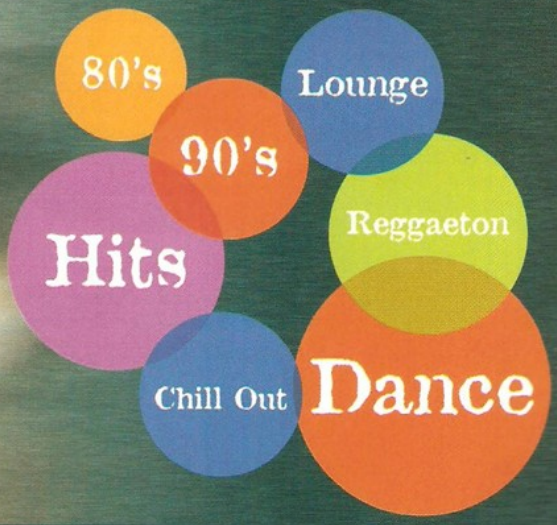

18 ülkede 4 milyon dinleyiciye ulaşan,

"En İyi Haftalık Radyo Programı" dalında
Sony Radio Academy Award sahibi

the selector
by
BRITISH COUNCIL

Radyo Mydonose'da başlıyor!..

RADIO Mydonose

UYDUDAN DİNLEMEK İÇİN:
TÜRKSAT 2A FREKANS: 12140 MHz
POLARİZASYON: VERTICAL (DİKEY) SYMBOL RATE: 4444 FEC RATE: 3/4

Dünyanın her yerinden online dinlemek için:
www.radyomydonose.com.tr

• ADANA 91.8 • ALANYA 106.5 • ANKARA 106.0 • ANTALYA 106.0 • BALIKESİR 106.3 • BELEK 106.0 • BODRUM 106.4 • BURSA 106.3 • ÇEŞME 106.0 • DENİZLİ 106.5 •
• DİDİM 106.4 • ESKİŞEHİR 106.0 • ERZURUM 106.0 • GAZİANTEP 106.5 • İSTANBUL 106.3 • İZMİR 106.0 • İZMİT 106.3 • KAYSERİ 106.0 • KEMER 106.0 • KONYA 107.0 •
• MANAVGAT 106.0 • MARMARİS 106.3 • MERSİN 107.0 • SAMSUN 106.5 • SAPANCA 106.3 • SİDE 106.0 • TEKİRDAĞ 107.0 • YALOVA 106.3 • ZONGULDAK 106.5 •

Shopgirl / Aşkı Ararken (2005)

Y: Anand Tucker
O: Steve Martin, Claire Danes
Bölge: 2 (Türkiye) 100 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce 5.1 DD, Türkçe 2.0 DS
Türkçe Altyazı
29 Temmuz, Pinema / Tiglon
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer Fragmanlar: Yok

"In The Mood for Love/Aşk Zamanı" (Wong Kar-Wai, 2000) ve "Lost in Translation/Bir Konusabilse..." (Sofia Coppola, 2003) gibi aşk filmleri, duygusal-dram ya da romantik-komedi türleri üzerinde derin iz bıraktılar. Getirdikleri iki farklı film modeli, çeşitli yönetmenler tarafından dünya sinemasında kullanılmaya başlandı. Az ve öz kamera hareketi ve ağır çekim büyüleyici görüntülerle seyirciyi hipnotize etmeyi amaçlayan bu filmlerin ikisi de, farklı bir yöne gidiyordu. Kar-Wai'ninki formalist sularda yüzüp kurgu numaralarıyla çok iş becerirken, Coppola'nınki minimalist dünyasını metaforik bir mekanın içinde kullanarak, farklı bir yol alıyordu. Anand Tucker ise, Steve Martin'in hikâyesinden uyarladığı bu filminde, bu iki filmin modelini bir araya getirip, bir aşk üçgeninin, yani bir romantik-komedi iskeletinin içinde kullanıyor. Görüntü yönetiminin ve müziğin üzerine giden yönetmen, anlam yaratmak için mekana da fazlasıyla yükleniyor. Cronenberg filmlerinden tanıdığımız görüntü yönetmeni Peter Sushitzky, Avustralyalı besteci Barrington Pheloung ve kurgucu David Gamble'ın, Tucker'ın dünyasında dengeli ve uyumlu çalışmalarıyla ön plana yerleştiklerini söyleyebiliriz. Öncelikle Tucker, filmini kapitalist dünyadaki yabancılaşma ve hissizlik üzerine kuruyor. Duyguların tamamen tükendiği, devreye konformist yaşam tarzlarının girdiği Los Angeles'ta, bir büyük şehir coğrafyası kuruyor. Orta sınıf bir yaşam süren Mirabelle (Claire Danes), genellikle alt sınıfa yerleşimlerde rastladığımız birbirine bitişik evlerin *olduğu bir yerde yaşıyor. İsten eve*, evden ise, mutsuz bir hayat sürüyor ama bir heyecan arayışı içinde de değil. Özel zevki fotoğrafçılıkla mutlu oluyor. Dengeli yaşamını da bozmak istemiyor. Bu sırada karşısına çıkan, onunla aynı yaşlardaki Jeremy (Jason Schwartzman) ile bir birliktelik yaşıyor. Ancak bu birliktelik, modern dünyaya özgü tek kerelik, duygusuz bir cinsel ilişkiyle son buluyor. Bu sırada karşısına yeni bir heyecan çıkıyor. Belki de aşkın sadece heyecan, tutku, şehvet gibi kavramlarla anlatıldığı vurgulanmak isteniyor. Mirabelle, şehre yukarıdan bakan sık bir evde yaşayan Ray Porter'ın (Steve Martin) ilgisiyle karşılaşıyor. Ancak aralarındaki ilişki, iletişimsizlik ve sevgisizlik yüzünden *sekteye uğruyor. Tabii Tucker, filmin* her karesinde yaptığı gibi devreye girerek, görsel tercihleriyle iki farklı ev mekânını minimalist sulara yerleştiriyor. Uzun, kaydırmalı planlardan oluşan ve müzikle daha da etkili hale gelen büyüleyici bir sekanslar dizini izliyoruz. Tipik bir romantik-komedi iskeleti üzerine kurulu film, dramatik iki modern klasiğin de etkisiyle bir duygusal-drama dönüşmüş oluyor böylece.
Kutu: Özel ince kabartmalı koleksiyon kutusu.
Menü: Türkçe. Filmin 'Shopgirl' imgesini merkeze yerleştiren menü ekranının üstüne, altına ve ortasına birer beyaz bant çekilmiş. Bunların arasında, etkileyici müziğin eşliğinde filmden görüntüler akıyor.
Diğer Ekstralar: 'Kamera Arkası' (21 dk), her yönüyle standart bir yapım belgeseli sunuyor. Yönetmen Anand Tucker'ın projeye hakimiyeti ve kendini verisi dikkatlerden kaçmıyor. 6 dakika uzunluğundaki 'Silinmiş Sahneler' bölümündeyse filmden çıkarılmış birkaç sahne arka arkaya eklenmiş. Eklerde, Türkçe altyazı mevcut.
Film: ✪✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

Dr.T & The Women / Dr. T. Ve Kadınları (2000)

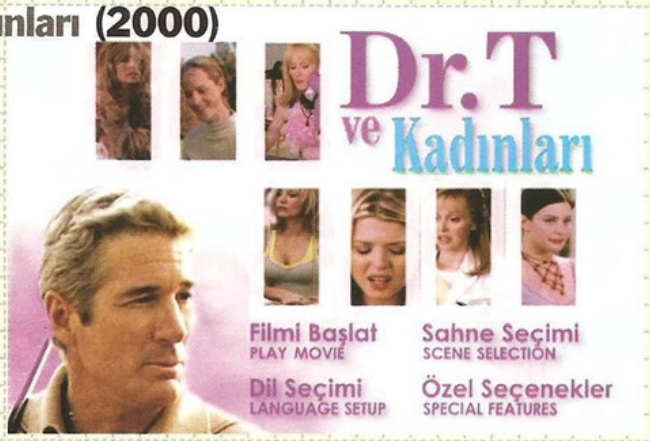

Y: Robert Altman
O: Richard Gere, Helen Hunt
Bölge: 2 (Türkiye) 117 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
Türkçe 5.1 Dolby Digital
Türkçe, İngilizce Altyazı
Nisan, Medyavizyon / Spotek
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Var
Film Fragmanı: Var
Diğer Fragmanlar: Yok

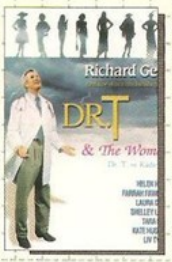

Üç çocuk, akıl hastası bir es ve bir de metres sahibi olan kadın doktoru Dr. T. (Richard Gere), kadınlar arasında sıkışmış bir adamdır. Muayenehanesinden sürekli kadın sesleri yükselmektedir. Bu da, yönetmen Robert Altman için biçilmiş kaftandır. Çok öykülü ya da karakterli hikâye iskeletlerini seven yönetmen, bu filminde de unutulmaz sekanslar yaratmıştır. Hepsi, onun kamerasının kaydırma hareketlerinin, doğru zamanda doğru yeri nokta atışıyla bulmasıyla alakalıdır. Özellikle 90'larda çektiği "Short Cuts", "The Player", "Cookie's Fortune" ile bu film modelini iyice özümseyen yönetmen, bu filmde bu modeli biraz komedi tarafına çekiyor. Romantik-komedi iskeletine sahip görünen film, bir noktadan sonra aile draması ya da duygusal-drama kayıyor. Dr. T'nin başında çok kadın olmasıyla ortaya çıkan durum komedisi de bir kenara koyulunca elimizde sadece o karakterlerle ilgili gözlemlerimiz kalıyor. Oyuncu yönetimine büyük önem veren yönetmenin kurduğu geniş oyuncu kadrosu görülmeye değer. Farklı kuşaklardan birçok önemli ve çekici oyuncu bir araya gelmiş olmasına karşın, bir araya geldiklerinde nasıl bir bunalım ortamı oluşturduklarını görmelisiniz.
Kutu: Klasik seffaf.
Menü: Türkçe. Medyavizyon'un şirketin kimliğini hissettiren standart menü tasarımlarından biri daha. İngilizce ve Türkçe menü ikonları ortaya yerleştirilirken, etrafını, değişik ama pek yaratıcı olmayan bir görsellik sarıyor. Burada Richard Gere öne çıkarılırken, kadınlar da kare kare ortaya yerleştiriliyor. Bu arada arka planı, kadın filmi mantığıyla örtüşen pembe-mor-mavi tonlarında denizimsi bir görüntü kaplıyor.
Diğer Ekstralar: Standart yapım belgeseli ve Robert Altman söyleşisine ulaşabiliyoruz. 'Kamera Arkası' (11 dk), ekip ve oyuncularla yapılan röportajlar ile ses bandını içeriyor. Bazı sahnelerin çekim aşamaları ile görsel olarak zenginleşiyor. Ancak kesin bir bütünlük sağlayamıyor. 'Robert Altman Söyleşisi' (16 dk), yönetmen ile bir odada birebir yapılan röportajı sunuyor. Filmin set arkası görüntüleri ile süslenen bu bölüm, daha çok Altman'ın projeyle ilgili yaşadıklarına odaklanıyor. Eklerde, Türkçe altyazı mevcut. Bu eklerin dışında, yazılı olarak yönetmen Robert Altman ve önemli oyuncuların filmografilerine ulaşabiliyoruz.
Film: ✪✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

Döngel Karhanesi (2005)

Y: Hakan Algül
O: Metin Akpınar, Ahmet Uğurlu
Bölge: 2 (Türkiye) 102 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
Türkçe 5.1 Dolby Digital
Türkçe, İngilizce Altyazı
6 Temmuz, Medyavizyon / Spotek
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer Fragmanlar: Yok

Absürd komedi nasıl yapılır? İki farklı yol izlenebilir: 1- Karakterler karikatürize edilir ve onların performansına yaslanılır. Buna uygun bir görsel yapı kurulur. 2-Yönetmenin vizyonunun genişliğiyle, minimalist bir görsel yapı uygulanır. Çerçevenin içinde olanlarla yaşanan bir yabancılaşma sonucu, belli yükselişler, komik anlar yaratır. Peki "Döngel" hangisini yapıyor dersek; ikisinin arasında kaldığını söyleyebiliriz. Karakterleri karikatürize ediyor, ama üstlerine yüklenmiyor. Arka plana kitsch bir yapı yerleştirmeye çalışıyor, ancak yönetmenin dar vizyonuna takılıyor. Yani ikisini birden yapmaya soyunup, çok iyi olmaya çalışırken sınıfta kalıyor. Halbuki çok iyi bir politik taşlama hikayesine sahip. Bir genelev sahibi olan Bertan (Metin Akpınar), borca batıyor. Bankanın batmasıyla birlikte, devlete borçlu duruma geliyor. Devlet ise bu parayı almak için, o bölgeye bir memur (Ahmet Uğurlu) yolluyor. 'Eğlence Merkezi' olduğu düşünülen bu yerin genelev olduğu hiç ortaya çıkmıyor. Böylece devlet bir geneleve destek olmuş oluyor. Sebepse, kısa yoldan para kazanma meraklısı bürokratlar. Bu şekilde devletin üst düzey bürokratlarına selamlarını yolluyor film. Ancak bu absürd konuyu, çizdiği karhane sahibi ve memur tiplemelerini kadar iyi ele alamayınca sınıfta kalıyor. En önemli eksik ise, tabii ki senaryoya yaslanmadan bir şeyler yapmaya çalışan, ama Dimyata pirince giderken, evdeki bulgurdan olan bir yönetmen. Senaryodaki eğlenceli anlar ise yanımıza kar kalıyor.

Kutu: Klasik şeffaf.
Menü: Türkçe. Filmin pembe dizisel renklerini, bütün çekiciliği ve alaturkalığıyla barındıran bir menü tasarımı görüyoruz. Karikatür olarak çizilmiş posterden alıntılanan tasarımda, pembe renkler hakim duruma oturtulurken, Metin Akpınar'ın yakın planda göz kırpması konuya uyum sağlıyor.
Diğer Ekstralar: Yok. Koleksiyoncular için su sıralar çıkması planlanan Koleksiyoner Versiyonu DVD'sini beklemeniz önerilir.
Film: ✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪

American Outlaws / Amerikan Haydutları (2001)

Y: Les Mayfield
O: Colin Farrell, Scot Caan
Bölge: 2 (Türkiye) 90 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce 5.1 DD, Türkçe 5.1 DD
Türkçe, İngilizce Altyazı
4 Temmuz, Pinema / Palermo
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer Fragmanlar: Var

Western, kuşkusuz eski bir tür. 1931'de "Stagecoach" ile devreye girmiş, 60'ların sonuna doğru düşüşe geçmiş, 70'lerde ise tamamen ortadan kalkmıştır. Ancak 90'lara gelindiğinde, farklı western denemeleri 'modern western' adı altında çekilmeye başlandı. "Unforgiven" da bunları başlatan yapıttı. Her ne kadar klasik westerne yakın dursa da, 90'larda bir iz bıraktığı söylenebilir. Buna rağmen tutunamayan tür, arada sırada ortaya çıkan bazı örneklerle hayatını sürdürdü. Son 3-4 yıldır ise, gerçek anlamda modernize edilmiş örnekler verilmeye ve tür, tersyüz edilmeye başlandı ("Don't Come Knocking", "A History of Violence", "Blueberry", "Brokeback Mountain" gibi). "American Outlaws" ise, ana akım western filmlerine özgü yapının karşısında duran Sam Peckinpah filmlerinin anti-kahraman sistemini, konvansiyonel sinemanın içine yediren bir yapım. Adından da anlaşılacağı gibi, aksiyon-komedi türünde verdiği eserlerle tanıdığımız Les Mayfield'ın eseri, Vahşi Batı'daki suçlularla ilgili bir film. Bir baronun baskısıyla parçalanan ailesinin intikamını almak için 'suçlu' olan Jesse James ve kardeslerinin kurduğu çetenin hikâyesine değinen yapım, zaman zaman yüksek tempolu zaman zaman eğlenceli anlar içeriyor. Böylece klasik bir western'in ciddi ve sıkıcı havasından uzaklaşıyor.

Kutu: Klasik siyah.
Menü: Türkçe. Western'in 'Vahşi Batı' mitini yansıtan bir menü tasarımı söz konusu. Adeta aranan haydutların duvara asılmış ilanlarını andıran, çöl rengi menünün ortasına yerleştirilen filmin ismi, kırmızı puntolarla dikkat çekici hale geliyor. Ortadan ise hareketli görüntü akışı sağlanıyor.
Diğer Ekstralar: 4 kısa bölüm ve 2 çıkartılmış sahne bulunuyor. 'Kamera Arkası' (9 dk), yönetmen ve dört önemli oyuncunun yorumlarını içeren bir yapım belgeseli sunuyor. 2 ay önceden başlanan eğitim aşamalarından, Jesse James'in hikâyesine kadar birçok konuya değiniyor. 'Sahne Tasarımı' (6 dk), Les Mayfield ve dış sesin yorumlarıyla, filmin çekildiği beş setle ilgili bilgiler alıyoruz. 'Kanun Kaçağı Olmak' (5 dk), silah kullanımı ve ata binis eğitimlerinin nasıl gerçekleştiğini açıklıyor. 'Kostüm Tasarımı' (5 dk), filmin dönemine uygun kostüm çalışması hakkında bilgi veriyor. Ayrı ayrı izlenebilen iki çıkartılmış sahnenin toplam uzunluğu ise 4 dakikayı buluyor. Eklerde, Türkçe altyazı mevcut.
Film: ✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

BU AY ÇIKANLAR

Accros the Pacific - Tiglon
Brother Bear 2 - Tiglon
Chaos - Tiglon
Curious George - Tiglon
Demon Seed - Tiglon
Doogal - Tiglon
Down in The Valley - Tiglon
Each Down I Die - Tiglon
Firewall - Tiglon
Ice Age 2 - Tiglon
In The Mix - Tiglon
Just My Luck - Tiglon
Macarthur - Tiglon
Maltese Falcon: SE - Tiglon
Midsummer Night's Dream - Tiglon
New World - Tiglon
Poseidon - Tiglon
Quadrophenia - Tiglon
Rope - Tiglon
Strange Days - Tiglon
The Business - Tiglon
The Drowning Pool - Tiglon
The Hills Have Eyes - Tiglon
The Proposition - Tiglon
Victory - Tiglon
Warm Springs - Tiglon
2BperfectlyHonest - Palermo
Bombom El Perro - Palermo
Daltry Calhoun - Palermo
Elvis Has Left The Building - Palermo
Final Cut - Palermo
Framed - Palermo
Hotel de Love - Palermo
Howl's Moving Castle - Palermo
La Femme de Gilles - Palermo
Le Marche de l'Empereur - Palermo
Little Fish - Palermo
Mon Ange - Palermo
My Date with Drew - Palermo
National Lampoon's Dorm Daze - Palermo
Nicotina - Palermo
Off The Map - Palermo
Pokemon 4 - Palermo
Pokemon 5 - Palermo
Pokemon 6 - Palermo
Pokemon 7 - Palermo
Primer - Palermo
Twilight Samurai - Palermo
Two for The Money - Palermo
Woodsman - Palermo
Zozo - Palermo
Da Vinci Code - Sony HE
Freedomland - Sony HE
House of Dead - Sony HE
I'll Always Know What You Did Last Summer - Sony HE
Shadow Man - Sony HE
The Plague - Sony HE
When a Stranger Calls - Sony HE
16 Blocks - D Productions
Edison - D Productions
Greenstreet Hooligans - D Productions
Ma Vie en L'Air - D Productions
Meleğin Düşüşü - D Productions
Mystery Train - D Productions
Takeshi - D Productions
Undiscovered - D Productions
Yara - D Productions
What The Bleep!?: Down The Rabbit Hole - D Productions
White Skin - D Productions
Boogie Nights - A.E. Film
Dark City - A.E. Film
A Nightmare on Elm Street - A.E. Film
A Nightmare on Elm Street Part 2: Freddy's Revenge - A.E. Film

R-Point / R-Noktası (2004) (Koleksiyonculara Özel)

Y: Kong-Su Chang
O: Woo-Seong Kam, Byung-ho Son
Bölge: 2 (Türkiye) 108 dakika
1.85:1 Geniş Ekran (Anamorfik)
Korece 5.1 DTS, Türkçe 5.1 DD
Türkçe, İngilizce Altyazı
29 Temmuz, Düet / Videoexpress
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Yok
Film Fragmanı: Var
Diğer Fragmanlar: Var

Son dönemde Uzakdoğu'dan çıkan hayalet filmleri, çokça karşımıza çıkıyor. Bunlar genelde atmosferleriyle korkutmaya çalışsalar da, kimi zaman efekt çalışmasına da başvuruyorlar. Ancak yapıları aynı seyrediyor. Hikaye genellikle, zamanında lanetlenen bir bölgede hayaletlerin gazabına uğrayan insanların psikolojileri üzerine kuruluyor . "R-Noktası" da bunlardan biri. Kore yapımı olduğunu da unutmayalım.Vietnam Savaşı'nda terk edilmiş bir bölgede geçen hikayesiyle film, bir alttür projesi aslında. Perili ev mantığını, savaş arazisinin ortasında yalnız bırakılmış büyük bir malikâne (ya da koruma bölgesine dönüşmüş bir yapı) bünyesinde uyguluyor. İlk etkisini bir radyo sinyalindeki korkutucu sesle gösteren film, bölgeye giden kurtarma ekibinin sayısının 10 değil de 9 olduğunun bildirilmesiyle, hayalet mantığının yolunu tutuyor. Böylece hayat mücadelesi başlıyor. Bu bölgenin hayattan soyutlanısı ve savasın ortasına yerleştirilisi, hem 70'lerin soyutlanmışlığını, hem de anti-militarist havayı beraberinde getiriyor. Zaman geçtikçe 'gore' öğelerin üzerine gitmeye başlayan film, çok iyi olmasa da eli yüzü düzgün bir yapıya bürünüyor. Bazı eksiklerine karsın, izlemeye değer bir film. Korece DTS ses bandının da etkisini yadsıyamayız.
Kutu: Özel ince karton koleksiyon kutusu.
Menü: Türkçe. Karanlık menü tasarımı

interaktif bir görünüme sahip. Sağ tarafa bir ekran yerleştirilip görüntü akışı oradan sağlanırken, sağ üst köseden de zaman zaman savas görüntüleri geçiyor. Arka planda sürekli acıklı bir ezgi var. Sol taraftaki asker kolyesi ve diğer asker objeleri menünün geneline hakim. Aynı zamanda açılıstaki korkutucu ses tonu, filmin korku yönünün üzerine gidiyor.
Diğer Ekstralar: İki özel bölüm ile karşılasıyoruz. Bir Kore filmi için oldukça zengin ekstralar içerdiğini söyleyebiliriz! 'Kamera Arkası' (30 dk), röportajlar ve set görüntülerini birlestiren, makyaj efektleri ile kamera kullanımlarını da içine alan özel bir yapım belgeseli sunuyor. Fazlasıyla detaylı ve doyurucu. '1972 Vietnam' (10 dk) ise, filmin geçtiği dönemle ilgili sahne donanımından sorumlu Hwang Joong-Hun ile yapılan röportajı sunuyor. Araştırmalardan malzemelere kadar, birçok konuda aydınlatıcı bilgilere erişiyoruz. Ekler, Türkçe altyazılı.
Film: ✪✪✪
Menü: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

The Pink Panther / Pembe Panter (2006)

Y: Shawn Levy
O: Steve Martin, Kevin Kline
Bölge: 2 (Türkiye) 89 dakika
1.85.1 Geniş Ekran (Anamorfik)
İngilizce 5.1 DD, Türkçe 5.1 DD
Türkçe, İngilizce Altyazı
17 Agustos, MGM / Tiglon
Yaygın Ekstralar:
Sesli Yorum: Var
Film Fragmanı: Yok
Diğer Fragmanlar: Yok

Peter Sellers-Blake Edwards ikilisi ile özdeşlesen "Pembe Panter" serisi, geçtiğimiz sezon bir yeniden çevrime kavustu. 80 Milyon dolar bütçe ile kotarılan film, yatırılan parayı ancak kurtarabildi. Bunun nedeni de, yeniden çevrimin, iki mizah ustasının yan yana gelip, komediyi sanata dönüstürdükleri orijinal filmlerle karsılastırılmasıydı. Yeniden çevrim projesi, Edwards'ın yerine Shawn Levy gibi genç bir isim getirirken, bu anlayısı destekleyemedi. Başrolü Steve Martin'in alması ve Kevin Kline'ın da ikincil bir rolde karşımıza çıkması, filmin mizah tonunu güçlendirdi. Yönetmen Shawn Levy'nin oyuncuların kontrolüne bıraktığı yapım, eğlenceli bir film oluverdi. Hikâyesi ise hiç de önemli değildi. Her zamanki gibi, 'Pembe Panter' adlı elmasın çalınması ve bu olayın araştırılması üzerine kuruluydu. Steve Martin ise 'Müfettis Clouseau' rolünde, çeşitli sakarlıklar ve aptallıklarla bu göreve soyunuyordu. Karşımıza ortağı rolündeki Jean Reno, patronu rolündeki Kevin Kline, sekreterini oynayan Emily Mortimer ve bir popüler kültür ikonu olarak Beyonce Knowles ile birlikte çıkan Steve Martin, Paris sokaklarında eğlenceli bir serüvene sürüklüyordu seyirciyi. Martin, Sellers'ın slapstick komediye yatkın tarzından uzakta bir komedyen olarak, daha çok durum komedisinde öne çıkmasına karsın, bu rolün altından başarıyla kalkıyordu. Çeşitli 'gag'lar (sözlü espri), fiziksel komediye katkıda bulununca, rahatsız etmeyen bir komedi yapısı ya da serinin öncesi için de akılmıza gelebilecek 'ajan parodisi' çıkıyordu. Filmin basarısındaki aslan payı ise, Steve Martin'e ait oluyordu kuşkusuz.
Kutu: Klasik seffaf.
Menü: İngilizce. Filmin unutulmaz jeneriğinin menüye yerleştirilmis halini görebiliyoruz. Animasyon olarak çizilmiş Pembe Panter, kendi çizgi dünyasında, slapstick komediye yarasan bazı hareketlerde bulunuyor. Bunların arasında iz bırakmak, köpüklü banyoya düşmek, aynaya pipoyla bakmak gibi dedektiflik zanaatını ti'ye alan aksiyonlar da mevcut.
Diğer Ekstralar: Yok
Film: ✪✪✪
Menü: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪

YENİDEN ÇIKAN DVD

Nine 1/2 Weeks / 9.5 Hafta (1986)

Film: Adrian Lyne'ın erotik soslu romantik dramı, gösterildiği hemen her yerde, büyük gişe başarısı elde etmişti. Başrollerini dönemin en çekici yıldızlarından Kim Basinger ve özel karizma Mickey Rourke'un paylaştıkları ic gıcıklayıcı erotizm söleni, beyazperde literatürüne 'buzdolabı' fantezisini sokan ilk film olma ünvanına sahiptir. Göbekten yenen meyve, sebze ve buz sahneleriyle bir nesli derinden etkilemis film, sanat galerisinde çalısan güzel bir kadınla gizemli bir erkeğin fantezilerle süslü iliskilerini öyküler. Senaryosunda erotizm üstatlarından Zalman King'in imzası olan film, kadın-erkek iliskilerinde yerlesik kuralların yıkıldığı ve geçici heveslerin mercek altına alındığı özel bir yapım olarak kült mertebesine ulaşmıştır.
Ne Değisti?:
1-Türkçe 2.0 dublaj ve altyazı eklendi
2-Özel kabartmalı koleksiyon kutusuna kavustu.
Film: 3
Gelişim: 2
Ekstralar: 1
MURAT ERŞAHİN

Renkli Besteci: JOHN MURPHY

İngiliz besteci John Murphy, günümüzde hem ülkesinde hem de Hollywood'daki çalışmalarıyla dikkat çeken bir müzisyen. Guy Ritchie'nin filmleriyle yeteneğini gösteren ünlü müzisyen, Stephen Frears, Danny Boyle, Michael Mann gibi yönetmenlerin filmlerindeki müzik çalışmalarıyla kariyerine devam etti.

İngiltere doğumlu besteci John Murphy, kariyerine 90'ların başında düşük bütçeli filmlerdeki müzik çalışmalarıyla başladı. Bu sayede ülkesinde aranan bir isim haline gelen sanatçı, ilerleyen kariyerinde önemli Hollywood projelerine geçiş yaparak kalitesini kanıtladı. Başlangıç yıllarında ülkesindeki çalışmalarına baktığımızda, daha önce adını duymadığımız su uzun metrajlı filmleri karşımıza çıkıyor: "Dinner in Purgatory" (1994), Christopher Lee'nin oynadığı "A Feast at Midnight" (1994), bilimkurgu türünü benimseyen "Proteus" (1995), yine düşük bütçeli bir korku filmi olan "Darklands" (1996), Peter Ustinov'lu komedi "Stiff Upper Lips" (1998). Ancak bu 6 senelik alışma yıllarındaki en önemli konu, genç yönetmen Vadim Jean ile ilk beş filminde beraber çalışması ve birlikte profesyonelliğe doğru yol almaları. Bu yapıtlarını ise şöyle sıralayabiliriz: B filmi düzeyindeki korku filmi "Beyond Bedlam" (1993), Venedik FIPRESCI ödüllü komedi filmi "Leon The Pig Farmer" (1993), Ian Hart'ın oynadığı ödüllü drama "Clockwork Mice" (1995), Kelsey Grammer'ın rol aldığı ve onun üzerine kurulmuş bir komedi filmi olan "The Real Howard Spitz" (1998), Gerard Butler'ın çıkış yaptığı duygusal-dram "One More Kiss" (1999). Jean ve Murphy birlikte bir yükselise geçmelerine rağmen, Jean bu ivmeyi devam ettiremeyip konvansiyonel tarafa yönelemezken, Murphy önemli projelerdeki başarılı çalışmalarıyla Hollywood'un yolunu tutmayı başardı. Bunun da en önemli nedeni İngiliz popüler sinemasının, ülkenin Tarantino'su olarak görülen genç yönetmeni Guy Ritchie'nin ilk iki filminin müziklerine imza atması oldu. 1998 yılında "Lock, Stock and Two Smoking Barrels"ın bestelerine imza atan Murphy, böylece kalitesini ortaya koyuyordu. MTV ekolünden gelen müzikleriyle dikkat çekip, yeni neslin popüler kültürünü oluşturan filmlerden biri olan bu yapıt, onun piyasasını yükseltirken, günümüz sinemasının içindeki yükseliste oynadığı rolü de ortaya koyuyordu. Bu noktadan sonra İngiltere'de bu ekolü temsil eden birkaç filmde çalışan yönetmen, kendini tam anlamıyla kabul ettirdi. Hızlı müziğin hızlı kurguya uyumu, onun en önemli avantajıydı. Video klip estetiğinin essiz bestecisi ve ezgicisi olarak adını duyurdu. 2000'de Ricthie'nin ikinci filmi "Snatch"de Brad Pitt'in de rol aldığı bir kadroda çalışması, vizyonunu daha da ileriye götürdü. 1999 yılında "The Bachelor" ve 2000'de "Chain of Fools" ile Hollywood'a geçiş yapan bestecinin piyasası, her geçen gün daha da yükseliyordu. 2000 yılıyla birlikte müzik çalışmalarını hem ABD'de hem de ülkesinde sürdürmeye başladı. Böylece kariyeri bir çeşitlilik içinde sürdü. 2000'de "Liam"da Stephen Frears'la birlikte çalışan Murphy, 2001'de iki yeni nesil İngiliz gangster filminin çalışmalarıyla uğraştı: "Shooters" (2001) ve "Mean Machine" (2001). Böylece Ritchie'nin kazandırdığı, günümüz İngiliz gangster filmi eğiliminin devamını sağlayan isimlerden biri olarak da anılmaya başlandı. Özellikle "Mean Machine"deki tempoya ayak uydurusu ve Guy Ritchie yapımcılığındaki filmin yönetmenin görsel tarzında seyredişi, ona büyük bir özgürlük sağlıyordu. Vinnie Jones'un oynadığı, bir hapishanede geçen bu futbol filmi, akıcı anlatımıyla dikkat çekiyordu. 2002 yılında, ABD'de 5 filmin işlerini üstlenen Murphy, her türlü müzik rengini menüsünde bulundurmasıyla da dikkat çekmeye başladı. ABD'de çalıştığı projelerdeki çeşitlilik özellikle ilgi çekiciydi. Çalıştığı filmler arasında siyahi kültürüne hitap eden iki film ("All About the Benjamins" , "Friday After Next") , bir bağımsız film ("New Best Friend"), bir de Robert De Niro'nun rol aldığı A sınıfı bir stüdyo filmi ("City by The Sea") yer alıyordu. Bunlardan ilk ikisi MTV ekolünden beslenirken, hızlı ezgileriyle ve yüksek tempolu şarkıların bulunduğu soundtrack'leriyle bestecimizin vizyonunu ABD'ye uyarlıyor, bağımsız filmdeki çalışması da bu filme özgü bir yapıda vücut buluyordu. Yani Murphy, kendi müzik şahsiyetiyle, filmlerin sinema dillerini de etkilemeye başlıyordu. En önemli projesi olarak dikkat çeken "City by The Sea"de Murphy, slow şarkıların önemli noktalarda devreye girdiği ses bandına olan hakimiyetiyle, bu karizmatik polisiyenin altından başarıyla kalkıyordu. Sonuncu film ise 2004'de "Millions"da beraber çalışacağı Danny Boyle'un "28 Days Later"ı idi. İngiltere'de video klip estetiğini başlatan yönetmen Boyle, Murphy'nin Guy Ritchie'ye kattıklarının farkındaydı belli ki. Bu altın yılın ardından piyasası iyice yükselen John Murphy, kariyer çeşitliliğini zorlamayan üç komedi filminin ardından ("The Perfect Score" (2004), "The Man" (2005), "Guess Who" (2005)), 2006 yılında iki önemli projede çalıştı. Böylece ilerisi için büyük ümit dağıttı. Bunlar "Basic Instinct 2" ve Michael Mann ile çalıştığı "Miami Vice" idi. İki filmde de, geçmişteki akılda kalıcı ezgileri kendi ustalığıyla harmanlayıp önümüze getirişi dikkat çekiyordu.

Yeni Çıkan John Murphy DVD'leri:

Intermission / Yanlış Hesap (2003)

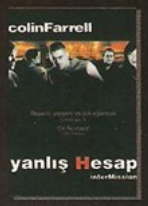

D Productions / Palermo - 1.85:1
İngilizce / Türkçe 5.1 Dolby Digital
Türkçe Altyazı
1 cümlede film: İngiltere'ye çok öykülü kuşbakısı!
Ekstralar: Yok
Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪

Millions / Milyonlar (2004)

Birfilm / Palermo - 1.85:1
İngilizce / Türkçe 5.1 Dolby Digital
Türkçe Altyazı
1 cümlede film: Danny Boyle'dan çocuk merkezli 'para' hikayesi!
Ekstralar: Film fragmanı, TV tanıtımları (1 dk), 'Kamera Arkası' (13 dk), 'Çıkartılmış Sahneler (29 dk)
Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

The Man / Adamın (2005)

PRA Films / Tiglon - 1.85:1
İngilizce 5.1 / Türkçe 2.0 Dolby Digital
Türkçe Altyazı
1 cümlede film: Buddy movie formülündeki aksiyon-komedinin bireyleri Samuel L.Jackson ve Eugene Levy.
Ekstralar: 'Sam Jackson's Guide to Cursing' (4 dk), 'Who's The Man' (12 dk), 'Making an Action Scene' (6 dk), 'The Ride: A Look at 83' Cadillac' (6 dk), 'Bloopers' (2 dk), 'Silinmiş/Alternatif Sahneler' (5 tane - 5 dk), Sinema fragmanı
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

Basic Instinct 2 / Temel İçgüdü 2: Sansürsüz Versiyon (2006)

Tiglon - 2.40:1
İngilizce 5.1 Dolby Digital - Türkçe 2.0 Dolby Surround
Türkçe Altyazı
1 cümlede film: Catherine Tramell işbaşında!
Ekstralar: Silinmis Sahneler (10 tane - 12 dk), 'Çarşafların Arasında Temel İçgüdü'ye İçeriden Bakış' (11 dk)
Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

En İyi 3 John Murphy Bestesi:

Lock, Stock and Two Smoking Barrels / Atesten Kalbe Akıldan Dumana (1998) (Türkiye'de Çıkmadı)
Snatch / Kapışma (2000) (Sony HE)
Basic Instinct 2 (2006) (Pinema / Tiglon)

All That Heaven Allows (1955)

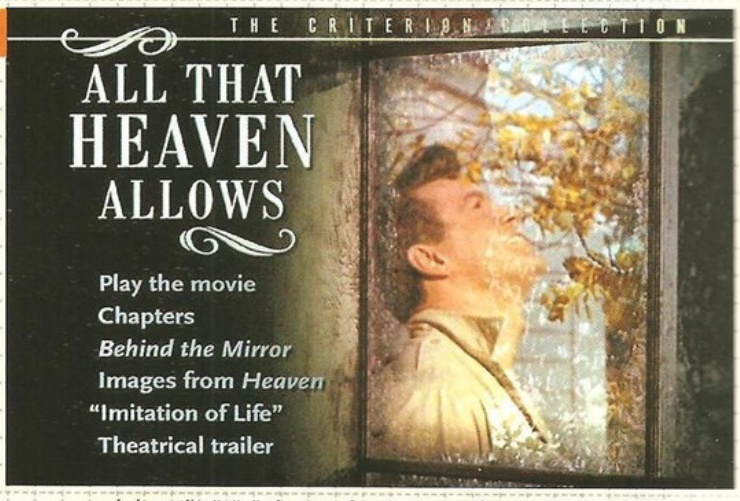

Y: Douglas Sirk
S: Ped Fengwick (Edna L.Lee ve Harry Lee'nin hikayesinden)
O: Jane Wyman, Rock Hudson, Agnes Moorehead, Conrad Nagel, Virginia Grey, Gloria Talbott, William Reynolds, Charles Drake
1. Bölge
Çıkış Tarihi: 19 Haziran 2001
Kolleksiyon No: 95

I. Dünya Savaşı sonrasında, Hitler'in basa geçisiyle birlikte, Almanya'da bir yaprak dökümü başladı. II. Dünya Savaşı'nın da gelisini hisseden yönetmenler, sinemaya karşı fasizan yaklasımı hissedince, çesitli ülkelere ve özellikle de ABD'ye göç ettiler. Fritz Lang, Otto Preminger, Ernest Lubitsch, Joseph Von Sternberg'in bası çektigi yönetmenlere, Douglas Sirk de dahil oluyordu. Bu isimlerin hepsi, stüdyo sisteminin getirdigi tür sinemasını uyguluyorlardı. Film-noir, screwball komedi gibi türlere yöneliyorlardı. Douglas Sirk ise melodram türünü geliştiren bir sanatçı olmuştu. Technicolor teknolojisinin renkli sinemayı doğurmasıyla birlikte, kırmızı, sarı ve mavi renklerin öne çıktığı bir dünya kurarak kendi auteur kimliğini yaratmış; Samuel Fuller, Nicholas Ray, Joseph Losey, Vincente Minelli gibi, 40'lar ve 50'lerde auteur olarak görülen yönetmenlerin arasına girmişti. 1943'de ülkedeki ilk filmini çeken yönetmen 1979'da veda filmini yaparak, 1987 yılında hayata gözlerini yumdu. 1950'ler filmografisinin çıkış dönemi olarak görülüyordu. Asıl önemli eserlerini verdiği bu dönemde çektiği "All That Heaven Allows" (1955), Rainer Werner Fassbinder ("Ali: Fear Eats Soul" - 1975) ve Todd Haynes (Far from Heaven - 2002) tarafından iki kez iki farklı filmin içerisinde yeniden çevrilirken, Sirk'ün sinema dünyasına kattıklarını da kanıtlıyordu. Özünde acıklı bir hikâye anlatan yönetmen, aslında altında çok şey barındırmakla beraber, kendi film modelini de oluşturuyordu. Film, Amerikan tasrasında orta-üst sınıf bir ailenin muhafazakar portresini, konformist bir yaşam çerçevesinde çizer, bunu değiştiren senaryo hamleleriyle de, melodramatik yönünü oluşturur. Cary (Jane Wyman), tipik bir muhafazakâr anne, kocasını kaybetmiş dul bir kadındır. Cary'nin oğluyla kızının toplumun gerektirdiği duygusal birliktteliklere yönelişini izleriz. Gözlüklü kız ve takım elbiseli erkek portreleri, monoton yaşamın yapraklarını gösterir. Cary, ilginç bir şekilde bahçıvana, Ron Kirby'e (Rock Hudson) aşık olunca, alt sınıf bir yaşama girmek zorunda kalır. Ancak o dönemki sınıfsal uçurum fazla olmadığı için, bu bize çok da çarpıcı gelmez. Tek fark, tasradaki konformist yaşam ile doğanın göbeğindeki değirmendeki doğal yaşamdır. Yani belli bir koşullanmadan uzaktır o insanın yaşamı. Bu ikilinin birbirine olan asklan, özenli 'prop' kullanımının da etkisiyle çok iyi yansıtılmıştır perdeye. Arabalar, eşyalar, adeta birer ana madde gibi kullanılır. Yani Sirk, sanat yönetimi, kostüm tasarımı ve görüntü yönetimini birincil öğe olarak odağa yerleştirir. Böylece iki yaşam arasındaki farklar da, iyice su yüzüne çıkar. O ikilinin aşkının, tasradaki üst-orta sınıfa duyurulmasıyla birlikte acıklı anlar başlar. Ama ana hikâye iskeleti o kadar gerçekçi, duygusal ve felsefidir ki hiçbir zaman bu numaraları yapay olarak görmeyiz ve melodramatik etkiyi derinden hissederiz. Amerikan ailesinin muhafazakâr tarafının eleştirisi ve hayatı mahvedisi de bu noktada devreye girer. Sirk, sinemasal becerisiyle bu gerçekçi ama biraz yavan kokan hikâyeyi şekillendirmesini becerir. Technicolor'un verdiği 3 renk tonu, dört mevsimin ruhsal bütünlüğünün yakalandığı görsel yapıda işlevsel hale gelir. Sarı doğanın, mavi medeniyetin temsilcisi olurken, kırmızı da duyguların tutkusal düzeye geldiği anları resmeder. Her unsurun bir anlam kazandığı bir sanat yönetimi ile özgün bir sinema dili oluşturulur ve kitsch görsel yapı, işlevsel hale getirilir. En küçük bir araba tasarımının bile üç boyutlu anlamı düzenlenir. Her çerçevede bir arka plan, bir çizgi ve bir ön plan bulunur. Bir Avrupa sanat filmini hatırlatır şekilde düzenlenmiş sağlam bir yapıya tanık oluruz. Yönetmen, bastan sona sürdürdüğü ve dönemsel ruh haline göre renk skalasının değiştiği bir sinema yaratır. Bunun etkileri ise derinden olur. Melodram çeken yönetmenler, bu duygusal gelgitlerle kitsch bir hal alan görsel yapıyı, mizahsal veya dramatik yönleriyle kullanırlar. Birincisi daha çok sanat sineması ve Amerikan bağımsız sinemasında (Almodovar filmleri, Wes Anderson filmleri, "Pretty Persuasion", "Secretary") vücut bulurken; ikincisi pembe dizilerin ana kaynağı olur. Yani Sirk'ün bilmeden yaptığı, pembe dizilerin entrika ve abartı dolu dünyasını resmetmek ve düzenlemektir. Bugün dramatik TV dizileri deyince, esin kaynağı olarak Sirk'e uzanırız. Tabii ki bütün eskiliği ve klasikliğiyle... Bunun için en önemli teşekkür ise yönetmenin sürekli beraber çalıştığı sanat yönetmeni Alexander Golitzen, görüntü yönetmeni Russell Metty ve besteci Frank Skinner'a gitmelidir.

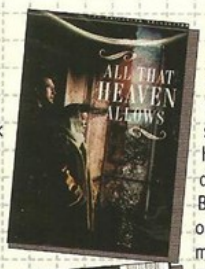

Criterion Collection

5 Kilit An

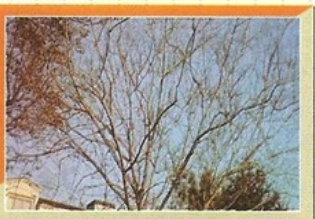

1- Filmde mevsim geçisleriyle ruhsal anlamlar yakalamıyor. Bu karede de, 'silme' efekti kullanılarak, yazdan sonbahara geçis ağaç ikonu yoluyla anlatılıyor.

2- Filmin kış sahnelerinde, kar yoluyla beyaz bir etki bırakılırken, aynı zamanda mavi bir ışık da etkisini hissettiriyor. Bu, aşkın en ayakları üstünde durduğu anları resmediyor.

3- Ayna metaforu bütün melodramlarda olduğu gibi, karakterin duygusal yönünü açığa çıkarmak için, Douglas Sirk'ün de araçlarından biri oluyor. Bu televizyonun, renkli arka plana rağmen Jane Wyman'ın ruh halini resmeden bir karanlığa bürünmesi dikkat çekici!

4- Jane Wyman'ın ruh hali bu sahnede de siyah-kahverengi bir prop aracılığıyla yansıtılıyor. Odaları bölen duvarın arkasına yerleştirilen kamera, Jane Wyman'ın ruh halinin karanlığını resmediyor.

5- Douglas Sirk'ün unutulmaz 3 boyutlu karelerinden biri! Her yönüyle dopdolu bu çerçevenin analizinden kisiden kişiye değişen sonuçlar çıkabilir. Ancak gerçek olan odur ki bu, resim analiziyle dahi birçok anlam ifade eden bir çerçevedir.

Bu ay Çıkan Criterion DVD'leri:
Clean, Shaven (Lodge Kerrigan, 1994)
Hands over The City (Francesco Rosi, 1963)
Solo Con Tu Pareja (Alfonso Cuaron, 1991)
Sweetie (Jane Campion, 1983)

La Dolce Vita / Tatlı Hayat (1960)

Yönetmen : Federico Fellini
Senaryo : Federico Fellini, Ennio Flaiano, Tullio Pinelli
Oyuncular : Marcello Mastroianni, Anita Ekberg, Anouk Aimee, Yvonne Furneaux, Magali Noel, Alain Cuny, Annibale Ninchi, Walter Santesso, Ida Gali
1960 / İtalya - Fransa / 174 dk.
İtalyanca / Türkçe altyazılı
2. Bölge (Türkiye)

DVD klasik

Marcello Rubini (Mastroianni), büyük sehre tasradan gelmis genç ve çapkın bir magazin muhabiridir. 'Paparazzi playboy' Marcello, günlerini zengin insanlar ve kutlamalar içinde geçirmektedir. Ünlü İsveçli film yıldızı Sylvia (Ekberg) Roma'ya geldiğinde Marcello, onunla yakınlasmak için bütün imkânları seferber eder. Güzel yıldız ile karsılastığında ise onun büyüsüne kapılır. Alkol, seks ve diz boyu çılgınlık içindeki Marcello, bir gazeteci ve bir insan olarak yolunu kaybettiğini fark eder. Roma sehir hayatının, yüksek sosyetenin içinde olduğu modern yozlasmayı ve sofistike ahlak çöküntüsünü ısıltılı ama plastik bir dünyada kosusturan genç bir gazetecinin gözünden anlatır "Tatlı Hayat". Bizleri Roma'nın ısıltılı caddesi Via Veneto'nun karanlık ruhunda gezdiren yedinci sanatın büyük ustası Federico Fellini'nin İtalyan ekonomik mucizesinin sahikasında kaybedilen moral değerler üzerine çektiği bu epik film, sinema tarihinin en ünlü yapımlarından biridir kuskusuz.

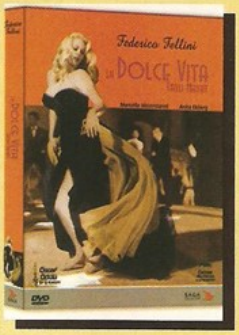

İtalya'da ulusal sinemanın yenilenme hamlesinin, Michelangelo Antonioni'nin "L'Avventura / Macera (1960)" ve Luchino Visconti'nin "Rocco e i suoi fratelli / Rokko ve Kardesleri (1960)" ile birlikte üç öncüsünden biri olan "La Dolce Vita / Tatlı Hayat", ahlaki çöküsün ülkeye getirdiği sonuçların altını kalın çizgilerle çizerken içinde, 'sol' bir söylem tasır. İtalya'da yeniden hortlayan fasizme ince ve sert göndermeler yapan Fellini, alısılagelmis gerçeklik anlayısına tamamen arkasını dönmüs ve kendi gerçeklik anlayısını beyazperdeye büyük bir etkileyicilikle yansıtmıstır. Cannes Film Festivali'nde 'Altın Palmiye'yi kazanan "Tatlı Hayat", 'En İyi Kostüm' Oscar'ının da sahibi olurken, New York Film Yazarları tarafından dağıtılan prestijli 'En İyi Yabancı Film' ödülüyle taçlandırılır. Basrollerini usta aktör Marcello Mastroianni (filmde ilk kez Fellini ile çalıstı ve yıllarca sürecek bir isbirliği doğdu) ve İsveçli Anita Ekberg'in paylastıkları yapımda, Fransız aktris Anouk Aimee'de akılda kalıcı bir performans sergiler. Film, Roma ile özdeslesmis bir yapımdır. Günümüzde halen, Roma'nın her yerinde film ile ilgili yazılara, fotoğraflara, resim, poster ve gündelik hayatın terminolojisine girmis alıntılara rastlayabilirsiniz. Filmin açılıs sahnesi, Fellini'nin kurduğu ironik yapıyı basarıyla yansıtır. Roma'nın üzerinde, gökyüzünde helikopterle dolasan bir İsa heykeli vardır. Bütün anlamların yok olduğu ve etik değerlerin sıfırlandığı sehirden kaçmaktadır İsa veya iplere bağlanmıs halde ve geçerliliğini kaybetmis bir biçimde sehirden uzaklastırılmaktadır. Finalde, daha ilk sahneden itibaren oldukça çarpıcı olan filmin son darbesini izleriz. Masum yüzlü genç kız, tam karsısından ama aslında çok uzaklardan Marcello'ya el sallamakta, sesini duyurmaya çalısmaktadır. Marcello, genç kızın çağrısına yanıt vermez, veremez. Temiz, saf ve naif hayatın bu son çağrısına kayıtsız kalır ve arkadaslarının yanına, kirli tarafa geri döner. Artık anmıp tekrar iyi insan olabilmek için çok geçtir. Fellini'nin yeni dalgaya göz kırptığı ünlü yapıtı, sinemada hiçliğin ve anlamsız bir bosluğun basyapıtıdır sanki. Adına yasam dediğimiz ironik sürecin anlam/anlamsızlığı, üstüne basılmadan ama ufak ipuçlarıyla yansır beyazperdeye. Yasamak veya yasar gibi yapmak, samimiyetsizlik, zirveye çıkan bir bencillik, ahlaki ikilemler ve insani çeliskiler. Beyazperdenin 'Venüs'ü Anita Ekberg'in ask çesmesinde, sular altında ıslanan siyah tuvaletiyle ortaya çıkan unutulmaz sahnesi, mütevazi bir cüretkarlığın akla kazınmasıdır. Cinsel oyunlarla yüklü ünlü parti sahnelerinden Nadia Gray'in striptiz sekansı önemlidir. Bolluktan ve eğlenceden ne yapacağını sasırmıs bir sınıfın üyeleri, insani bir ikilemin ortasındadır filmde. Cürümeye yüz tutmus veya meyilli bir toplumun acınası portesidir "La Dolce Vita"... Otello Martelli'nin siirsel siyah beyaz görüntüleri (Roma'nın alacalı renkleri, siyah beyaz bir tablodur aslında), Nino Rota'nın ruha seslenen müziğiyle harmanlanır. Muhtesem oyunculuklar, Fellini'nin estetik mizansenleriyle birlesir ve "Tatlı Hayat", Vatikan ile İtalyan Katolik Partisi'ni fazlasıyla kızdırmıs ve sinema tarihine geçmis yaklasık üç saatlik bir görsel sölene dönüsür.

MURAT ERŞAHİN

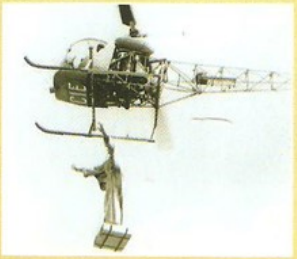

Beautiful Country / Güzel Ülke (2004)

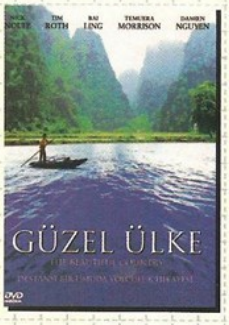

Palermo - 1.85:1
İNG 5.1 DD - TR 2.0 DD - TR altyazı
Norveçli ünlü yönetmen Hans Petter Moland'ın, ülkesi dışında çektiği ilk İngilizce film, üç bölüm halinde anlatılan epik bir yapıt. Amerikalı bir babanın kızı olan Binh'in çeşitli ülkeleri dolaşarak babasını aramasının hikayesini, ülkesi Vietnam, gemide deniz yolculuğu ve Amerika olarak sınıflandırılabilecek üç bölümde anlatan, ilginç bir yol filmi. Karşısına çıkanlar ise Tim Roth, Bai Ling ve Nick Nolte gibi ünlü oyuncular. Ancak film, üç ülke arasındaki olcuuklarda geçen anlatım yapısını bir düzene sokamayarak dağılınca, karşımıza hiç de olumlu bir is çıkmıyor.
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪✪

The Woods / Ormanın Esrarı (2006)

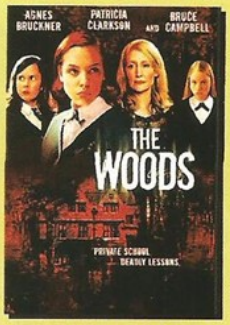

Sony HE - 1.85:1
İNG 5.1 DD - TR altyazı
15 yaşlarında bir kız, ormanın ortasındaki bir yatılı okuldan burs kazanır. Bruce Campbell'ın canlandırdığı babası ve annesi onu bu korkutucu mekâna getirirler. Bu noktadan itibaren film, "Suspiria"vari bir havaya bürünür. Tohumlarını da 'lanetli orman' kavramından alır. Böylece ortaya hayalet ve medyumluk alttürleri arasında gezen bir korku kırması çıkar. "May"deki başarısı ile tanıdığımız Lucky Mckee, Patricia Clarkson'ın mükemmel performansından da beslenen, ilginç bir tür filmi çıkarmış.
Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪

El Lobo / Kurt (2004)

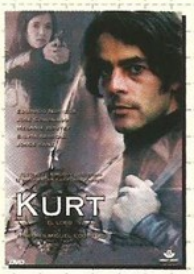

Palermo - 1.78:1
İNG 5.1 DD - TR altyazı
Eduardo Noriega'nın başrolünde yer aldığı yapım, 'Kurt' lakaplı bir kiralık katil-ajan-köstebeğin psikolojik hikayesini, politik-gerilim türü kalıpları içinde anlatıyor. 70'lerin baskıcı Franco rejimi döneminde geçen film, yanlışlıkla bir olaya karışan baş karakterimizin polis tarafından görevlendirilmesiyle gelisiyor. Böylece sosyo politik durumunun altında ezilen karakterimiz, heyecanlı ama zor bir yola girmis oluyor. Ancak en önemlisi, dönemin politik yapısının bütün hatlarıyla devreye girmesi.
Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

The Wild / Vahşi Doğa (2005)

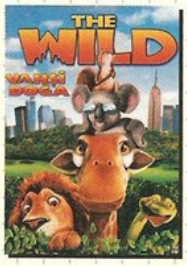

Tiglon - 1.85:1
İNG / TR 5.1 DD - TR altyazı
Dreamworks'ün "Madagascar"ına, Walt Disney "The Wild / Vahsi Doğa" ile karşılık veriyor... Son teknoloji ürünü bilgisayar kökenli animasyon tekniklerinin kullanıldığı yapım, yetiskinleri kıskandıracak derecede eglenceli ve özel bir cocuk filmi. Klasik tabiriyle hemen her yastaki izleyiciyi memnun edecek bu animasyon, New York'taki hayvanat bahçesinin 'evcil' vahsi hayvanlarının, kendilerini Afrika'nın balta girmemis ormanlarında bulmalarını ve yaşadıkları heyecan dolu macerayı öyküleyor. Renkli, capcanlı, keyifli, zeki, sürükleyici ve tek kelimeyle mükemmel.
Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪
MURAT ERŞAHİN

Beyza'nın Kadınları (2002)

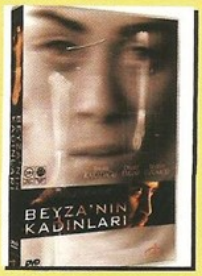

Tiglon - 1.78:1
İSP DTS - TR 5.1 DD - TR altyazı
Tamer Karadağlı, Demet Evgar, Levent Üzümcü'nün oynadığı, Mustafa Altıoklar'ın yönettigi, toplumsal sorunlarla doldurulan Türk yapımı bir polisiye-gerilim. Evet, evet, yanlış duymadınız. Filmin içinde cinayet araştıran bir 'Türk' polis müfettisi var. Kulaga ne kadar garip geliyorsa, göze onun bir misli daha garip geliyor. Filmin iticiliği de böylece başlıyor. Bu üç oyuncunun hangisinin katil olduğu sorusundan yola çıkan film, iki saati asan süresi boyunca bunun üstüne gidiyor. Hepsinin de ruhsal dünyasına girmeyi amaçlıyor. Ancak önüne yanlışlıkla TV dizilerinin sinemaya uygun olmayan estetiği çıkınca karşımıza, teknik olarak canlı olmasına rağmen özensiz kurulmus bir iskelet çıkıyor.
Film: ✪
Ekstralar: ✪✪

Bee Season / Umut Mevsimi (2005)

Tiglon - 1.85:1
İNG 5.1 DD - TR altyazı
Psisik güclerle donatılmıs bir dünya ile karşı karşıyayız. Tuhaf güclere sahip olan bir kız ve sorunlu bir anne-baba merkeze yerleştirilmis. Kız, 'heceleme' yarışmasında bu güçleriyle zafere ulasmaya çalışırken, ailesini de lanetleyecek düzeye ulaşır. Böylece ilginç konulu bir melodram oluşur. "Deep End" ile tanıdığımız Scott McGehee ile David Siegel'ın imza attığı filmde, Richard Gere, Juliette Binoche ve Kate Bosworth rol alıyorlar.
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪✪

Happy End. / Mutlu Son. (2005)

Düet Film - 1.85:1
ALM 5.1 DD - TR 2.0 DS - TR altyazı
Bir kasabaya gelen bir adam ve sevgilisi, ilginç olaylarla karşılaşmaya baslar. Bir kız ölmüstür ve onunla ilgili bir gizem hüküm sürmektedir. Bas karakterimiz, bu sorunu daktilo başında yazı yazarak cözmeye çalışır. Böylece film, üç baslığa ayrılır ve ilginç bir sona doğru yol alır. Sonuçta yönetmenin kontrolü pek de elinde tutamaması filmin aleyhine islese de keyifli bir seyirlik ortaya çıkmış.
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪✪

Beyond The Poseidon Adventure / Poseidon'a Dönüş (1979)

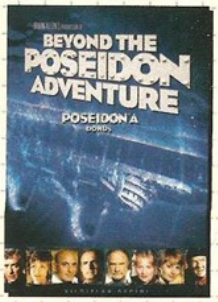

Tiglon - 1.85:1
İNG / TR 5.1 DD - TR altyazı
"The Poseidon Adventure"ın (1972) yapımcısı Irwin Allen, gelen büyük başarıyla birlikte, devam filmini kendi çekti. Filmin arkasına bir yan öykü yerlestiren bu en başarısız devam filmlerinden birinde, Michael Caine, Sally Field, Jack Warden gibi oyuncular rol alıyor. Hikaye ise, batan gemiyi bulan bir grup denizcinin, hazine amacı ile içine girip kısılmaları üzerine. Yani açgözlülüğün tüketim toplumundaki yeri, ilk filmin ardından bir kez daha, kapalı alanda geçen bir gerilim filmiyle gündeme getirilmis oluyor. Ancak hikayenin zorlama olusu ve temposuzluk, filmi uçuruma sürüklüyor.
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪✪

Wedding Crashers / Davetsiz Çapkınlar (2005)

Palermo - 2.35:1
İNG / TR 5.1 DD - TR altyazı
Bir romantik-komedi iskeleti yaratmak için, öncelikle 'komik bir durum' gerekir. Buradaki durum söyle: "İki çapkın erkek, düğünlere kız tavlamak için giderler". Peki bundan sonra neler mi olur? Vince Vaughn ve Luke Wilson'ın canlandırdığı karakterlerden biri, saf bir kıza aşık olur ve arkası "Meet The Parents / Zor Baba"yı da andıran, eğlenceli bir seyirlik olarak devam eder. Tipik bir romantik-komedi, ama mizah yönü baskın...
Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

Spy Kids 3-D: Game Over / Oyun Bitti (2003)

D Productions - 1.78:1
İNG / TR 5.1 DD - TR altyazı
Robert Rodriguez'in, ajan filmleri parodisini belirli bir iskelet üzerine yerlestirdigi filmlerinin üçüncüsü. İlk ikisi gibi interaktif bir yapıya sahip ve fazlasıyla B filmi kokuyor. Bu seferki hedef ise Sylvester Stallone'un canlandırdığı bir bilgisayar oyunu yaratıcısının kaçırdığı Carmen'i, yani iki ajanımızdan kız olanı kurtarmak. Böylece oyunun içinde çesitli engelleri geçmek gerekiyor; yani fazlasıyla kitsch bir üç boyutlu ortamla karsı karsıyayız. Hazmetmesi ise o kadar kolay değil.
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

The Road to Guantanamo / Guantanamo Yolu (2006)

D Productions - 1.85:1
İNG / TR 5.1 DD - TR altyazı
Usta İngiliz yönetmen Michael Winterbottom'un gerçek olaylara dayalı dokümanter dramı "Guantanamo Yolu", son derece etkileyici ve güçlü bir yapım. Oldukça zor sartlarda çekildiği anlasılan film, Berlin Film Festivali'nde "Gümüs Ayı" kazandı. Winterbottom, Afgan mültecilerinin acılı yasamlarını konu alan "In This World" adlı filmiyle 2003'te yine Berlin'de bu kez büyük ödül olan "Altın Ayı"ya ulasmıstı. İngiliz uyruklu dört Müslüman genç, Eylül 2001'de Afganistan'a giderler. 11 Eylül'ün yarattığı kargasa ve kaotik ortam, onların da hayatlarını kararтır. Amerikalı askerler tarafından El Kaide militanı olmakla suçlanan gençler Küba'daki Guantanamo hapishanesine götürülürler ve iki yılı aşan zaman zarfında gayri insanı kosullar altında hayatta kalmaya çalışırlar. Film, basında çıkan haberler ile postmodern bir Nazi toplama kampı olduğu belirgin olan ve bütün tartışmalara rağmen halen varlığını sürdüren Guantanamo'daki askeri hapishanede yaşananları yarı belgesel yarı kurgu olarak anlatıyor. Winterbottom, adeta bir röntgen uzmanı gibi, izleyiciye ortadaki durumu bütün çıplaklığıyla sunuyor ve insan, yeni milenyumda içi buruk sunu düsünmeden edemiyor: Bu dünya kesinlikle başka bir gezegenin cehennemi olmalı... Yaşadığımız çağın acı gerçeklerine, insanlık onurunun karşısına dikilmis duran akılsız faşizme ve dünyanın bütün adaletsizliklerine bir kez daha yakından bakmak ve yüreğinde hissetmek isteyenlere...

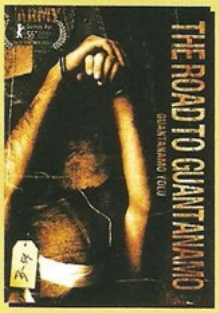

Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪
MURAT ERŞAHİN

Stan Lee's Mutants, Monsters & Marvels (2002)

Sony HE - 1.78:1
İNG 5.1 DD - TR altyazı
Kevin Smith'in ünlü çizgi roman çizeri Stan Lee ile yaptığı iki eğlenceli röportaj.. Bir tanesi tamamen Spider-Man filmi üzerine sekillenirken, diğeri genel konulara değiniyor. İkisinin toplamı ise yaklasık olarak 2 saati buluyor. Bunların dısındaki ekleri de içeren DVD'nin, arşivciler için uygun olduğu söylenebilir. İlgi çekebilecek bir DVD yan ürünü olup olmadığıysa seyircinin eğlence anlayısına göre değişir. Günümüzdeki 'çizgi roman uyarlamaları' furyasını yakından takip edenlerin ilgisini çekebilir.

Film: ✪✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

Je Prefere qu'on reste amis / Gel Arkadaş Kalalım (2005)

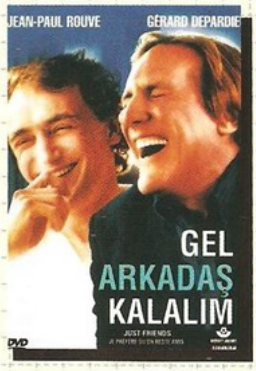

Palermo - 1.78:1
FR / TR 5.1 DD - TR altyazı
Gérard Dépardieu ve Jean-Paul Rouve, birbirine zıt bir ikilidir; biri girişken, diğeri ise utangaç. Ancak kız tavlama konusunda birbirleriyle iletisimde bulunmaları, karşımıza bir zıtlıklar komedyası getiriyor. Sonuç ise, Fransız romantik-komedisinin ilginç bir durum ile bütünlenmiş hali oluyor. Geçtiğimiz yıl Filmekimi'nde gösterilen bu yapım, türü sevenler için tipik ama vasat bir seyirlik sunuyor.
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪✪

Kinky Boots / Müstehcen Çizmeler (2005)

Tiglon - 2.35:1
İNG / TR 5.1 DD - TR altyazı
Klasik ayakkabılar üreten bir fabrika, sahibinin ölümüyle genç kusaktan birine miras kalır. İngiltere'nin fakir bölgesindeki bu is merkeziyle ilgilenmeyen kahramanımız, Londra'da yaşamasına karşın, elindeki fırsatı değerlendirmeye karar verir. Bunun için de modern ve gelişmis bir ayakkabı üretmeye karar verir. İlham kaynağı ise, Lola isimli transseksüel karakter olur. Onun kırmızı botları, bir anda fabrika elemanlarını bir moda defilesi için hazırlanır konuma sokar. İngiltere'de geçim savasını anlatan hikâyeler 90'ların ikinci yarısında modaydı. Peki aradan bir 5 sene geçmişken böyle bir projeye ne gerek vardı?
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪✪

Fureur / Öfke (2003)

Palermo - 1.78:1
FR / TR 5.1 DD - TR altyazı
Bir Fransız boks sampiyonunun kardeşi ile Çin göçmeni bir ailenin kızı arasındaki aşkı anlatan bir yapım var karşımızda. Karim Dridi'nin akıcı ve yüksek tempolu anlatımıyla pekişen film, kültür farkları ile başlayıp kan davasına yönelen bir melodram. Hatta Yeşilçam melodramlarından pek de farklı olduğunu söyleyemeyiz. Ancak yönetmenlik farkını görmezden gelemeyiz.

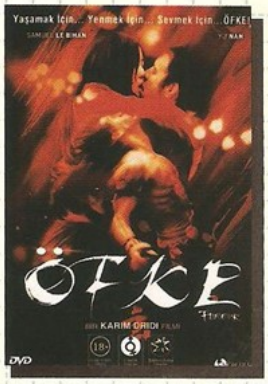

Film: ✪✪
Ekstralar: ✪

Boo (2005)

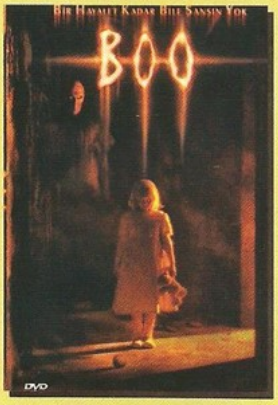

Tiglon - 1.78:1
İNG 5.1 DD - TR 2.0 DS - TR altyazı
Karşımızda bir hayalet filmi var. Ruhani güçlerin faaliyet alanıysa bu kez terk edilmiş bir hastane. Orada kapana kısılmış bir kısım gencin korkuları ana konumuz haline gelince, bize de hayaletlerin ortaya çıkışlarını ve sonda ortaya çıkacak lanetin özünü tahmin etmek kalıyor. Hastanenin 13. katındaki lanet ya da efsane nedir? İste bütün mesele bu... Makyaj efektçisi olarak bilinen Anthony C.Ferrante'nin bu ilk uzun metrajı, bize tipik bir alt tür örneği sunuyor...
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪✪✪

The Detonator / Fünye (2006)

Sony HE - 1.85:1
İNG 5.1 DD - TR altyazı
Bir FBI ajanı, Rusya'ya, nükleer bir silahın korunmasına tanıklık eden bir kadını korumak için gider. Böylece kaçış, kovalamaca, patlama dolu bir aksiyon başlar. Wesley Snipes'ın üzerine kurulan proje, bütün dünyada direkt ev sinemasına gitmesiyle çapını belli eden, üçüncü sınıf bir tür filmi. Sadece Snipes'ın espirili, cüsseli, silah çatışmalarında yenilmez ekran kişiliğini sevenler için, belirli bir katharsis süreci ayarlayabilir. Onun dışında prodüksiyon kalitesi, hikaye yapısı ve oyuncuların amatör halleri rahatsızlık verebilir.
Film: ✪
Ekstralar: ✪

Katil Aşıklar Kaçış Yolunda:

LOVERS-ON-THE-RUN YOL FİLMLERİ

1967'de Arthur Penn imzalı "Bonnie and Clyde", yol filmlerinde bir dönüm noktası olarak sinema tarihine geçti. Türün içine çeşitli türleri katıp 'lovers-on-the run' yol filmlerini doğuran yapıt, 'Bonnie-and-Clyde' olarak anılan alttürü de oluşturdu. Bu eğilim, günümüze kadar değişerek varlığını sürdürdü.

1960'ların sonunda, ABD'ye Post-Vietnam dönemi olarak adlandırdığımız bir buhran atmosferi hakimdi. Böylece 'yol' yani 'ülkeden kaçış' filmleri, kendilerini hissettirmeye basladılar. "Bonnie and Clyde" (1967) ve "Easy Rider" (1969), iki farklı ekoldeki yol filmleri olarak sinema tarihinin mihenk taşlarından oldular. Yolda suç veya yol-gangster filmi de diyebileceğimiz bu alttür, türün vizyonuna yeni bir bakış açısı getirdi. Böylece takipçilerini de çoğalttı. Bir anti-kahramanı yani suçluyu protagonist olarak kullanan bu filmler, Amerika coğrafyasını arka plana yerleştiriyor, gangster, aksiyon alttürlerini isin içine katıp, bir tür kırmasına dönüşüyorlardı.

Zaten 70'lerde, yol filmlerinde böyle eğilimlere rastlamamız da çok normaldi. Özüne döndüğümüzde, sözünü ettiğimiz filmler Arthur Penn'in 1967 yılında "Bonnie and Clyde"ı çekmesi ile basladı. Bir erkekle bir kadın, yani katil aşıklar, yol boyunca soygun, cinayet gibi suçlar isleyip peslerine polisi takıyorlardı. Seyirci ise, bütün film boyunca onlarla beraber yol alarak, kahramanlarla özdeslesme olanağı buluyordu. Böylece yapım, standart Hollywood katharsis modelinin uzağında seyretmis oluyordu. Zaten Penn, bu filmindeki siddet sahneleri nedeniyle de büyük tepki çekmisti. Ancak bu yönü, filmin değerini biraz olsun azaltmıyordu. Aksine tür sineması acısından kilit bir noktaya yerlestiriyordu. Dennis Hopper'ın "Easy Rider"ı ise benzer modeli Amerikan bağımsız sinemasının içerisine yerleştiriyor ve "Five Easy Pieces", "Vanishing Point", "Two-Lane Blacktop" gibi takipcilerini yaratıyordu. Dönemin toplumundan, kayıp ruhlan ya da X jenerasyonunu çıkaran yapıtlar aynı modeli kullanıyordu. "Boxcar Bertha" (1973), "Honeymoon Killers" (1970) gibi yapıtlar da iki anlayıs arasında köprü görevi görüyorlar; "Bonnie and Clyde"ın film modelinden farklı bir noktaya oturuyorlardı.

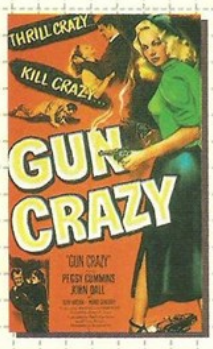

Penn'in filmi sonrasında, 'outlaw couple' (yasadısı çift), 'criminal couple' (suçlu çift) ve 'Bonnie-and-Clyde film'(Bonnie ve Clyde filmi) olarak adlandırılan alttür isimleri türedi. Bunlar ise temel olarak filmden önce de birkaç örneğini görebileceğimiz 'Lovers-on-the Run Road Movies' (Asıkların kaçtığı yol filmleri) alttürünün etrafında birlestiler. Bu muhalif yol filmleri, suçluları kahraman yapsa da, ölüm getiren sonlarıyla dikkat çekerek bu çizgiyi tam olarak asamıyorlardı. "You Only Live Twice" (Fritz Lang, 1937), alttürün ilk örneklerinden biri olarak görülürken, sonradan devam filmleri çekilen iki film de sükse yaptı. "Gun Crazy" (1949), 1992'de; "Thieves Like Us" (1949) ise 1974'de, birer devam filmine kavustular. Böylece içine bolca aksiyon, yolda kovalamaca, siddet ve seks dahil edilen alttür için, daha yenilikçi calısmalar yapılma imkanı çıktı. "Gun Crazy", bu dönemdeki en iyi örneklerden biri olarak görülürken, tipik katil asıklar portresini, soyguncu bireyler bünyesinde birlestiriyordu. Peki 'Bonnie-and-Clyde film' 1970'lerde nasıl filmlerde karsılık buldu dersek? En önemli örnekler sunlar oldular: Bir soygun sonrası kaçısı anlatan Steve McQueen'li Sam Peckinpah filmi "The Getaway" (1972) (filmin 1994 yapımı bir de devam filmi bulunuyor); Steven Spielberg'in hapisten kaçırdığı sevgilisiyle katil asıkları oynayan bir kadının hikayesine uzanan filmi "The Sugarland Express"; Terence Malick'in aile katliamı sonrası kaçan Martin Sheen-Sissy Spacek çiftini anlattığı yapıtı "Badlands" (1973). Bir başka Sam Peckinpah filmi "Convoy" (1978) ise, bu alttürün kahplarıyla oynayan, ama yine de bu tür içinde değerlendirilebilecek bir yapıt olarak dikkat çekti. Aynı zamanda, yine 70'lerde türeyen yol filmlerinin bir başka alttürü olan 'trucker film' olarak da görülebilecek olan bu film, bir tırla kaçan katil asıkların (filmin başında yolda birbirleriyle tanısan, sonra ise bir barı dağıtan karakterler) hikayesine değiniyordu. Ancak bunu yaparken aksiyonu çok üst düzeye taşıyıp, tır sürücüleri kültürünü alt kültür olarak devreye sokarak, toplu bir planlı kaçısı perdeye yansıtıyordu. 1980'lerde bu tür yol filmleri durakla-ma dönemine girdi. 1990'lara gelindiğinde ise "Wild at Heart" (1990), "Thelma and Louise" (1991), "True Romance" (1993), "Natural Born Killers" gibi sinema dilinin gelisiminden ve popüler kültürden beslenen postmodern örneklerle karsılastık. Bunların yanında "California" (1993), "The Chase" (1994), "Mad Love" (1995) gibi duygusal film kitlesine de hitap edebilecek alttür örnekleri ortaya çıktı. Bunlar, "Bonnie and Clyde"ın getirdiği modelin yerini sağlamlastırırken, çesitli yeniliklere imza attılar. "Wild at Heart"da, "Wizard of Oz" hikayesinin katil asıklar filmine dönüsmesi dikkat çekerken; "Thelma and Louise"de iki katilin de kadın olması ve feminist olgularla bütünlesmesi, dönemin ideolojisine uygun bir 'yolda suç' filmi çıkardı ortaya. "Natural Born Killers" ise tamamen popüler kültürün üzerine giden bir yapıt olurken, ana modelinin arkasına Oliver Stone'un video klip estetigini, TV'nin insan üzerinde oluşturduğu ruhsal etki yoluyla devreye sokuyor, ancak yine de 'muhalifim' diye bağırıyordu. 2000'lere gelindiğinde ise, "Baise-Moi" gibi iki kadın katilin hikayesine odaklanan bir örnek dahi ortaya çıktı.

Yeni Çıkan Yol filmi DVD'leri:

The Sugarland Express (1974)

Universal / Tiglon - 2.35:1
İngilizce 2.0 Dolby Digital
Türkçe Altyazı
Ekstralar: Yok
Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪✪

Convoy / Konvoy (1978)

Studio Canal / Palermo - 2.35:1
İngilizce / Türkçe 2.0 Dolby Digital
Türkçe Altyazı
Ekstralar: Yok
Film: ✪✪✪✪
Ekstralar: ✪

Kalifornia (1993)

MGM / Tiglon - 1.85:1
İngilizce 2.0 Dolby Surround
Türkçe Altyazı
Ekstralar: Yok
Film: ✪✪
Ekstralar: ✪✪

En İyi 5 'Lovers-on-the Run' Yol Filmi:

Gun Crazy (1949) (Türkiye'de Çıkmadı)
Bonnie and Clyde (1967) (Warner / Tiglon)
Badlands / Kanlı Toprak (1973) (Warner / Tiglon)
Thelma and Louise (1991) (MGM / Tiglon)
True Romance / Çılgın Romantik (1993)
Natural Born Killers (1995)

Birincilik yakışıyor...

Power FM, en çok dinlenen radyo!*

Power FM, dinleyicilerin en çok, diğer radyoların dinlediği tek radyo. Teşekkürler!

EN İYİ, EN YENİ MÜZİK

WWW.POWERFM.COM.TR

* **RİAK** - TÜRKİYE ÖLÇÜM SİSTEMİ, NİSAN - MAYIS 2006 DÖNEMİ / **AB** Sosyoekonomik Grup - Yabancı Müzik Yayını Kategorisi

CRC Yabancı Müzik - Radyo Çalışanları Değerlendirme Raporu 2006

Söyleşi: Murat Emir Eren
meren@merkezdergi.com.tr

Beste Bereket

Geçtiğimiz yıl En İyi Kadın Oyuncu dalında Altın Portakal kazanan genç oyuncu, bu yıl da 2 Süper Film Birden'le karşımıza geldi. Aktrisle bir film izleyip, sinema çıkışında sohbet ettik. Malum sohbet aşağıda. Ancak sohbetimizde filmin oyuncusu, ismi, yönetmeni ve belirgin detayları yer almıyor. Size de bu söyleşinin aşağıdaki dört filmden hangisi hakkında olduğunu bulmak düşüyor. Hangi film hakkında konuştuğumuzu bulup meren@merkezdergi.com.tr adresine ilk olarak mail atan 10 okurumuz Roman Polanski'nin "The Pianist" filminin DVD'sini kazanıyor.

A-Miami Vice B- Fedai C-Sihirbaz D-Sudaki Kız

Filmden önce Beste Bereket tedirgin. "Acaba film toptan bir sefalet mi?", "Film çıkışı sohbetimizden okurlar filmi anlayabilecekler mi?", "Ne konuşursak sohbet hem röportaja benzer hem de filmin hangi film olduğu rahat anlaşılır?"... Fragmanlar bitiyor, önümüzdeki kafalar eğiliyor. Filmi izliyoruz. Çıkar çıkmaz sohbet başlıyor.

Filmde yine bir "kavuşamayan aşıklar" faslı vardı dikkat ettiyseniz...
E, filmler bizim gerçek hayatta yasadığımız aşkları anlatmıyor ki. Aşkın hayatta çok başka şekilleri var. Filmlerde olanlar bizlerden hep uzak oluyor nedense. Nereden bakıyorlar gerçek hayata çok merak ediyorum.

Bir de ulaşamayan aşığın inanılmaz çabası ve ısrarı söz konusu. Yapılan çetrefilli bir plan var mesela. Halbuki madem olmuyor bırak artık, rahat et?
Ama insan uğraşır yahu neden uğraşmasın? Üçüncü sayfa haberlerinde görüyoruz neler yaptıklarını bu tip meseleler için insanların.

Onlar çığırından çıkmış hali tabii bunun biraz.
Yok canım bizim için normal oldu artık. Hep bir şeyler oluyor. Korkutucu.

Sizin böyle çabaladığınız oldu mu? Herhangi bir şey olabilir sadece aşk vesaire diye ayırmıyorum...
Yani aşk mesk için olmadı. Ama iş hayatında elbette oldu yapmak isteyip de ulaşamadığım şeyler.

Başarılı insanın önüne çıkan, bir yandan ona imrenip bir yandan da işine taş koyan insan tipinden de ana karakterimiz epey çekti. Sizin işinizde de bu tip insanlarla karşılaşılıyor mu?
Beni çok etkilemedi öyle insanlar. Okulda (Konservatuar) olmuştur belki. Ama öyle 18-20 yaşındayken yapılan şeylerden etkilenmemek lazım dikkate almamak lazım. Bana bu tipin filmdeki hali biraz daha iyimser daha ılımlı geldi. Yani bir yandan da hayranlık duyuyordu ana karaktere. Bana bu şekilde yakalasan biri... Düşüneyim.. Belki beni ödül sonrasında bile çok kişi tanımadığı için gelip de bir şey söyleyen olmadı. Olsa bile ne fark eder. Birileri kötü şeyler söyler birileri iyi şeyler söyler. Niye çok umursayalım ki. Zaten kimse kimsenin yüzüne söylemiyor bunları.

Filmin kötü adamına geldi sıra. Kendisi inandırıcılığını yitirecek kadar şirret ve hırslı değil miydi?
Öyleydi ama bu biraz rolü oynayan oyuncuyla da ilgili. Onu inandırıcı kılacak hiçbir şey yapmamış ki. İlle de iğrenç ve kötü biri yaratmaya çalışmış. Yüzünden de asalet yerine şirretlik akmış. Şirret insan kadar komik bulduğum bir şey yok benim esasında. Ben öyle bir şirretliğe maruz kaldığımda genelde dalga geçiyorum karşımdakiyle. Bu onları daha da çileden çıkarıyor.

Öyle bir umursamazlık söz konusu mu sizde?
Umursamazlık değil. Ben Türev'le ilgili her şeyi kesip okudum, benim hakkımda film hakkında basında çıkanları sakladım. Ve imkanım olsa yazanlara mail atıp teşekkür edecektim. Ama iyi ama kötü. Bu ilgilenmektir. Ama hakkımda yazılan her şeyi kafaya takıp geceleri uyuyamıyor da değilim. Söylenen şeylerin üzerine düşünüp sakin bir karara varırım.

Yeteneği olan insana getirilen "Bunda ne var ki ben de yaparım" yaklaşımı da filmde mevcut...
E o konuda söyleyecek hiçbir şey yok. Günlük hayatımızda artık refleks olarak yaptığımız bir şey o. Biri şarkı söylüyorsa "Ne var ben de söylerim", biri oyuncuysa "Nedir yani ben de oynarım" demek huyu hep var. Ama bunda ayrım basit. Yapanlar var, yapamayanlar var, yerinde oturup yapmayanlar var.

Oyunculukla ilgili böyle yaklaşımlar size de geliyordur.
Hiç önemli değil. Ben eyleme geçenler tarafında olduğum müddetçe sorun yok. Ama ben de sürekli şikayet edip hiçbir şey yapmıyorsam o zaman sorun var demektir.

Filmlerin sürpriz finalini tahmin etmek gibi bir takıntınız var mı?
Eskiden her filmde yapardım onu. Hele korku filmlerinde, çok fazla izlediğimden huy edinmiştim. Uzakdoğu filmleri mesela... Ama artık bıraktım o huyu. Çünkü filmi izleyemez oluyor insan bir yerden sonra. Bu filmdekini tahmin edememiştim mesela.

Sahne işinde, bu filmdeki gibi kendi yağında kavrulup para kazanmak mümkün mü? Ödülün sana işlerin açısından maddi getirisi oldu mu yani?
Saka yapıyor olmalısın... ■

SİNEFİL KİMLİĞİ

Favori yönetmenleri
Kim Ki Duk, Nuri Bilge Ceylan, Pedro Almodovar, Quentin Tarantino

Favori filmleri
Oldboy, Requiem For A Dream, Pulp Fiction, Reservoir Dogs, Jackie Brown, Kill Bill, Vol-1, Vol-2, Dogwille, Lock, Stock & Two Smoking Barrels, Bin-Jip, The Godfather, Closer, La Mala Educacion.

Favori oyuncuları
Jennifer Connelly, Eric Bana, Edward Norton, Juliette Binoche, Tim Roth, Robert De Niro, Al Pacino, Marlon Brando.

En çok çalışmak istediği yönetmen
Nuri Bilge Ceylan, Zeki Demirkubuz, Kutluğ Ataman, Dervis Zaim, Yavuz Turgul. (Ve beni heyecanlandıran herhangi bir yönetmen.)

Yarda çıktığı film
Yok.

BİNLERCE YILIN SIRRI AYDINLANIYOR!

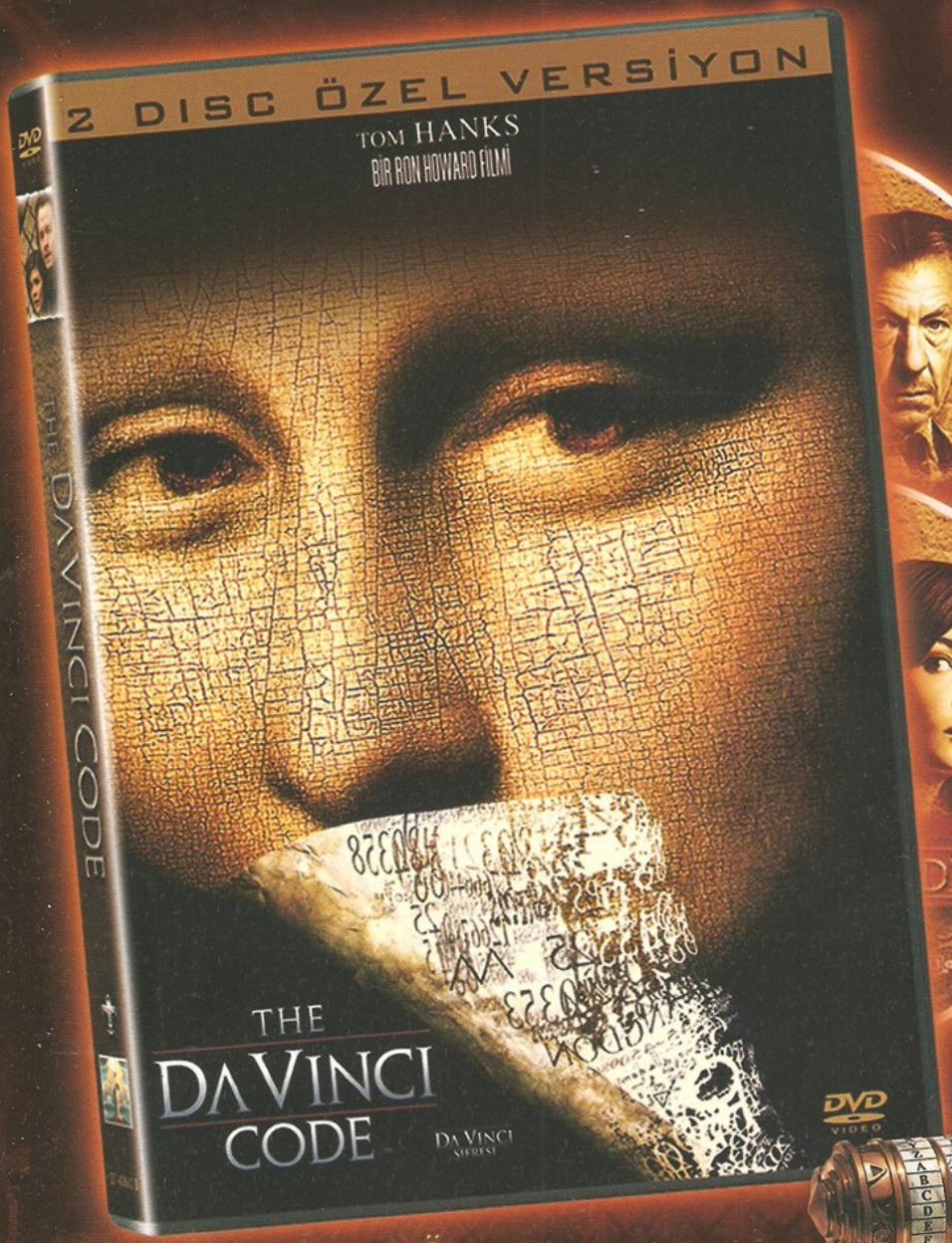

TÜRKÇE 5.1 DUBLAJ

TEK VE ÇİFT DISC'Lİ 2 ÖZEL VERSİYON

ÖZEL SEÇENEKLER

1 DISC♦ANGELS AND DEMONS (MELEKLER VE ŞEYTANLAR)-İLK GÖRÜNTÜLER♦ALL THE KING'S MEN, CASINO ROYALE, MARIE-ANTOINNETTE, MONSTER HOUSE, OPEN SEASON, SPIDER-MAN 3, ULTRAVIOLET VE WHEN A STRANGER CALLS FRAGMANLARI

2 DISC♦RON HOWARD'LA SETTE İLK GÜN♦DAN BROWN'LA SÖYLEŞİ♦LANGDON'UN PORTRESİ♦SOPHIE NEVUE KİMDİR?♦OLAĞANDIŞI ŞÜPHELİLER-OYUNCULAR♦SİHİRLİ MEKANLAR♦MONA LİSA'NIN YANINDA♦FİLM EKİBİNİN YOLCULUĞU♦"THE DA VINCI CODE"UN ŞİFRESİ♦"DA VINCI'NİN MÜZİĞİ

DVD VIDEO VCD VIDEO ÇOK YAKINDA!

SONY PICTURES HOME ENTERTAINMENT

sinema KOLEKSİYON

ROMA TATİLİ

(Roman Holiday, 1953) Soylu olmanın yarattığı problemlerden bunalan güzeller güzeli Prenses Ann, kimliğini gizleyerek halkın arasına karışır ve şans eseri gazeteci Joe Bradley ile karşılaşır. Ann'in bir prenses olduğunu anlayan Joe, hayatının haberi ile karşı karşıya olduğunu düşünürken hiç beklemediği bir şey gerçekleşir ve Ann'e aşık olur. İlk başrol deneyimiyle Oscar kazanan gencecik Audrey Hepburn ile gazeteci Joe'ya hayat veren Gregory Peck'i biraraya getiren film, Roma'nın kendine özgü atmosferi ile birleşen masalsı bir hikâyeye sahip. William Wyler'ın imzasını taşıyan "Roma Tatili" romantik komedi türünün başyapıtı olarak kabul görmekte.

DEL LOTTO

MICHAEL DOUGLAS
KIEFER SUTHERLAND
EVA LONGORIA
KIM BASINGER
FEDAİ
THE SENTINEL
GİZLİ SERVİSTE 141 YILDIR HİÇBİR HAİNE RAST LANMAMIŞTI... ŞİMDİYE KADAR!..

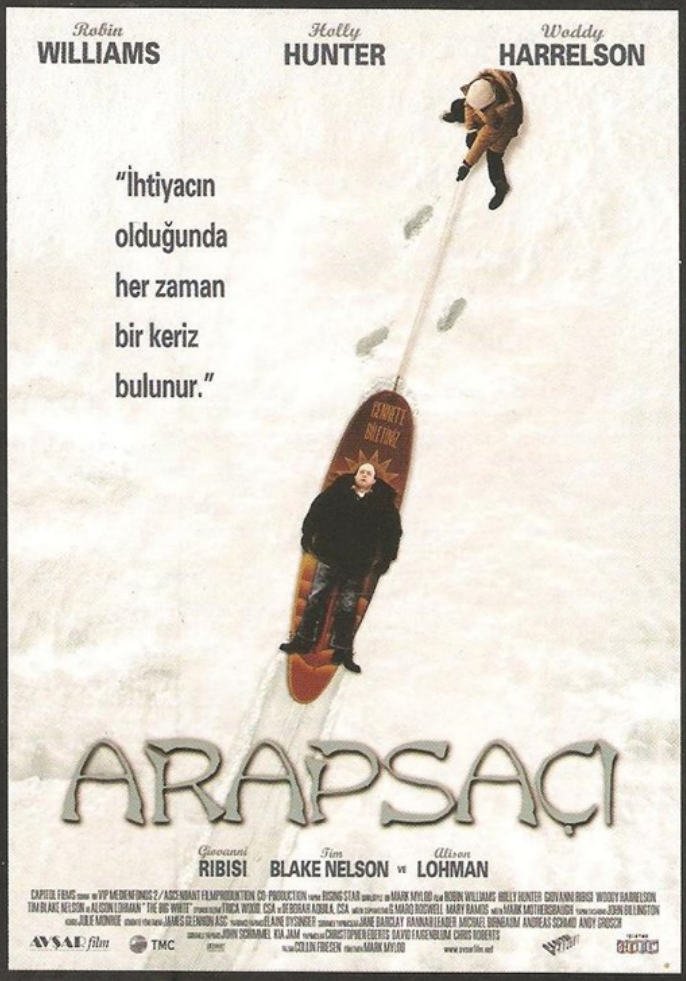
Robin
WILLIAMS
Holly
HUNTER
Woddy
HARRELSON
"İhtiyacın olduğunda her zaman bir keriz bulunur."
ARAPSAÇI
Giovanni
RIBISI
Tim
BLAKE NELSON
ve
Alison
LOHMAN

İNTERNETTE "CHAT" YAPMADAN
İKİ KERE DÜŞÜNÜN!
LOLIPOP
www.dpro.com.tr
LIONSGATE

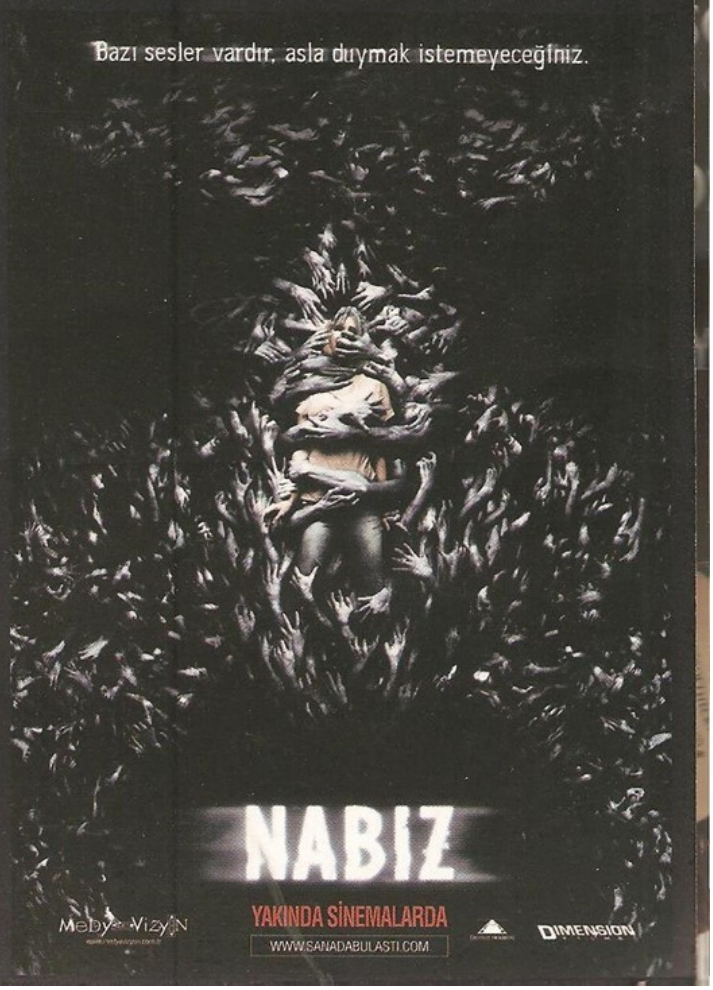
Bazı sesler vardır, asla duymak istemeyeceğiniz.
NABIZ
YAKINDA SİNEMALARDA
WWW.SANADABULASTI.COM
DIMENSION

ARAPSAÇI
THE BIG WHITE

Yönetmen: Mark Mylod. **Oyuncular:** Robin Williams, Holly Hunter, Woody Harrelson, Giovanni Ribisi, Tim Blake Nelson, Earl Brown, Allison Lohman, Billy Merasty, Marina Stephenseon Kerr, Ralph J. Alderman. **Senaryo:** Collin Friesen. **Görüntü Yönetmeni:** James Glennon. **Kurgu:** Julie Monroe. **Müzik:** Mark Mothersbaugh. **Yapım Tasarımcısı:** Jon Billington. **Yapımcı:** Christopher Eberts, David Faigenblum, Chris Roberts. **Süre:** 100 dk. **Yapım:** ABD, Almanya, Kanada, Yeni Zelanda (2005). **İthalatçı:** Avşar Film-TMC. **Dağıtımcı:** Özen Film.

Gösterim Tarihi: 1 Eylül

Konu: Paul Barnell ve hasta karısı Margaret, Alaska'da yaşamaktadır. Seyahat acentası olan Paul, yüklü borçların altında kalmıştır. Borçlarını ödeyebilmek ve karısının sağlık problemlerine yardımcı olabilecek gerekli tıbbi yardımı sağlayabilmek için, kayıp kardeşi Raymond'ın 1 milyon dolarlık sigorta poliçesini almaya çalışmaktadır. Sigorta şirketindeki genç ve çetin müfettiş Ted Watters ile yüzyüze gelir. Ted'e göre Raymond ortadan kaybolalı sadece beş yıl olmuştur ve bu da onu ölmüş ilân etmek için yeterli değildir. Tesadüfen bir erkek cesedi bulan Paul, bunun kardeşinin cesedi olduğunu iddia edip poliçe parasını almayı planlar.

Yönetmen: Televizyon kökenli Mark Mylod daha önce "Ali G Indahouse"u yönetmişti.

Oyuncular: Giovanni Ribisi "The Outpost", "The Grave", "That Thing You Do!", "SubUrbia", "Lost Highway", "First Love, Last Rites", "The Postman", "Scotch and Milk", "Some Girl", "Phoenix", "Saving Private Ryan", "The Other Sister", "The Mod Squad", "All the Rage", "Boiler Room", "Gone in Sixty Second", "The Gift", "According to Spencer", "Heaven", "Masked and Anonymous", "Basic", "Lost in Translation", "I Love Your Work", "Cold Mountain", "Love's Brother", "Sky Captain and the World of Tomorrow", "Flight of the Phoenix" ve "10th & Wolf" adlı sinema filmlerinde rol aldı.

sinema

FEDAİ
THE SENTINEL

Yönetmen: Clark Johnson. **Oyuncular:** Michael Douglas, Kiefer Sutherland, Eva Longoria, Kim Basinger, Martin Donovan, Ritchie Coster, Blair Brown, David Rasche, Kristin Lehman, Raynor Scheine. **Senaryo:** George Nolfi (Gerald Petievich'in aynı adlı romanından). **Görüntü Yönetmeni:** Gabriel Beristain. **Kurgu:** Cindy Mollo. **Müzik:** Christophe Beck. **Yapım Tasarımcısı:** Andrew McAlpine. **Yapımcı:** Michael Douglas, Marcy Drogin, Arnon Milchan. **Süre:** 108 dk. **Yapım:** ABD (2006). **Dağıtımcı:** Özen Film.

Gösterim Tarihi: 1 Eylül

Konu: Gizli servisin gözde ajanlarından Pete Garrison, 20 yıl önce ABD Başkanı'nın hayatını kurşunların önüne atlayarak kurtarmıştır. Kariyerinin ondan sonraki kısmında ise başkanın eşinin yakın koruması olmuştur. Ajan arkadaşlarından biri, Pete ile gizli bir bilgiyi paylaşmak ister ancak konuşamadan öldürülür. Soruşturma, gizli servisin en iyi ajanlarından ve Garrison'ın kısa bir süre öncesine kadar yakın arkadaşlarından biri olan David Breckinridge'e verilir. Breckinridge'in Garrison ile eskiye dayanan husumetine bir de başkana suikast tehlikesi eklenince Garrison şüphelilerden biri haline gelir ve hem başkanın hayatını hem de kendi hayatını kurtarmak için büyük bir mücadeleye girişir.

Yönetmen: Televizyon kökenli Clark Johnson daha önce "S.W.A.T."ı yönetmişti.

Oyuncular: Desperate Housewives dizisinin Gabrielle'i Eva Longoria daha önce "Carlita's Secret" ve "Harsh Times" adlı sinema filmlerinde rol aldı.

sinema

NABIZ
PULSE

Yönetmen: Jim Sonzero. **Oyuncular:** Kristen Bell, Jonathan Tucker, Ian Somerhalder, Christina Milian, Ron Rifkin, Rick Gonzalez, Riki Lindhome, Robert Clotworthy, Zach Grenier, Samm Levine. **Senaryo:** Stephen Susco. **Görüntü Yönetmeni:** Mark Plummer. **Kurgu:** Marc Jakubowicz, Robert K. Lambert, Bob Mori, Kirk M. Morri. **Müzik:** Elia Cmiral. **Yapım Tasarımcısı:** Ermanno Di Febo-Orsini, Gary B. Matteson. **Yapımcı:** Michael Leahy, Joel Soisson. **Süre:** 90 dk. **Yapım:** ABD (2006). **Dağıtımcı:** Medyavizyon.

Gösterim Tarihi: 8 Eylül

Konu: Ohio üniversitesindeki bir grup genç, yakın arkadaşları Josh'ın intihar etmesinden birkaç gün sonra ondan e-posta yoluyla mesaj almaya başlar. Önce ne olduğunu anlayamayan gençler bunun bir bilgisayar virüsü olduğunu sanırlar. Fakat çok geçmeden gerçek ortaya çıkar: İnternet yerine bir kâbusa bağlanmayı sağlayan portaldır keşfettikleri. Ölüler, portal aracılığıyla diğer taraftan onları izlemektedir.

Yönetmen: "Pulse" Jim Sonzero'nun ilk uzun metrajlı fimi.

Oyuncular: Kristen Bell "Polish Wedding", "Pootie Tang", "Spartan", "Reefer Madness: The Movie Musical", "Deepwater"ve "Fifty Pills" adlı sinema filmlerinde rol aldı.

sinema

LOLIPOP
HARD CANDY

Yönetmen: David Slade. **Oyuncular:** Patrick Wilson, Ellen Page, Sandra Oh, Jennifer Holmes, Gilbert John. **Senaryo:** Brian Nelson. **Görüntü Yönetmeni:** Jo Willems. **Kurgu:** Art Jones. **Müzik:** Harry Escott, Molly Nyman. **Yapım Tasarımcısı:** Jeremy Reed. **Yapımcı:** Michael Caldwell, David Higgins, Richard Hutton, Jody Patton. **Süre:** 103 dk. **Yapım:** ABD (2005). **İthalatçı:** D Productions. **Dağıtımcı:** 35 Milim.

Gösterim Tarihi: 22 Eylül

Konu: 14 yaşında, zeki ve çekici bir genç kız olan Hayley ve internette tanıştığı 30 yaşındaki moda fotoğrafçısı Jeff, tanışmak üzere bir kafede buluşurlar. Aralarında yaşanan flörtleşme, onları daha da yakınlaştırarak Jeff'in dairesine kadar götürür. Hayley, uzun süredir merak ettiği sırrı çözmek için Jeff'in içkisine ilaç katar. Jeff ise kendine geldiğinde bağlanmış olduğunu görür. Hayley, Jeff'in kendisinden önce de küçük kızları dairesine getirip getirmediğini ısrarla öğrenme çabasındadır. Çünkü günler önce ortadan kaybolan Donna Mauer olayının tek şüphelisi olarak Jeff'i görmektedir.

Yönetmen: "Hard Candy" David Slade'in ilk uzun metrajlı filmi...

Oyuncular: Patrick Wilson "My Sister's Wedding", "The Alamo", "The Phantom of the Opera" ve "American Gothic" adlı sinema filmlerinde rol aldı.

sinema

METRO Group
türsak
4. KISA FİLM YARIŞMASI
Ayrıntılı bilgi için:
www.metrokisafilm.com
Son başvuru tarihi: 10/Kasım/2006
WUNDERMAN